dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

OZIMNICA 99 - v PC Diskont, Ljubljanska 31

jabolka - 15 kg	63,00 SIT/kg	čebula - 10 kg	55,00 SIT/kg
krompir - 30 kg	37,00 SIT/kg	česen - 5 kg	239,00 SIT/kg
Eta - kumarice	880,60 SIT/zav	Eta - rdeča pesa	873,60 SIT/zav
sladkor 1/1	145,20 SIT/kg	moka 1/1 T 500	87,50 SIT/kg

Plačilo na tri čeke - veljajo tudi za ostalo blago na zalogi.

DOLENJSKI LIST

Št. 38 (2613), leto L • Novo mesto, četrtek, 23. septembra 1999 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

PUŠKE IN SLIKE - V Galeriji Vojašnice Cerklje ob Krki so v petek popoldne prisegli vojaki 24. oklepnomehaniziranega bataljona Slovenske vojske. Slavnostni govorniki so mladim fantom povedali, da morajo znati dobro in odgovorno sukati orožje, hkrati pa so jim zaželeli življenje v miru. O nekako mirnejši strani življenja sicer govori tudi razstava slik Vlada Cedilnika, ki so jo odprli pred prisego vojakov v galerji vojašnice. O slikarju in razstavi je govoril akademski slikar Pavol Tesar. Na fotografiji: vojak 24. oklepnomehaniziranega bataljona ter svinčnik in papir - razpoznavni kamenčki v mozaiku miru? (Foto: L. M.)

Uparjalnika sedaj čakata na pomlad

Tovor je na cilju

KRŠKO - V ponedeljek je še za drugim srečno prispelim uparjalnikom padel zastor in vse je utihnilo. Tako kot v prvem primeru je tudi prevoz drugega 343-tonskega votlega kovinskega valja potekal brez težav in tekoče, v Krško pa je prispel kar dobrih šest ur in pol pred predvidenim časom.

V Nuklearni elektrarni Krško bodo nastalo zatišje izkoristili za preventivni pregled obeh težkih tlačnih posod, ki so jima za čez zimo namenili isto počivališče, v katerem bosta vse do razgradnje elektrarne počivala njuna odslužena prednika.

Nuklearko čaka tudi dokončanje nove simulatorske zgradbe, v katero morajo namestiti še vso potrebno tehnično opremo. Simulator bo povsem nared sredi januarja prihodnje leto, ko se bodo prvi izvedenci počasi že pričeli pripravljati na zahtevni proces pomladanske zamenjave uparjalnikov, ki bosta življenjsko dobo jedrske elektrarne podaljšala do leta 2023.

M. L.

DRAMATIČEN POZIV

Leto resnice za slovensko podeželje!

Državni sekretar mag. Franc But je pozval kmete, naj povzdignejo svoj glas

RIBNICA - Državni sekretar za kmetijstvo mag. Franc But je na nedavni živinorejski razstavi v Ribnici dejal, da je sedaj čas, da kmetje povzdignejo svoj glas. Poudaril je, da se bo morda kdo čudil, da tako govori nekdo od izvršne oblasti, podrobnejšo obrazložitev poziva pa je strnil v besedah, da je letošnje leto "leto resnice za slovensko podeželje".

Mag. But je poudaril, da je prva težava slovenskega kmetijstva že v tem, da kmetje svoj kmečki stan sami premalo cenijo. "Če bi ga cenili, bi ga in ga bo morala tudi država," je dejal. Opozoril je, da se bo v dveh do najkasneje štirih letih usoda slovenskega kmetijstva pisala v Bruslju, in sicer takšna, kakršno si bomo sami izborili v prihodnjih dveh, treh letih. "Sedaj pripravljajo državni proračun ne le za leto 2000, ampak tudi za 2001. Z njima bo država določila, katere projekte je kot prednostne pripravljena sofinancirati v prihodnjih treh letih, nato pa bo Bruselj obvestila, katere gospodarske panoge so za nas prednostne," je obrazložil in povedal, da namerava Slovenija v Bruselj sporočiti, da bodo to programi za obnovo propadlih industrijskih centrov, sociala in transport.

mag. Franc But

"Kje je tu kmetijstvo?" se je vprašal in dejal, da je zato v tem trenutku nujno potrebno, da kmetje podprejo ministrstvo za kmetijstvo in njegova prizadevanja.

M. L.-S.

ZNAMENITOSTI LUKNJE - V okviru mednarodne akcije Geotrip je novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v sodelovanju z gozdarji in jamarji v soboto pripravil ogled naravnih, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti območja Luknje pri Prečni. Na fotografiji: udeleženci pohoda ob pojasnjevalni tabli pri ruševinah starodavnega gradu Luknja. (Foto: A. B.)

Berite danes

stran 3:
• *Dolgove prejšnje oblasti plačuje sedanja*
stran 4:
• *Zaradi prometa zavrelo še staršem*
stran 6:
• *Sto petdeset let pošte v Boštanju*
stran 7:
• *Sedeči Kristus za nove dobe*
stran 9:
• *Pšenica letos zelo razočarala*
stran 11:
• *Pritožbe obsojencev utemeljene?*
stran 18:
• *Nepozabna nedelja s papežem in Slomškom*
stran 24:
• *Mamo bo raztrosil med jurčki*

Za brezplačno brošuro in cenik pokličite:
061-716-800
VELUX®
STREŠNA OKNA
Strešna okna VELUX lahko kupite v trgovinah z gradbenim materialom po Sloveniji.

DELO PRI PRESTIŽNI NALOŽBI

Trimo gradi center Leclerc

Center francoske trgovske verige Leclerc v Ljubljani bo končan novembra

TREBNJE - Delniška družba Trimo uspešno posluje tudi letos. Trebanjcem dela ne manjka, saj so v Sloveniji zaključili nekaj zelo pomembnih objektov, med drugim novo polnilnico pivovarne Laško, termoelektrarno Brestanica in sanacijo fasade trgovskega centra Emporium v Ljubljani.

Po besedah direktorice komercialnega sektorja Brede Kotar bo Trimo do novembra letos zaključil dela pri gradnji trgovskega centra Leclerc na Rudniku v Ljubljani, katerega investitor je največja francoska trgovska veriga. Trimovci so pripravili za ta center s površino 12.000 kvadratnih metrov ustrezne projekte, dobavili in montirali so okrog 1000 ton jeklenih konstrukcij, v celoti bodo naredili tudi fasado. Trimovci so se v letošnjem poletju lotili tudi del v termoelektrarni Šoštanj. Objekt bodo skupaj z dimnimi kanali, filtri in absorberji končali do konca letošnjega septembra. Vgradili so že več kot 1000 ton jekla in več kot 11.000 kvadratnih metrov plošč iz trapezne pločevine. Do konca leta morajo končati še dela pri izgradnji trgovskega centra Evropark v Mariboru, kjer so zaenkrat sredi gradnje. Ko pa bo končan tudi ta trgovski center, bo vanj vgrajeno več kot 1000 ton jekla.

P. P.

Košarka — Pokal Saporta
KRKA : TOPO HELSINKI
Novo mesto, športna dvorana Marof, torek, 28.9.1999, ob 20.30
Pokrovitelj: Dolenjske pekarne, d.d.
Žreb vstopnic: 1. nagrada Mobičuk (Kobra)

Košarka — Liga Kolinska
KRKA : PIVOVARNA LAŠKO
Novo mesto, športna dvorana Marof, sobota, 25.9.1999, ob 18. uri
Pokrovitelj: Carlsberg
Žreb vstopnic: 1. nagrada Mobičuk (Kobra)

BPH
BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO
• Upravljamo s finančnim premoženjem
• Odkup in prodaja vrednostnih papirjev
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 0608/41-371

ODLOČEN ODGOVOR '99

CERKLJE OB KRKI - S prihodom enot na vojaško letališče v Cerkljah ob Krki se je včeraj začela vojaška vaja Odločen odgovor '99. Po informacijah iz poveljstva slovenskih zračnih sil v vaji sodeluje okoli 260 vojakov iz Slovenije in Nizozemske ter 80 vozil, med katera niso všteta 4 izvidniška letala nizozemskega kraljevskega letalstva tipa F-16. Ta izvidniška letala bodo med 27. in 30. septembrom dvakrat na dan v nizkem letu preletavala Cerklje ob Krki. Videli jih bodo tudi prebivalci na območju Novega mesta, Črnomlja, Črmošnjic, Žužemberka in Trebnjega. Vojaki bodo nameščeni v Cerkljah ob Krki, Fighting Falconi, bolj znani kot F-16 pa bodo vzletali na Madžarskem.

REGIONALNI PROJEKTI

Kaj, da smo Dolenjci?!

Razprave o regijah se pri nas bojimo že kot hudič križa. Le malokdo sicer še ugovarja trditvi, da regije potrebujemo, a združevanje v regije kljub temu ostaja boleča točka naših občin. Prav nič čudnega torej ni, če se govorci in pisci javne besede besedici regija najraje izognejo in poskušajo za skupek občin najti ime, ob katerem ne bo noben župan skočil pokonci. Saj vemo, kako je na Dolenjskem. Bog ne daj, da bi Belokranjce kdo vtaknil pod Dolenjsko, ali, še večji greh, morda Posavce. Ker pa življenje teče naprej in ne čaka političnih dogovorov, so se našli ljudje, ki so se domislili funkcionalne regije. Gre za regijo, ki nima nobenih trdno postavljenih političnih meja, ampak v prvi vrsti služi svojemu namenu in ima gibljive meje, odvisno od posameznega skupnega projekta. V tako spremenljivo regijo se združujejo občine, ki jih vežejo skupne naloge in cilji.

V torek so župani in predstavniki petnajstih občin z Dolenjske, Bele krajine in kočevsko-ribniškega konca podpisali memorandum in se z njim opredelili, da bodo sodelovali v regionalnih programih za razvoj ter se poskušali bolj učinkovito potegovati za denar iz državnih ali evropskih skladov. Med prvimi skupnimi nalogami je priprava strategije trajnostnega razvoja Dolenjske, ki so se je lotili že takoj po podpisu memoranduma. Morda bo nove vrste regija dobro zdravilo za strah pred povezovanjem.

BREDA DUŠIČ GORNIK

VREME

Do konca tedna bo sončno in toplo jesensko vreme, le v nedeljo se bo malo poslabšalo.

PAPEŽ V TREH LETIH DRUGIČ V SLOVENIJI - Skorajda dvestotisočglava množica vernikov iz Slovenije in drugih držav je v nedeljo, 19. septembra, na Betnavski poljani v Mariboru navdušeno pozdravila papeža Janeza Pavla II., ki je v treh letih drugič obiskal Slovenijo. Na slovesni maši je škofa Antona Martina Slomška razglasil za blaženega, popoldne pa je v stolnici molil na Slomškovem grobu in spregovoril delegatom slovenske sinode. Na sliki je sv. oče z osebnim tajnikom Slatislavom Dziwiszem in mariborskim škofom, šestim Slomškovim naslednikom dr. Francem Krambergerjem. Več o papeževem obisku na 18. strani. (Foto: Boris Vugrinec, Večer)

NAŠA ANKETA

Vsa ta naša preimenovanja

Sredi sedemdesetih let so si slovenski študenti zastavljali uganko, kateri kraj v tedanji Jugoslaviji se ne more imenovati po Titu. Odgovor je bil: Krivi put. Uganka je bila odzivanje svobodomislečih študentov na močan kult osebnosti. Kult je spremenil Velenje v Titovo Velenje, Kosovsko Mitrovico v Titovo Mitrovico, Ploče v Kardeljevo. Poleg teh prekrščevalskih primerov so bili znani tudi tisti, ko so nekdanji kraji morali izbrisati iz svojih imen vse, kar je dišalo po svetnikih in pobožnosti. Spreminjanje nekaterih vrst imen na tem zemljepisnem prostoru je sicer praksa že od nekdaj in ni vzklilo v topli gredi skrajno levih zamisli po 2. svetovni vojni. Prekrščevanje je še v modi. Vsakič pa se dogaja po istem kopitu, kajti vedno narekuje nova imena pamet, ki vlada prav tedaj. Vendar se zdi, da spreminjanje imen danes naleti na več ovir, kot jih je bilo deležno v bližnji preteklosti. Mogoče zaradi zapletenih poti do novih/starih krajevnih imen vse do danes na primer Podbočja, vasi v krški občini, še niso preimenovali v Sveti križ. Kaj o preimenovanju, takem in drugačnem, menite vi, smo vpraševali v tokratni anketi.

FRANC ŠEKORANJA, gostilničar z Bizeljskega: "Večinoma gre za kraje, ki so imeli v imenu nekaj svetega ali podobno, pa se je v socialistični domovini preimenovalo. Če so ljudje zainteresirani normalno in na kulturen način z referendumom vrniti staro ime, je to prav. Vsako tako preimenovanje je povezano z velikimi stroški, zato ni prav, da bi nekaj preimenovali po vsej sili."

AGATA PEVEC, diplomirana umetnostna zgodovinarka iz Krškega: "Pri preimenovanju me predvsem zanima, kakšni so razlogi, da se spomni na preimenovanje. Če bi mene kdo preimenoval na primer v Jožico ali v Izabelo ali v Anastazijo, bi bilo to nekaj... Kaj vem! Vsekakor se mi zdi, da je pri preimenovanjih krajev vmes politika. To mi smrdi."

ADOLF MIRTELJ, upokojenec iz Boštanja: "Sem proti spreminjanju krajevnih imen iz kakršnih koli vzrokov, četudi so poprej to delali tudi komunisti. Zavedati bi se pač morali, da takšno spreminjanje potegne za sabo cel kup nevšečnosti in veliko stroškov, tudi zavoljo spreminjanja osebnih dokumentov. Nekdo bi pač moral to plačati, zato je vedno treba misliti na posledice."

MARIJA MEŽNARŠIČ, ravnateljica osnovne šole Veliki Gaber: "Sem za spoštovanje kulturnih in civilizacijskih standardov, tudi pri poskusih spreminjanja krajevnih imen vsaj v tolikšni meri, kot to velja v drugih evropskih državah, kamor spadamo. V Evropsko unijo pa se bomo verjetno težje vključili, če bomo nestanovitna družba, kjer vleče vsakdo na svoj konec ali kakor piha veter."

LOJZE MALENŠEK, predsednik KS Gradac: "Menim, da nobena osebnost s področja politike ni tako zaslužna, da bi se moral po njej imenovati kakšen kraj ali ulica, najmanj Edvard Kardelj. Glede preimenovanj pa tole: če se ljudje za to skupaj odločijo, potem prav, sicer pa menim, da je najbolje, če ostanejo imena krajev, ki so že od vsega začetka in smo jih vajeni."

STANKO OBLAK, absolvent agronomije iz Ribnice: "Strinjam se, da se kraje, ki so jim po vojni spremenili imena, poimenuje tako, kot so se imenovali včasih. Bilo bi narobe, da se spreminjajo imena krajev, kakor se komu zazdi. Enako velja za ulice. Tiste, ki so se imenovale po borcih, naj se poimenujejo po kulturnikih, vendar pa samo velike ulice, sicer se med ljudmi ustvarja prevelika zmeda."

GREGOR GUŠTIN, baletni plesalec iz Kočevja: "Kraji in ulice naj bi se imenovali tako, kot so se včasih. Seveda naj bi bilo vse odvisno od tega, kako občani gledajo na to oziroma če se ljudje s tem strinjajo. Če gre za mestne trge s spomeniki, pa sem za to, da se imenujejo po tistih, katerim v spomin so bili spomeniki postavljeni. Če gre za Titov spomenik, naj bo pač Titov trg!"

MIROSLAV ILENIČ, strojni tehnik iz Semiča: "Ne zdi se mi v redu kar na vrat na nos preimenovati kraje ali pa ulice. To potegne za sabo celo vrsto stroškov, saj morajo tisti, ki tam živijo, menjati dokumente, da ne govorimo o podjetjih, ki imajo ob takih ulicah ali v krajih sedeže. Mislim, da to ni potrebno. Kdo pa pravi, da ne bo čez nekaj let kdo spet zahteval spremembo!"

LOJZE BOJANC, vodja marketinga na novomeškem Studiu D: "Lepo je, če so imena krajev in ulic povezana z zgodovino. Sem pa proti političnim spreminjanjem teh imen, še posebej na silo. Pri tem je prav gotovo treba spoštovati voljo tamkaj živečih ljudi, ki jim ime kraja pomeni nekaj več kot zgolj ime. Prepogoste menjave begajo ljudi, zato bi se morali zanje odločati le izjemoma."

Prevara gor ali dol, važno je le, da prinaša denar

Od Esmeralde do uparjalnika

Mogočna železna gmota, ki se je pred kratkim vila iz Primorja proti Dolenjski, je pritegnila pozornost nešteto Slovencev. V nasprotju z greenpeasovci smo sprejeli prevoz uparjalnikov z navdušenjem. S tako prisrčnim sprejemom bi se morda lahko merila le še Esmeralda oz. Leticia, ko je lani obiskala Slovenijo.

Lahko bi rekli, da smo Slovenci konec devetdesetih let noreli za Esmeraldo, sončnim mrkom in prevozom uparjalnika. Čeprav gre za tri povsem različne stvari, so se prav gotovo vse tri tako množično zgodile prav zaradi medijev. Esmeralda še zdaleč ne bi bila tako popularna, če nam njenega lika ne bi dan za dnem vsiljevali mediji. Vrh tega so igralko Eseralde Leticio pripeljali celo v Slovenijo. Ker pa se železo lahko kuje, dokler je še vroče, so te dni že sporočili, da se Esmeralda spet vrača, čeprav se vrača le igralka, in to v povsem drugi nadaljevanki. Prevara gor ali dol, važno je, da prinaša denar.

Tudi sončni mrk bi minil precej mirneje in brez pompa, če mu mediji ne bi posvečali takšne pozornosti. Slovenci so z množičnim obiskom Goričkega dokazali, da so pravi romarski narod, in morda ni več daleč čas, ko se bo na enem od slovenskih gričev pokazala Marija v podobi Esmeralde. Bati pa se je, da bo tudi takrat država zaspala in prepustila zaslužek "romarskega turizma" ljudem, ki se ne branijo zaslužka in ki znajo improvizirati. Njim se pač to splača, državi ne, tako kot se je romp in pomp splačal medijem.

Eden od medijskih raziskovalcev je nekoč zapisal, da z več kot 99 odst. dogodkov po svetu bralci niso nikoli seznanjeni, ker ne pridejo do medijev, pa tudi mnoge novice, ki dospejo do njih, vse nikoli ne dosežejo bralca, ker so izločene kot preveč nepomembne. In katere so pomembne novice? Prav gotovo tiste, ki se dobro prodajajo. Živela Esmeralda!

JOŽICA DORNIŽ

STILLESOVA AVKCIJA UNIKATNIH STOLOV IN SLIK

LJUBLJANA - Pohištveni sejem, ki poteka ta teden na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, ima dobrega soseda. Stillesov salon na Dunajski 22, v pritličju zgradbe Slovenijalesa, je v sejemskem času še nekoliko bolj na široko odprl svoja vrata in obiskovalcem ponudil še več. V Stillesovem salonu prirejajo vsak večer po zaprtju sejemskih vrat koncerte resne glasbe. Nekaj posebnega je (bila) avkcija redkih unikatnih stolov ter likovnih del vrhunske likovne umetnosti. Med temi deli so bili tudi: unikatni rezbarjeni stol z opirali v stilu baroka, akvarela Apollonia Zvesta in Franceta Miheliča, pastel Franceta Miheliča, grafiki Janeza Bernika in Lojzeta Spacala ter skulptura Draga Tršarja. Dražbar je bil Boštjan Pirc, Interakcija, d.o.o.

MED 46 DRŽAVAMI TUDI SLOVENIJA

Opazen dolenjski delež v Evropi

Mednarodni projekt Sveta Evrope Dnevi evropske kulturne dediščine v znamenju kulturnih poti

Dnevi evropske kulturne dediščine, katerih namen je opozoriti na bogastvo in raznolikost kulturne dediščine ter osveščati k ohranjanju in zaščiti kulturnih spomenikov, potekajo letos od 16. do 26. septembra kar v 46 državah. V Sloveniji so za temo letošnjih dnevov izbrali kulturne poti in vanje zajeli 23 obnovljenih kulturnih in zgodovinskih spomenikov.

Z območja širše Dolenjske so med izbranimi spomeniki arheološko najdišče v središču Črnomlja, Auerspergova železarna na Dvoru pri Žužemberku, Baza 20 v Kočevskem Rogu in muzej na prostem v Drči pri kartuziji Pleterje. Ob tej priložnosti je izšel tudi knjižni vodnik, v katerem so predstavljeni izbrani spomeniki in delo konservatorjev za njihovo obnovitev.

Slovenska otvoritev dnevov evropske kulturne dediščine je bila v petek, 18. septembra, na gradu Podsreda, kjer so odprli razstavo Fotografska izkušnja z deli mladih fotografov, ki so v objektiv kamer lovili pet slovenskih kulturnih spomenikov, med njimi spomenike ljudskega stavbarstva v muzeju na prostem pri Pleterjah. V času dnevov so nekateri muzeji in skladi za ljubiteljske kulturne dejavnosti pripravili različne prireditve, dneve odprtih vrat, vodstvo po galerijah in zbirkah, predavanja ipd., glavnina prireitev pa je v teh dnevih. V Dolenjskem muzeju v Novem mestu so tako včeraj odprli slikarsko razstavo Marina Beroviča in pripravili vodstvo po razstavi Lan bo cvetel, brežiška območna izpostava sklada pripravlja v soboto letni koncert pevskega zbora Viva in revijo ljudskih pevcev in godcev, črnomaljska za danes pripravlja predstavitev knjige Nerajska hrana Ksenije Khalil, krška izpostava pa je dneve evropske kulturne dediščine posvetila spominu na kiparja Vladimira Štovička. Jutri bo v galeriji Štoviček v Leskovcu nastopil češki pevski zbor Smetana (v soboto tudi v Kulturnem domu Krško), Oži Lorber bo predavala o izpovednosti Štovičkovega medaljerstva, kiparjeva hči Vladimira pa bo vodila kiparsko delavnico. Na gradu Rajhenburg danes odpirajo razstavo o kulturnih spomenikih v občini Krško, v Valvasorjevi knjižnici pa si lahko ogledate razstavo gradiva o Štovičku.

MILAN MARKELJ

V čast pisca učbenikov Karla Kunca

120-letnica rojstva

NOVO MESTO - Letos sta se združili kar dve okrogli obletnici, povezani s prof. Karlom Kuncem, piscem učbenikov za matematiko in fiziko. Minilo je 120 let od njegovega rojstva in 60 let od dokončanja zbirke učbenikov za aritmetiko in algebro za osemrazredne srednje šole. Karel Kunc se je rodil 27. februarja 1879 v Novem mestu, kjer je obiskoval gimnazijo, študij matematike in fizike pa je opravil na dunajski univerzi. Najprej je poučeval v Ljubljani, nato od leta 1910 do 1922 na novomeški gimnaziji in do upokojitve ponovno v Ljubljani, kjer je 2. aprila 1950 umrl.

V letih 1928 - 1939 je spisal učbenike za artimetiko in algebro za nižje in višje razrede srednjih šol ter fiziko za nižje razrede srednjih šol, leta 1933 pa še obrazce iz matematike in fizike za srednje šole. Njegove učbenike so uporabljali pri pouku med vojno in po nji, kasneje pa so uporabili naloge iz njegovih učbenikov za knjige iz zbirke vaj iz aritmetike in algebre. V počastitecv obeh obletnic bodo v Knjižnici Mirana Jarca v začetku oktobra odprli razstavo njegovih učbenikov.

S PESNIŠKEGA VEČERA - Predstavila sta se mlada pesnica Melitka Križman in stari znanec grajskih prireditev Jurij Marussig. (Foto: S. M.)

Za konec Šepetanje korenin

V Žužemberku so se končale tretje poletne grajske prireditve

ŽUŽEMBERK - Turistično društvo Suha krajina je že tretje leto uspešno organiziralo poletne grajske prireditve v žužemberškem gradu. Letošnji kulturni večeri so se sovpadli s praznovanjem 600-letnice omembe trga Žužemberk. V letošnjih poletnih grajskih prireditvah je nastopilo okoli 300 ljudi, obiskovalcev pa je bilo okrog 4000. Organizatorji so prireditve pripravili brez vstopnin, da je bil obisk omogočen čim širšemu krogu.

Pod okriljem Telekoma Slovenije so uspešno zaključili letošnje poletne grajske prireditve s pesniškim in folklornim večerom Šepetanja korenin. V kulturnem programu sta se predstavila dva mlada pesnika, Melitka Križman, dijakinja 3. letnika gimnazije Želimje, s pesmimi iz svoje prve zbirke Večnost v trenutkih ter že uveljavljeni pesnik Jurij Marussig iz Ljubljane, s pesmimi iz svoje druge zbirke Šepetanje korenin. Nastopili so še žužemberški rogisti, pevke v pokrajinskih nošah turističnega društva, ki so pesem Slišiš to pesem posvetile 600-letnici trga, mlada glasbenica Lidija Virant ter domačinka Francka Ožbolt. Program je uspešno povezoval predsednik turističnega društva Vlado Kostevc, ki je občinstvo povabil že na naslednje poletne grajske prireditve na žužemberškem gradu leta 2000, obenem pa se je zahvalil vsem sponzorjem in članom društva.

S. M.

ZVONKI GLAS ROGOV

BRESTANICA - Na gradu Rajhenburg bo jutri, 24. septembra, ob osmih zvečer zadnji iz vrste kulturnih večerov Jesenske serenade. Na koncertu, imenovanem Zvonki glas rogov bo nastopil kvartet, v katerem ob Boštjanu Lipovšku, Borutu Pahiču in Katji Pupis igra tudi Krčan Primož Zemljak.

SREČANJE SENIORJEV LITERATOV

TREBNJE - V torek, 28. septembra, ob 16. uri bo v Trebnjem v prostoru CIK Trebnje 1. srečanje literatov Dolenjske in Bele krajine. Sodelovali bodo literati s svojimi deli, vabljeni pa so tudi tisti, ki se niso prijavili in jih to zanima. Srečanje je pripravila trebanjska območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti (SLKD).

LEP ODZIV NA KNJIŽNI KVIZ - Slovenski knjižni kviz, ki so ga zasnovali v ljubljanski Pionirski knjižnici, ima namen mlade spodbujati k branju in spoznavanju slovenskih pokrajin z njihovimi znamenitimi literati. Lani je bila tema kviza Bela krajina z Otonom Župančičem, letos pa Gorenjska s Francetom Prešernom. Z območja šestih dolenjskih občin je v kvizu sodelovalo preko 800 mladih iz 14 osnovnih šol in treh krajevnih knjižnic. V petek, 17. septembra, so na območni zaključni prireditvi v Knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu izžrebali sto nagrajencev in glavnega nagrajenca. Prireditev sta vodili Barbara Gorše in Slavka Kristan. Na sliki: Metoda Turk je izžrebala glavnega nagrajenca, Darka Šišarico iz novomeške osnovne šole Center, ki se bo udeležil državne zaključne prireditve v Ljubljani. (Foto: M. Markelj)

Mariborsko pismo

Po obisku papeža in nogometni zmagi ostala negotovost

V mestu vlada strah pred nezaposlenostjo

MARIBOR - Po končanem papeževem obisku in Slomškovi beatifikaciji, ki je bila (poleg uspehov nogometašev seveda) zadnje tedne v središču pozornosti mariborske javnosti, so v štajerski metropoli ponovno z vso ostrino stopili v ospredje gospodarski problemi.

Za usodo svojega podjetja in svoja delovna mesta so ta čas najbolj zaskrbljeni delavci Metalne ECCE, v kateri je več kot 500 zaposlenih. Podjetje, ki proizvaja žerjave in hidromehansko opremo, je lani imelo več kot eno milijardo izgube, ki se še povečuje. Uprava podjetja je sicer pripravila sanacijski program, vendar ga nadzorni svet ni sprejel, češ da mora sloneti še na čem drugem in ne samo na črpanju sredstev od lastnika, torej Slovenske razvojne družbe.

Na lokaciji nekdanje tekstilne tovarne MTT, v kateri je bilo pred dobrim desetletjem zaposlenih preko 6.000 delavcev, pa danes dela samo še 290 delavcev. Zdrave programe nekdanje tovarne po stečaju podjetja MTT - Tovarna tkanin Melje nadaljuje hčerinsko podjetje MTT - Tkanina, vendar tudi temu podjetju preti ukinitev.

Prav tako še ni jasno, kdo bo kupil premoženje nekdanjega Tama in kakšna bo usoda več kot 250 proizvodnih, poslovnih, energetskih in skladiščnih objektov ter tehnološke opreme. Na lokaciji bivšega Tama, ki je še pred desetletjem in pol dajal delo in kruh okoli 8.000 delavcem, poslujejo sedaj nova podjetja z okoli 1.500 zaposlenimi. Vendar pa je njihova usoda negotova. Tako kot delavci v podjetjih na lokaciji bivšega Tama tudi delavci Aerodroma Maribor ne vedo, kaj jih čaka jutri.

Socialne varnosti si v Mariboru in okolici ta čas ni lahko zagotoviti, saj je po najnovejših podatkih v regiji 29.422 brezposelnih. V letu dni se je število brezposelnih sicer za 2.162 ljudi zmanjšalo, vendar še vedno išče delo vsak peti za delo sposobni Mariborčan, saj znaša stopnja brezposelnosti 21,3 odstotka.

V Mariboru stara industrija dokončno umira, kaj bo zraslo na njenih temeljih in kdo bo za to poskrbel, pa še ni jasno. V mestu vladata strah za socialno varnost in negotovost.

TOMAŽ KŠELA

Novomeška kronika

KRKA - Slovenija je sicer majhna dežela, a za mnoge še prevelika, da bi poznali vsaj njene večje kraje in reke. Kot pravi Tone Pavček, je le ena sama slovenska reka, ki začne in konča svojo pot na domačih tleh - Krka. Tudi Kolpa je pečudovita reka, ki pa teče le po belokranjski zemlji. V notički o tatinskem podvigu v Delovi črni kroniki minulo soboto pa piše, da je nekdo parkiral svoj avto ob Kolpi blizu Žužemberka. Iz njega so mu ukradli devize. Če gledaš iz svetovljanske ljubljanske perspektive, sta Krka in Kolpa skoraj isti potoček. Le da ob eni kradejo marke, ob drugi pa kune.

BAZA - Razbijači, ki so te dni noreli na Bazi 20, edinem ohranjenem spomeniku odporniškega gibanja med 2. svetovno vojno v Evropi, pa niso padli na izpitu iz zemljepisa. Odročni Kočevski Rog so našli brez tuje pomoči. Jim pa gre veliko slabše na področju kulture in splošne omike. Ob koncu tedna so na nočnih orgijah iz gole objestnosti razbili eno od barak, za katere zgledno skrbi Dolenjski muzej. Policija barabe še išče. Partizanska zaščita bi jih že zdavnaj dobila.

REKORD - Na zapuščenem novomeškem velodromu je pred dnevi Krkin kolesar Boštjan Mervar postavil nov slovenski rekord v vožnji na eno uro. V tem času je fant prevozil dobrih 46 km in za to pokasiral 50 tisoč tolarjev. Veliko in malo. Veliko za Labodove šivilje, ki toliko ne dobijo za kilometre in kilometre štepanja na mesec. Malo pa za srednješolsko lepotičko, ki za en posnetek v mokri majčki dobi 30-krat več vreden avto.

Ena gospa je rekla, da je bivši novomeški župan Koncilija pustil toliko dolgov, da še dolgo ne bo pozabljen.

OBNOVLJENA OTROŠKA IGRIŠČA

NOVO MESTO - Mestna občina Novo mesto je avgusta in v začetku septembra obnovila večino otroških igrišč po krajevnih skupnostih. Sekretariat za vzgojo, izobraževanje, šport in mladino, Sekretariat za okolje in prostor in Sekretariat za kmetijstvo in turizem so za obnovo prispevali okoli 4.500.000 tolarjev, izvajalec del je bilo podjetje Grans.

Suhokranjski drobiž

PO RAVBARSKI POTI - Od Dvora do izvira reke Krke se je v nedeljo odpeljalo kar 25 kolesarjev rekreativcev. Najmlajši med njimi, petletni Miha Kosteve, je prekolesaril pot do Žužemberka, medtem ko sta sedemletni Miha Zupančič iz Soteske in Jasmina Kamin iz Žužemberka prekolesarila celotno 23,5 km dolgo in zanimivo pot ob Krki.

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE - Z Dnevi evropske kulturne dediščine želi Uprava RS za kulturno dediščino približati našo kulturno dediščino, ki nam omogoča pogled v preteklost in lahko močno vpliva tudi na našo prihodnost. Tema letošnjih dnevov kulturne dediščine so imenuje kulturne poti in takšen je tudi naslov knjige, ki predstavlja 23 kulturnih spomenikov, obnovljenih v zadnjih letih. Med njimi sta tudi železarna Dvor in obnovljeni plavž. Te dni bo poskrbljeno za strokovno vodstvo pod vodstvom Judite Podgornik iz ZNKD Novo mesto.

ODLOČNO NAPREJ - Odbor za obnovo gradu se je pod vodstvom predsednika Slavka Glihe sestal v ponedeljek, 20. septembra, in sprejel kar nekaj sklepov. Med drugim je gotovo najpomembnejši ta, da bodo obnovitvena dela ob podpori številnih sponzorjev iz cele Slovenije na Žužemberškem gradu tekla naprej. Podprl je tudi projektno nalogo za staro grajsko jedro, ki bo imela več namembnosti, in izdelavo načrtov. Veliko časa je odbor posvetil tudi pripravi novega Suhokranjskega zbornika 2000, ki bo izšel prihodnje leto.

PO SLEDI SUMLJIVIH RAČUNOV

Dolgove prejšnje oblasti plačuje sedanja

Opomin pred tožbo Cestnega podjetja novomeški občini zaradi dobrih 15 milijonov tolarjev za plačilo del, ki jih je naročil prejšnji župan, a zanje na občini ni ne računov ne naročila - Računa za dve številki glasila Odločajmo, od katerih ena sploh ni izšla

NOVO MESTO - Spomladi letos je Cestno podjetje Novo mesto Mestni občini Novo mesto poslalo zadnji opomin pred tožbo, ker so ugotovili, da jim občina dolguje dobrih 15,3 milijona tolarjev. Čeprav nova občinska oblast o teh dolgovih ni nič vedela in čeprav je bil datum na opominu 1. april, ni šlo za potegavščino. Ali pač: po iskanju in preverjanju se je izkazalo, da je vso stvar zakuhala prejšnja občinska oblast, konkretno prejšni župan Franci Koncilija osebno.

Ko so dobili opomin, na občini sprva sploh niso vedeli, za kaj gre. Iz opomina je bilo razvidno, da bi moral biti najmanjši znesek dolga, blizu 110 tisočakov, plačan že avgusta 1997, vse ostalo, več kot 15 milijonov tolarjev, pa med 18. in 31. decembrom lanskega leta. Če je prišel opomim, so sklepali na občini, morajo biti tudi računi. In če so računi za opravljeno delo, morajo biti tudi naročila. A ne enega ne drugega niso našli. Kot da bi jih nekdo dobro skril ali (po)spravil. Obrnili so se na Cestno podjetje in jih prosili za eno in drugo. In od tam se je na občino (kot fotokopija) vrnilo, kar je v iztekajočih se časih prejšnje oblasti (kot original) od tam prišlo.

31. avgusta 1998 je takratni novomeški župan **Franci Koncilija** direktorju Cestnega podjetja **Francu Goletu** poslal dopis s tem spremnim besedilom: "Spoštovani gospod direktor, priloženo Vam pošiljam seznam potrebnih del za asfaltiranje cest in poti po posameznih krajevnih skupnostih. Seznam smatrajte kot naročilo Mestne občine Novo mesto." Sledi seznam naročenih del v krajevnih skupnostih Mali Slatnik, Birčna vas, Stopiče, Uršna sela, Mirna Peč, Bučna vas in Otočec v vrednosti 13.519.643 tolarjev.

Samo po sebi to naročilo ni sporno. Gotovo je tudi, da so bila naročena in opravljena dela potrebna. Sporno je to, da župan kot naročnik v imenu občine ni poskrbel, da bi bila dela tudi plačana, in sporen je način, kako je do naročila sploh prišlo. Vsekakor je šlo naročilo za ta dela mimo ustaljenih poti. Gre dejansko za županovo naročilo mimo proračunskih zmožnosti, ob tem pa je obšel celo "svoje" občinske sekretarje. Verjetno si je s temi deli župan v predvolilnem času hotel "kupiti" volilne glasove. Če bi na volitvah zmagal, na kar je očitno trdno računal, bi ta nenačrtovani strošek že zmašili v novi proračun ali ga kako drugače pokrili. Vodstva krajevnih skupnosti pa bi bila seveda kaj nesposobna in v takih razmerah tudi neumna, če ne bi izkoristila vsake možnosti za asfaltiranje kakšne ceste ali samo dvorišča pred vrtcem ali gasilskim domom. Kleč je v tem, da je župan sam ocenjeval, koliko in komu. Asfaltiranje vaške ceste je znal obljubiti kar na gasilski veselici. In obljubo je, mož beseda, tudi držal. Samo račune sedaj plačujejo drugi.

ANDREJ BARTELJ

• Pa ne prihajajo samo stari računi za ceste. Na občini so dobili tudi računa za plačilo stroškov za izdajo občinskega glasila Odločajmo za lanski maj in junij. Prvi račun znaša 659.000 tolarjev, drugi pa 512.000 tolarjev. Pustimo ob strani dejstvo, da je izdajo tega glasila takratni občinski svet izrecno prepovedal, ker je župan iz njega za davkoplačevalski denar naredil svoje trobilo. Gre za to, da od teh dveh številk, za kateri naj bi sedaj občina plačala ceho, junijska sploh ni izšla! Kako je nastajala in kaj vse naj bi v njej (tudi žaljivega na račun "teže" novomeške novinarke) pisalo, pa lahko sedanji naslovniki računov vprašajo kakšnega od njenih snovalcev, ki jih je njihov nekdanji županski šef trdno zasidral v varni občinski upravi.

ZELO OBISKAN KONCERT "MAČKONOV"

BRUSNICE - Minulo nedeljo popoldne so mladi brusniški "Mačkoni" v telovadnici tamkajšnje osnovne šole organizirali koncert narodno-zabavne glasbe pod naslovom "Bo moj vnuk še pel slovensko pesem?" V nabito polni dvorani je njim in njihovim gostom: ansamblu Mlade frajle iz Laškega, kvintetu Dori iz Rimskih Toplic, dvojčicam Vesni in Vlasti, harmonikarskemu orkestru Tonija Sotoška, mami Manki in gledališki skupini Kolenc iz Vač na Gorenjskem prisluhnilo okrog 500 obiskovalcev. Ob tej priložnosti je novomeški podžupan Marjan Somrak mladim Mačkonom izročil priznanje za dosežke na področju glasbenega ustvarjanja.

JUBILEJNO MEDNARODNO SREČANJE FILATELISTOV

NOVO MESTO - Filatelistično društvo Novo mesto priredi ob 50-letnici obstoja društva XX. jubilejno mednarodno srečanje filatelistov, numizmatikov in kartofilov, ki bo 25. septembra v konferenčni dvorani hotela Krka na Novem trgu v Novem mestu s pričetkom ob 9. uri. Ob 50-letnici delovanja bo filatelistično društvo izdalo društveni zbornik, spominski ovitek in priložnostni žig.

TEKMOVANJE SLUŽBENIH PSOV POLICIJE

NOVO MESTO - Policijska uprava Novo mesto v sodelovanju z Upravo policije Ministrstva za notranje zadeve organizira 11. državno prvenstvo delavcev policije v tekmovanju službenih psov, ki bo potekalo v začetku prihodnjega tedna na nogometnem stadionu Portovald. Otvoritev tekmovanja bo v torek, 28. septembra, ob 17. uri v sejni sobi na PU Novo mesto, kjer bo tudi razstava o psih. Na tekmovanju, ki se bo pričelo v sredo, 29. septembra, ob 8. uri in nadaljevalo v četrtek s pričetkom ob 8. uri, bodo sodelovali vodniki službenih psov iz vseh policijskih uprav v RS ter iz Specialne policijske enote. Zaključek tekmovanja bo v četrtek, 30.septembra, ob 15. uri na stadionu Portovald.

Jožica Končina

Pozabljena točka

Na izlet vabi Baza 20

KOČEVSKI ROG - O narodnoosvobodilnem boju in organizaciji partizanskega življenja na Rogu še danes priča partizansko naselje Baza 20, za katerega skrbi in ga obnavlja Dolenjski muzej iz Novega mesta. Poleg Baze 20 je odprta tudi restavracija, ki jo imata sedaj že eno leto v najemu Jožica in Jože Končina iz Straže. Čeprav je to lepa izletniška točka, naj si bo za sprehode, gobarjenje ali zgolj za umik od mestnega vrveža, jo obišče bolj malo ljudi.

V restavraciji se zelo radi oglasijo obiskovalci Baze 20, to so predvsem posamezniki, skupinskih gostov, ki bi se na Rog pripeljali z avtobusi, pa je zelo malo. "Največ ljudi pride k nam ob konecu tedna, predvsem ob nedeljah, seveda če je vreme lepo, v slabem vremenu in pozimi pa k nam ni skoraj nikogar," je povedala Jožica Končina. Minulo zimo so od novembra do novega leta gostili le eno skupino, nič drugače pa ni bilo tudi po novem letu do začetka pomladi. Le včasih jih je obiskal kak domačin. Jožica in Jože pogrešata, da v sicer tako veliki stavbi snovalci spominskega doma niso predvideli nobenega prenočišča.

Končinova, ki sta oba po poklicu gostinca - Jože je kuhar, Jožica pa natakarica - se trudita, da goste postrežeta tudi z dobro domačo hrano. Vedno imata na voljo vampe ali divjačinski golaž, po katerem gostje zelo radi segajo, ponujata pa tudi domače štruklje in seveda jedi po naročilu, ob sobotah in nedeljah pa tudi kosila.

Zaenkrat je v restavraciji zaposlena le Jožica, saj za oba ni dovolj zaslužka. "Žal je Rog za mnoge še vedno tabu, ljudje se bojijo medvedov, ki jih ni," ugotavlja Jožica. J. D.

DELA PRI ZDRAVSTVENEM DOMU - Okoli novomeškega Zdravstvenega doma te dni potekajo obsežna dela. Urejajo parkirišča, pešpot in stopnice proti bolnici, kar bo veljalo okoli 25 milijonov tolarjev, hkrati pa gradijo še manjši prizidek, v katerem bo končno dobila primerne prostore fizioterapevtska dejavnost; to pa bo stalo blizu 30 milijonov tolarjev. Dela naj bi bila končana v oktobru. (Foto: A. B.)

KONTINUITETA

Borčevska mladinska kavarna

V kletnih prostorih novomeške občinske stavbe na Novem trgu zadnje dni potekajo dela. Prostore, v katerih je nekdaj delovala borčevska organizacija, preurejajo v mladinsko kavarno, s katero bo upravljal Mladinski klub, ki deluje v okviru Društva novomeških študentov (DNŠ).

Prostore za svoje potrebe si je DNŠ prizadevalo dobiti že v času prejšnje občinske oblasti pod vodstvom župana Koncilije. Ta je bil temu društvu in njegovi dejavnosti zelo naklonjen in si je močno prizadeval, da bi društvo dobilo prostore v Kulturnem centru Janeza Trdine. Kljub županovemu nasprotovanju pa so občinski svetniki te prostore namenili Visoki šoli za upravljanje in poslovanje, prvi novomeški visokošolski ustanovi.

Kako zagreto je bil župan na strani DNŠ, pove tudi dejstvo, ki se je izkazalo šele sedaj. Koncilija in DNŠ sta imela vseskozi v rezervi še eno varianto: kletne prostore v občinski stavbni na Novem trgu. Ko je zaradi svetniškega trmoglavljenja propadla možnost, da bi občina DNŠ podarila prostore v KC Janeza Trdine, so uresničili rezervno varianto in sklenili pogodbo za prostore v občinski stavbi na Novem trgu.

In tako so jih obrtniki pred kratkim začeli prenavljati in urejati za novo dejavnost - mladinsko kavarno. Dela bodo veljala okoli 6 milijonov tolarjev. Račun bo poravnal naročnik, to pa je novomeška občina.

Okoli 6 milijonov tolarjev vredna dela za ureditev mladinske kavarne opravljajo v času, ko ni denarja, da bi to stavbo toliko uredili, da vanjo ob vsakem deževju ne bi tako zamakalo, da morajo po hodnikih in drugih prostorih postavljati vedra, in ko zaradi dotrajanosti odpada s fasade omet. Pogodba je bila sklenjena v času županovega dopusta, ni pa rečeno, da brez njegovega pristanka, vsekakor pa brez vednosti pristojnega občinskega sekretarja. Tega dela tudi ni v nobeni od postavk v občinskem proračunu.

• Sporne in obsojane metode prejšnje občinske oblasti se, kot kaže, nadaljujejo tudi v sedanji. Za kontinuiteto je poskrbljeno.

A. BARTELJ

SKRIVNOSTI BISERNE KULTURE - Noben dragulj ni bolj očaral človeštva kot nežno bleščeči se biser. Nekoč so potapljači zanje tvegali življenja, da so jih prinesli iz morskih globin, z iznajdo možnosti gojenja biserov pa so si lahko bisere privoščile tudi druge, ne le izbrane ženske. Gojeni biseri Schoeffel se uvrščajo med najlepše, Schoeffel Pearl Culture pa med vodilne znamke prodajalcev gojenih biserov na svetu; za sabo imajo že več kot 75-letno tradicijo. O skrivnosti biserov, njih nastanku in različnih vrstah je prejšnji četrtek v zlatarni Donum na Novem trgu v Novem mestu spregovorila velika poznavalka biserov Marinka Brodnik. V svojo zlatarno jo je povabila Milena Brkič, ki želi strankam ne le prodati lep nakit, ampak jih tudi seznaniti s skrivnostmi njihove lepote, v konkretnem primeru s skrivnostmi biserne kulture. (Foto: J. Dorniž)

Magistrski študij v Novem mestu

Organizira ga novomeški Razvojno-izobraževalni center, izvajala pa ga bo kranjska Fakulteta za organizacijske vede - Program z naslovom Management kakovosti

NOVO MESTO - Novomeški Razvojno-izobraževalni center (Ric), ki praznuje peto obletnico delovanja, je že zdavnaj presegel nivo t.i. večernih šol, saj postaja vse bolj pomembna izobraževalna ustanova na Dolenjskem. Odraslim omogoča od funkcionalnega izobraževanja do šolskih in študijskih programov, letos prvič pa tudi podiplomski študij Managementa kakovosti, ki ga bo v Novem mestu izvajala Fakulteta za organizacijske vede iz Kranja. Za okrog 20 študentov magistrskega študija se bodo prva predavanja začela novembra.

"Magistrski študij v Novem mestu je bila naša ideja, ki pa se je izkazala kot zelo aktualna. Za program Management kakovosti smo se odločili zato, ker je kvaliteta vse bolj pomembna ne glede na to, kje smo v službi in kaj delamo," je poudarila direktorica Ric-a **Vesna Dular**. Informativni dan v začetku septembra, na katerem je podrobnosti podiplomskega študija programa Management kakovosti predstavil prodekan kranjske Fakultete za organizacijske vede dr. **Jože Jesenko**, je bil zelo dobro obiskan. Za prvi podiplomski študij v Novem mestu se je prišlo pozanimati 25 znanja željnih ljudi, vsega skupaj pa se je za študij zanimalo več kot 30 občanov. Trenutno se prijava za podiplomski študij, ki je prav gotovo priložnost za vse tiste, ki želijo svoje strokovno delo obogatiti z novimi in poglobljenimi organizacijskimi znanji, zaključuje.

Za sprejem na podiplomski študij je potreben končan univerzitetni študij, znanje tujega jezika, zaželjene pa so tudi delovne izkušnje. Program Management kakovosti, ki ga bo kranjska Fakulteta za organizacijske vede izvajala v Novem mestu, ima tri smeri: management kakovosti izdelkov, management kakovosti storitev in zanesljivost sistemov. Predavali pa bodo mednarodno priznani predavatelji s področja organizacijskih ved. Študij bo trajal dve leti, šolnina za eno leto pa znaša 300 tisoč tolarjev. Omenjeni študij je namenjen predvsem ljudem, ki zasedajo managerska mesta in tudi druga delovna mesta pa mladim raziskovalcem, višjim predavateljem, študentom, ki takoj nadaljujejo podiplomski študij, in drugim.

Ric želi s ponudbo novih programov slediti sodobnim trendom izobraževanja in ljudem omogočiti lažji dostop do njih s tem, ko jih organizirajo bliže njihovega doma. Vse to pa jim omogoča tudi sodobna tehnološka opremljenost njihovega centra in ne nazadnje tudi strokovna usposobljenost njihovih delavcev.

J. DORNIŽ

Vesna Dular

Gradaški most je zdaj kot nov

Občina Metlika obnovila star lesen most v grad Gradac - Bil dotrajan in nevaren za prebivalce gradu in obiskovalce - Dva milijona tolarjev - Pred zimo še streha

GRADAC - Te dni so se zaključila dela obnovitve lesenega mostu v grad Gradac, ki je bil zaradi svoje starosti - okrog trideset let - več kot potreben temeljite obnove. Gre za lesen most, ki vodi preko jarka iz kraja Gradac do gradu in grajskega parka, po njem pa je bila hoja nevarna in bi lahko prišlo do nesreče.

Da bi most zaprli, ni prišlo v poštev, saj v gradu stanuje okrog deset ljudi, tudi otroci, v njem pa se nahaja tudi ekspozitura Ljudske knjižnice Metlika, kamor zahajajo ljubitelji knjig. Zato se je občina odločila za čimprejšnjo obnovo. "Najprej smo mislili, da bo ta le delna, potem pa se je pokazalo, da je obnove potrebna celotna konstrukcija, od nosilnih elementov in pohodne površine do ograje," je povedal **Jure Jerčič** z referata za prostor in komunalne dejavnosti na občini Metlika. Delo je opravil samostojni podjetnik Jože Brodarič iz Podzmelja.

Pri obnovi mosta, ki je ostal lesen, so po Jerčičevih besedah dobro sodelovali z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine (ZVNKD) Novo mesto, na njihove nasvete pa računajo tudi pri obnovi streh grajskega kompleksa, ki je velik, saj gre za tri objekte: t.i. visoki in nizki grad ter obnovljeno staro zgradbo, nekdanjo šolo. "Za nujna vzdrževalna dela na strehi bi radi poskrbeli še letos pred zimo, obnova oz. zamenjava ostrešja pa nas čaka v prihodnjem letu, pri čemer računamo tudi na finančna sredstva s strani republiškega ZVNKD," je povedal Jerčič. Stroške obnove lesenega mostu - okrog 2 milijona tolarjev - je plačala metliška občina. Uradna otvoritev bo 15. oktobra.

L. M.

MOST SPET VAREN - Gradaški obnovljeni most je zdaj za ljudi spet varen. Kot je povedala ena od stanovalk, so imeli pravo srečo, da na dotrajanem mostu ni prišlo do kakšne nezgode, saj so preko njega stanovalci vozili tudi vozove drv. (Foto: L. M.)

MIMOGREDE

V senci osvetljenih

V času, ko brezposelni iščejo delo in hkrati molijo boga, da ga ne bi našli, je pljunil v roke in zavihal rokave preko javnih del Ivan Matjašič. Ni se izmikal in vodstvu Ljudske knjižnice je v veliko pomoč. Tudi tam namreč potrebujejo povsem praktičnega človeka. Takšnega, ki zna popraviti ključavnico, pripeljati in pripraviti ozvočitev ali reflektorje, da potem predstava gladko steče in teče. Ivan Matjašič je ob stoletnici rojstva skladatelja Matija Tomca prodajal vstopnice pri vhodu v cerkev pri Treh farah takrat, ko so tam v spomin na velikega Belokranjca nastopale metliške pevske ljubiteljske skupine, pa je bil deležen župnikove jeze, češ da je dogovorjeno, kako ob vhodu v cerkev vstopnine ne bodo pobirali. Zato ker je bil že nekajkrat strelovod za slabo voljo, naslovljeno preko njega na koga drugega, je že vrgel ključe vrat metliškega kulturnega doma na mizo ravnateljici Ljudske knjižnice, a se je kmalu premislil in je prišel ponje. Enostavno zato, ker ne vzdrži brez dela.

T. G.

KIA AVTO ODPRL SVOJA VRATA

ČRNOMELJ - Kia avto center Bela krajina je odprl nov prodajno-razstavni salon. Prejšnji teden, 17. in 18. septembra, so se obiskovalci na dnevih odprtih vrat lahko poskusili s testnimi vožnjami, predstavili so tudi vozila Kia in imeli žrebanje obiskovalcev.

SREČANJE NA HRVAŠKEM

VUKOVA GORICA - Iniciativni odbor Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa Vinica bo v petek, 24. septembra, ob 15. uri na Hrvaškem v motelu Vukova Gorica organizirala srečanje. Po predstavitvi programa društva bosta pozdravni nagovor imela veleposlanik RH v Ljubljani Ivica Maštruko in veleposlanik RS v Zagrebu Boštjan Kovačič. V kulturnem programu bodo sodelovali tamburaši iz Vinice, pevec Andrej Šifrer in dvojčici Vlasta in Vesna.

PRI PEROVEM MLINU NOVA BRV - Pohodniki po kraški učni poti od Lebice do Krupe so se v nedeljo popoldne ustavili tudi pri Perovem mlinu ob Krupi. Tam sta semiški župan Janko Bukovec in Mira Ivanovič iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto skupaj s Perovo mamo (na sredi) prerezala trak na novi brvi čez reko. Brv, ki jo je v celoti financiralo ministrstvo za okolje in prostor, bo zaokrožila učno pot in bo služila tudi domačinom. (Foto B. D. G.)

Po kraški učni poti od Lebice do Krupe

Pri Perovem mlinu spet po hoja brvi

SEMIČ, KRUPA - Kakih 50 pohodnikov je minulo nedeljo sledilo kraški učni poti od Lebice do Krupe v semiški občini. Pohod je v okviru predstavitve geološke dediščine Geotrip pripravil novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. Kot je povedala Mira Ivanovič iz ZVNKD, so nedeljski pohod posvetili razlagi hidrogeološke dediščine zaledja Krupe s kraškimi pojavi, zanimivo pa je bilo prisluhniti tudi gozdarju. Že sama reka Krupa z izvirom je v tem smislu vredna pozornosti, še posebej pa so se ustavili tudi ob izvirni jami Ledici, kraški jami Malikovec ter Medvednici, udorni vrtači kališevki, katere značilnost je navpična skalna stena.

Ta dan so odprli tudi novo zgrajeno brv pri Perovem mlinu na Krupi, ki zaokrožuje sprehod ob reki in omogoča lažji dostop do Judovske hiše, kraške jame z arheološkim pomenom. 19 metrov dolgo brv je v celoti plačalo ministrstvo za okolje in prostor, ki je uredilo tudi parkirišče pred vasjo Krupa. Za varno hojo in čisto pot je poskrbelo Eko društvo iz vasi Krupa, v katerega so se organizirali domačini, ki bodo po vsej verjetnosti tudi prevzeli vzdrževanje kraške učne poti. Ob nedeljskem pohodu so poskrbeli za prijeten zaključek poti na izviru Krupe.

Pot od Lebice do Krupe je primerna za nedeljske družinske izlete, saj terja v eno smer 2 uri lahke hoje. Pot je označena in opremljena z informativnimi tablami, pripravljena pa je tudi zloženka, ki jo je mogoče dobiti na bencinskih črpalkah pa tudi v Gostilni Pezdirc v Semiču ali v kmečkem turizmu Cerjanec pri izviru Krupe.

B. DUŠIČ GORNIK

NA 10. PIKIN FESTIVAL

METLIKA - Občinska zveza prijateljev mladine Metlika bo pripravila v soboto, 25. septembra, družinski izlet v Velenje na 10. Pikin festival. Odhod z nove metliške avtobusne postaje bo ob 7.30, povratek pa med 21. in 22. uro. Vsak udeleženec ob prijavi prispeva tisoč petsto tolarjev za vožnjo in kosilo, ostalo bo prispevala Občinska zveza. Prijave zbirajo do zasedbe avtobusa na zvezi (tel. št. 068/60-360) ali v Ljudski knjižnici Metlika na Pungartu.

TEKMOVANJE VZELI ZARES - Lani v Novem mestu, letos pa 17. septembra na letališču Prilozje pri Podzemlju je potekalo tradicionalno regijsko gasilsko tekmovanje dolenjske regije, ki ga je organizirala Gasilska zveza (GZ) Metlika. Prijavilo se je kar 58 najboljših ekip. Tekmovalni odbor in sodniška komisija, v katerih je bilo preko štirideset ljudi, sta imela veliko dela. Najboljši so prejeli pokale, najbolj veseli pa so bili v tistih gasilskih skupinah, ki so dosegle normno za državno tekmovanje, ki bo prihodnje leto maja v Murski Soboti. Tja bodo odšli: pionirji iz Štatenberka, Lokvic in Podzemlja; pionirke iz Dolža, Štatenberka in Suhorja; mladinci s Kamenc, Štatenberka in Krasinca; mladinke iz Podzemlja, Šmarjete in Šmihela pri Žužemberku; člani A s Kamenc, Štrekljevca in Soteske; članice iz Petrove vasi, Kamenc in Stranske vasi; člani B iz Štrekljevca, Soteske in PIGD Krka iz Novega mesta. (Foto: L. M.)

OBISK DRŽAVNEGA SEKRETARJA

SEMIČ - Prejšnji teden je Občino Semič obiskal državni sekretar za malo gospodarstvo Jože Smole. Spregovorili so o razvoju semiškega malega gospodarstva in poslovno-servisni coni Vrtača.

Mladi poznavalci Prešerna

Prijetna zaključna prireditev o Prešernu - V Ljubljano gre Vanja Gruden iz OŠ Semič

ČRNOMELJ - Zavod za izobraževanje in kulturo - Knjižnica je v sodelovanju s šolskimi knjižnicami črnomaljske in semiške občine v petek, 17. septembra, povabil na zaključno prireditev knjižnega kviza z naslovom France Prešeren in Gorenjska. V domu kulture se je tako zbrala množica mladih bralcev iz OŠ Loka Črnomelj, OŠ Mirana Jarca, OŠ Dragatuš, OŠ Semič, OŠ Stari trg ob Kolpi in OŠ Vinica, ki so od februarja do septembra sodelovali v slovenskem knjižnem kvizu. Kot je povedala **Breda Hočevar**, ki že vrsto let organizira in vodi knjižne kvize, je v črnomaljsko knjižnico prispelo 243 pravilno izpolnjenih glasovnic.

Žreb je določil tri srečnice, ki so prejele knjižne nagrade, in sicer: prvo najvrednejšo nagrado je prejela **Vanja Gruden iz OŠ Semič**, ki je poleg knjižne nagrade, ki sta jo prejeli tudi ostali izžrebani, nagrajena še z udeležbo na zaključni prireditvi kviza v Ljubljani, ki bo 5. oktobra v tednu otroka. Drugo nagrado je prejela **Sara Verderber iz OŠ Stari trg ob Kolpi** in tretjo **Ivana Davidović iz OŠ Mirana Jarca Črnomelj.** Organizatorji so v zahvalo za ustvarjalno sodelovanje nagradili tudi šolske knjižničarke, ki znajo mlade na pravi način popeljati v svet poezije in proze, in sicer: Vido Adlešič, Mileno Fink, Tatjano Jakopčič, Terezo Tomaževič, Marijo Volf, Majo Špringer, Sonjo Malnarič in Marijo Grahek.

Da so mladi ljubitelji knjig res z veseljem prebirali našega velikega pesnika Franceta Prešerna, so dokazali v prvem delu prireditve. Občuteno so recitirali in peli Prešernove pesmi, opisali njegovo življenje, pripravili različne skeče in igrice, skratka, navdušili so s svojim programom. Prihodnje leto bodo slovenski in seveda tudi belokranjski osnovnošolci v podobnem kvizu spoznavali Prežihovega Voranca in Koroško.

L. M.

NAGRAJENE KNJIŽNIČARKE - Breda Kočevar se je vsem šolskim knjižničarkam iz semiške in črnomaljske občine za sodelovanje zahvalila s skromnim darilcem. (Foto: L. M.)

Zaradi prometa zavrelo še staršem

Starši semiških osnovnošolcev ogorčeni, da se v nekaj letih za varnost otrok ni naredilo nič - Predlagali dve začasni varianti, toda svetniki sprejeli najslabšo - nobeno

SEMIČ - Ravnateljica Belokranjskega odreda Semič Silva Jančan in predsednica sveta šole Terezija Tomaževič sta na občinski svet naslovili pismo v zvezi z nujno ureditvijo prometnega režima okoli šole, ki bo zagotovil varnost šolskih otrok, četudi bo rešitev le začasna. To so namreč na nedavnem sestanku sveta šole zahtevali starši.

Ogorčeni so, da se kljub mnogim opozorilom ni naredilo še nič. Šola sama je pri tem nemočna. "Pred leti je bilo zaradi pripombe, da otroci čakajo na avtobus preblizu glavne ceste, urejeno tako, da pripelje avtobus vzvratno do šolskega dvorišča. Čeprav je za varstvo vozačev poskrbljeno, pa prav ta vzvratna vožnja pri starših, razumljivo, zbuja strah," je na nedavni seji semiškega občinskega sveta povedala ravnateljica **Silva Jančan** in poudarila, da se ne gre večno izgovarjati na ureditveni načrt šole, ki ga še nimajo.

Šola je svetnikom v razmislek predlagala dve začasni rešitvi: krožni promet za šolske avtobuse na relaciji šola - za bloki - vulkanizerstvo Ogulin - Cvetje in vrtnine Kukar - Semič ali pa razširitev postajališča pri Štuklju za širino dveh metrov (asfaltirati del šolskega vrta), organizirati prihod v šolo in odhod učencev na postajališče ob Štukljevi domačiji po šolskem vrtu. Pomisleki so bili pri obeh možnostih. Pri slednji bi otroci prišli do vrtca izolirani od ostalega prometa; ta možnost je tudi cenejša in hitrejša, so menili nekateri svetniki. Toda šola bi tako izgubila svojo zeleno površino - vrt, vendar je res, da so otroci že zdaj tu sami naredili stezo oziroma pešpot. Otrokom je treba zagotoviti varnost, je bilo skupno mnenje svetnikov, toda ko so se spravili h glasovanju za prvo ali drugo rešitev, so sprejeli najslabšo - nobena možnost ni dobila večine, torej od dvanajstih prisotnih vsaj sedem glasov. Obakrat le šest glasov za. Napako so skušali takoj popraviti s sklepom, da je treba do naslednje seje stvari dobro proučiti, pripraviti tudi finančni načrt obeh variant, da se bodo lažje odločili. Ostaja pa bojazen, da se ne bo prej zgodila nesreča in bodo vsa kasnejša razglabljanja o krivdi postala nepomembna! V razmislek pa še misel enega od semiških svetnikov: "Na prejšnji seji občinskega sveta smo za potrebe strank namenili štiri milijone tolarjev, zdaj, ko gre za varnost naših otrok, pa ne najdemo treh milijonov!"

L. MURN

Sprehod po Metliki

KAZI OKOLJE - Gradac se ne imenuje kar tako Gradac. Ima namreč grad, do njega pa vodi most. Žal je bil slednji močno dotrajan in tudi nevaren, zato so krajani še kako veseli, da ga je te dni metliška občina le obnovila. Most je sedaj nov, še vedno lesen, kot mora biti. Krajani so uredili tudi okolico grajskega kompleksa, poskrbeli, da je dvorišče na novo posuto s peskom, toda videz kvarita dva dotrajana in neuporabna avtomobila. Očitno je lastnik avtov in prebivalec gradu Silvo Jakše tako zelo navezan nanju, da ju ne more pogrešati in seveda pospraviti na kakšno odlagališče, kjer jima je zdaj mesto, čeprav uporablja že tretji avto. "Menda ne misli, da je dvorišče parkirišče za njegove stare krpe!" menijo najbolj jezni v Gradcu.

PO GASILSKO - Nič novega ni, da Metličani in Črnomaljci med sabo tekmujejo in radi poudarjajo, kdo je kje boljši. In če se ustavimo pri gasilstvu, potem lahko rečemo, da gre mladim metliškim gasilcem letos bolje. Na nedavnem regijskem tekmovanju, ki ga je organizirala GZ Metlika, so se bolje izkazali Metličani. Kar pet ekip gre na državno tekmovanje, iz črnomaljske GZ pa le ena. Čast so jim rešili gasilci iz Petrove vasi. Sicer pa to sploh ni tako pomembno - važno je, da ko je treba, ob požarih složno vsi skupaj pridejo na pomoč. To so že dokazali.

Črnomaljski drobir

DELITEV NASVETOV - Na zaključni prireditvi bralnega kviza o Francetu Prešernu so se mladi nastopajoči izkazali z dobrim poznavanjem velikega pesnika, za kar jih je pohvalila tudi Breda Hočevar iz črnomaljske knjižnice. Ob koncu je trem izžrebanim podelila nagrade, pa ne le to. Ker so bile vse tri dekleta, jim je zraven delila tudi zanimive nasvete. Tretjeizžrebani Ivani Davidovič iz 1. razreda, ki je še majhna in je na oder prišla vsa sramežljiva, je Hočevarjeva dejala, da bo te pesmice lahko prebirala svojemu izbrancu na kakšni klopci čez vrsto let. Drugoizžrebani Sari Verderber iz 8. razreda, ki je že pravo dekle, je dejala, da pesmi v povezavi s klopco in fantom lahko uporablja že zdaj, žal pa tovrstnih nasvetov ni bila deležna prvonagrajenka Vanja Gruden. Sicer pa bi imela s prebiranjem nagrade - knjige o Gorenjski - na kakšni klopci s fanti veliko težje delo kot prvi dve.

BOLJE ŽOGA KOT DROGA - Res dobro, da je prireditev Dan z žogo v Črnomlju dobro sprejeta. Tudi letos je prišlo mnogo mladih nadobudnežev, ljubiteljev športa in sprostitve, ki so se ves dan zabavali v družbi vrstnikov. Pa ne le zato. Prav Bela krajina je menda več kot primerna za rast konoplje, kar pomeni, da so mamila vse bolj razširjena tudi med mladimi. Menda ni več osnovne šole, kjer ne bi vsaj na valeti mladi preizkušali trave ali še kaj hujšega. Osnovnošolci so si z zanimanjem ogledovali razstavo o drogah, ki so jo pripravili policisti, in menda so jih ti uspeli prepričati, da je veliko boljša žoga kot droga. Rezulati bodo razvidni iz poročil črne kronike.

Semiške tropine

KONOPLJA JA, KONOPLJA NE - Tu pa tam se še kdo spomni nesporazumov okrog gojenja konoplje v gospodarske namene. Dve ministrstvi - kmetijsko in za notranje zadeve - sta trdili vsaka svoje, obveljala pa je beseda močnejšega. Zdaj se tam gori na oblasti o prepiru ne govori več kaj dosti, spodaj, med rajo, pa je ostalo nekaj razočaranih podjetnih mož. Med drugim je zastal razvoj semiške pivovarne Gusar, brez dela in plač je ostalo nekaj delavcev in brez zanesljivega življenja ducat otrok. Zdaj se je menda pokazalo, da je imel Gusar prav, a kdo ve, če ni prepozno. Poslovna priložnost se ne da zamrzniti, dokler se na vladni ravni ne dogovorijo.

POTREBUJEJO URGENCO - V Semiču nujno potrebujejo urgenco. Tako je izjavilo nekaj svetnikov, pri čemer so seveda mislili na dva velika problema, ki ju nikakor ne morejo rešiti: na prostorsko stisko v vrtcu in na neurejen promet pred osnovno šolo, kar bo lahko celo razlog za kakšno prometno nesrečo. Na slednje vse bolj opozarjajo tudi starši. Sicer pa je zanimivo - marsikje, nasploh pa velja, kar za celotno Slovenijo, je otrok premalo. Kar naprej govorimo, da rodnost pri nas pada, Semič pa očitno izstopa in ima otrok "preveč". Bodo izdali recept?

Drobne iz Kočevja

NEUSPEH USPEŠNIH - Nastop pred domačim občinstvom je za prenekatere umetnike največja mora. Nikakor se ne morejo izkazati tako, kot bi želeli in znajo. To je po svojih koncertih v Kočevju skoraj vedno priznal mladi kočevski pianist Erik Šuler, ki pred domačim občinstvom nikakor ne more "spraviti iz sebe" najboljše. V petek pa so to potrdile tudi članice mažoretne plesne sekcije Delavske godbe Kočevje. Palice so jim padale po tleh in napake so se vrstile, še posebno pri duetih, kjer so se dekleta hotela še posebaj izkazati. Nepoučeni bi ob njihovem nastopu le težko verjeli, da so to ista dekleta, ki gredo konec tega meseca na evropsko prvenstvo. Vendar samo nepoučeni! Ostali namreč vedo, kaj vse dekleta znajo, kako in česa so zmožna, če vaje ne izvajajo pred pogledi svojih najbližjih in verjetno - še posebno ne pred pogledi mladih fantov, za katerimi skrivoma pogledujejo!

Ribniški zobotrebci

"PAŠEJO SKUPAJ!" - Za razliko od Kočevske so ovčerejci na Ribniškem tako redki, da bi jih lahko prešteli na prste ene roke. Vendar pa tisti, ki so, na dominantno govedorejskem področju vztrajajo. Med njimi je tudi Jože Zadnik s Perovega, ki se je kot edini predstavnik ovčerejcev udeležil prve po petih letih pred nedavnim v Ribnici organizirane živinorejske razstave. Med okoli 50 glav govedi in nekaj kobil slovenske hladnokrvne pasme je pogumno pripeljal svoj trop ovac jezersko-solčavske in romanovske pasme. V nasprotju s prepričanjem, povzetem po ameriških nesoglasjih in bojih med govedorejci in ovčerejci, je tokrat meketanje in mukanje utrujene živine ustvarjalo vtis, da rejci govedi in ovac vendarle "pašejo skupaj"!

BREZVESTNOST - Sodraški lovci zadnja štiri leta vse pogosteje ugotavljajo, da brezvestnost očitno ne pozna meja. Ne da bi pretiravali, lahko to rečejo vsakič, ko na svojih opravilih v narodnem parku Kadice naletijo na kakšnega psa. To se najpogosteje dogaja v aprilu ali maju oziroma, kot pravijo člani Lovske družine Sodražica, v času, ko se opravljajo preventivna cepljenja živali proti steklini. Razen razlage, da se lastnikom psov očitno zdi cepivo predrago, se ne morejo spomniti ničesar bolj oprijemljivega, da bi lahko razumeli njihovo krutost, ko v park pripeljejo svoje pse, jih vržejo iz avtomobila in se potem mirno vrnejo domov, medtem ko psi lačni in prestrašeni lahko tavajo po soteski tudi dneve, dokler nanje ne naletijo lovci, ki jih tako ali drugače odrešijo muk! V Kadicah vsako leto najdejo pet ali šest na takšen način zavrženih psov!

DOBER DAN, GLEDALIŠČE!

RIBNICA - Knjižnica Miklova hiša vabi k vpisu gledališkega abonmaja za letošnjo gledališko sezono. Abonma vsebuje šest gledaliških predstav v dvorani centra Ideal, cene pa so od 11 do 14 tisoč tolarjev. Vpisovanje traja do 1. oktobra.

Kostelski rižni

NOVI ODKRIVAJO KOLPO - Medtem ko je doslej prihajalo na Kolpo največ obiskovalcev z območja dolenjske in ljubljanske regije, so jo to sezono začeli odkrivati bolj množično tudi Celjani in Mariborčani. Tako so letos tu gostovale tri večje skupine otrok z območja Celja. Poleg tega je bila pred kratkim v organizaciji Skok sporta tu na enodnevnem izletu skupina 40 otrok iz Ljubljane. Prenočili so v prostorih Grajskega hrama.

OBISKUJEJO GRAD - Vedno več izletnikov obiskujej tudi grad Kostel, ki ga obnavljajo. To je edini grajski kompleks v Sloveniji, kjer znotraj nekdanjega obrambnega grajskega zidu v svojih hišah še žive domačini.

UREJAJO CESTO - Od Grajskega hrama pod gradom Kostel in do naselja Trg že od julija posodabljajo pot oziroma cesto. Dosedanja makadamska pot je bila strma in jo je vsako deževje tako poškodovalo, da ni bila prevozna. Cesto posodablja Cestno podjetje s kooperanti, tu pa je delala nekaj časa tudi posebna mladinska delovna brigada v organizaciji Vitre iz Cerknice.

Za tiste, ki si lahko privoščijo več

V Kočevju razmišljajo o preureditvi bivšega Zidarjevega samskega doma v enoto Doma starejših občanov - Odločitev države naj bi bila znana do konca tega leta

KOČEVJE - Leta 1986 zgrajen Dom starejših občanov Kočevje je že kmalu po odprtju postal premajhen. Ker tudi z namestitvijo dodatnih 50 postelj niso krili potreb po sprejemu v dom, so pred leti izdelali projekte za razširitev doma, vendar država njihovih načrtov ni podprla. Najnovejša možnost, ki se jim sedaj ponuja, je bivši Zidarjev samski dom, ki bi ga lahko preuredili v enoto Doma starejših občanov.

V domu, ki je bil zgrajen za 124 stanovalcev, jih danes biva 170, ob tem pa morajo domala vsakodnevno zavračati nove prosilce. "Povprečna čakalna doba za sprejem je več kot tri mesece, odvisna pa je od spola prosilca, zdravstvenega stanja in vrste sobe, ki jo želi," pravi direktor doma **Jože Novak**. V domu je dve tretjini žensk, zato moški težje pridejo v dom. Ker imajo prednost pri sprejemu nepomični, polpomični in tisti, ki so v stiski, morajo normalno gibljivi čakati na sprejem dalj časa, še posebno težko pa pridejo v dom tisti, ki želijo biti sami v sobi. Od skupno 73 sob imajo namreč v domu na voljo le 22 enoposteljnih."Ideja občine, da bi za naše potrebe preuredili bivši Zidarjev samski dom, se nam kljub dislociranosti zdi zelo dobra rešitev," pravi Novak. V Zidarjevem domu bi pridobili 30-40 postelj. Sobe bi bile enoposteljne in dvoposteljne za zakonske pare, namenjene pa bi bile normalno gibljivim starejšim osebam, ki si lahko privoščijo nekaj več. Višjemu standardu ustrezne bi bile namreč tudi cene, ki se sedaj gibljejo med 63 tisoč za normalno gibljive v sobi s tremi posteljami in 100 tisoč tolarji mesečno za nepokretne v enoposteljni sobi z balkonom in ostalim udobjem.

Jože Novak

Preureditev Zidarjevega samskega doma bi stala okoli 80 milijonov tolarjev. "Zamisel smo že predstavili ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, njihova odločitev, ali bodo preureditev financirali ali ne, pa bo znana predvidoma še pred koncem letošnjega leta," pravi Novak in dodaja, da upa, da bo ministrstvo njihovo zamisel podprlo, saj čeprav načrtujejo izgradnjo doma tudi v Ribnici, je na Kočevsko-Ribniškem toliko starejših oseb, da tudi v oba domova ne bodo mogli sprejeti vseh, ki bi to želeli.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KRESNIČKA NE BO UGASNILA

SODRAŽICA - Pred tremi leti so v tem kraju ustanovili društvo Kresnička, kar pomeni svetlejšo prihodnost in upanje v boljše čase. Člani društva se srečujejo ob praznikih, največkrat pred božicem, novim letom, veliko nočjo in od lani med počitnicami na tradicionalnem Oratoriju. Letos so petim socialno ogroženim otrokom omogočili počitnice na morju. V prihodnje bi radi medse privabili čimveč animatorjev, ki bi bili pripravljeni delati z mladimi. Prizadevajo si, da bi tudi v Sodražici zaživel mladinski center, tako kot je v Cerknici.

Mažorete iz Kočevja gredo na Nizozemsko

Pomerile se bodo z najboljšimi v Evropi

KOČEVJE - Mažoretna plesna sekcija delavske godbe Kočevje je v petek pripravila na mestni ploščadi v Kočevju celovečerni nastop. Dobro uro programa, v katerem so se predstavile mažorete A-kategorije, B senior in najmlajše članice, so v sodelovanju s kočevsko izpostavo Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti dopolnili s predstavitvijo del mlade kočevske pesnice Romane Novak in baletnega plesalca Gregorja Guština.

Mažorete in plesna dejavnost v okviru kočevske delavske godbe letos obhajajo 15-letnico. Skupina mažoret šteje 55 deklet, od katerih jih bo konec tega meseca kar 22 odšlo na evropsko prvenstvo mažoretnih skupin, ki bo 2. in 3. oktobra v nizozemskem Arnhemu. Pot na Nizozemsko so mažoretam izborile članice B senior- in B junior-kategorije, ki so na lanskoletnem državnem prvenstvu osvojile prva mesta v svoji kategoriji. Poleg njih pa bodo na evropsko prvenstvo odšle tudi članice A- in C-kategorije, ki se bodo v evropski konkurenci pomerile kot solistke in v duetu. Za nastop dueta v A kategoriji je koreografijo pripravila Tina Južnič, za preostale pa voditeljica mažoret Klavdija Križ in Maja Smole. Za nastop na evropskem prvenstvu so se mažorete pripravljale vse leto.

M. L.-S.

CELOVEČERNI NASTOP - Kočevske mažorete so v petek pred domačim občinstvom predstavile tudi del programa, ki so ga mesece pripravljale za svoj nastop na evropskem prvenstvu. (Foto: M. L.-S.)

SPET S ČOLNI PO KOLPI

KOSTEL - V okviru tradicionalnega vseslovenskega spusta treh rek bo v soboto, 25. septembra, še zadnji letošnji letošnji tekmovalno-rekreativni spust s kajaki, kanuji in rafti po reki Kolpi. Start bo ob 11. uri na kampu v Fari, cilj pa v 10 km oddaljeni Žagi. Tekmovalci se bodo začeli zbirati uro pred startom. Vsak udeleženec bo plačal po 1500 tolarjev startnine, za kar pa bodo najboljši tekmovalci dobili pokale, medalje in praktična darila, vsi udeleženci pa unikatni spominek, klubsko majico ali nogavice in malico.

REKLAMA, DA TE KAP!

Dandanes si gostinci na najrazličnejše načine prizadevajo pritegniti goste. Domala vsi, ki se želijo v številni konkurenčni ponudbi obdržati, izjavljajo, da je gost zanje bog! Na turistični kmetiji Zdravičevih v Brsniku ob Kolpi pa so se polotili prav svojevrstne in samo njim razumljive reklame: na steber tik ob vhodu v bistro Štor so prilepili opozorilo z napisom: "Pozor, hud pes!"

Lepote utonile v pozabo

Mlado Turistično društvo Kurešček ponovno odkriva Kurešček, Turjak in druge zanimivosti

VELIKE LAŠČE - "Naše območje, ki zajema 20 vasi in zaselkov, od tega 14 v občini Velike Lašče in 6 v občini Ig, je v turističnem oziru danes bela lisa, čeprav je bilo že pred 100 leti turistično znano in privlačno, predvsem po zaslugi Turjaka in Kurešča," pravi predsednik Turističnega društva Kurešček Stanislav Kikelj.

Turistično društvo Kurešček je bilo ustanovljeno šele leta 1997. Doslej je organiziralo tri večje prireditve, zadnja je bila nedavni prikaz kulturne dediščine in srečanje domačinov na Robu, prejšnja pa srečanje teritorialcev ljubljanske pokrajine na Robu in proslava 30-letnice ustanoviteve TO Slovenije v Zapotoku.

Na območju društva je več kulturnih, zgodovinskih in naravnih zanimivosti. Med slednjimi velja omeniti svetovno zanimivost Barje pa še Iški Vintgar, Krvavo Peč, slap Kobilji curek, Bajdinške slapove itd. Med ostalimi še posebno priporočajo ogled cerkvic sv. Lenarta in sv. Primoža z likovnimi deli iz 15. stoletja.

V program dela pa si je mlado društvo med drugim zadalo ustvaritev enotne turististične regije in ureditev turistične infrastrukture. Poleg že omenjenega nameravajo organizirati tudi slikarsko kolonijo, ustvarjena dela pa bi razstavili v cerkvi sv. Miklavža. Pri varovanju kulturnih in zgodovinskih spomenikov bodo posvetili večjo pozornost spomenikom iz NOB, ki jih je na tem območju veliko. V načrtu imajo organizacijo raznih pohodov in sodelovanje na pohodih v sosednjih območjih, označevanje pešpoti, gorsko kolesarjenje itd. Posebno tesno pa bodo sodelovali s turističnima društvoma Turjak in Rašica.

J. PRIMC

Konec propadanja "šivalnice" v Loškem Potoku

Stavbo preureja ABC Tabor iz Grosuplja

LOŠKI POTOK - Dokaj velika in skoraj nova stavba, v kateri je bil dolga leta obrat BPT iz Tržiča, bolj znana kot "šivalnica", je dolga leta samevala in propadala. Po stečajnem postopku in ukinitvi proizvodnje je bilo kar nekaj neuspešnih načrtov, da bi stavbo uporabili za kaj drugega. Prvi tak načrt je bil, da bi občina stavbo kupila in preuredila v dom za ostarele. Očitno pa se s tem ni strinjalo pristojno ministrstvo.

Drugi navidezno resen kupec je bil privatnik. Po nekaterih podatkih naj bi jo preuredil v pekarno testenin. Vendar iz tega ni bilo nič. Končno je stavbo kupila trgovska družba ABC Tabor iz Grosuplja, vendar je poteklo nekaj več kot leto dni, preden so letos v avgustu začeli stavbo preurejati. Dela izvaja Gradišče iz Cerknice, in kot so nam povedali, je investitor Marin Nord, d.o.o., ki ga omenja direktor ABC kot njihovega partnerja in ki ima v Loškem Potoku že dobro vpeljano trgovsko in gostinsko dejavnost.

Rok prenove je 30. oktober. Zaenkrat bodo prenovili samo pritlične prostore, v katerih bo prehrambeni diskont.

A. K.

MODRE IN RUMENE KAPE

VELIKE LAŠČE - Po več desetletjih je šolski prag v OŠ Primoža Trubarja v Velikih Laščah ponovno prestopilo več kot 400 otrok. Natanko 419 jih bo s podružnicami na Turjaku, Karlovici in Robu obiskovalo šolo od 1. do 8. razreda, 38 pa je vpisanih v oddelke devetletne šole, ki jo na območju od Barja do Kolpe poskusno izvajajo le v Velikih Laščah. Na program devetletke so se že dalj časa pripravljali organizacijsko in strokovno.

SPOMINSKA PLOŠČA DR. MIKUŽU

ŽUKOVO - V počastitev 90-letnice rojstva enega najvidnejših slovenskih zgodovinarjev in prvega profesorja za narodno in občo sodobno zgodovino na ljubljanski univerzi, prof. dr. Metoda Mikuža, bodo v nedeljo, 26. septembra, ob treh popoldne na njegovi rojstni hiši na Žukovem nad Velikimi Poljanami odkrili spominsko ploščo.

Kmalu dokončno slovo od starih azbestnih cevi

Voda vse bolj čista

KOČEVJE - V podjetju Hydrovod Kočevje, ki s pitno vodo oskrbuje pet občin, so to poletje posebno skrb namenili vzdrževalnim delom ter dokončanju nekaterih večletnih investicij. V kočevski občini so končno pridobili uporabno dovoljenje za črpališče, vodohran in filtrsko postajo v Slovenski vasi in tako zaključili desetletno investicijo, kar pomeni, da bo širša okolica skoraj v celoti nemoteno preskrbljena z vodo iz tega zajetja, zlata rezerva (vsaj za dva meseca uporabe) pa je še v zajetju Blate pri Rakitnici v ribniški občini.

Pred kratkim so zgradili vodohran v Knežji Lipi, pred zaključkom je tudi povezovanje vrtin na vodohran v Dolu ob Kolpi, manjša dela jih čakajo pri rekonstrukciji omrežja v Črnem Potoku in podaljšku vodovoda v Mačkovcu. Ob rekonstrukciji Gorenjske ceste v Ribnici so položili tudi nove požarne cevi, pred dnevi pa še osnovni cevovod za vodovod Kot-Jurjevica.

Avtomatska klorirna naprava, ki bo zagotovila varno dezinfekcijo in trajno kakovost vode, že obratuje v občini Loški Potok. Že dalj časa so bili tarča očitkov oporečne vode v občini Kostel, a v prihodnje bodo imeli tudi prebivalci nižine (Fara, Potok, Vas, Petrina in Grivec) pitno vodo iz zajetja v Jakšičih. Tam so namreč namestili ultravioličnо napravo za dezinfekcijo in prve meritve so zelo spodbudne. Kmalu bodo dokončno zamenjali štirideset let stare azbestno cementne cevi.

M. GLAVONJIĆ

ČEZ BISTRICO VENDARLE NOV MOST

SODRAŽICA - Oktobrsko neurje je lani močno poškodovalo tudi most čez Bistrico v vasi Globel pri Žimaricah v občini Sodražica. Da bi vaščanom omogočili nemoten prehod, so morali namestiti pontonski most in zanj vsak dan plačevati po 4.200 tolarjev najemnine. Stroške si lahko izračunate sami, saj bi lahko za ta denar v kraju postorili še kaj več, če bi seveda državna birokracija takoj prisluhnila težavam in izdala ustrezna soglasja. Ta so pred kratkim vendarle prišla, včeraj pa so delavci Hidra Koper, d.o., pričeli z deli. Poševni most velikosti 8 x 9 m naj bi zgradili v poldrugemu mesecu, občina bo zanj morala prispevati sedem milijonov tolarjev proračunskega denarja.

• *Ljubezen je večna, dokler traja. (Regnier)*

Normativi "pisani" za kočevski vrtec

Ugodni obeti tudi še za prihodnje leto - Problem je enota Narcisa v Kočevski Reki

KOČEVJE - S 1. septembrom so v vseh pet enot kočevskega vrtca vključili 110 novincev. Skupno imajo 500 otrok, kar je približno toliko kot lani in podobno kot zadnjih nekaj let, ko je se je po letu 1993 število vpisanih otrok v vrtec zmanjšalo za več kot tretjino.

"Letos štirih otrok nismo mogli sprejeti, ker so oddelki zasedeni. Imamo pa v Ostržku še dve prosti igralnici in če se bo prijavilo vsaj še 6 otrok, bomo odprli nov oddelek," pravi ravnateljica vrtca **Marija Ana Aćimović**. Poleg 40 otrok, ki bi jih še lahko sprejeli v centralni vrtec, imajo proste zmogljivosti tudi še v enoti Narcisa v Kočevski Reki. Tu je namreč v zadnjih nekaj letih število otrok močno padlo. "Ko smo leta 1993 enoto sprejeli, je bilo v Narcisi 60 otrok. Letos smo sprejeli samo 5 novih in jih je skupno le 23," pravi Aćimovićeva in dodaja, da pa se boji, da se bo prihodnje leto to število še zmanjšalo. "Čeprav nimamo podatkov o številu novorojenčkov, smo skoraj prepričani, da bo na novo vpisanih v vrtec manj, kot pa bo otrok, ki bodo šli v šolo," pravi. Malo šolo namreč letos v Kočevski Reki obiskuje kar 11 otrok.

Marija Ana Aćimović

"Pred letom 1993 smo imeli brez otrok iz Kočevske Reke v vrtec vpisanih 771 otrok, sedaj pa jih imamo skupaj s Kočevsko Reko le 500," pravi Aćimovićeva. Glavni razlog za to je v upadanju števila rojstev, saj se sedaj na Kočevskem na leto rodi v povprečju le 140 otrok, medtem ko se jih je še pred nekaj leti okoli 180. Kljub temu so tudi z zdajšnjim številom vpisanih v vrtcu zadovoljni. Za kočevski vrtec je bilo namreč zmanjševanje števila otrok ob hkratnem zmanjševanju normativov zelo ugodno. Omogočilo jim je ohranjanje števila oddelkov. "Že nekaj let imamo 26 oddelkov in med skupno 81 zaposlenimi 26 vzgojiteljic in 28 pomočnic," pravi in dodaja, da se bodo prihodnje leto normativi predvidoma še zniževali, zato presežkov zaposlenih še ne pričakujejo. Vendar pa bo v končni fazi vse odvisno od števila rojstev oziroma vpisov v vrtec.

M. L.-S.

Romi naj sami počistijo za seboj

Napredek pri izobraževanju Romov v trebanjski občini - Slabe življenjske razmere Romov, brez vode in elektrike - V vsako gospodinjstvo tudi posoda za odpadke

TREBNJE - V trebanjski občini že razmišljajo, kakšne so možnosti, da bi Romi po končani osemletki nadaljevali izobraževanje tako, da bi prišli do poklica. Če bi tolikšen napredek opazili tudi pri udeležbi romskih otrok v vrtcu, bi lahko bili Trebanjci že kar zadovoljni. Zaenkrat še ni razlogov za to.

Na nedavnem vsakoletnem posvetu v Trebnjem, ki ga je vodil koordinator za reševanje romske problematike v občini **Dušan Mežnaršič**, so izrazili upanje, da se bo občinska uprava bolj zavzeto lotila reševanja osnovnih življenjskih potreb Romov, se pravi, da bi zagotovili vodo in elektriko naselju Žagorica, elektriko naselju Mala Loka, vodo vsakemu gospodinjstvu v največjem romskem naselju na Hudejah in tamkaj uredili vsaj zasilno kanalizacijo. Do polletja leta 2000 naj bi občinska uprava v proračuna za naslednje leto predvidela tudi denar za odkup zemljišča. Direktor občinske uprave **Janez Slak** je poudaril, da si težko privoščijo rezervacijo večjih proračunskih sredstev. Prihodnje leto bi sicer po že sprejetih sklepih trebanjskega občinskega sveta morali odkupiti zemljišča in pripraviti zazidalni načrt, kar pa se utegne zavleči zaradi zapletenih lastninskih vprašanj dedičev zemljišč.

• Lani so v trebanjski občini porabili za romska vprašanja 2,7 milijona tolarjev iz občinskega proračuna. Dve tretjini te vsote so porabili za javna dela v naselju Hudeje, to je za čiščenje in urejanje naselja in plačilo najemnine za suha stranišča. V letošnjem letu imajo v proračunu le 1,2 milijona tolarjev za Rome. Porabili so že 750 tisočakov, potrebovali pa bi še 3,5 milijona tolarjev, od tega poldrugi milljon za preureditev učilnice na Hudejah.

Ob pomoči Komunale bo občina v kratkem usposobila učne prostore v naselju Hudeje. Rome bodo spodbujali, da bi si sami čistili in urejali okolice ter obnovili objekte. Proučili bodo, če bi se obneslo, da bi vsako romsko gospodinjstvo dobilo svojo posodo za odpadke. Odvoz teh naj bi seveda Romi tudi plačevali.

Romskim otrokom bodo omogočili ustrezna učila, novoletno prireditev in izlet ob koncu leta. Trebanjci bodo poskušali ustanoviti kulturno društvo Mavrica in se pri tem povezati z Romsko zvezo Slovenije. Skušali bodo organizirati malo glasbeno šolo za Rome in za to zagotoviti še denar za nabavo inštrumentov. Tudi pri Centru za socialno delo soglašajo, da kaže preprečevati nadaljnje priseljevanje Romov.

P. P.

NOVA OŠ VIŠNJA GORA - Ravnateljica Ošt Stična Marinka Piškur, župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret in državni sekretar Matjaž Vrčko (z desne) so takole pretekli petek po daljši slovesnosti prerezali trak nove osnovne šole v Višnji Gori. Stala je okrog 490 milijonov tolarjev, tretjino denarja je k doslej največji naložbi v ivanški občini primaknila država. 221 učencev na tej podružnični šoli OŠ Stična ima v primerjavi z bivšo 93 let staro šolo zdaj na voljo štirikrat več notranjih površin. SGP Grosuplje je po načrtu ljubljanskih arhitektov Vesne in Mateja Vozliča za ta novi hram učenosti zgradil 2.380 m2 pokritih površin: 10 učilnic, 2 specialni učilnici, 3 kabinete, telovadnico, pred šolo je asfaltirano igrišče s 60 m atletsko stezo. (Foto: P. Perc)

6. TENIŠKI TURNIR SKD V DVOJICAH

TREBNJE - Tukajšnji občinski odbor SKD vabi v soboto, 25. septembra, ob 10. uri na igrišča športnega centra Vita na Studencu, na obrobju mesta Trebnje, na 6. tradicionalni teniški turnir SKD Trebnje v dvojicah. Prijave zbirajo Janko Širec (tel. 068/45-041), Blaž Pavlin (44-014) in Vita Trebnje (44-990).

LIKOVNA DELAVNICA NA GRADU

MALA LOKA - Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti - Območna izpostava Trebnje priredi v ponedeljek, 4. oktobra, na gradu Mala Loka popoldansko likovno delavnico. Prijavite se s prijavnico, ki jo dobite na sedežu območne izpostave, do 30. septembra.

Izlet razveselil varovance

Radio Max pripravil za varovance VDC Mirna in Novo mesto izlet v Gardaland - Zbrali še 200.000 tolarjev

TREBNJE - Preteklo soboto je Radio Max skupaj s turistično agencijo Interflash iz Trebnjega pripravil humanitarno akcijo ob 3-letnici delovanja tega radia. Varovance vzgojno-delovnih centrov (VDC) Mirna in Novo mesto so peljali na enodnevni izlet v Gardaland.

Akcijo so podprli tudi sponzorji: Integral Črnomelj je ponudil brezplačen prevoz, Gardaland je prispeval brezplačen vstop, Dolenjske pekarne, Kolinska in Dana Mirna pa so prispevali dobrote za na pot. Denar za to akcijo so prispevali Termotehnika, M-Point-Trgovina Benetton, Avtogalant, Terna, Zavarovalnica Tilia, Real, Optika Wachter, Opara, d.o.o., G7, občina Trebnje, Florami, Komunala, Mobitel, turistična agencija Avantura, BTC Novo mesto, Zavarovalnica Maribor, Rokib, Commex, Interflash in Radio Max.

Zbrali so 200.000 tolarjev, od tega je edini strošek (25.000 tolarjev) predstavljala poklicna vodička. Nenačrtovano pa so precej prihranili, ker jim črnomaljski Integral ni ničesar zaračunal za prevoz, Gardaland pa se je odpovedal vstopnini. Zbrani znesek so tako razpolovili in vsakemu VDC nakazali po 87.500 tolarjev za varovance z motnjami v razvoju. Direktorica radia Max Neva Pevec se zahvaljuje vsem sponzorjem za sodelovanje pri akciji za dobro ljudi, ki so pomoči potrebni in jim je bil izlet v Gardaland v neizmerno veselje.

P. P.

ABONMA ZA OTROKE

TREBNJE - Tukajšnja Zveza kulturnih društev (ZKD) tudi letos vabi k vpisu otroškega abonmaja za sezono oktober 1999 - junij 2000. Vpisovanje bo od 22. septembra do 6. oktobra, in sicer od 8. do 16. ure, v pisarni ZKD Trebnje na Kidričevi 2. V tem času se bo zvrstilo v trebanjskem kulturnem domu 9 predstav za otroke od 3. do 10. leta starosti. Predstave bodo na sporedu vsak drugi četrtek v mesecu ob 17. uri. Abonma bo pričel Studio za ples iz Celja s plesno slikanico Vidkova srajčica, nato se bodo zvrstili: črnomaljski vrtec z Luninim kraljestvom, Lutkovno gledališče Kranj z Rdečo kapico, Lutkovno gledališče Ljubljana s Tacamuco Svetlane Makarovič, Lutkovno gledališče Jesenice z Miškolinom Josipa Ribičiča, Lutkovno gledališče Kranj bo uprizorilo Dva zmerjavca Lojzeta Kovačiča in Andersenovo Kraljično na zrnu graha, Lutkovno gledališče Frufru Andersenovega Svinjskega pastirja, abonma pa bo zaključilo Lutkovno gledališče Jesenice z igro Matije Miličinskega Korenčkova solata.

150 LET POŠTE - Pošta se je večkrat preselila in tako je 1. decembra 1922 začela poslovati pod nazivom Boštanj. Delo pismonoše je bilo neobičajno za ženske, Boštanjčani pa se lahko pohvalijo, da so imeli v Tereziji Medved prvo pismonošinjo v poslovni enoti. Svoje delo je opravljala celih 21 let, med 1949 in 1970. Tudi njej, Cvetu Zupančiču (prvi z leve) in uslužbenki Zdenki Zupančič so se zahvalili predstavniki pošte in krajevne skupnosti. (Foto: P. Perc)

Sto petdeset let pošte v Boštanju

Danes poštne pošiljke že 700 gospodinjstvom 5- ali 6-krat tedensko - Zgodovinski pregled poštnih dokumentov pripravil filatelist Cveto Zupančič - Priložnostni žig

BOŠTANJ - Pošta Boštanj se lahko pohvali, da je s 150 leti ena najstarejših enot med 67 poštami na območju novomeške poslovne enote in da danes trije pismonoše raznašajo poštne pošiljke že na naslove 700 gospodinjstev oziroma 2655 krajanom, in to kar 5- ali 6-krat tedensko, kar je nedvomno lep napredek. Toda Pošti Slovenije ni prav nič v čast njeno zanemarjeno, propadajoče poslopje.

Po besedah pomočnika direktorja novomeške pošte **Jožeta Kukca** se lahko Boštanjčani nadejajo, da bodo kmalu prišli do sodobnejših prostorov. To bi si naposled zaslužili ne le štirje delavci na čelu z marljivo poštno uslužbenko **Zdenko Zupančič**, temveč tudi Boštanjčani. Ti so namreč na lastno pobudo pretekli petek pripravili prijetno prireditev ob visokem jubileju pošte v Boštanju.

Seveda so mu že v zgodnjih dopoldanskih urah ustvarili še bolj prešerno obeležje nastopi učencev boštanjske šole in zgodnje sonce, za vsebinsko plat pa je poskrbel boštanjski v Ljubljani udomljeni filatelist **Cveto Zupančič**, ki je pripravil zgodovinski pregled poštnih dokumentov.

Začetek poštnega prometa sega v čas graščakov iz Rekštajna in poštnega prometa s poštnimi kočijami. Na prepadnem pomolu hriba Smedovec nad dolino reke Mirne blizu Laz pri Boštanju so razvaline gradu Rekštajn, ki so ga kasnejši lastniki prepustili propadu. Poštna kočija je takrat pripotovala iz Celja do Zidanega Mosta, nadaljevala pot do Rekštajna in naprej proti Krškemu. Pošta v Rekštajnu je bila ustanovljena 17. septembra 1849 in je poslovala do 30. novembra 1853. Ko je začela v drugi polovici 19. stoletja pošta opravljati le poštni promet, so postali temelj njenega delovanja poštni uradi. V letu 1852 je bila ustanovljena pošta Sevnica in tako se je 1. decembra 1853 preselil v Sevnico, dokler ni bila odprta pošta na Radni.

Poštne urade so tedaj delili v erarne, ki jih je urpavljala država in neerarne, ki so se ukvarjali z donosnejšimi opravili. Pošto na Radni so odprli 30. oktobra 1871. 6. januarja 1884 so jo zaprli, vrata pa so se znova odprla 16. oktobra 1885, ko sta **Karla** in **Jože Šolar** postavila hišo. V sklopu pošte Radna sta delovali še pomožni pošti Gorenji Boštanj (Obersavenstein) in Studenec (Brundl). Dolgoletna upravnica pošte je bila **Marija Radežič**, ki je pozneje s pomočjo svojega brata pismonoše **Alojza Radežiča** poskrbela, da je vsako pismo našlo pravi naslov.

P. PERC

Podžupan dreza glede savskih elektrarn

Andrej Štricelj terja odgovore vlade

SEVNICA - V dogovoru s poslancema LDS v državnem zboru Brankom Jancem in Jožetom Avšičem je sevniški podžupan **Andrej Štricelj** pri slovenski vladi spet sprožil pobudo, da bi Posavci dobili prave odgovore, kje in zakaj se zatikajo postopki za nadaljnjo gradnjo hidroelektrarn na Savi. Štricej pričakuje, da bi lahko pristojne odgovore posredovala ministrica za gospodarske dejavnosti dr. **Tea Petrin**, zato napoveduje, da bo dr. Petrinova še ta mesec skupaj s predstavniki Savskih elektrarn prišla na delovni obisk v Sevnico.

Zastoj pri nadaljevanju gradnje spodnjesavske verige namreč že zavira prostorski razvoj sevniške občine. Sevniški občinski možje so pretekli teden pripravili javno razpravo o nadomestnih lokacijah za upavičence, ki bodo svoje nepremičnine izgubili ob predvideni gradnji HE Boštanj. Maloštevilni krajani v Sevnici in Boštanju na predlagane strokovne rešitve niso imeli pripomb. Kot je povedal **Janez Nučič** iz Savskih elektrarn, so ugodno rešili že okrog 90 odstotkov primerov zahtevkov prizadetih krajanov.

Podžupan Štricelj se je s pristojnimi iz oddelka za okolje in prostor v Boštanju udeležil tudi razprave o urbanističnih zasnovah mesta Sevnica in Boštanja z okolico. Približno 30 krajanov je zahtevalo spremembo trase boštanjske obvoznice, ki so jo sprejeli pred 10 leti. Dogovorili so se, naj bi občina in KS Boštanj našli rešitev, sprejemljivo za večino krajanov Boštanja.

P. P.

ZA 100 MILIJONOV TOLARJEV ŠKODE

TREBNJE - Do 29. septembra naj bi bilo dokončno znano, koliko denarja si lahko obeta trebanjska občina za odpravo posledic nedavnega neurja s točo, ki je prizadela 5 dolenjskih in belokranjskih občin. Na trebanjski občini so prejeli okrog 130 prijav oškodovancev, občinska komisija pa je tudi na terenu ugotovila, da je ujma povzročila za približno 100 milijonov tolarjev škode na območju približno 5.000 ha, pretežno kmetijskih površin. Uhanovim v Rodinah je ujma odkrila tudi streho gospodarskega poslopja. 16. septembra je bila v trebanjski občini komisija Uprave za varstvo okolja - sektorja trajnih sanacij pri ministrstvu za okolje in prostor in se seznanila s posledicami ujme.

PREKINJEN ČRPALNI PREIZKUS

SEVNICA - Črpalni preizkus vrtine pitne vode Nova Gora je po besedah občinskega svetnika Lojzeta Zalaščka prekinila komaj 10 dni pred iztekom okvara agregata, ki so ga predstavniki novomeškega VGP najeli od zasebnika. Po besedah sevniškega podžupana Andreja Štriclja je zdaj vprašljivih 23 milijonov tolarjev, ki so jih lani zagotovili na minitrstvu za okolje prav za to naložbo. Bo kdo odgovarjal in tudi na svoji koži občutil posledice, ker so bili zapravljeni že veliki denarci za dosedanje projekte in raziskave, ali pa bo tudi to "šlamparijo" plačali davkoplačevalci?

GARANCIJSKI SKLAD

SEVNICA - Svetnika Aleša Gučka je zanimalo, zakaj še ni bilo razpisa za regresiranje obrestne mere za obrtnike in podjetnike. Guček ni bil zadovoljen s pojasnilom, da naj bi garancijski sklad zelo uspešno nadomestil dosedanji sistem regresiranja obrestne mere. Nedavnega predavanja Toma Garantinija o delovanju garancijskega sklada so se žal udeležili od 35 vabljenih le predstavniki občine in predsednik odbora za malo gospodarstvo Marjan Zidarič.

DVORANA ZAPRTA DO DECEMBRA

SEVNICA - Požarni inšpektor je zaprl kulturno dvorano v sevniškem gasilskem domu za javne prireditve zaradi neustrezne požarne varnosti. Predstavniki sevniške občine, Zveze kulturnih društev in PGD Sevnica (kot lastnik) so že imenovali gradbeni odbor za obnovo dvorane, ki ga vodi direktor občinske uprave, dr. vet. Zvone Košmerl. Dogovorili so se, da bodo dvorano, ki je hkrati tudi edini kinematograf v kraju, prenovili v sedanjih okvirih. Predvsem bodo najprej uredili dotrajano oz. preslabotno električno napeljavo in ozvočenje, pridobili naj bi tudi nove garderobe, zamenjali stenske in sedežne obloge. Zaenkrat je na voljo okrog 7 milijonov tolarjev, tolikšen je bil namreč pred časom predračun za ureditev neustreznih sanitarij.

Trebanjske iveri

PIETETA - Na nedavnem pogrebu v Mokronogu je govoril Anton Drobnič, ki je bil pred kratkim sprejet v red malteških vitezov in je zato smel od blizu spremljati papežev obisk v Mariboru. Tisti, ki so bili na omenjenem pogrebu, so lahko imeli zelo mešane občutke, saj so nam zatrjevali, da jim je šla dlaka pokonci, ko je Drobnič začel svoj bolj politični kot poslovilni govor. Pokojnika je namreč "potolažil", da je bolje, da je umrl naravne smrti, kajti lahko bi se mu primerilo kaj mnogo hujšega, denimo, da bi končal kot številne žrtve povojnih pobojev v kočevskih breznih. Oh, kako daleč je še sprava, da o pieteti niti ne govorimo!

MALIGANI - Odkar mu je Direkcija Mladininega Rolanja po sceni dala vzdevek Maligan, se bivši mladinski funkcionar in aktualni politik Anton Anderlič v javnosti - sploh če so blizu fotoreporteji in novinarji, izogiba kozarcev, saj noče, da ga prikazujejo, kot da je največji pijanec na Slovenskem.

DO GRLA SIT - Tudi trebanjski župan in poslanec Ciril Pungartnik je ob otvoritvi Tomove tovarne v Mokronogu pogrešal kolega poslanca s tega območja Lojzeta Peterleta. Po drugi plati pa je Pungartnik lahko vesel, da ga ni bilo blizu, kajti nikoli se ne ve, če mu ne bi Peterle spet pod nos spustil kakšno pasjo bombico v luči martinčkanja. Pungartnik razlaga vodji poslanske skupine LDS Tonetu Anderliču, da je že do grla sit tovrstnega driblanja. (Foto: P. Perc)

Sevniški paberki

SPONZORJI - Glavni trener sevniškega karatekluba Stilles, Jure Orač, in predsednik kluba, Toni Črepinšek, sta bila hudo slabe volje, ko sta tako rekoč tik pred največjim tekmovanjem karateistov v Sloveniji Grand Prix Slovenija Open '99 za pokal Stillesa nepričakovano dobila sporočilo direktorja Stillesa Aleksandra Hatlaka, da zaradi likvidnostnih težav prekinja sponzorsko pogodbo s sevniškim karateklubom. Orač je komentiral, da se mu ta poteza, posebej še v takem času, ko se povsod pojavlja logotip Stillesa, tudi na internetu, ne zdi ravno poštena. Zato bi bilo po njegovem bolje za sevniška podjetja, če bi jih vodili direktorji, ki živijo v Sevnici in delajo tudi za kraj, namesto da se semkaj vozijo v službo iz Ljubljane...

JUGOSLAVIJA - Najuspešnejši karateisti sobotnega turnirja so bili Jugoslovani, zelo borbeni pa so bili tudi posamezniki iz Republike Srbske. Od kod njihova bojevitost, ni uganka. Tem tekmovalcem pa so nasedli sodniki tudi, ko so naši nekdanji južni bratje odlično odigrali kakšno poškodbo, ki naj bi jo seveda povzročil nepravilen udarec nasprotnika.

PEŠ DO PAPEŽA - Štiri Sevničanke so se na beatifikacijo Slomška v Maribor odpravile kar peš. Zakaj na dolgo tridnevno pot, so pojasnile radiu Ognjišče, medtem ko se jim Dolenjski list ni zdel medij, ki bi ga zanimali tovrstni podvigi.

ZOJINE BANANE - Zoja Bedrač, tajnica, šefinja za marketing sevniškega atletskega kluba je bila na nedeljskem 5. uličnem teku za pokal Sevnice deklica skoraj za vse. Med drugim je na družinskem teku delila banane (na posnetku) kot nadomestek štafetne palice. (Foto: P. P.)

Krške novice

ZNAMENJA - Ponekod ob krških vpadnicah prodajajo vžigalnike z različnimi vtisnjenimi znamenji. Na voljo so tudi vžigalniki z grbi, zaenkrat samo z grbom Bosne in Hercegovine. Govori se, da gredo ti vžigalniki za med zlasti v času, odkar so v Krškem gradbinci, ki zidajo srednjo šolo. Razumljivo: v gradbeništvu v Sloveniji in tudi v Krškem so bila že od nekdaj priljubljena predvsem znamenja Bosne in Hercegovine in danes ni nič drugače. Po priljubljenosti so takoj za temi znamenji verjetno albanska.

KAKO Z LEVIM, KAKO Z DESNIM - Županu Franciju Boogoviču so včasih napovedali, da bo celo minister. Med razlogi za tako kariero so videli tudi Bogovičevo tesno sodelovanje v vrhu Slovenske ljudske stranke. Župan se ob takih napovedih ni jezil. Takrat. Ali bi bil ob takih napovedih kaj manj navdušen ob zadnjih javnih seciranjih politike strankinega prvaka Marjana Podobnika, ni znano. Vsekakor Bogovič ne glede na strankarsko vpreženost in pripadnost dobro pelje krški voz razvoja, ki vozi s seboj leve, desne in sredinske. Ni kriv, če ga z desnim bičem pri tem včasih priganjajo bolj nestrpno kot z levim.

GLASOVI - V Kostanjevici na Krki ropota večina kanalizacijskih pokrovov na glavni mestni cesti, in to vsakič, ko kaj zapelje nanje. Ker je promet v mestu gost, pokrovi ropotajo skoraj ves čas, vsaj podnevi. Pravijo so, da to ni navadno ropotanje, ampak da neznane sile tako presunljivo bijejo plat zvona za vse visoke zamisli o lepo urejenem kulturno-zgodovinsko pomembnem mestu.

SMERI RAZVOJA

KRŠKO - Medtem ko dedek Mraz, Božiček in Miklavž, nekako svetniki, še dremuckajo v svojih pravljičnih bivališčih, se svetniki v krškem občinskem svetu že oglašajo. Na zadnji seji so si bili krški svetniki z besedami tako v laseh, da so liberalni demokrati, člani Združene liste in neodvisni protestno zapustili sejo. Odšli so, povedano na kratko, ker so socialdemokrati začeli očitati, da je v Krškem vse preveč priljubljen dedek Mraz, medtem ko sta Miklavž in Božiček zapostavljena. Vsa hajka se je začela, ko so svetniki na seji v znoju lastnih čel snovali Smeri razvoja predšolske vzgoje v občini Krško. Ni kaj, Smeri razvoja na Slovenskem vsakič znova dvigujejo prah.

Novo v Brežicah

NAJPREJ MI, POTEM VI - Nedavna napoved brežiškega župana, da bo občina kmalu poskrbela za režim parkiranja v starem mestnem jedru, se uresničuje. Prvi korak je že storjen in tudi prva zapornica, ki na parkirišče ne pusti kogarsibodi, tudi že opravlja svojo funkcijo. Zadeva ima žal napako. Svoje naloge namreč ne opravlja v splošno ljudsko dobro, temveč koristi le tistim, ki so zaposleni na - občini. Saj ne pravijo zastonj, da je bog najprej sebi brado ustvaril.

NE LE ROMI - Na nedavni izredni seji brežiškega občinskega sveta so posamezni svetniki tri ure zaman poskušali dokazati, kako Dobova je oziroma ni upravičena do krepkega povišanja letne rente, ki jo ta krajevna skupnost prejema zato, ker njeni prebivalci dobrodušno dovolijo odlagati občinske odpadke na zelo propustno dno nekdanjih gramoznic. Ko se je proti koncu seje sreča počasi le začela prevešati na stran Dobovčanov, so nasprotniki takšne rešitve opazili, da so se urini kazalci že privrteli do tiste točke, ko skladno s poslovnikom lahko čiste vesti odidejo domov. Ker so to tudi storili, do tako pomembnega odločanja sploh ni prišlo in bo pač treba počakati do naslednje seje. Takrat pa bi Dobovčani utegnili dobiti konkurenta v podobi krajevne skupnosti Cerklje ob Krki. Ta bi na veselje svojih Romov smeti "kupovala" že za osem tisoč mark na leto.

BELI ŽENIN

BREŽICE - V brežiškem gradu so imeli 9. septembra ob 9. uri dve poroki. "Firbci" so na vrat na nos tekli v najbližjo trgovino po riž, ki se ga po stari šegi meče na mladoporočence. Čeprav so riž nabavili, pa mladoporočencev niso zasuli z rižem, pač pa, ojoj, z belim prahom. Vse kaže, da so omenjene "firbce" prehiteli črvi. Ker pa črvi z majnimi žreli hrustajo riž počasi, je verjetno, da je bil riž v trgovini na polici že davno, davno pred letošnjo septembrsko grajsko poroko, bržda predolgo...

ZNAMENJE - "Ker teren narekuje tako, gre pri ureditvi za neko stopnjevitost, ki ima kulminacijo v samem znamenju. Na stebru skulpture ni tako enostavno umestiti v prostor. Če jo dobro umestite, je lahko bolj hvaležna kot kaka druga rešitev." Tako o Sedečem Kristusu na Malem Kamnu meni Josip Korošec, direktor Restavratorskega centra Republike Slovenije. Na fotografiji: ob odkritju obnovljenega znamenja. (Foto: L. M.)

Sedeči Kristus za nove dobe

Obnovljeno znamenje na Malem Kamnu - Spomenik ogrožalo onesnaženo ozračje - Velika volja

MALI KAMEN - Sedeči Kristus na Malem Kamnu znova privablja poglede mimoidočih, potem ko so ga 4. septembra popoldne obnovljenega slovesno pokazali svetu na kraju, kjer je bil tudi poprej. Na Malem Kamnu je kopija znamenja, kajti strokovnjaki so se zbali za original in ga umaknili.

Josip Korošec, direktor Restavratosrkega centra Republike Slovenije, pravi o tej obnovi: "Že pred leti smo opazili, da se slabša stanje kamna, iz katerega so narejeni elementi tega znamenja. Tako, da nam je bila prva skrb, da bi umaknili original, dokler bo taka ogroženost ozračja."

Po Koroščevih navedbah so elementi znamenja iz različnih obdobij. Iz antičnega je verjetno steber, medtem ko so baza in Jezus mlajši. Verjetno je najmlajša streha, ki je iz kovanega železa. "Gre za enega bolj redkih ikonografskih prikazov, posebej še izklesanih v kamnu ni veliko. Ne glede na to sta antika in srednji vek, ki sta tu vključena, za nas dragoceni," zatrjuje direktor restavratorskega centra.

Kot pravi Korošec, so se dogovorili, da se celotna okolica uredi spomeniku primerno. "Trdim, da je bilo pred obnovo dovolj romantično, vendar znamenje ni bilo dovolj opazno. Poleg tega je original ogrožala vegetacija, ki je bila okoli njega. Tako smo predlagali tovrstno ureditev in krajani so to opravili z veliko vnemo," poudarja Korošec.

Vnemo pri obnovi je bilo čutiti tudi pri otvoritvi znamenja. **Tone Petrovič**, predsednik sveta KS Senovo, je tedaj povezal obnovo znamenja z nacionalnimi občutki. "Narod, ki ne spoštuje prednikov, ne more pričakovati, da bodo potomci spoštovali njega," je rekel. **Franci Bogovič**, župan občine krško, ki je pomagala obnoviti znamenje, v spomeniku vidi, kot je rekel med drugim, središče Malega Kamna, srečevališče domačinov, in to je po njegovem dobro.

Alfonz Lampret, župnik v Koprivnici, je ob otvoritvi na moč pohvalil voljo domačinov. **Stanko Drenovec** je po njegovih besedah s harmoniko hodil naokoli in zbiral denar za obnovo znamenja. Veliko se je trudil seveda tudi **Miran Anton Kozole**, predsednik gradbenega odbora. "Izjemno lepo smo sodelovali z vsemi tukaj. Čuti se zagnanost, prijetno vzdušje je, tudi za nas, ki smo to delali," poudarja Josip Korošec.

Milan Kšela, brežiški dekan, je označil obnovo in zlasti otvoritev Sedečega Kristusa za ozjemno pomembni. "Obnova tega znamenja je zgodovinski dogodek. Obnovili ste ga le dobrih 14 dni prej, preden je papež prišel drugič v Slovenijo. Tokratni papežev obisk je zgodovinski dogodek za Slovenijo. Obnova znamenja Sedečega Kristusa je zgodovinski dogodek za vas," je Kšela nagovoril zbrane domačine.

L. M.

Dom starejših ne postavlja ograj

Krški dom za stare za kar največjo vpetost v družbo - Srečanje stanovalcev s svojci in predstavniki občine - Za bodočnost pomoč na domu in varovana stanovanja - "Ne zmerjajmo!"

KRŠKO - Dom starejših občanov Krško, ki so ga odprli konec leta 1997, je bil že kmalu zaseden v celoti. S tem so se najbolje potrdile trditve z različnih koncev, da Krško zelo potrebuje tako ustanovo.

Vodstvo doma si tudi pod novo streho močno prizadeva, da bi stanovalci videli ustanovo kot svoj drugi dom, in k tem stremljenjim sodijo tudi organizirani redni stiki stanovalcev s svojci in drugimi zunaj doma. Za čim več takih družinskih vezi dom pripravlja srečanja stanovalcev s svojci in drugimi gosti in eno takih je bilo spet minulo soboto. Domsko vodstvo je bilo zelo veselo številnega obiska. Srečanja se je namreč udeležilo več kot 600 obiskovalcev, med njimi zelo veliko občinskih svetnikov na čelu z županom, ki je imel tudi pozdravni govor.

Ko gre za odpiranje navzven, dom načrtuje za v bodoče pomoč na domu ljudem, starejšim od 65 let. Poleg tega namerava urediti varovana stanovanja v nedokončanih blokih v bližini. "Želimo pridobiti pritličja, kjer bi uredili varovana stanovanja. Stanovalci-upokojenci v teh stanovanjih bodo lahko naročali storitve doma starejših občanov, kot so prehrana, pranje in zdravstvena nega, kadar bi bilo to potrebno," pojasnjuje direktorica Doma starejših občanov Krško Jožica Mikulanc.

Krški dom starejših organizira civilno služenje vojaškega roka. Novejšega datuma kot to je v domu oddelek za delo z dementnimi bolniki, eden prvih v Sloveniji. Prostor, kjer delajo s 16 dementnimi bolniki, so pridobili s preureditvijo terase.

V domu trenutno skrbi 78 zaposlenih za 180 stanovalcev, od katerih jih je 120 nepokretnih in delno pokretnih.

L. M.

• Jožica Mikulanc, direktorica doma starejših Krško, je tudi v pozdravnem nagovoru udeležencem sobotnega srečanja potrkala na srčno stran vsakdanjika. Vsekakor udeleženci niso ostali ravnodušni ob njenih besedah: "Bile so roke, ki so te nosile, predno si znal teči, otrok, bila je dlan, ki je božala, usta, ki so poljubljala, in kruh, ki je bil spečen. Ni potrebno biti bogat, da bi bil hvaležen, kajti starši ne iščejo materialnih dobrin. Pričakujejo le, da razumemo, da za današnjim dnem pride jutri, ko noge postanejo počasne in utrujene, ko se roke tresejo, ko ušesa ne slišijo več vsega prav in oči ne vidijo več dobro. Ne zmerjajmo, kadar jim kaj pade na tla, pomagajmo najti stvari, ki jih iščejo, nasmehnimo se, imejmo potrpljenje in malo pokramljajmo."

SREČANJE V DOMU STAREJŠIH KRŠKO - V kulturno zabavnem-programu na srečanju v domu so nastopili pevci in instrumentalisti. Starost, tudi tista nad 80, in mladost sta si ob tem lažje znova podali roke in dan je bil kar prekratek za vse pomenke, lepe spomine in druge prijetne reči. (Foto: L. M.)

GASILCI ZA ODLIČJA - Na nedavnem regijskem tekmovanju gasilcev in gasilk 31 društev iz občinskih gasilskih zvez Brežic, Sevnice in Krškega na Bregah je v ženski A-skupini zmagal Boštanj, 2. mesto je zasedel Mali Kamen, na 3. mestu so bile Sromlje. Pri ženski B-skupini je zasedla 1. mesto ekipa Spodnje Pohance in 2. ekipa Senuš. V moški A-skupini je slavil Primož, na 2. mestu je bil Mali Kamen, 3. mesto je zasedel Bukošek, na 4. mesto se je uvrstila ekipa Križe 1999, tj. ekipa najmlajšega društva v Gasilski zvezi Brežice. V moški B-skupini je bila razvrstitev taka: 1. mesto Boštanj, 2. Senuše, 3. mesto Senovo. V Krški vasi so minulo nedeljo tekmovali pionirji in mladina iz društev Gasilske zveze Brežice. Rezultati nedeljskega tekmovanja - pionirji: 1. Mihalovec, 2. Pišece, 3. Brežice okolica itd. Mladinci: 1. Krška vas, 2. Sromlje, 3. Globoko. Te ekipe se bodo 25. septembra udeležile regijskega tekmovanja na Bregah. (Foto: L. M.)

Ne poznajo ne zelenice ne igral

Svet brežiške KS Zakot-Bukošek-Trnje o nekaterih bolečih točkah življenja v najmlajši brežiški blokovski soseski - V Kregarjevi ulici parkirajo na pločniku - "Zgradite nov vrtec"

BREŽICE - Trnju, najmlajši brežiški blokovski soseski, se bodo odprle možnosti za nove gradnje objektov. Med slednjimi naj bi bili poleg zasebnih hiš še otroški vrtec in garažna hiša, kot kaže tudi nedavno javno razgrnjeni zazidalni načrt za to sosesko. Kako na nadaljnjo rast mesta in na trenutno stanje gledajo domačini, povedo tudi nedavne ugotovitve sveta brežiške krajevne skupnosti Zakot-Bukošek-Trnje.

Svet je nedavno na seji zagrizel v kislo jabolko - parkiranje v Kregarjevi ulici. Pri tem je lahko le znova ugotovil, da so prometne razmere v tej ulici primer neurejenosti. Ali je nered posledica preteklega načrtovanja prostora ali gre bolj za to, da je čas povozil nekdanje dobre rešitve, je manj pomembno od dejstva, da v Kregarjevi ulici manjka parkirnih prostorov in da tukaj stanovalci ne morejo parkirati avtomobilov drugje kot na pločnik.

Da je težava še večja, se v ulici ob delavnikih izredno poveča promet in je zato skoraj onemogočen dostop z vozili v zahodni del ulice. To gnečo povzročajo med drugimi tudi vozila staršev, ki pripeljejo otroke v igralnice otroškega vrtca v stanovanjskih blokih v tej ulici.

"Svet KS Zakot-Bukošek-Trnje ugotavlja, da lokacija vrtca ni primerna ne iz vzgojno-varstvenega vidika ne s stališča varnosti otrok, ki ne poznajo zelenice in ne igral. Zaradi nevedenega svet poziva vse odgovorne v brežiški občini, predvsem gospoda župana ter svetnike, da se seznanijo s problematiko in sprejmejo sklep, da se na predvideni lokaciji v naselju Trnje v kareju B prične graditi vzgojno-varstvena organizacija, saj se verjetno vsi zavedamo potrebe, da se otrokom omogoči boljše življenje." Tako je svet omenjene krajevne skupnosti zapisal v nedavno pobudo, ki jo je poslal med drugim brežiškemu županu, nekaterim občinskim svetnikom, pristojni službi v občinski upravi in vodstvu brežiškega otroškega vrtca.

L. M.

• Omenjena krajevna skupnost, kjer je predsednik sveta Ladislav Rožič, ponuja tudi obliž na rano, ki bi z gradnjo vrtca nastala v občinskem proračunu. Predlaga namreč, naj bi sedanje prostore za otroško varstvo v Kregarjevi ulici prodali in s kupnino sofinancirali gradnjo novega vrtca.

Prgišče misli

- *Nič nas ne dela tako velikih kot velika bolečina. (Musset)*
- *Samo eno zlo je neozdravljivo - če narod sam dvigne roke od sebe. (Goethe)*
- *Nič ni bolj nevarno kot neveden prijatelj, boljši bi bil pameten sovražnik. (La Fontaine)*
- *Juhu! Včeraj sem našel smisel življenja. Ni ga. (Tofaj)*
- *Šele zdaj vem, kaj je v življenju važnega: važno je vedeti, da ni nič važno. (Polanski)*

Streha nad ribiči

V Karlčah ob ribniku slovesno odprli dom ribiške družine Kostanjevica na Krki

KARLČE - Napovedim in ugibanjem in stavam o tem, ali bodo kostanjeviški ribiči dobili zaveti-

Z RIBAMI - Z ribami in ribištvom bodo imeli člani kostanjeviške verjetno še več veselja, potem ko so v soboto prevzeli ključe novega doma. Objekt s preko 60 kvadratnimimi metri koristne površine je graditelje stal nad 6 milijonov tolarjev ter med drugim 1.000 ur udarniškega dela. Trak pred vrati novega doma je prerezal Veljko Flis, direktor marketinga ljubljanskega Gradisa, dolgoletnega sponzorja kostanjeviške ribiške družine. Predsednik družine Jože Zagorc je prepričan, da bo dom postal zbirališče ne le ribičev, pač pa tudi drugih. (Foto: L. M.)

šče, so naredili nepreklicno konec v soboto, ko so v Karlčah ob ribniku slovesno odprli dom ribiške družine Kostanjevica na Krki. Otvoritev zasluži pozornost, ker dom odpira vrata ob 45-letnici ribiške družine. "Ribiška družina je največja društvena organizacija v krajevni skupnosti. Trenutno so vanjo včlanjeni 204 člani in 23 mladincev. Ribiški okoliš pokriva okrog 100 hektarov površine reke Krke s pritoki," poudarja Jože Zagorc, predsednik Ribiške družine Kostanjevica na Krki.

Tako razvejeni organizaciji je ena pomembnejših skrbi čisto okolje. "Imamo odlično naravno tekmovalno stezo, pripravljeno za bližajoče se svetovno prvenstvo. Upajmo, da bodo potencialni onesnaževalci razumeli naša prizadevanja za ohranjanje življenja v naravi in varovali čisto reko vsaj do konca leta 2002. Cilj akcije je ohraniti čistost reke Krke. To je dodatno delo vseh ribičev za prireditev, ki bo ponesla v svet naš kraj, našo občino in Slovenijo," je povedal predsednik družine ob otvoritvi.

L. M.

• PRIZNANJA KOSTANJEVIŠKIM RIBIČEM - Ribiška družina Kostanjevica na Krki je ob nedavni 45-letnici prejela plaketo Ribiške zveze Slovenije. Člani kostanjeviške družine so ob tej priložnosti prejeli interna družinska priznanja. Tako so Karel Kuntarič, Ivan Kozole, Jože Pincolič in Jože Zagorc, predsednik, prejeli znake 2. stopnje. Vasilj Čuk in Robert Hočevar, tajnik, sta prejela znak 3. stopnje.

GOSPODARSTVO

Do denarja le z regijskim planom

Še v tem letu naj bi sprejeli strategijo trajnostnega razvoja regije, da bi se lahko s posameznimi projekti potegovali za sredstva Evropske unije

NOVO MESTO - Občina Novo mesto v svojem proračunu zagotavlja za razvoj malega gospodarstva 83 milijonov tolarjev, za kmetijstvo in turizem pa še 155,7 milijona, kar predstavlja skupno 1,7 odst. občinskega proračuna. Občina je sodelovala pri ustanovitvi Podjetniškega centra, se vključila v projekta garancijskega sklada in mikrokreditov, zdaj med prednostne naloge postavlja izdelavo Strategije trajnostnega razvoja dolenjske regije.

Rezultati gospodarstva dolenjske regije in enako tudi mestne občine so vrsto let zelo ugodni, čeprav natančnejši pogled razkriva številne pomanjkljivosti. Predvsem je gospodarstvo tu preveč odvisno od razvoja nekaj večjih podjetij in usmerjeno v predelovalno dejavnost, medtem ko je storitvenih dejavnosti premalo. V primerjavi z drugimi regijami tu prepočasi nastajajo nova podjetja, še posebej neugodna pa je izobrazbena struktura zaposlenih.

Zaradi naštetega je za mestno občino še toliko pomembnejše, da je dobila sekretariat, ki se bo ukvarjal z gospodarskimi vprašanji, pomagal opredeliti prostor za razvoj obrti in podjetništva ter ponudil pomoč malemu gospodarstvu pri zagotavljanju denarja za naložbe. "Občina nima veliko pristojnosti na področju gospodarstva, toda če že ne more pomagati, naj ga z birokratskim pristopom vsaj ne ovira," meni sekretar za gospodarstvo Jože Florijančič.

Med temeljne naloge občine na področju gospodarstva sodijo tudi priprave razvojnih programov. Novomeška občina že ima strategiji razvoja na področju malega gospodarstva in turizma, zdaj pa pripravlja strategijo trajnostnega razvoja regije, zaradi česar se je povezala s sosednjimi občinami. Zasnovo za strategijo bodo poskušali oblikovati v delavnici, ki je potekala v Novem mestu v ponedeljek in torek. Sprejeli naj bi jo še letos, da bi se po letu 2000 s posameznimi projekti iz te regije sploh lahko potegovali za sredstva Evropske unije.

Pripravo strategije vodi Podjetniški center Novo mesto, ki si je na državnem razpisu uspel zagotoviti tudi državno podporo za to delo. "V tem planu ne smemo dopustiti, da se bodo videle občinske meje. Novo mesto je regionalni center, zato računamo, da se nam bo pridružilo čimveč občin. V strategiji bomo določili tudi, kaj je potrebno storiti. Že zdaj vemo, da bi bilo treba regionalizirati podjetniški center in vzpodbuditi odpiranje novih enot malega gospodarstva, saj tu precej zaostajamo za povprečjem v državi. Enako je tudi z izobrazbeno strukturo. Posebna priložnost so storitvene dejavnosti, ki so v primerjavi s predelovalno dejavnostjo izredno slabo razvite," pojasnjuje Hermina Kastelec, višja svetovalka za gospodartvo.

Priložnosti so. Kot poudarja Florijančič, bi lahko podprli lesarstvo kot tradicionalno dejavnost na tem območju, ob straško progo namestili blagovni prekladalni sistem in dejavnosti, ki so vezane na železnico. Po njegovem se tudi ob severni in južni obvoznici ponujajo možnosti za skladišča in dejavnosti; menda se investitorji že močno zanimajo za tamkajšnje parcele. Občina bi morala v prostorskih dokumentih opredeliti območja za obrt. Žal še vedno nima ureditvenih zasnov, čeprav jih pripravlja že poldrugo desetletje, zato se obrt in podjetništvo širita v prostor večinoma stihijsko.

B. D. G.

Jože Florijančič

Hermina Kastelec

ŽE 390 ZAPOSLENIH

MOKRONOG - Mokronajzarji se veselijo vsakega novega delovnega mesta v svojem kraju. Še posebej so bili veseli, ko je stekla proizvodnja oblazinjenega pohištva v prenovljenih prostorih nekdanje Iskre. S Tomovo tovarno in njenimi 120 delavci se je po besedah predsednika sveta KS Mokronog Antona Mavra povečalo število zaposlenih na območju Mokronoga že na 390. Mokronog je s prihodom Toma spet dobil nekdanjo podobo, kajti Cesta za zidom, ki je bila 20 let Iskrino dvorišče, je znova postala krajevna cesta.

Čatež širi naložbe tudi na morje

V zdravilišču na Čatežu očitno ne morejo brez gradbišč in žerjavov, saj bodo samo v tem letu za naložbe porabili 25 milijonov mark

ČATEŽ OB SAVI, KOPER - Že deset let je območje Term Čatež nenehno v gradnji in priznati je treba, da so po tolikih letih velikopotezni načrti direktorja Boruta Mokroviča uresničeni. Nikakor pa niso zaključeni, saj se naložbe na Čatežu nadaljujejo in bodo v prihodnje usmerjene predvsem v obogatitev ponudbe za zabavo. Gradnje in prenove se zdaj počasi selijo na Obalo, kjer želita družbi Terme Čatež in Hoteli Koper (ta je v večinski lasti prve) pospešiti razvoj turizma.

Trenutno na Čatežu gradijo Termalno riviero 2000, ki jo bo obogatil pokrit bazen z valovi in hitro reko, kar bo spet novost v Sloveniji. Še v letošnjem letu naj bi dokončali tudi 2. fazo izgradnje apartmajev v kampu, izgradnjo hotela Toplice s štirimi zvezdicami, ki bo ponujal 218 ležišč, ter pokriti trg Čatež z restavracijami, večnamensko dvorano, prostori za squash, bowling in fitnes, otroškim vrtcem in trgovinami.

Sredi avgusta so v Kopru odprli prenovljeni Hotel Triglav in ga preimenovali v Hotel Koper. S prenovo so začeli februarja, hotel pa ima zdaj 55 dvoposteljnih sob in 10 suit ter večjo restavracijo in teraso. Zdaj je to v prvi vrsti poslovni hotel, ki bo gostom v gospodarskem središču obalne regije ponujal prostore in storitve za poslovna srečanja, manjše konference in seminarje. Računajo tudi na športnike, saj ocenjujejo, da Koper postaja tudi pomembno športno središče, sicer pa bodo turiste vabili na krajše oddihe, izlete in oglede zanimivosti ter na aktivne počitnice.

V Termah Čatež so že poleti napovedali nove naložbe v Kopru, ki bodo poln zamah dobile v zadnjih mesecih letošnjega leta. Prenavljali in gradili bodo hotel, depandanso in vilo v Žusterni, hkrati pa tudi pokrite bazene z vodnimi programi, savne, rimske kopeli, fitnes studio, lepotilni salon in restavracije. V Žusterni bo nova še dvoetažna garaža in na njeni terasi zunanji bazeni z valovi, slapovi in drugim potrebnim za zabavo. S tako naložbo naj bi poživili turistično ponudbo ob morju, še več priložnosti za to pa bodo imeli, če bo prišlo do združitve s Hoteli Morje, o čemer se zadnje čase spet govori.

B. D. G.

PO LESTVICI GOR

LJUBLJANA - Kapital Nove Ljubljanske banke se je v enem letu povečal skoraj za tretjino, skupna bilančna vsota pa še malo bolj. Na lestvici 500 vodilnih evropskih bank, ki jo objavlja septembrska londonska revija The Banker, se je tako ta banka v primerjavi z lanskim letom povzpela za 68 mest po kapitalu in za 59 po bilančni vsoti. Po kapitalu je tako uvrščena na 265. mesto lestvice, medtem ko je SKB banka na 413., Banka Celje na 466., Gorenjska banka na 468, Nova KBM na 471. in Banka Koper na 478. mestu.

KAR 240 TISOČ OBISKOVALCEV - V nedeljo so po 10 dneh zaprli Mednarodni obrtni sejem v Celju, ki je drugi največji take vrste v Evropi. Razstavo obrti in podjetništva, na kateri je vse manj prostora za neposredno prodajo, si je ogledalo 240.000 obiskovalcev, med njimi vsaj 40 tisoč poslovnežev. V prireditvi takih razsežnosti so priložnost zase videli tudi številni obrtniki in podjetniki iz naših krajev. Nekateri so se dogovarjali za posle ali zgolj predstavljali svojo dejavnost, medtem ko so drugi na sejmu tudi prodajali, podobno kot znani krznar Bojan Kozmus iz Sevnice (na sliki prodajalka iz družinskega kroga). (Foto: B. D. G.)

JESENSKI VELESEJEM

Postaja manj privlačen?

ZAGREB - Ker je hrvaško tržišče zelo pomembno tudi za slovenska podjetja, jih je na Jesenskem mednarodnem zagrebškem velesejmu razstavljalo skoraj 200. Med njimi so bile tudi družbe z območja Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Veliko se jih je predstavljalo po svojih zastopnikih na hrvaškem trgu ali pa lastnih podjetjih, ki so jih v te namene ustanovile pri sosedih. Čeprav je ta splošni sejem izgubil nekdanji pomen, ostaja s skoraj 2.200 razstavljalci največja prireditev Zagrebškega velesejma, ki si jo vsako leto ogleda okrog 200 tisoč obiskovalcev.

Dana z Mirne je na hrvaškem tržišču prisotna že več kot 30 let, vendar se zdaj srečuje z močno konkurenco in dosega komaj tretjino nekdanjih poslov. Kot meni **Zdravko Čavor**, direktor Dane Varaždin, ki je ena od treh zastopnic za Dano na Hrvaškem, je že uspeh, da se je Dana ob taki konkurenci sploh obdržala na trgu. Kot je dejal, dodeljene kvote po brezcarinskem sporazumu predstavljajo komaj 20 odst. prodaje na Hrvaškem, cena sokov, ki jih prodajajo izven kvot, pa je zaradi dajatev do 40 odst. višja. "Na sejmu moramo biti že zato, da kupcem pokažemo, da še obstajamo in da je vse v redu z našo družbo. Sicer pa na Hrvaškem tudi nabavljamo, saj večino steklenic kupimo na hrvaškem trgu," je povedal vodja nabave v Dani **Stane Sladič**.

Stane Sladič

Zastopnik **Jutranjke iz Sevnice** na Hrvaškem je potarnal nad visokimi stroški, ki menda presegajo celo udeležbo na frankfurtskem sejmu. Jutranjka je ponovno na hrvaškem trgu od leta 1994. Od takrat je vsako leto prodala za tretjino več izdelkov, vendar letos ne bo tako. Izločiti je bilo namreč treba kupce, ki so slabi plačniki, zato se bo prodaja celo zmanjšala. Tudi cenovno je Jutranjkina konfekcija v samem vrhu, a kot je povedal zastopnik, so se jesenskega sejma udeležili, ker računajo predvsem na manjše kupce in ne na veletrgovino. **Andrej Gorišek** iz Jutranjkine komerciale pa ni bil zadovoljen s sejmom, ker ne daje pričakovanih učinkov.

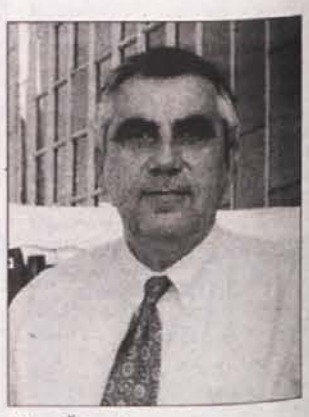

Miro Čizmić

INO Brežice razstavlja na spomladanskem in jesenskem velesejmu, na sejmu vina in še na več drugih sejemskih prireditvah po Hrvaški. Na jesenskem sejmu je njegove izdelke predstavljala družba INO marketing, **Miro Čizmić**, ki je začel z zastopstvom na hrvaškem trgu, pa nam je povedal, da se Hrvatje precej zanimajo za stroje iz brežiške družbe. "INO je razvil močno servisno službo, zato mu kmetje zaupajo in ima kar dober položaj na tržišču. Nekateri izdelki, na primer mulčerji, dosegajo na Hrvaškem kar 75-odstoten tržni delež. Brežičani sodelujejo tudi s fakulteto v Zagrebu in so cenovno solidni. Večja pomanjkljivost je edino v tem, da ne morejo kmetom ponuditi kreditov, kot si lahko privoščijo nekatere velike tuje družbe," meni Čizmić.

Na jesenskem velesejmu že od nekdaj sodeluje tudi **metliška Kolpa**, ki je letos še poseben poudarek namenila na trgu vse bolj obetajočemu kerrocku. O izkušnjah s sejma predstavnikov Kolpe nismo uspeli pobarati, ker so bili prezaposleni s strankami. Vsekakor dober znak!

B. DUŠIČ GORNIK

KONFEKCIJA JUTRANJKE V ZAGREBU - Sevniška Jutranjka večkrat razstavlja na spomladanskem sejmu Intertekstil, medtem ko je bila na jesenskem velesejmu v Zagrebu tokrat drugič. Zastopnik za to družbo je računal predvsem na dober odziv manjših kupcev, v Jutranjki pa z rezultati nastopa na tem sejmu niso bili zadovoljni. (Foto: B. D. G.)

TUJE MINISTRE POZNAJO, DOMAČIH NE

NOVO MESTO - Slovenija ima tri gospodarska ministrstva in tri ministre, vendar v gospodarstvu ugotavljajo, da imajo z njimi le malo stikov. Direktor Krke Miloš Kovačič je prepričan, da bi se morala vlada ali vsaj njen gospodarski del vsaj dvakrat letno sestati s predstavniki večjih podjetij. "Stikov je premalo. Ko se vlada pogaja o sporazumih z državami, ki so naše najpomembnejše partnerice, bi na take razgovore morala obvezno vključiti tudi peterico družb, ki največ sodelujejo s to državo. To bi lahko izboljšalo stike in hkrati pomagalo gospodarstvu. Zanimivo je, da se direktorji velikih družb srečujemo s tujimi ministri, z domačimi pa ne," meni Kovačič.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

ZAKLADNE MENICE

LJUBLJANA - V torek, 28. septembra, bo avkcija trimesečnih zakladnih menic v apoenih po 100.000 tolarjev in v skupni vrednosti 3 milijarde tolarjev. Za izplačilo, ki bo 30. decembra letos, jamči država, naročila za nakup pa je mogoče posredovati pri 12 večjih bankah.

KOLPIN MILIJON ZA BOLNIŠNICO

LJUBLJANA - Kolpa, podjetje za proizvodnjo in predelavo plastičnih mas iz Metlike, je v torek zvečer po otvoritvi letošnjega Ljubljanskega pohištvenega sejma opozorila nase z dobrodelno gesto: Splošni bolnišnici Novo mesto je izročila ček za okrogli milijon tolarjev. Kolpa je lani podobno obdarila Klinični center v Ljubljani in ob jesenskem velesejmu še eno od zagrebških bolnišnic.

Politične razprtije odmikajo gradnjo elektrarn

Hidroelektrarne na Savi

KRŠKO - Konec oktobra naj bi podpisali koncesijsko pogodbo o gradnji elektrarn na spodnji Savi. Vprašanje je, kako obsežno bodo s tem dokumentom o dragi naložbi z daljnosežnimi posledicami upoštevali koristi Posavja. Peter Žigante, direktor Savaprojekta Krško, meni, da se Posavje premalo zaveda pomena gradnje in premalo žene za svoje koristi. "Nihče v tej pokrajini se ne odziva na dogajanje in ne vključuje v projekt hidroelektrarne na spodnji Savi. Za to se ne zanimajo niti župani niti gospodarstvo," pravi Žigante.

Žigante zavrača morebitne pomisleke o primernosti Save na območju občin Sevnica, Krško in Brežice za gradnjo hidroelektrarn. "Prvi projekt za savske elektrarne je bil narejen že pred 2. svetovno vojno in z njim so ugotovili, da je spodnja Sava primerna za elektrarne," opozarja Žigante na obstoječe stvarne zamisli, ki bi po njegovem morale posavska podjetja in politiko zanimati tako močno, da bi celo lobirali za čimprejšnji začetek naložbe stoletja na spodnji Savi. "Posavje potrebuje regijo, za regijo potrebuje moč. Če kdo hoče Posavju vzeti moč, mu mora vzeti naložbe," poudarja Žigante.

Načrte, ki jih omenja, nedvomno poznajo vsi tisti v Sloveniji, ki imajo v rokah škarje in platno za bodočo gradnjo. Zato je vprašanje, kakšni natančno so razlogi, da vse do danes še niso podpisali koncesijske pogodbe o gradnji elektrarn.

Prvak ljudske stranke in podpredsednik vlade Marjan Podobnik je nedavno rekel v radijski oddaji Studio ob sedemnajstih, da so stopili na prste neformalnim zainteresiranim skupinam tudi v primeru savskih elektraran. Tako bo kar držalo, da v Sloveniji politične struje krepko držijo v rokah projekt savske elektrarne in da koncesijske pogodbe zaradi političnih navzkrižij še niso podpisali.

L. M.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Teorije o tujcih v zatonu

Samo dober teden je bil potreben, da je izginil optimizem, ki je v drugi polovici avgusta in v začetku septembra gnal investitorje v povečane borzne nakupe. V tem času so iz borznih komentarjev izginjale teorije o zanimanju tujih vlagateljev za naše vrednostne papirje. Namesto njih je zdaj najpogosteje slišati, da je za padanje cen in skromno aktivnost borznikov kriva trenutno slaba finančna likvidnost gospodarskih družb. Pravzaprav je to najpogostejši izgovor kupcev v primerih, ko si ne upajo več kupovati in tega strahu ne znajo racionalno pojasniti. V vsakem primeru je promet v okviru rednega trgovanja postajal iz dneva v dan skromnejši, cene delnic pa so se postopoma sesedale. Borzni indeks SBI je zato v tem času padel od 1.974 na 1.915 in resno nakazuje možnost, da bi se ponovno spustil v območje pod 1.900 točk.

Najbolj so padale cene tistih delnic, kjer je bil glede na izkušnje iz preteklosti pričakovani vstop tujcev največji. Tečaj Krke se je tako znižal od 30 na 28 in Leka od 42 na 39,5 tisočakov. Tečaji ostalih prometnejših delnic, kot so Petrol, Istrabenz, Luka Koper, Intereuropa itd., ki so običajno manj odvisne od špekuliranja s tujimi nakupi, so padli nekoliko manj. Pocenile so se tudi delnice, katerih rast je bila pred tem motivirana bolj z domačimi razlogi. Mercator je dosegel svoj maksimum pri 14.000 in se nato začasno utrdil pri tečaju okrog 13.000 tolarjev. Prav tako tudi cena delnice Gorenja, ki jih še vedno kupuje pretežno le ena borzna hiša, ni več presegla 2.400 tolarjev. Za vse pa je značilno, da je njihovo trenutno ravnovesje vzpostavljeno ob dokaj skromnem trgovanju in ga zato lahko zelo hitro izboljšajo nekoliko povečani nakupi ali pa podrejo nove razprodaje.

Kljub temu da je bil že pred več kot dvema tednoma najavljen prihod zadnjih treh pidov na prosti trg, se to še ni zgodilo. Razlogi za zavlačevanje mi niso znani, lahko pa tokrat že postrežemo s podatki o strukturi njihovega premoženja in knjigovodskih vrednostih. Delež neizkoriščenih certifikatov v celotnem premoženju znaša za PID Plod 27, PID Setev 34 in za PID Trgatev 67 odstotkov. Delež premoženja, ki ga je mogoče ovrednostiti s tečaji, ki so že oblikovani na borzi, je pri prvem 3,4, pri drugem 6,7 in pri tretjem 10,9 odstotkov. Knjigovodska vrednost brez neizkoriščenih certifikatov znaša za delnico Setev 104,5, za Plod 93,7 in za Trgatev 61,6 tolarjev.

IZTOK PLUT
Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

TRAKTOR GA JE UBIL

VRHULJE - 19. septembra se je ob 15.20 zgodila delovna nesreča s traktorjem. Okrog 12. ure je pokojni 45-letni J. G. iz okolice Krškega peljal s traktorjem znamke Lamborghini R 235 Dt brez kabine in varnostnega loka z lahkim priklopnikom domače izdelave peljal pločevinasto cisterno. Ko je odhajal, je s traktorjem zapeljal na travnati nasip in se prevrnil. Med prevračanjem je voznik padel ven, nanj pa je padel traktor. Voznik je na kraju podlegel zaradi notranjih poškodb in zadušitve.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Bogato založena, kot se za jesen spodobi, je bila tudi minula ponedeljkova tržnica. Branjevke so prodajale: hruške po 120 do 150 tolarjev kilogram, jabolka po 80 do 120, fige po 500, grozdje po 200 do 300, slive po 180, vinogradniške breskve po 200, rdečo papriko po 250, rumeno papriko po 170, feferone po 250 do 300, cvetačo po 150, stročji fižol po 300 do 400, bučke po 150 do 280, redkev po 200, zelje po 50, kumare po 150 do 200, korenje po 200, česen po 400, čebulo po 200, por po 300, rdečo peso po 200, sveži fižol v zrnju po 400 do 500, hren po 380, radič po 200, endivijo po 250 do 350, kolerabo po 200, krompir po 70, repo po 200, orehe po 1.500 tolarjev, prav toliko pa je stal tudi kilogram svežih jurčkov.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 87 do 3 mesece starih prašičev, 14, starih 3 do 5 mesecev, in 18 starejših. Prvih so prodali 38 po 310 do 320, drugih 6 po 240 do 250, tretjih pa 7 po 200 do 210 tolarjev kilogram.

ODKUP POL MANJŠI IN SLABŠI

Pšenica letos zelo razočarala

Novomeška kmetijska zadruga Krka jo je odkupila manj kot 600 ton - Vpliv števila padanja

NOVO MESTO - Novomeška kmetijska zadruga Krka je letos odkupila za polovico manj pšenice kot lani - vsega skupaj manj kot 600 ton. Na že tako nižjo odkupno ceno pšenice, kot je bila lanska, pa je vplivala tudi zelo slaba kakovost letošnjega pridelka.

"Letos smo odkupili le 506 ton pšenice, ki je ustrezala kvalitetnim zahtevam in okrog 67 ton, ki jim ni ustrezala in je bila odkupljena po nižji ceni," je povedala direktorica komercialnega sektorja pri novomeški kmetijski zadrugi Krka **Olivera Kastelic.** Letošnjo slabo žetev so kmetje in strokovnjaki napovedovali že prej, ob žetvi pa se je izkazalo, da je pšenica še veliko slabša. Zrna so bila zelo drobna, veliko klasov pa je bilo praznih. "K temu je prispeval tudi nov kriterij - število padanja, ki so ga sicer kasneje nekoliko omilili," pravi Kastelčeva.

Povprečna cena za kvalitetno pšenico je znesla dobrih 25 tolarjev za kilogram, kar je le dobra dva tolarja več, kot je bila letošnja zaščitna cena. 67 ton pšenice, ki so jo odkupili, čeprav ni ustrezala merilom, pa bo plačanih po 15 tolarjev kilogram, nekaj pšenice pa je bilo letos tako slabe, da so jo tudi zavrnili. V zadrugi upajo, da bo Zavod RS za blagovne rezerve letošnjo pšenico plačal v 60 dneh po prevzemu, kot je bilo dogovorjeno. Lani jo je plačal v 45 dneh.

Na pripombe kmetov, da za nov tržni red zvedo tik pred zdajci, pa je kmetijski minister Ciril Smrkolj na letošnjem Radgonskem sejmu napovedal, da bodo tržni red za pšenico in rž za prihodnje leto pripravili še letos. Letošnji je bil objavljen aprila, prejšnji tržni redi pa dejansko tik pred žetvijo.

J. DORNIŽ

• Letos prvič bodo kmetje dobili neposredno plačilo za izravnavo stroškov pridelave pšenice in rži, in sicer 54.000 tolarjev na hektar, medtem ko so bile prejšnja leta podpore vezane na kilogram pridelane pšenice, izplačali pa so jo ob njenem plačilu. "Do podpore pa bodo upravičeni tudi kmetje, ki so jim slabo pšenico zavrnili," pravi Kastelčeva.

BLAGOVNA ZNAMKA ZA SEVNIŠKA VINA

SEVNICA - Sevniški občinarji so se s predstavnico sevniške izpostave Kmetijskega zavoda Ljubljana oz. kmetijske svetovalne službe dogovorili o izdelavi blagovne znamke za vina s sevniškega vinorodnega okoliša ob Bizeljsko-sremiški vinskoturični cesti. Čeprav ponudbe ni prav veliko, bo blagovna znamka dala večjo možnost trženja domačega vina.

MAJDETOV ŽREBEC - Konjerejsko društvo Trebnje je ob ustanovitvi 12. julija lani štelo 25 članov, njihovo število se nenehno povečuje in danes jih je že 41. Trebanjski konjerejci, ki jih vodi Anton Brezovar z Repč, redijo v povprečju po tri konje. Društvo združuje rejce, ljubitelje konj in konjereje. Prizadeva si za dvig strokovne ravni reje konj, organizira promet s plemenskimi živalmi, prireja tudi prevoze ohceti s konjsko vprego in sodeluje na raznih prireditvah. Na nedavni zelo dobro pripravljeni in obiskani razstavi plemenskih živali v Trebnjem je bilo tako tudi kar 19 živali razstavljalcev plemenskih kobil in žrebcev. Na tej so priznanja dobili žrebci Antona Brezovarja, Jožeta Florjančiča iz Štatenberka in Janeza Majdeta (na posnetku) z Luže pri Dobrniču. (Foto: P. Perc)

POJASNILO

Število padanja

Kaj pomeni število padanja (FN) pri pšenici

Pecilne lastnosti postajajo vse pomembnejše merilo za kakovost pšenice in iz nje narejene moke, zato je bilo z novim evropskim tržnim redom poleg odstotka vlage, količine primesi, hektolitrske mase, odstotka beljakovin, absolutne mase in sedimentacijskega indeksa kot merilo kakovosti uvedeno tudi tako imenovano število padanja (FN - Falling Number). To število kaže aktivnost amilolitičnih encimov, predvsem alfa-amilaze. Če je encima preveč, je sredica kruha preveč gnetljiva, po domače rečeno pacasta, če je je premalo, pa je spečeni kruh presuh, zaradi česar se bolj drobi in hitreje stara. Preveč alfa-amilaze v zrnju je ponavadi posledica kalitve, ki se začne zavoljo preobilice dežja ob zorenju oz. prepozne žetve. Višje ko je število padanja, boljša je pšenica za peko, vendar le do določene meje. Pšenica je najboljša tedaj, kadar znaša njeno število padanja, ki ga ugotavljamo s posebno meritvijo, od 230 do 260 sekund. Moka, ki ima FN pod 180, samostojno ni primerna za peko kruha.

- n

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Kaj pomeni pridelovati Cviček PTP

(Priznano Tradicionalno Poimenovano vino)

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Zaradi različnega časa dozorevanja se trgatev grozdja vinskih sort, ki sestavljajo vino Cviček PTP, opravi ločeno po posameznih sortah in v roku, ko je zanje razpisana trgatev. Dovoljena je tudi klasična trgatev in predelava, kjer je nujno upoštevati, da mora biti trgatev vseh sort opravljena po določenem roku začetka trgatve za sorto žametovka. Pri grozdju rdečih sort je obvezno pecljanje in nato drozganje. Drozgo prečrpamo v posodo za maceracijo in alkoholno vrenje, kjer se drozga avtomatsko ali ročno meša. V primeru, da je grozdje popolnoma zdravo in je bil v posodo dodan vitalen kvasni nastavek, žveplanje drozge neposredno po pecljanju ni nujno potrebno. O stopnji žveplanja se pridelovalec odloči na podlagi zdravstvenega stanja grozdja, higiene, poteka trgatve... Maceracija jagodnih kožic mora potekati pri 22° C dva do štiri dni. Stiskanje odcejene drozge mora potekati v stiskalnici, kjer tlak v prešni pogači ne preseže 2,0 bara. Za pridelavo vina Cviček PTP se lahko uporabi le prešanec, ki je pridobljen s pritiskom do 1,0 bara. Naknadno vrenje mošta sme potekati pri temperaturi 20° C. Po končanem alkoholnem vrenju posodo dotočimo. Po zaključenem biološkem razkisu, vino zažveplamo in nivo prostega SO_2 vzdržujemo na 20 do 25 mg/l. Prvi pretok opravimo najkasneje v enem mesecu po končanem vrenju. Ob prvem pretoku je tudi najugodnejši trenutek za tipizacijo Cvička PTP.

Pri predelavi belih sort opravimo po peclanju, drozganju in stiskanju razsluzenje, kjer je količina dodanega SO_2 odvisna od zdravstvenega stanja grozdja. Po 24-urnem razsluzenju opravimo pretok v posodo za alkoholno vrenje in dodamo vitalen kvasni nastavek. Temperatura alkoholnega vrenja ne sme preseči 20° C. Po končanem vrenju se posoda dotoči in vino žveplamo na nivo prostega SO_2 od 20 do 25 mg/l. Prvi pretok se opravi v 30 do 45 dneh po končanem alkoholnem vrenju.

Predpisani parametri za vino cviček PTP:

- alkoholna stopnja 8,5 - 10,0 vol. %
- titracijske kisline 6,0 - 9,0 g/l
- minimalni ekstrakt brez sladkorja 17,0 g/l
- reducirajoči sladkor do 3,0 g/l
- pepel najmanj 1,4 g/l
- organoleptična ocena 15,5 točke.

To bi bilo nekaj osnovnih podatkov za uspešno trgatev in predelavo vina Cviček PTP. Ko bo elaborat potrjen in bo stopil v veljavo, vas bomo obvestili tudi v tej rubriki.

Želim vam uspešno pripravo, trgatev in predelavo grozdja letnika 1999.

KATARINA MERLIN,
dipl. inž. živ. teh.,
članica strokovne delovne skupine za pripravo elaborata Cviček PTP,
Oddelek za kmetijsko svetovanje Novo mesto

V 9 letih trikrat ob pridelek

Milanu Pestotniku iz Mačkovca pri Dvoru toča tretjič stolkla sadovnjak

Močan naliv s točo je 1. septembra v nekaj minutah uničil celoletni trud kmetov, sadjarjev in vinogradnikov tudi v Suhi krajini. Toča je naredila mnogo škode na elek. napeljavah, gospodarskih poslopjih in stanovanjskih stavbah in cele vasi so bile več ur brez elektrike.

Milan Pestotnik iz Mačkovca se s pridelavo jabolk bavi že od leta 1990, ko je na njivi blizu cerkve v Mačkovcu zasadil nov sadovnjak. Po dveh letih trdega dela jabolk še ni bilo, tretje leto pa mu jih je uničila toča. "V devetih letih mi je toča kar trikrat uničila pridelek, zadnja pa je bila najhujša," je žalostno ugotavljal Pestotnik. Letošnji pridelek je veliko obetal in meni, da bi bilo za prodajo okoli 18 do 20 ton prvovrstnih jabolk. Toča je uničila vinograde v Talih, prizanesla pa ni niti koruzi in drugim poljskim pridelkom.

In kako naprej? Škoda je res velika, ure dela v sadovnjaku skozi celo leto so šle v nič, preostane mi le, da obtolčena jabolka ponudim v odkup za predelavo," pravi kooperant Kmetijske zadruge Suha krajina Milan Pestotnik in upa, da bo njemu in drugim prizadetim kmetom država pomagala vsaj z odpisom davkov.

S. MIRTIČ

Milan Pestotnik z najmlajšo hčerko Vlasto ob popolnoma uničenem sadovnjaku.

INFORMATIVNI DAN NA KMETIJSKI ŠOLI

NOVO MESTO - V sredo, 29. septembra, bo ob 16. uri na Srednji kmetijski šoli Grm Novo mesto informativni dan za izobraževanje odraslih. Vabljeni!

kmetijski nasveti

IZVOZ JABOLK

Skozi ozka vrata pravilnika

Jabolko je bilo, je in še dolgo bo prvi sadež sveta. Človeštvo je v svoji zgodovini veliko vložilo v njegov razvoj od prvega cepljenja, ki ga je v 3. stoletju pred našim štetjem prvi opisal Grk Teofrast, pa vse do današnjega genskega inženiringa, ki obeta nove, še raznovrstnejše in boljše sorte te sadne vrste, ki tudi v Sloveniji zavzema več kot dve tretjini vseh sadovnjakov.

Zato je v slovenskem sadjarstvu najpomembnejše, kako se bomo v sodobni Evropi uveljavili s pridelavo jabolk, po kateri smo nekoč že sloveli. Še pomembnejša kot doslej postaja kakovost pridelka, saj prodaja drugorazrednih plodov niti na sosednjem Hrvaškem ali v BiH nima nobene prihodnosti več. Prihaja čas, ko bo podobno kot v vinogradu tudi v sadovnjaku potrebno zavestno zmanjševati količino pridelka celo pod fiziološke meje, da bodo sadeži mikavnejši za trg in porabnika.

Evropa je zadnja desetletja zelo zaostrila merila za tržno kakovost jabolk. Zdaj v Evropski uniji velja leta 1995 dopolnjeni pravilnik o kakovosti, ki je obvezujoč za celotno trgovino z jabolki in hruškami in ki ga tudi naši tržni pridelovalci morajo natančneje poznati, če hočejo izvažati. Že splošni del pravilnika zahteva, da morajo biti sadeži popolnoma zdravi, čisti, brez nedovoljenih ostankov škropiv, brez poškodb in brez napak v notranjosti. Prav tako ne smejo imeti nikakršnega tujega priokusa ali vonja, pri obiranju in uskladiščenju pa sadeži ne smejo biti obdelani z nobenim nedovoljenim pripravkom.

Po evropskem pravilniku so jabolka in hruške razdeljene v štiri kakovostne razrede: **ekstra razred**, kamor spadajo le plodovi s sortno značilno obliko, velikostjo in obarvanostjo ter nepoškodovanim pecljem; nato plodovi **prvega razreda**, ki smejo imeti prav majhna odstopanja, meso mora biti brez napak in poškodb, skupna površina napake pa ne sme presegati 1 cm2; zatem plodovi **drugega razreda**, kjer so odstopi lahko že malo večji (plodovi so lahko brez pecljev, vendar brez odprte rane), skupna površina napak ali poškodb pa ne sme preseči 2,5 cm^2; in končno **tretjega razreda**, kjer so tolerance še malo večje. Pravilnik določa tudi debelino plodov, ki znaša od 70 mm pri debeloplodnih sortah jabolk ekstra kakovosti do 50 mm pri ostalih sortah tretjega razreda. Natančna so določila tudi za obarvanost rdečih in rdečkastih sort ter merila porjavelosti plodov.

Inž. M. L.

Prgišče misli

• Ženska - sam vrag ve, kaj je to. Jaz ničesar ne razumem. (Dostojevski)

• Kdor uživa v tarnanju, bo vedno našel razlog zanj. (Gotthof)

• Jok je zatočišče grdih žena in propad lepih. (Wilde)

• Smejte se in svet se bo smejal z vami. Jokajte in jokali boste sami. (Wilcox)

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:
- **picami**
- **hamburgerjem**
- **giricami**
- **pomfritom**
- **sladoledom**
- **ledeno kavo**
- **sadnimi kupami**

in raznovrstnimi pijačami.

☎ **068/321-878**

Vabljeni

DOLENJSKI LIST

HELENA MRZLIKAR **gospodinjski kotiček**

Najpomembnejša higiena rok

Osebna higiena se prične pri čisti delovni obleki, ki jo smemo uporabljati samo pri delu in ki jo hranimo ločeno od osebnih oblačil. Tudi čisti čevlji in pokrivala so del delovne obleke. Okužba živil je možna tudi prek delovne obleke, zato se priporoča pred končno pripravo hrane in serviranjem zamenjava delovnih oblačil. Najpomembnejša v osebni higieni je higiena rok. V nekaterih fazah priprave hrane ne moremo preprečiti stika z živili, ki so lahko tudi vir okužbe (surovo meso, umazano sadje, zelenjava...). Zato moramo nujno preprečiti infekcijo hrane in prenos povzročiteljev okužbe. Nohti morajo biti vedno kratko pristriženi. Z uporabo krtačke za nohte odstranimo umazanijo in s tem tudi morebitne povzročitelje bolezni. Po uporabi pa je krtačka polna mikrobov, čeprav je videti popolnoma čista. Krtačko po uporabi postavimo na bok, da se osuši in roke ponovno temeljito umijemo. Po uporabi gumijastih in delovnih rokavic moramo roke obvezno umiti, ker so zelo umazane od potu in mikrobov, ki so prodrli na površje kože.

Razpokane in vnete roke moramo pozdraviti, posamezne rane pa takoj ustrezno zaščititi. Kreme za roke s silikonskimi dodatki ščitijo roke le med suhim delom, ker jih voda takoj odplakne. Na rokah zaposlenih v kuhinjah naj ne bo nakita. Pred pričetkom dela roke umivamo vsaj 30 sekund. Najboljša je dezinfekcija takoj po umivanju rok. Tudi med delom je potrebno umivanje in dezinfekcijo rok ponavljati, prav tako po uporabi stranišča, po odmoru, po zamenjavi delovnega mesta, po dotiku s surovim mesom in zelenjavo, pred pripravo obrokov in pred serviranjem pripravljene hrane. Pripomočki pri umivanju rok so dozirniki za tekoče milo in dezinfekcijska sredstva, pipe brez navojev ali celo brez dotikanja ter papirnate brisače na navoju. Pomivalci posode lahko prenesejo povzročitelje bolezni tudi na posodo in jedilni pribor, zato naj pomito posodo prijemajo samo z rokavicami.

kultura

BEROVIČEVA RAZSTAVA

NOVO MESTO - V Dolenjskem muzeju so včeraj, 22. septembra, ob sedmih zvečer odprli pregledno slikarsko razstavo pastelov novomeškega rojaka slikarja Marina Beroviča. Na otvoritveni slovesnosti je igral Ljubljanski godalni kvartet, razstavo pa je odprl akademik Janez Menart.

NERAJSKA HRANA

MALI NERAJEC - V gostišču Balkovec bodo danes, 23. septembra, ob šestih zvečer predstavili knjižno novost, etnološko knjigo Ksenije Khalil Nerajska hrana. V knjigi so opisane prehrana vaščanov Velikega Nerajca v obdobju od dvajsetih do sedemdesetih let tega stoletja in razmere, ki so jo pogojevale.

KONCERT OB SVEČAH

GLOBODOL - Danes, 23. septembra, bo ob sedmih zvečer v Domu glasbene dediščine zadnji letošnji koncert iz cikla Koncerti ob svečah. Nastopil bo kvartet Musica antiqua Slovenica, v katerem igrajo Mateja Bajt, Špela Knoll, Igor Mitrović in Milko Bizjak.

ADORAMUS V GRČIJI

NOVO MESTO - Oktet Adoramus se bo udeležil tradicionalnih kulturnih večerov v grškem glavnem mestu Atene, kamor je novomeške pevce povabilo Društvo slovensko-grškega prijateljstva. Oktet bo imel več samostojnih koncertov, na katerih bo pel sakralne pesmi in priredbe slovenskih ljudskih pesmi.

Žele postati kulturno središče

Posavski muzej Brežice delovno slavi polstoletni jubilej svojega delovanja - Danes v Viteški dvorani slavnostna akademije z nastopom Slovenskega okteta

BREŽICE - Ta teden bo brežiškemu kulturnemu dogajanju dal pečat Posavski muzej, ki letos predvsem delovno praznuje petdesetletnico svojega delovanja. V torek, 21. septembra, zvečer so v galeriji Dolenjske banke odprli priložnostno razstavo 50 let Posavskega muzeja, danes, 23. septembra, pa bo ob šestih zvečer v Viteški dvorani z nastopom Slovenskega okteta ter podelitvijo spominskih kovancev zaslužnim za razvoj muzeja izzvenela slavnostna akademija, posvečena jubileju te posavske ustanove.

Muzej je tako k trem letošnjim razstavam, med njimi sta bili dve posvečeni delu domačih ustvarjalk, **Vladimiri Štoviček** in **Cvetki Miloš**, dodal še eno ter tako potrdil napovedi, da bodo v muzeju jubilej praznovali predvsem delovno. Te dni je izšla tudi posebna številka ugankarskega časopisa Razvedrilo, posvečena Posavju in jubileju Posavskega muzeja.

Pol stoletja mineva od takrat, ko so po prizadevanjih akademskega slikarja in kasnejšega prvega muzejskega ravnatelja **Franja Stiplovška** v prostorih brežiškega gradu odprli stalno muzejsko razstavo arheološkega, etnološkega in umetnostnozgodovinskega gradiva. Pod skrbnim vodstvom kasnejših ravnateljev **Stanka Škalerja, Marjana Gregoriča** in sedanjega direktorja mag. **Tomaža Teropšiča** se je muzej prostorsko in vsebinsko razvijal v pomembno in eno večjih slovenskih pokrajinskih muzejskih ustanov, ki zdaj poskuša prerasti vlogo raziskovalca in hranitelja zgodovinske in kulturne dediščine ter v skladu z novi pogledi na muzejstvo postati posavsko kulturno središče.

Direktor Posavskega muzeja Brežice mag. Tomaž Teropšič

"V petdesetih letih je bilo veliko narejenega, na kar smo lahko ponosni," pravi direktor mag. Tomaž Teropšič, "veliko dela pa nas še čaka tako pri obnavljanju in vzdrževanju prostorov in stavbe, od prenove malega avditorija do ureditve depojev na podstrešju, kot pri rednem muzejskem in galerijskem delu, če naj postanemo sodoben, javnosti odprt muzej, torej muzej za ljudi."

M. MARKELJ

PETERLINOV MALI PRINC

NOVO MESTO - Danes, 23. septembra, bodo ob sedmih zvečer v galeriji Krka odprli razstavo nagrajenih fotografij iz cikla Mali princ novomeškega fotografskega ustvarjalca Boruta Peterlina. Otvoritev bosta popestrila violinista Vlado Batista in Marijan Dović v duu New Strings.

FAKULTETA ZA ZRAK

LJUBLJANA - V veliki sejni dvorani Poslovno-informacijskega centra Leka so v petek, 17. septembra, predstavili knjigo Fakulteta za zrak prof. dr. Janeza Baniča, ki je pred kratkim izšla pri Dolenjski založbi iz Novega mesta. Knjigo sta predstavila avtor in urednik Franci Šali.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

RUDIJEV VEČER PRI VIDI - Kamniški koledniki, pesnik Smiljan Trobiš ter slikarki Jožica Škof in Jelka Kupec so stalnice kulturnih prireditev, ki jih pod imenom Rudijevi večeri prireja Rudi Škof v različnih krajih Dolenjske in Bele krajine. Petje in glasba tria iz Kamnika, poezija novomeškega poeta in razstava slik obeh novomeških slikark so tvorili tudi jedro večera, ki je potekal minuli petek, 17. septembra, v atriju pred lokalom Pri Vidi v Novem mestu. Nastopajočim se je pridružila še Ljubica Nenadić, ki je prebrala svojo pesem, napisano za koledarček s slikami Kupčeve in Škofove, Trobiš je gostiteljici Vidi Hodnik spesnil pesem z akrostihom Pri Vidi, na koncu pa so obiskovalci skupaj z nastopajočimi družno zapeli Kje so tiste stezice in si ogledali razstavo. Prijetno razpoloženje je trajalo še dolgo v noč. (Foto: M. Markelj)

ORGELSKI KONCERT V BRUSNICAH - Priznana slovenska orglarka Angela Tomanič, ki letos praznuje tridesetletnico nastopanja, je nastopila na šestem koncertu Novomeškega glasbenega festivala. Koncert je bil v petek, 17. septembra, zvečer v župnijski cerkvi v Velikih Brusnicah. Tomaničeva je zaigrala skladbe mojstrov baročne orgelske glasbe: Haendla, Stanleyja, Pachelbeča, Lucchesija, Galuppija, Zipolija, Bacha in tri preludije slovenskega skladatelja Kamila Maška iz 19. stoletja. (Foto: M. Markelj)

Srečanje jezikoslovcev

Tradicionalni dnevi Maksa Pleteršnika v Pišecah so bili letos v znamenju simpozija o slovenski lastnoimenskosti

PIŠECE - V počastitev spomina na velikega rojaka, slavnega leksikografa Maksa Pleteršnika, potekajo v njegovem rojstnem kraju Pišece septembra meseca Pleteršnikovi spominski dnevi, ki jih praznujejo predvsem delovno. Letos je od 15. do 16. septembra potekal znanstveni simpozij, ki se ga je udeležilo 14 jezikoslovcev iz Slovenije in zamejstva. Na dosedanjih znanstvenih srečanjih so Pleteršnikovo slovarsko delo v celoti obdelali, izdali so tudi dva zbornika razprav s simpozijev, zato so se letos na pobudo predsednika strokovnega odbora akad. prof. dr. Jožeta Toporišiča lotili slovenske lastnoimenskosti. Pleteršnik je namreč znanstveno raziskoval tudi slovenska krajevna imena in tako simpozij ostaja v povezavi s slavnim jezikoslovcem.

V dveh dnevih so udeleženci predstavili svoje referate o tujih jezikovnih prvinah v slovenskih priimkih, o ženskih oblikah petstotih najpogostejših priimkov v Sloveniji, o raziskovanju izvora priimkov, o lastnih imenih v starejših slovenskih slovarjih, o lastnih, ledinskih in domačijskih imenih na posameznih ožjih območjih, o zemljepisni razporeditvi različnih naselbinskih imen itd. Dr. Toporišič meni, da je bil simpozij uspešen, zelo studiozno naravnan in da je odprl nove, doslej zanemarjene teme v slovenskem jezikoslovju. Vsi prebrani referati bodo natisnjeni v zborniku, ki bo izšel septembra prihodnje leto in ga bodo predstavili na Pleteršnikovih dnevih.

Simpozij so zaključili v četrtek, 16. septembra, popoldne s kulturnim programom, ki so ga pripravili učenci pišečke osnovne šole, ravnatelj Martin Dušič pa je ob tej priložnosti predstavil projekt slovarskega kotička Obarvana slovenščina na medmrežju, ki so ga uresničili na tej šoli.

IGRA ČRK IN BESED - Pišečki osnovnošolci so za konec simpozija pripravili domiselno igrico.

MiM

RAZPIS ŠE TRAJA

NOVO MESTO - Založba Goga s 1. oktobrom zaključuje razpis za književni natečaj. Do tedaj lahko vsi zainteresirani še pošljete svoje pesniške zbirke, romane, drame, zbirke kratkih zgodb, esejev ipd. na naslov Založba Goga, Prešernov trg 8, Novo mesto. Podpišite svoje delo s šifro, osebne podatke pa priložite v zaprti kuverti.

VIVA BEETHOVEN

PODSREDA - V gradu Podsreda bo danes, 23. septembra, ob 19.30 na sporedu koncert Viva Beethoven iz cikla Glasbeni september, ki poteka na štirih slovenskih prizoriščih. Nastopili bodo: rogista Radovan Vlatković in Boštjan Lipovšek, pianist Đorđe Stanetti in godalni kvartet Ad libitum.

"Vse sorte je že blou"

Bogastvo živega ljudskega pripovednega izročila o nekdanjih in sedanjih časih v knjigi Marije Krejan

KRŠKO - Založba Kmečki glas že vrsto let izdaja zbirko Glasovi, v kateri izhajajo knjige z zapisi pripovedi, kot še žive med ljudmi na posameznih območjih Slovenije. Doslej je izšlo devetnajst knjig, ki so skupaj prinesle več kot pet tisoč pripovedi, kar predstavlja dragoceno zakladnico izkušenj naših ljudi, pravi pričevanjski zaklad o življenju in miselnosti slovenskega človeka. Kot najnovejša v zbirki je pred kratkim izšla knjiga Vse sorte je že blou. V nji je natisnjen zbir pripovedi iz krškega gričevja na desnem bregu Save od Sevnice do Krškega. Zapisala jih je Marija Krejan, uredila dr. Marija Stanonik, dialektološko pregledala Vera Smole, ilustriral pa ugledni slovenski slikar Jože Ciuha. Knjigo, ki so ji dodali tudi cedejko z zvočnimi zapisi pripovedi, so v četrtek, 16. septembra, predstavili v Valvasorjevi knjižnici.

Na predstavitvi je o zbirki Glasovi najprej spregovorila predstavnica Založbe Kmečki glas Vlasta Kunej, za njo je dr. Marija Stanonik spregovorila o knjižni novosti in pomenu takšnih knjig, avtorica Marija Krejan pa je govorila o nastajanju knjige. Njeno pripoved sta nazorno dopolnila Slavica Turšič in Janko Gabrič, ki sta v domačem narečju povedala nekaj zgodb iz knjige. Prijetno srečanje v knjižnici je popestrila še mlada citrarka Petra Vovčko.

Marija Krejan na predstavitvi svoje knjige v Valvasorjevi knjižnici

Marijo Krejan, ki je doma pri Sv. Duhu (Veliki Trn) v krški občini, je k zbiranju folklornih pripovedi povabila urednica zbirke Glasovi dr. Marija Stanonik pred petimi leti. Povabilo je naletelo na plodna tla, saj se je Krejanova - v domačih krajih bolj poznana kot Marija Kmet - polna delovne vneme odpravila s kasetofonom po domačih in okoliških vaseh zbirat pripovedi. Zbiranje ni zaključila v rojstnem kraju, ampak je beležila tudi, kar so ji povedali ljudje po vaseh krajevne skupnosti Gora in v sosednji župniji Studenec v sevniški občini, torej po vsem območju krškega gričevja na desni strani Save, kjer govorijo enako narečje. Pripovedi so v knjigi razporejene na šest poglavij, vrste pa se zgodbe o Ajdih, gradovih in Turkih, vzgojne pripovedi, zgodbe o strahu in coprnicah, o različnih znamenjih in prerokbah. Tem slede zgodbe iz resničnega življenja iz obdobja druge svetovne vojne in po nji, ko je prebivalce teh krajev ob vseh nesrečah doletelo še izgnanstvo, po vrnitvi domov pa lakota in pomanjkanje. Knjiga se zaključuje s pripovedmi, kako so ljudje po svoji presoji ravnali ob različnih priložnostih in kako so se znali ob pesmi in druženju tudi veseliti.

Ker je bilo o krajih krškega gričevja doslej zelo malo zapisanega, je izid knjige toliko bolj pomemben. Morda bo spodbudila k zapisovanju pripovedi še koga na območju širše Dolenjske, ki je v tem pogledu bolj slabo pokrita.

M. MARKELJ

Kolonija sodobnih likovnih iskanj

V galeriji Posavskega muzeja so odprli razstavo del, ki so nastala na mednarodni Likovni koloniji Brežice 1999 - 17 slikarjev in kiparjev ter skupina Irwin

BREŽICE - S slovesno otvoritvijo likovne razstave v galeriji Posavskega muzeja se je v četrtek, 16. septembra, zaključila jubilejna 10. Likovna kolonija Brežice, na kateri so teden dni ustvarjali sodobni umetniki z območja nekdanje Jugoslavije. Kiparji in slikarji so delali v prostorih brežiškega gradu, na Čatežu in v Kostanjku, kjer so se brežiške likovne kolonije na pobudo nosilca tega kulturnega projekta Petra Špilerja začele. Organizacijski pokrovitelji so bili letos DZS ter Radio Brežice in Posavski muzej, ki sta tako počastila svoja jubileja, radio 35-letnico, muzej pa 50-letnico.

Kot je poudaril osrednji govornik na otvoritvi razstave in član žirije Jože Hudeček, se Likovna kolonija Brežice od drugih ločuje po svoji kakovosti, saj presega povprečje sicer zelo številnih likovnih kolonij pri nas. Druženje umetnikov z območja nekdanje skupne države ni plod jugonostalgije, ampak ustvarjalno vzdrževanje na silo pretrganih dobrih stikov med umetniki. Likovni in drugi ustvarjalci z območja nekdanje Jugoslavije nikoli niso bili sprti in ko se zdaj srečujejo na brežiški likovni koloniji, je to srečanje starih prijateljev in znancev, druženje pa lepa priložnost za tvorno izmenjavo izkušenj.

GLASBENI UVOD V RAZSTAVO - V kulturnem programu otvoritve razstave, ki je potekal v Viteški dvorani Posavskega muzeja, je zapela sopranistka Olga Gracelj ob spremljavi Milka Bizjaka na špinetu.

V koloniji so ustvarjali: Mirko Bratuša, Jakov Bredar, Živko Marušič in skupina Irwin iz Slovenije, Boris Demur, Duje Jurić, Ivan Kožarić in Ivica Župan iz Hrvaške, Affan Ramić in Mehmed Zaimović iz Bosne in Hercegovine, Radomir Damnjan, Ješa Denegri, Vesko Gagović, Dragomir Ugren, Veljak Vujačić in Šislej Xhafa iz ZR Jugoslavije ter Iskra Dimitrova in Nebojša Vilić iz Makedonije. Umetniki so ustvarili sodobna dela, abstraktne in minimalistične slike, male in večje plastike ter asamblaže in postavitve, ki, zbrane na razstavi, ponujajo zanimiv pogled v likovni utrip območja nekdanje skupne države.

Pred otvoritvijo razstave so predstavniki organizacijske podpornice kolonije DZS, predsednik DZS Bojan Petan, direktor Založništva literature Peter Špiler in glavni urednik Branko Madžarevič, predstavili razvojni koncept založniškega dela družbe DZS.

MiM

Božidar Jakac na znamkah

Pošta Slovenije je stoletnico Jakčevega rojstva počastila z izdajo dveh priložnostnih poštnih znamk

NOVO MESTO - Počastitvam stoletnice rojstva mojstra Božidarja Jakca, ki smo jo praznovali 16. junija letos, se je pridružila tudi Pošta Slovenije z izdajo dveh priložnostnih poštnih znamk, posvečenih temu velikemu umetniku in enemu najpomembnejših slovenskih likovnih ustvarjalcev tega stoletja. Slovesna predstavitev znamk je bila v sredo, 15. septembra, v najbrž najprimernejšem prostoru za kaj takega - v Jakčevem domu Dolenjskega muzeja. Znamki je predstavil generalni direktor Pošte Slovenije mag. Alojz Pogorelec, pozdravna nagovora sta imela v imenu gostitelja novomeški župan dr. Tone Starc in direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj, za glasbeni predah pa je poskrbela harmonikarka Darja Zupančič, učenka glasbene šole Marjana Kozine. Slovesnosti se je udeležila tudi umetnikova vdova ga. Tatjana Jakac.

Generalni direktor Pošte Slovenije je na predstavitvi izročil album z novima poštnima znamkama umetnikovi vdovi Tatjani Jakac.

Novi priložnostni poštni znamki iz serije Umetnost je oblikoval Edi Berk. Na prvi z nazivno vrednostjo za 70 tolarjev je Jakčev avtoportret iz zgodnjega obdobja in prikazuje umetnika, zazrtega v ustvarjalno prihodnost, ob njem pa je natisnjena podobe deklice, ki odgrinja okensko zaveso in simbolizira mladostno odkrivanje skrivnosti življenja. Na drugi znamki z nazivno vrednostjo 80 tolarjev je Jakčev avtoportret iz leta 1967, ki ga je posvetil ženi Tatjani, ob njem pa umetnikov priljubljeni motiv, njegovo rojstno Novo mesto, gledano z vzhodne strani. Znamki tako predstavljata Božidarja Jakca v dveh njegovih mojstrstvih, v portretu in krajinarstvu, ter ponazarjata usmerjenost njegove umetniške energije v ohranjanje bogastva minevajočega sveta.

MiM

POTA IN STRANPOTA §

dežurni poročajo

NOR NA ZLATNINO - Med 1. in 13. septembrom je neznanec v okolici Straže prišel v spalnico stanovanjske hiše, last A. K., ter ukradel zlato zapestnico in zlat prstan z briljantom. Škoda znaša okrog 200 tisoč tolarjev.

PLINSKA PIŠTOLA - Na mejnem prehodu Obrežje so policisti 17. septembra pri pregledu avta hrvaškega državljana v predalu armaturne plošče našli plinsko pištolo, cal. 99 mm in 5 plinskih nabojev istega kalibra. Orožje so zasegli.

VLOM V PRODAJALNO - Neznanec je v noči od 18. na 19. september vlomil v Mercator Gradbeni center na CKŽ v podjetje Agroservis. Iz prodajalne je odnesel več stvari, škoda pa znaša okrog 330 tisoč tolarjev.

IZ SPALNICE ODNESEL DENAR - V Krški vasi je neznanec vstopil v spalnico v stanovanjski hiši, našel čekovno kartico, čeke in 70 tisoč tolarjev, ki jih je odnesel.

OB DEVIZE - E. G. iz okolice Žužemberka gotovo ne bo nikoli več pustil odklenjenega avtomobila, kot se mu je to zgodilo 15. septembra. Nezaklenjenega je pustil ob Kolpi, neznanec pa mu je iz moške torbice odnesel devize v vrednosti 95 tisoč tolarjev.

VREDEN POSLOVNI KOVČEK - 13. septembra dopoldne je neznanec na Biču prišel v poslovne prostore podjetja Evrotek ter ukradel poslovni kovček, v katerem je imel M. B. iz Biča tolarje, devize in kartico tekočega računa. Lastnika je oškodoval za 400 tisoč tolarjev.

PIJAN POVZROČIL NESREČO

NOVO MESTO - 14. septembra se je 21-letni R. Ž. iz Novega mesta peljal po Seidlovi cesti in zaradi neprilagojene hitrosti izgubil oblast nad vozilom. Začelo ga je zanašati, zapeljal je preko prostora za pešce in kolesarske steze na levi strani in trčil v betonske stopnice stanovanjske hiše v Ulici talcev. Nato je vozilo odbilo v drug vogal stanovanjske hiše in na vozišče, kjer se je prevrnilo. Iz avta je padel 29-letni sopotnik D. K. iz Novega mesta in se hudo telesno poškodoval. Oba se zdravita v novomeški bolnišnici. Preizkus z alkotestom je pokazal, da je voznik imel v izdihanem zraku 1,58 g/kg alkohola. Škoda znaša 400 tisoč tolarjev.

Pritožbe obsojencev utemeljene?

Svet obsojencev ZPKZ Dob v javnost poslal pismo, v katerem upravi zaporov očita nečloveško ravnanje - Anonimneži - Zakaj julija nič Bizjaku? - Navedbe v pismu bodo preverjene

DOB PRI MIRNI - Anonimni zaporniki, "skriti" pod Svetom obsojencev Zavoda za prestajanje kazni zapora (ZPKZ) Dob pri Mirni, so te dni presenetili s pismom javnosti z naslovom Trpinčenje in nečloveško ravnanje. V njem upravi zaporov očitajo prav besede iz naslova, na pomoč pa računajo pri ministrstvu za pravosodje, varuhu človekovih pravic, državnem zboru, sodišču za človekove pravice v Strasbourgu, Ammnesty International in Helsinškemu monitorju, kamor so naslovili svoje pripombe in pritožbe.

Obsojenci v pismu upravi zaporov očitajo, da jim v zavodu povzroča sistematično trpinčenje, "ko z različnimi pritiski in kršitvami zapornikom ubija vsako željo do spoštovanja zakonov in poštenega življenja v družbi, iz katere jih strokovna služba zavoda sistemsko izključuje." Z uporabo prisilnih sredstev za kaznovanje (lisic), ko to iz varnostnih razlogov ni potrebno, z neprimernim delovanjem zdravstvene službe zavoda, ki menda ignorira zapornikove telesne in duševne okvare, ki ga ovirajo pri njegovi rehabilitaciji, z nezagotavljanjem psihiatrične diagnostike itn. uprava po mnenju Sveta obsojencev nečloveško ravna in jim povzroča nepotrebno trpljenje. Ves čas jim poudarja izključitev iz družbe, ignorira njihovo zaščito civilnih interesov in socialnih koristi, sistem ugodnosti, strokovne službe jih onesposabljajo za pošteno in samostojno življenje, v njih ubijajo samospoštovanje in občutek odgovornosti.

Člani Sveta obsojencev zaradi "vseh kršitev, ki širši družbi povzročajo nepopravljivo škodo", predlagajo obisk mednarodne komisije, ki bi temeljito zaslišala vse obsojene na Dobu, tudi tiste, ki jim služba zavoda taka dejanja prepoveduje, in ugotovila dejanske razmere, vzroke ter posledice kršitev.

Jakob Štunf iz Urada varuha človekovih pravic v Ljubljani je povedal, da so prejeli omenjeno pismo, in ker nasploh zapornikom posvečajo precej pozornosti, bodo njihove izjave vzeli zelo zares. "Žal gre za anonimneže, tako da je komuniciranje oziroma preverjanje navedb v pismu oteženo, toda obstajajo še drugi načini, da bomo stvari prišli do dna," je dejal Štunf in pripomnil, da so sicer malce presenečeni nad takšnimi izjavami zapornikov, saj ob julijskem obisku varuha človekovih pravic Iva Bizjaka z njihove strani ni bilo nobenih takšnih pripomb, čeprav jim je zagotovljena popolna anonimnost in varnost. Možnosti sporočanja imajo še s telefoniranjem, pisanjem v zaprtih kuvertah ipd., "tako da do zdaj ni bilo v praksi, da bi se bali povedati, kar jih teži".

L. MURN

POŽAR V KOSTANJEVIŠKI POŠTI

KOSTANJEVICA - 16. septembra okrog 19. ure se je sprožil zvočni alarm za najavo požara v stavbi pošte. Dim je opazil tudi pismonoša, ki stanuje nad prostori pošte. Gasilci iz PGE Krško in PGD Kostanjevica so požar pogasili v desetih minutah, nihče ni bil poškodovan. Goreti je začelo na štedilniku za električno energijo, na katerem je bila plastična škatla z voščilnicami. Štedilnika niso uporabljali, pomotoma sta ga vključila tisto popoldne delavca s servisa. Plošča se je nato zagrela. Škode je za sto tisoč tolarjev.

po dolenjski deželi

- *POZABILA NA ALARM - Neka Zagrebčanka je prejšnji teden stopila v prodajni center Intermarket Brežice. Na polici je zagledala cokle, in ker zraven ni bilo prodajalke, jih je pospravila v svojo torbico in se napotila ven. Ko pa se je na vratih sprožil alarm, so jo takoj prestregli. Prišla je tudi policija, napisana bo kazenska ovadba. Cokli so stali 3.700 tolarjev.*
- *S KONCERTA BREZ MOTORJA - D. G. iz Jurne vasi se je 17. septembra zvečer veselo odpravil na koncert v novomeško športno dvorano Marof. Pripeljal se je s kolesom z motorjem znamke Tomos APN 6, ga parkiral, zaklenil in odšel na zabavo. Toda ko se je vrnil, ni našel svojega kolesa z motorjem, ki je vredno 126 tisočakov.*
- *NI ELEKTROTEHNIK - 39-letni D. Ž. iz Metlike si je želel postati elektrotehnik in je od neznanca v Zagrebu maja 1990 kupil ponarejeno spričevalo o zaključnem izpitu. Prislužil si je kazensko ovadbo zaradi ponarejanja listin.*

PRVOŠOLČKI VARNO V ŠOLO

BELA KRAJINA - Kako koristna je lahko tretja stranka, je pokazala nedavno organizirana akcija prvi šolski dan, ko so policisti ob sodelovanju članov Združenja šoferjev in avtomehanikov Črnomelj - Metlika - Semič organizirali na vseh šolskih cestnih vpadnicah v Beli krajin varnostno-preventivno akcijo. Ob že tradicionalnem dobrem sodelovanju so imeli največ koristi prvošolčki, ki so v zadovoljstvo staršev prišli varno v šolo in domov.

VINKO SMREKAR

POŽAR ZARADI LONCA Z OLJEM

ČREŠNJICE PRI CERKLJAH - 15. septembra je občan po telefonu sporočil krškim policistom, da pri sosedovih gori stanovanjska hiša. Oškodovanec je tistega dne skupaj z ženo popoldne odšel k sorodnikom na obisk. Žena je na štedilniku pustila lonec in v njem olje, da si bosta otroka, ko prideta iz šole, pripravila kosilo. Kasneje je eden od otrok prižgal plinski štedilnik in na njem pustil lonec z oljem. Čez nekaj časa se je to vnelo, ogenj se je hitro širil po kuhinjskih elementih. Otroka sta na pomoč poklicala sosede in gasilce iz Cerkelj, ki jim je v eni uri uspelo požar omejiti. Ogenj je uničil celotno kuhinjsko opremo, škode je za okrog tri milijone tolarjev.

2,40 G/KG ALKOHOLA

VAVPČA VAS - Prejšnji teden so policisti med kontrolo prometa do streznitve pridržali 30-letnega vinjenega R. H. iz okolice Semiča, ki je "napihal" kar 2,40 g/kg alkohola. Vozil je tudi neregistrirano vozilo in brez vozniškega dovoljenja. Srečal se je s sodnikom za prekrške.

1,36 G/KG ALKOHOLA

METLIKA - Policisti so 17. septembra na mednarodnem mejnem prehodu med postopkom z alkotestom preizkusili hrvaškega državljana M. B. V izdihanem zraku je imel 1,36 g/kg alkohola. Prepovedali so mu nadaljnjo vožnjo, mu vzeli vozniško dovoljenje in ga poslali k sodniku za prekrške.

NAŠEL MINO

ŠMARČNA - Občan Sevnice je prejšnji teden na obrežju Save na Šmarčni našel letalsko bombo, težko 50 kg, iz druge svetovne vojne. Poklical je sevniške policiste. Pirotehnik je poskrbel za skladiščenje in uničenje bombe.

ZBIL PEŠKO

BRŠLJIN - 13. septembra ob 8.50 je 19-letni A. B. iz Dobrave pri Škocjanu na Ljubljanski cesti v Bršljinu na prehodu za pešce zadel peško, 41-letno J. G. iz Novega mesta. Padla je na pokrov motorja in nato na vozišče ter se hudo poškodovala. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

PRETEPAL ŽENO IN RAZGRAJAL

BREŽICE - 14. septembra je 37-letni R. L. iz Brežič doma pretepel svojo ženo, ko pa so prišli policisti, ga ni bilo več. Javni red in mir je nato kršil v brežiški okrepčevalnici, je zopet pobegnil. Policisti so ga nato izsledili v avtu znamke VW Golf in ga pridržali na policiski postaji.

NAŠLI UKRADENO VOZILO

OBREŽJE - Ko so 19. septembra policisti na mejnem prehodu Obrežje ustavili nemškega državljana, so ugotovili, da nima prometnega dovoljenja. Zato so bili natančnejši in so ugotovili, da je bilo vozilo letos ukradeno v Švici. Zaradi suma storitve kaznivega dejanja so vozilo, tablice in ključe zasegli.

SKRIT HAŠIŠ - Mladi so si še posebej radi ogledali iskanje droge s psom. Za kolo avta so skrili deset dekagramov hašiša, pes ga je našel zelo hitro. (Foto: L. M.)

Proti mladosti z drogo!

Policisti pripravili razstavo o drogah

ČRNOMELJ - Športna zveza Črnomelj je skupaj z Lokalno akcijsko skupino za spremljanje odvisnosti od drog lani prvič, to soboto pa drugič zapored organizirala športno-rekreativno prireditev pod naslovom Dan z žogo na igriščih Majer. Znova se je pokazalo, da so tovrstne prireditve pri mladih še kako zaželjene, saj je bil obisk dober, navdušenje sodelujočih iz osnovnih šol Vinica, Semič, Črnomelj in letos tudi iz Metlike pa je bilo veliko. Tekmovali so v različnih panogah: košarki, odbojki, nogometu, tenisu in spretnostnem rolkanju, zmagovalci so prejeli majice z napisom Dan z žogo.

Kot je povedala glavna organizatorica in predsednica Lokalne akcijske skupine za spremljanje odvisnosti od drog **Irena Muc**, je mlade najlažje pritegniti preko športa in rekreacije in jim potem zbuditi zanimanje tudi za nevarnosti, ki dandanes še kako prežijo nanje - na primer droge. V sodelovanju s črnomaljskimi policisti so namreč tudi tokrat pripravili razstavo o drogah, še posebej zanimiv pa je bil praktični prikaz iskanja drog s službenim psom. "Mamila se neznansko hitro širijo med ljudmi, žalostno je tudi, da se znižuje starostna stopnja. Ne gre si delati utvar - to velja tudi za naše področje. Skorajda ni osnovne šole, kjer bi šlo brez drog. Največ, kar lahko naredimo, je, da mlade osveščamo o tem in jih opozarjamo na posledice," je povedal policist **Milan Leskovar**, vodja policijskega okoliša v Črnomlju, ki je skupaj s sodelavcem iz kriminalistične službe s Policijske uprave Novo mesto v soboto mladim razlagal o drogah. Povedal je še, da je področje Bele krajine zelo primerno za rast kvalitetne konoplje, temu primerna pa je zato tudi poraba in prekupčevanje z njo.

Da gre problem drog pri nas jemati resno, nas je prejšnji teden opozoril tudi tragični primer šestnajstletnika, ki so ga našli mrtvega na robu parkirišča v Ljubljani, umrl pa je zaradi prevelikega odmerka heroina. Vsako leto umre zaradi uživanja mamil vse več mladih ljudi. Lani jih je na Slovenskem na primer umrlo 18, več kot 80 pa so jih zdravniki pravočasno rešili. Tudi kazniva dejanja in prekrški, povezani z mamili, so v porastu - predlani so jih policisti in kriminalisti obravnavali 964, lani pa 988.

L. M.

Najboljša vzgoja - dober zgled!

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu dobro deloval - Številne aktivnosti - Ob dnevu otroka pet novih tabel - Pripombe glede javnega potniškega prometa v Novem mestu

NOVO MESTO - Konec oktobra bo potekel mandat članom Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Mestne občine Novo mesto in tudi zato je bila njihova zadnja, deseta seja v glavnem namenjena pregledu načrtovanih aktivnosti. "Naredili smo skorajda vse, menim, da so bila tudi sredstva pravilno porabljena," je med drugim dejal predsednik sveta Borut Šuštaršič. Letos so razpolagali z milijonom 900 tisoč tolarji, zanaprej pa so na občinski svet poslali predlog za 2 milijona 100 tisoč tolarjev.

Med glavne aktivnosti spada organizacija majskega občinskega tekmovanja Kaj veš o prometu?, ter malo kasneje še istovrstnega državnega tekmovanja, ki je bilo v Novem mestu nazadnje leta 1978. Svet je sodeloval na okrogli mizi v Šolskem centru, in sicer z zaletavčkom, ki je mlade zelo pritegnil. OŠ Grm in Otočec so nabavili poligona za poučevanje prometne vzgoje in nasploh so šolam podelili veliko publikacij in knjig v zvezi s prometom, novimi prometnimi znaki ipd. Aprila so organizirali seminar prometne vzgoje za mentorje v srednjih šolah, junija so sodelovali v B-programu varne vožnje v Ljubečni pri Celju itd.

Svet za preventivo in vzgojo je ob začetku šolskega leta vsem osnovnim šolam kupil rumene rutice za prvošolčke, 230 jih potrebujejo še v VVZ Novo mesto, za kar bodo čimprej poskrbeli. V ponedeljek, 21. septembra, so v OŠ Dragotina Ketteja organizirali prometni dan, za teden otroka, ki bo prvi teden v oktobu, pa po besedah **Boruta Šuštaršiča** načrtujejo postavitev petih tabel, velikih 2 krat 2,5 metra, ki bodo opozarjale voznike na previdno vožnjo. Stale bodo 800 tisoč tolarjev. Svet bo še naprej sodeloval tudi z Agencijo za šport Novo mesto, in sicer najprej na prireditvi v okviru športne značke Zlati sonček v športnem parku Loka. Vsem sodelujočim 600 otrokom, starim od pet do sedem let, bodo podarili kresničko, poklonili jim bodo še 80 tisoč tolarjev.

Člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu želijo, da bi bil njihov predsednik vnaprej tudi član občinskega sveta, saj bi tako lažje uveljavljali svoje predloge. To se žal ni zgodilo pri uvedbi javnega potniškega prometa, ki je v Novem mestu začel delovati ta teden.

L. MURN

PRIJELI IZSILJEVALCA

KRŠKO - V začetku septembra je D. B. iz okolice Krškega naznanil, da ga bivša sošolca B. V. in A. G., oba 24-letna, izsiljujeta in od njega zahtevata plačilo tisoč nemških mark. Avgusta sta ga zalotila v krški diskoteki in od njega zahtevala denar, sicer bi mu vzela njegovo vozilo. Prestrašeni D. B. si je od prijatelja sposodil pet tisoč tolarjev in jih jima dal. 20. septembra pa so oba izsiljevalca prijeli delavci kriminalistične službe neposredno ob prevzemu denarja oškodovanega D. B. v gostinskem lokalu. Zoper oba je bilo odrejeno 24-urno pridržanje, napisana je bila kazenska ovadba.

OTROCI VARNI V PROMETU - Da bi bili otroci v prometu čimbolj varni, so na seji Sveta za preventivno in vzgojo v cestnem prometu novomeške občine razpravljali (na sliki od desne proti levi): Milan Bratič, Borut Šuštaršič, na levi pa je Željko Zrilič s policijske postaje Novo mesto. (Foto: L. M.)

Porast vlomov v zidanice

PU Novo mesto opozarja na povečanje tatvin in vlomov v vikende in avtomobile - Zaklepanje!

NOVO MESTO - Na območju PU Novo mesto septembra ugotavljajo porast kaznivih dejanj, ko neznanci kradejo in vlamljajo v vikende in avtomobile. Policija ugotavlja, da se to najpogostje zgodi ob koncu tedna, ko lastniki vinogradov delajo v vinogradih in sadovnjakih.

Ker se bliža čas trgatve in se bo v vinogradih zadrževalo veliko ljudi, PU svetuje občanom, naj v avtomobilih ne puščajo predmetov, če pa jih že, ne na sedežih in armaturnih ploščah, saj tako privabijo storilce. Vozniki naj pred odhodom ne pozabijo zakleniti vseh vrat avtomobila in zapreti oken, čeprav so odsotni le trenutek. Sami naj poskrbijo za varnost z montiranjem alarmne naprave. Enaka opozorila veljajo lastnikom vikendov in zidanic. Policisti svetujejo, da jih v času odsotnosti zaklepajo, čeprav so oddaljeni le nekaj metrov. Pred vikendi naj ne puščajo vrednejših predmetov ali oblačil, v katerih imajo dokumente in denar. Pred odhodom domov naj zaklepajo vrata in pregledajo, če so vsa okna zaprta in ni ostal notri kak vrednejši predmet.

PU Novo mesto prosi občane, ki bi opazili sumljive osebe v bližini zidanic, vikendov ali v bližini parkiranih avtomobilov, da o tem obvestijo Operativno komunikacijski center na tel. št. 113. Da gre opozorila vzeti resno, kaže tale primer: v času od 8. do 9. septembra je neznanec v vinorodnem območju Hrastno vlomil v vikend, last A. P. iz Grosuplja, ter ukradel kotno brusilko, krožno žago in nahrbtno kosilnico. Lastnika je oškodoval za okrog sto tisoč tolarjev.

KARATE CLUB NOVO MESTO

W. M. M. A. F. E.V.
WORLD MODERN MARTIAL ARTS FEDERATION
WELTVEREINIGUNG DER MODERNEN KAMPSPORTARTEN
DACHVERBAND FÜR MODERNEN KARATE SPORT: SEMI-FULL CONTACT
KICK-BOXING · KUNG FU-FORMEN · WAFFEN · SELBSTVERTEDIGUNG ETC.
SPORT- UND FITNESS-CENTER SPORTNA DVORANA MAROF P.P. 51, NOVO MESTO

KARATE

• ŠPORT • ZDRAVJE • REKREACIJA •
SAMOOBRAMBA

- vpis novih članov
- program obrambe in zaščite
- program hitre psihofizične transformacije
- začetni in nadaljevalni program
- zdravniška kontrola
- tekmovalni in demonstracijski program
- individualni trening

Treningi so v ponedeljek, sredo in petek
od 17. ure do 19.30
v športni dvorani Marof (mala telovadnica).

Treninge vodi mojster športa
ŠEMSO ŠEHIĆ – šesti dan

ALEA, d.o.o., Ljubljana v sodelovanju z Avto moto Novo mesto, d.o.o., Zwittrova 1, vpisuje v program:

- **voznik inštruktor A, B, C, D, E kategorije**
  Vpis pri Avto moto Novo mesto, d.o.o., Zwittrova 1, informacije dobite na tel. št. 068/322-159.
- **poklicni voznik**
  Vpis pri ZŠAM Ivančna Gorica.

Pričetek pouka 1.10.1999.

SLOVENSKA KUHARSKA USPEŠNICA

654
PREIZKUŠENIH RECEPTOV
ZA PRIPRAVO VSEH VRST JEDI!

Za vsako kuhinjo dobra kuharska knjiga

samo **4.000** tolarjev
(vključno s poštnino)!

Knjigo lahko naročite na naslov:
Peter Bevc, Nad Krko 10, 8222 Otočec
ali po telefonu **068/75-154**

---

krka

PE AGROSERVIS
Knafelčeva 2, 8000 Novo mesto

DOBRODOŠLI V SVETU VINOGRADNIŠKE IN KLETARSKE OPREME

- *PLASTIČNA VEDRA*
- *KADI*
- *MLINI ZA GROZDJE VSEH VRST*
- *ENOLOŠKA SREDSTVA IN OSTALI PRIPOMOČKI ZA USPEŠNO PRIDELAVO VIN (KVASOVKE, ALKOHOLMETRI...)*

UGODNE CENE, 5-odst. POPUST NA GOTOVINO.

NAKUP IN INFORMACIJE VSAK DAN od 7. - 18. ure,
SOBOTA in NEDELJA (26.9.1999) od 7. - 12. ure.

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

OBČINA METLIKA
ŽUPAN

objavlja na osnovi sklepa OS občine Metlika št. 465-30/98 z dne 17.6.1999

JAVNI RAZPIS Z ZBIRANJEM PONUDB
za prodajo naslednjih nepremičnin:

- stanovanjska stavba na naslovu Slamna vas št. 21, Metlika, locirana na parc. št. 26, pripisana pod vložno št. 340, k.o. Slamna vas
- stavbno zemljišče parc. št. 27, pripisana pod vlož. št. 340, k.o. Slamna vas
- parc. št. 41, ex. sadovnjak, pripisana pod vlož. št. 340, k.o. Slamna vas
- parc. št. 604, gozd, pripisana pod vlož. št. 340, k.o. Slamna vas
- parc. št. 838, gozd, pripisana pod vlož. št. 340, k.o. Slamna vas
- parc. št. 947, gozd, pripisana pod vlož. št. 340, k.o. Slamna vas
- parc. št. 1185, gozd, pripisana pod vlož. št. 340, k.o. Slamna vas

Izhodiščna cena za vse zgoraj naštete nepremičnine je 1.805.596,00 SIT.
Vse zgoraj naštete nepremičnine se prodajo v paketu.

Pogoji prodaje:

1. Ponujena cena ne sme biti nižja od s tem razpisom določene izhodiščne cene;
2. Nepremičnine se podajajo po sistemu videno-kupljeno;
3. Davek in vse stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec;
4. Na razpisu lahko sodelujejo pravne in fizične osebe. Pravne osebe morajo ponudbi priložiti overjen izpisek iz sodnega registra (ne starejši kot 30 dni), fizična oseba pa potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije;
5. Ponudba mora vsebovati:
   - ime in naslov ponudnika,
   - listino iz točke 4,
   - ponudbeno ceno
6. Pisne ponudbe je treba poslati v 15 dneh po objavi razpisa, na naslov: OBČINA METLIKA, Mestni trg 24, 8330 Metlika, in sicer v zaprtih ovojnicah s pripisom: "RAZPIS - hišna št. 21 - Slamna vas".
7. Komisija za oceno ponudb bo ponudbe obravnavala in po ugotovitvi primernosti izbrala najugodnejšega ponudnika. Ponudniki bodo o odločitvi obveščeni v 8-ih dneh po končanem zbiranju ponudb.
8. Prednost pri izbiri bo imel ponudnik z višjo ceno in gotovinskim plačilom.
9. Z izbranim ponudnikom bo v 8-ih dneh sklenjena kupoprodajna pogodba.
10. Kupnina mora biti v celoti plačana najpozneje v 8-ih dneh po sklenitvi pogodbe.

OBČINA METLIKA

Dinamično delo išče strokovnjake!

K sodelovanju pri povečanju obsega dejavnosti
VABIMO
kandidate za pogodbeno sodelovanje na področju:

DISTRIBUTER
za delo na področju razvoza produktov

Od kandidatov pričakujemo lastno prevozno sredstvo-kombi bele barve, velikosti 10 - 15 m^3, osebno urejenost in komunikativnost. Nadalje pričakujemo delovne izkušnje in seveda prijavo z kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj.

Izbranim kandidatom ponujamo redno in trajno sodelovanje, dinamično delo, stimulativno plačilo in dodatno strokovno izobraževanje, napredovanje, nagrajevanje in zaposlitev v regiji bivanja.

Lastoročno napisane vloge pošljite na naslov:

MANJA d.o.o.
Trdinova pot 2A
8330 Metlika
Dodatne informacije:
068 63 071

Dinamično delo išče strokovnjake!

K sodelovanju pri povečanju obsega dejavnosti
vabimo
kandidate za stalno zaposlitev:

PEK PECIVA

V pekarni v METLIKI zaposlimo delavce, slaščičarje, peke in kuharje. Če imate delovne navade in ste se pripravljeni priučiti delu ter delati v popoldansko-nočnem času, se prijavite na oglas. Lastnoročno napisane vloge s podatki o izobrazbi in dosedanji zaposlitvi pošljite čimprej na naslov:

MANJA d.o.o.
Trdinova pot 2A
8330 Metlika
Dodatne informacije:
068 63 071

Verjemite ali ne...

RADIO OGNJIŠČE

Krvavec	Kum
104,5	105,9

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

ZRNO

GMAJNA 6
8274 RAKA

Trgovina Zrno, d.o.o., Raka ima izredno ponudbo semenskega blaga:

- semenski ječmen playsant 69,50 SIT/kg
- semenska pšenica profit, žitarka, ana, marija 77,50 SIT/kg

Ravno tako ima akcijsko ponudbo gnojil ter gradbenega materiala v času od 20.9. do 25.10.1999:

1. - gnojilo NPK 15-15-15 1.551,00 SIT/vreča
   - gnojilo NPK 7-20-30 1.816,00 SIT/vreča

V času akcije imajo v Zrnu izredno ponudbo sladkorja po 133,50 SIT/kg ter plastične kadi in posode za vino.

2. - cement 769,90 SIT/vreča
   - apno 385,00 SIT/vreča
   - armaturne mreže 9x6 4.970,00 SIT/kom
   - mod. blok 85,90 SIT (naročilo za cel kamion)
   - opeka Bramac 138,90 SIT/kom

Najugodnejše fasade proizvajalca Quarzolith - Avstrija v Sloveniji:

TOPLOTNI OMET P 2500	824,79 SIT/vreča
TOPLOTNI OMET SUPERTHERM	1.050,79 SIT/vreča
STIROPOR FASADA 5 cm kpl.	1.570,18 SIT/m2

Poleg tega vam mojstri Zrna izvedejo vse notranje in zunanje strojne omete za vse vrste fasad, soboslikarska in zidarska dela ter vodovodne in centralne napeljave.
Za ves kupljeni material Zrno omogoči dostavo na dom ali gradbišče.

Telefon: **0608/75-410, 0608/75-086**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
ZAKLADNICA

izdaja
državne kratkoročne vrednostne papirje

trimesečna 3 zakladna menica

varna in likvidna naložba

Zakladna menica je serijski, imenski vrednostni papir obrestovan po nominalni obrestni meri in izdan v apoenih po 100.000 SIT

Pooblaščeni vpisniki:

ABANKA d.d. Ljubljana, 061 171 82 04 • BANK AUSTRIA d.d., 061 177 78 53
BANKA CELJE d.d., 063 431 120 • BANKA KOPER d.d. 066 451 445
BANKA VIPA d.d., 065 128 53 02 • DOLENJSKA BANKA d.d., 068 316 548
FACTOR BANKA d.d., 061 137 76 13 • GORENJSKA BANKA d.d., Kranj, 064 28 40
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d., 062 229 23 22 • SKB BANKA d.d., 061 171 56 38
NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana, 061 176 52 06
SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA d.d., Ljubljana, 061 172 72 62

Oznaka menice	Datum vpisa	Datum vplačila	Datum izplačila	Št. dni do izplačila
TZ17	28.09.1999	30.09.1999	30.12.1999	91
TZ18	26.10.1999	28.10.1999	27.01.2000	91
TZ19	23.11.1999	25.11.1999	24.02.2000	91
TZ20	28.12.1999	30.12.1999	30.03.2000	91

Za izplačilo obveznosti ob zapadlosti jamči Republika Slovenija

Podrobne informacije pri vseh pooblaščenih vpisnikih in izdajatelju:

Ministrstvo za finance • Zakladnica • Sektor za upravljanje z likvidnostjo proračuna • Beethovnova 11 • 1502 Ljubljana
Telefon: 386 (61) 178 65 55, 386 (61) 178 63 34 • Telefax: 386 (61) 125 70 66
E-mail: majda.vrhovec@mf-rs.si, tomaz.oplotnik@mf-rs.si • http://www.sigov.si/mf/slov/menice/prosp.html

Majhna pozornost, veliko presenečenje.

Te prekrasne vrtnice in še veliko drugih dodatkov bo dalo vašemu **LX telegramu** poseben pečat.

Seznam vseh LX telegramov in dodatkov najdete na **vseh poštah** in **Telefonskem imeniku Slovenije.**

POŠTA SLOVENIJE
http://www.posta.si e-pošta: info@posta.si

Cestno podjetje Novo mesto

obvešča, da bo zaradi rekonstrukcije ceste polovična zapora **Belokranjske ceste v Črnomlju**, od bencinskega servisa do prečkanja železniške proge. Promet bo na Belokranjski cesti potekal pod polovično zaporo v času **od 20.9.1999 do 31.12.1999.**

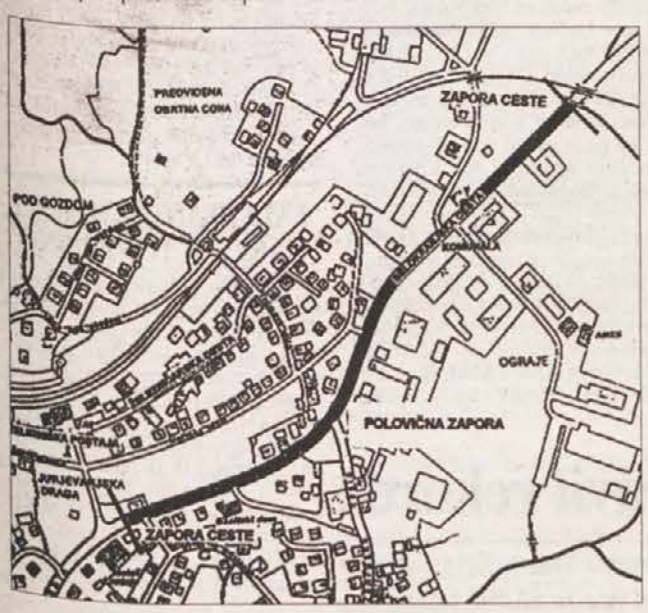

Polovična zapora bo izvedena s pomočno prometnih znakov ter svetlobnih prometnih znakov (semaforjev).
Vse udeležence prosijo za upoštevanje cestno prometne signalizacije.

Svet
Osnovne šole Brusnice
Vel. Brusnice 101, 8321 Brusnice
razpisuje delovno mesto

• RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. list RS, 12/96), ter imeti pedagoške, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.
Ravnatelj bo imenovan za 4 leta.
Začetek dela je 6. december 1999.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj ter z vizijo dela šole pošljite v 8 dneh po objavi na naslov šole s pripisom "ZA RAZPIS RAVNATELJA".
O izboru bomo kandidate obvestili v zakonitem roku.

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

Štiridnevni izlet v Prago od 14. do 17. oktobra

Tokrat vas vabimo na štiridnevni izlet v **Prago**. Cena **19.900 tolarjev** je vabljiva, enotna je za naročnike in ostale, plačilo pa je možno v treh obrokih. Število prijav je omejeno na 50, zato se prijavite čimprej. In kaj si bomo ogledali v štirih dneh.

1. dan: odhod iz novomeške avtobusne postaje ob 21. uri. Vožnja do mejnega prehoda Šentilj in naprej po Avstriji in Češki do Prage.

2. dan: prihod v Prago v jutranjih urah, delni ogled mesta, namestitev v hotelu, zvečer prosto oziroma proti doplačilu večerja v pivnici.

3. dan: celodnevni ogled mestnih znamenitosti, kot so Hradčani, Loreta, katedrala sv. Vita, Zlata uličica, mestni trg, Karlov most, Astronomska ura. Po ogledu prosto in zvečer proti doplačilu večerja na ladjici na Vltavi.

4. dan: po zajtrku bomo Prago zapustili in se odpravili proti Konopištu, kjer si bomo ogledali grad, ki slovi po lovski zbirki avstroogrskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Pot bomo nadaljevali proti domu in v Novo mesto prispeli v večernih urah.

V ceno so vključeni prevoz in dve nočitvi z zajtrom v dvoposteljnih sobah, nezgodno zavarovanje potnikov in vodenje izleta.

Doplačila:
- večerja v pivnici 25 DEM,
- vožnja z ladjico po Vltavi z večerjo 35 DEM,
- vstopnina v grad Konopište 10 DEM,
- enoposteljna soba 4.850 tolarjev.

Ne pozabite na veljaven potni list!

Prijavite se čimprej, najkasneje do petka, 8. oktobra na telefon:

068/ 321-115, 325-477

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST

in

MANA
turistična agencija

V LABODU ODSLEJ MODNO SVETOVANJE - Vse do konca oktobra bodo petkovi popoldanski nakupi v Labodovi prodajalni nekaj posebnega. Kupcem bo z nasvetom pomagala modna kreatorka, manekenka bo prikazala najlepše kombinacije oblačil, Krkina vizažistka bo poskrbela za zunanji videz in vam po želji uredila še frizuro. Omeniti velja bogato izbiro najnovejše kolekcije za prihajajočo jesen in zimo, novoletno kolekcijo pa bodo kupcem ponudili že prve novemberske dni. (Foto: Majda Luzar, EPS)

BIRING V NOVIH PROSTORIH - Podjetje Biring, uvoznik biro opreme Canon z lastnim carinskim skladiščem, sedaj domuje na Seidlovi cesti nasproti novomeške gimnazije. Prostore so temeljito obnovili, imajo lastno parkirišče in direkten dostop do servisne delavnice, trgovine in fotokopirnice. Posodobljeno poslovanje jim omogoča povezavo z računalnikom, kjer je možna korektura kopij in pošiljanje originalov po elektronski pošti, kopiranje barvnih kopij do formata A1, kopiranje načrtov do petih tekočih metrov, originale pa po želji prevzamejo pri naročniku in kopije dostavijo v najkrajšem možnem času. V trgovini je vedno na zalogi vsa birooprema in stroji blagovne znamke Canon. (Foto: Majda Luzar, EPS)

ŠPORT

KASTELEC ZMAGAL V DOMŽALAH

NOVO MESTO - Novomeščan Tomaž Kastelec, član Krke Teniškega centra Otočec, je zmagal na turnirju za odprto prvenstvo Slovenije do 18. leta v Domžalah. V finalu je s 7:6 in 6:4 ugnal Mateja Avsenaka iz Mojstrane, ta teden pa skupaj z Blažem Turkom in Tadejem Pucljem nastopa na članskem državnem prvenstvu. Kastelec in Turk sta se uvrstila tudi na zaključni masters turnir odprtega prvenstva Slovenije, na katerem se bo 2. in 3. oktobra na Otočcu pomerilo najboljših 12 slovenskih igralcev v tej kategoriji.

Otočec Marti s Kanarskih otokov

Turnir na Otočcu je izkoristila 16-letna španska lepotička Marta Marrero - Prva nosilka Slovakinja Ludmila Červanova izpadla že v prvem kolu, a s Sebovo dobila igro parov

OTOČEC - Letošnji tretji ženski teniški turnir Krka Lady's Open se je končal podobno kot prvi z zmago španske igralke. Za razliko od lanskega, ko je na njem zablestela najboljša slovenska igralka Katarina Srebotnik, pa so tokrat slovenske igralke ostale praznih rok. Po izpadu prve nosilke turnirja, Slovakinje Ludmile Červanove, je zmagala prikupna šestnajstletnica s Kanarskih otokov Marta Marrero.

Po izpadu Červanove, ki si je mesto prve nosilke prislužila z visokim 99. mestom na svetovni teniški lestvici, zmaga mlade Španke res ni veliko presenečenje. Slovakinjo je v prvem kolu z zmago s 6:3 in 7:5 izločila Avstrijka Melanie Schnell, ki je bila v drugem kolu usodna tudi za najboljšo slovensko igralko na tem turnirju Tino Hergold. V tretjem kolu pa je Avstrijko s 3:6, 6:3 in 6:3 ugnala Nemka Angelika Roesch, ki se je nato, čeprav ni bila med nosilkami, prebila vse do finala, kjer je večina pričakovala trd boj za zmago, a Marrerova ni dovolila presenečenja, saj je finalni dvoboj dobila z vsega tremi izgubljenimi nizi.

Šestnajstletna Marta Merrero, ki sta jo na turnirju spremljala trener in oče, je ena izmed strmo vzpenjajočih se teniških najstnic. Lani je osvojila Orange Bowl za igralke do 16. leta pa tudi podoben turnir, kot je otoški, z nagradnim skladom 25.000 dolarjev je že osvojila. S svojo prikupnostjo je hitro osvojila srca dolenjskih ljubiteljev tenisa, ki se jih je ob igriščih na Otočcu iz dneva v dan zbralo več, v finalu pa so bile brežine nad osrednjim igriščem že premajhne, zato bodo na Otočcu morali razmisliti, da spomladi ob glavnem igrišču postavijo vsaj manjšo tribuno.

Ludmila Červanova se je organizatorjem turnirja za poraz v prvem kolu igre posameznic odkupila s precej boljšim nastopom v igri parov, kjer z rojakinjo Andreo Sebovo nista bili postavljeni za nosilki. V prvem kolu sta ugnali Čehinji Blahotovo in Kučovo, v drugem kolu pa Slovenko Tino Hergold, ki si je za partnerico izbrala Jasmin Woehr. V polfinalu sta Slovakinji naleteli na kasnejšo zmagovalko igre posameznic Marto Marrero in polfinalistko igre posameznic Lin Lourdes Dominguez, ki sta v prven nizu ugnali Slovakinji kar s 6:0, a potem preostala niza izgubili s 3:6 in 2:6. Finale dvojic je bil nato dvoboj dveh nepostavljenih parov, Červanova in Sebova pa sta s 6:3 in 6:4 brez težav premagali nemško-avstrijski par Syno Schmidle in Melanie Schnell.

I. VIDMAR

Marta Marrero

POBIRALCI ŽOG - Mnogi veliki šampioni svetovnega tenisa so svojo kariero na velikih turnirjih začeli kot pobiralci žog. Legendarni ameriški prepirljivec John McEnroe je v Flashing Madowsu kot fantič pobiral žoge, že nekaj let potem pa je na istem igrišču na odprtem prvenstvu Amerike dobil turnir za Grand Slam. Bo tudi kdo izmed mladih upov športnega društva Krka Teniški center Otočec, ki so pobirali žoge dekletom na mednarodnem turnirju na Otočcu in so se na koncu takole za spomin slikali z zmagovalko Marto Marrero, kdaj zmagal vsaj na turnirju podobnega ranga kot je otoški? Na Otočcu upajo, da se bo to kmalu zgodilo. (Foto: I. V.)

Gimpex v Tacnu tik za Bobri

Gimpex v šprintu tik za Bobri - Na zahtevni slalomski progi se straški raftarji niso izkazali

STRAŽA - Savine brzice na tacenski umetni progi so bile na sobotni tekmi za državno prvenstvo v raftingu za marsikatero posadko predivje, saj so na progo zaradi remonta elektrarne speljali tudi vodo, ki sicer poganja turbine, zato se je v zahtevnejšem slalomu pomerilo le šestnajt od skupno 20 ekip, vse pa so nastopile v šprintu. Prva posadka straškega Gimpexa je bila med favoriti za najvišja mesta tista, ki ji je vijuganje čez zahtevne role med tokovi in protitokovi najslabše uspelo, ker so se v prvi vožnji prevrnili, v drugi pa zgrešili vratica, jih je prehitela celo njihova druga posadka. Nekoliko v uteho jim je lahko le dejstvo, da so z navidez nezahtevno progo imeli težave vsi, saj nobena posadka svoje naloge ni opravila brez kazenskih točk. Zmagali so svetovni prvaki Bobri, drugo in tretje mesto sta osvojili obe posadki hrastniškega Forsteka, druga posadka Gimpexa je bila sedma in prva Gimpexova ekipa šele enajsta.

Precej bolje so s progo gimpexovci opravili na tekmi v šprinterskem spustu, kjer so že med tednom na treningih veslali zelo hitro, tokrat pa so bili povsem enakovreden tekmec tudi svetovnim prvakom, ki so si prednost pred Stražani zagotovili s hitrejšim vstopom v ozki prehod čez zapornico na začetku proge, kjer je prostora le za en raft. Tokrat se je precej slabše obnesel drugi straški raft, ki je z velikim zaostankom osvojil šele štirinajsto mesto.

Stražani so kljub slabemu nastopu v slalomu še naprej v boju za tretje mesto v skupnem vrstnem redu, saj za tretjeuvrščenim Sulcem zaostajajo le za 13 točk, medtem ko so Bobri in Hrastničani že predaleč. Naslednja tekma državnega prvenstva v raftingu bo na Savi Dolinki.

Izidi: slalom - 1. Bober I 1:27,83, 2. Forstek Hrastnik I + 9,16, 3. Forstek Hrastnik II + 11,84... 7. Gimpex Straža II + 18,41... 11. Gimpex Straža I; šprint - 1. Bober I, 2. Gimpex Straža I + 1,90, 3. Forstek Hrastnik I + 5,03... 14. Gimpex Straža II + 25,30 itd. Skupni vrstni red - 1. Bober I 440, 2. Forstek Hrastnik I 329, 3. Sulec Marinar 286, 4. Gimpex Straža I 273, 5. Extrem Bled 242... 7. Gimpex Straža II 179 itd.

I. V.

Vstopajo v svet poklicnega tenisa

V Športnem društvu Krka Teniški center Otočec bodo najboljšim trem omogočili nadaljnji napredek in preboj v poklicni tenis - Trener Gordan Jankovič - Cilj reprezentanca

OTOČEC - Najboljši trije novomeški tenisarji Blaž Turk, Tomaž Kastelec, Tadej Pucelj so v teniškem razvoju prišli tako daleč, da njihov nadaljnji razvoj vodi le še v teniški profesionalizem, v katerega so se nekateri njihovi vrstniki iz drugih koncev Slovenije že spustili, pogosto prezgodaj in na račun šole oziroma poklica. Zato so se v športnem društvu Krka Teniški center Otočec odločili za profesionalizacijo, obenem pa bodo navkljub vsemu tudi v prihodnje športno pot omenjenih igralcev uskladili z njihovimi šolskimi obveznostmi, saj jim gre v šoli dobro, kruha v poklicnem tenisu pa ni dovolj za vse, ki bi si ga želeli, ampak do njega pridejo le redki.

17-letni Tomaž Kastelec, 16-letni Blaž Turk in 15-letni Tadej Pucelj so s podpisom pogodb tako rekoč vstopili v svet poklicnega tenisa. V pogodbah so zapisane njihove obveznosti v zvezi z vadbo in nastopi, kar je urejeno kot pri pravih profesionalcih. V pogodbah je poleg obveznosti, povezanih neposredno s tenisom, opredeljeno še marsikaj drugega, od prepovedi kajenja, uživanja alkohola in drugih drog do prostega časa, celo to, kdaj morajo iti spat, in podobno.

Stroški vadbe in nastopov vrhunskih tenisačev niso majhni, kjub sponzorjem pa morajo, dokler se mlad tekmovalec ne uveljavi v mednarodnem merilu, precej primakniti tudi starši. V primeru treh novomeških igralcev 60 odst. stroškov krije pokrovitelj Krka Zdravilišča (vštet je tudi najem igrišč in druge usluge zdravilišč), 40 odst. pa morajo primakniti starši.

Fantje so svojo športno pot začeli v teniški šoli teniškega kluba Novo mesto prav pri Dušanu Hočevarju, zdajšnjem vodji Teniškega centra na Otočcu in pobudniku ustanovitve športnega društva Krka Teniški center Otočec, nadaljevali pa pod vodstvom drugih trenerjev, nazadnje pod Novomeščanom Bojanom Erakom, ki jih je v Teniškem centru Otočec vzel pod svoje okrilje, potem ko je novomeški teniški klub Krka propadel. Erak je v tem času diplomiral na ekonomski fakulteti in odšel k vojakom, kasneje pa se bo zaposlil v svojem poklicu, čeprav v klubu nanj tudi še računajo. Na njegovo mesto je prišel Zagrebčan Gordan Jankovič, ki je za novomeški teniški klub Krka nastopal na tekmah prve lige, na hrvaški lestvici se je uvrščal med najboljše štiri, zdaj pa se je povsem posvetil trenerstvu. Z Novim mestom je bil Gordan povezan že prej, saj je njegov oče prof. Vladimir Janković več let treniral odbojkarsko moštvo novomeškega Pionirja, ki ga je pred devetimi leti pripeljal vse do 1. A jugoslovanske lige oziroma med osem najboljših v nekdanji državi. Gordan je podpisal pogodbo za štiri leta, v strokovni skupini, ki bo skrbela za najboljše novomeške tenisače, pa so še kondicijski trener Aleš Berger, psiholog Matej Tušek in trenerja Bojan Erak in Jože Medle, vse skupaj pa vodita novi predsednik športnega društva Krka TC Otočec Viki Turk in strokovni vodja društva Dušan Hočevar.

Dušan Hočevar

Dolgoročni cilji, ki so jih v Krki TC Otočec zastavili Turku, Kastelcu in Puclju, verjetno pa se jim bo pridružil tudi obetavni Maj Jožef, so visoki. Vsi trije med svojimi vrstniki spadajo med najboljše v Sloveniji, zato bodo v prihodnje manj pozornosti posvečali turnirjem v okviru Teniške zveze Slovenije in poskušali na mednarodnih turnirjih priti do prvih točk ATP, nekoliko dolgoročnejši cilj pa je članstvo v slovenski reprezentanci. Ker se je z njimi do sedaj delalo zelo postopno, imajo še precej rezerv, ki jih bodo lahko izkoristili predvsem po srednji šoli. kar se tiče teniškega znanja jim ne manjka veliko, do vrhunskih izidov pa jim manjkajo predvsem izkušnje z večjih tekmovanj.

I. V.

Tri zmage za Silvestrovi

Mirnčani pripravili mednarodni mladinski turnir Tom Junior International - Uspešni tudi tekmovalno

TREBNJE - Mirnski badmintonski klub Tom je konec minulega tedna v dvorani trebanjske OŠ izjemno uspešno organiziral 5. mednarodni mladinski turnir Tom junior international. Rekordno število, kar 150 igralcev in igralk iz Švice, Slovaške, Češke, Madžarske, Hrvaške in Slovenije, se je pomerilo v igrah posamezno in v dvojicah v starostnih kategorijah do 13., 15., 17. in 19. leta.

Domači klub se ni izkazal le po organizacijski plati, saj so igralci Toma osvojili kar tri prva mesta, ter 5 finalnih in 4 polfinalne uvrstitve. Vse tri zmage za Tom sta priigrali izjemni sestri Špela in Urška Silvester. Špela je med posameznicami do 13 let premočno zmagala, podoben podvig pa je uspel tudi Urški do 15 let. Za nameček sta nadarjeni Mirnčanki skupaj zmagali tudi v igri dvojic.

V finale se je uspelo prebiti dvojicama Grega Skerbiš, Blaž Holc in Katja Strmole, Taja Borštnar do 13 let, Bojanu Kolencu in Nejcu Vojnoviču ravno tako v dvojicah do 17 let ter Maji Klemenič med posameznicami in dvojici Žiga Strmole, Uroš Skerbiš do 19 let. Polfinalna uvrstitev se je posrečila Gregi Skerbišu med posamezniki do 13 let, Jasni Dulc in Žigi Strmoletu v igrah posamezno do 19 let ter dvojici Žiga Strmole, Uroš Skerbiš ravno tako v absolutni mladinski konkurenci.

Mirnskemu klubu je uspelo zgledno organizirati to največjo mednarodno športno prireditev v trebanjski občini ob pomoči številnih sponzorjev in glavnega sponzorja letošnjega tekmovanja - firme Prevent z Mirne.

M. ČUK

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

NOGOMET

2. SNL, 7. kolo - ELAN : ŠENTJUR 1:0; zadetek je dosegel Iztok Kapušin v 52 minuti srečanja. OSTALI IZIDI: Železničar : Jadran Šepič 1:0, Aluminij : Avtoplus Korte 4:0, Esotech Šmartno : Zagorje 0:1, Živila Triglav : Črenšovci 1:0, Nafta : Drava 0:4, Koper : Montavar Rogoza 0:0, Tabor Sežana : Ivančna Gorica 2:0.

LESTVICA: 1. Tabor Sežana 16, 2. Elan Novo mesto 16, 3. Živila Triglav 15, 4. Koper 14, 5. Železničar Maribor 14, 6. Aluminij Kidričevo 13, 7. Esotech Šmartno 13, 8. Zagorje 10, 9. Šentjur 9, 10. Drava Ptuj 8, 11. Montavar Rogoza 8, 12. Jadran Šepič 8, 13. Črenšovci 5, 14. Nafta Lendava 4, 15. Avtoplus Korte 2, 16. Ivančna Gorica 1.

V nedeljo, 26. septembra, bo Elan v Kranju igral s Triglavom, v sredo, 22. septembra, pa je doma igral tekmo osmine finala pokalnega tekmovanja z Odranci.

KOŠARKA

Liga Kolinska, 2. kolo - TRIGLAV : KRKA 63:80 (25:37); KRKA: Jevtović 3 (3:6), Petrov 16 (6:6), Smodiš 11, Grum 18, Drobnjak 12 (7:8), Ščekić 10 (1:2), Nakić 10 (2:3).

Prosti meti: Triglav 7:13, Krka 20:25. Met za tri točke: Triglav 8:24, Krka 9:27 (Nakić 2, Petrov 2, Grum 2, Drobnjak, Smodiš, Ščekić). Osebne napake: Triglav 20, Krka 16. Pet osebnih: Smodiš (25. minuta), Stavrov (37. minuta).

OSTALI IZIDI: Rogla Atras : Savinjski Hopsi 74:84 (41:38), Union Olimpija : Loka kava 103:46 (52:15), Helios : Kraški zidar 80:79 (37:43), Pivovarna Laško : ZM Maribor 104:62 (60:33), Zagorje : Slovan 61:73 (31:38).

LESTVICA: 1. Union Olimpija 4 (190:113), 2. Krka 4 (166:113), 3. Pivovarna Laško 4 (176:124), 4. Savinjski Hopsi 4 (167:141), 5. Slovan 3, 6. Triglav 3, 7. Zagorje 3, 8. Helios 3, 9. Rogla Atras 2, 10. Kraški zidar 2, 11. ZM Maribor 2, 12. Loka kava 2.

Kar trije na stopničkah

V Konjicah končano prvenstvo v motokrosu - Može na koncu drugi, Oprešnik in Čuden pa tretja

Z dirko v Slovenskih Konjicah se je na progi v Škednju končalo letošnje državno prvenstvo v motokrosu. Po posameznih razredih so naslove državnih prvakov osvojili Samo Kurnik (80 ccm), Roman Jelen (125 ccm) in že devetič zapored Sašo Kragelj (250 ccm). Minula sezona pa je bila še posebej uspešna tudi za tekmovalce posavskih, dolenjskih in belokranjskih klubov.

Tako je Jaka Može (Mel Novo mesto) v razredu do 125 ccm na zadnji dirki z dvema drugima uvrstitvama in 34 točkami prehitel do takrat drugouvrščenega Tadeja Korošaka in tako že prvo leto v tej kategoriji osvojil drugo mesto. Zbral je 218 točk in kljub mladosti - star je komaj 15 let - opozoril tekmece, da bodo morali nanj v prihodnje zelo resno računati. Primož Jazbar (AMD Brežice) je bil tokrat šesti, kar je zadostovalo za skupno četrto mesto.

Njegov klubski kolega Andrej Čuden je tudi na zadnji dirki v četrtlitrskem razredu ostal zvest tradiciji in osvojil tretje mesto, ki mu je pripadlo tudi v skupnem vrstnem redu, kar je slabše kot lani, ko je bil drugi. V najšibkejšem razredu Gorazdu Oprešniku iz krškega Fun športa tokrat sreča ni bila naklonjena. Po prvi vožnji, ko je vse do zadnjega kroga vodil, ga je prehitel njegov konkurent Sebastijan Eder, potem pa je še padel, a kljub temu končal kot drugi. V drugi vožnji se je po padcu Edra na prvem ovinku, ko ni mogel mimo njega, potem le prebil do tretjega mesta, na koncu pa sta prah in utrujenost naredila svoje, saj je Gorazd, ki sicer nosi leče, izgubil očala, tako da skoraj ni videl proge in ga je Eder ponovno prehitel, tako da je vožnjo končal na četrtem mestu, skupno pa je bil tretji. Na tretjem mestu pa je končal tudi letošnje državno prvenstvo, kar je doslej njegova najboljša uvrstitev. Marko Špehar iz Motokluba Nix iz Semiča je bil na zadnji dirki četrti, v skupnem vrstnem redu pa je osvojil peto mesto. Edino dekle na tekmovanju, Semičanka Natalija Konda (AMK Konda), je bila tokrat osma, državno prvenstvo pa je končala na 12. mestu.

SPET MESOJEDEC

SEVNICA - Na septembrskem hitropoteznem turnirju šahovskega kluba Milan Majcen iz Sevnice je zmagal Zvonko Mesojedec, ki vodi tudi v skupnem vrstnem redu. Drugo mesto je tokrat pripadlo Francu Derstvenšku in tretje Bojanu Kuzmiču. (J. B.)

DEVETI V LIZBONI

NOVO MESTO - Na drugem mladinskem svetovnem prvenstvu svetovne zveze za kickboxing WAKO so v Lizboni na Portugalskem nastopili tudi trije člani karate kluba Novo mesto. Darko Milanović je v razredu do 63 kg v disiciplini light contact zasedel deveto mesto, potem ko ga je izločil domači tekmovalec Jose Jorges, ki mu je pri tem precej pomagal tudi pristranski sodnik. Petrit Izairi je bil v razredu do 74 kg v light contactu enajsti, Dušan Stojanovič, ki je nastopil v semmi contactu, pa je bil v razredu do 57 kg štirinajsti. Član karate kluba Novo mesto Toni Turk bo konec tega meseca nastopil na svetovnem prvenstvu za člane v Madridu v disciplini light contact v kategoriji do 89 kg.

FALESKINI IZJEMNO ZAKLJUČIL SEZONO

STRAŽA - Mladi straški motorist Sergej Faleskini je na zadnjih dveh dirkah v sezoni dosegel izjemen uspeh in si privozil naslova prvaka v mednarodnem pokalu Alpe Adria in naslov državnega prvaka. 12. septembra je na dirki za veliko nagrado Slovenije v Portorožu v razredu 125 SP tako v seštevku pokala Alpe Adria kot v vrstnem redu državnega prvenstva zmagal in enak uspeh ponovil še čez teden dni na Grobniku, kar mu je prineslo zmagi tudi v skupnem seštevku.

JESENSKI DŠI

NOVO MESTO - V ponedeljek, 20. septembra, se je s teniškim turnirjem začel jesenski del tekmovanj delavskih športnih iger. Tenisu bo 27. septembra ob 16. uri na Otočcu sledilo tekmovanje v odbojki na pesku, v ponedeljk, 4. oktobra, pa se bo na igriščih na Loki začel turnir v malem nogometu. Vsa dodatna pojasnila dobite na Agenciji za šport Novo mesto po telefonu 322 267.

NOSE IN ZAGORC ZA REPREZENTANCO

NOVO MESTO - V dresu državne mladinske reprezentance, ki jo je vodil novomeški trener Janez Jagodic, je od članov Krke Telekoma na petdnevni dirki Giro del Lugiana v Italiji nastopil Tomaž Nose, poleg njega pa še Krčan Gregor Zagorc. Med 180 kolesarji iz 28 reprezentanc, ki se pripravljajo na svetovno prvenstvo v Veroni, sta se uvrstila okoli 40. mesta.

Mervar je popravil rekord

V kolesarskem kriteriju na velodromu Murn, Zrimšek in Kebelj - Mervar na rekord na eno uro za 50.000 tolarjev

NOVO MESTO - Na zadnji letošnji dirki na novomeškem velodromu v Češči vasi so organizatorji končno zbrali večino najboljših slovenskih kolesarjev tudi v članski konkurenci, saj je na kriterijski dirki nastopilo tudi poklicno moštvo Krke Telekoma. Predvidene dolžine dirke je organizator bistveno skrajšal, tako da so člani namesto 120 vozili le 80 krogov. V prvi polovici dirke je potekal boj za točke, ki naj bi na koncu prinesle zmagovalca, na polovici pa je močno potegnil letos najboljši mož Krke Telekoma Uroš Murn, ki do tedaj še ni osvojil točke. Urošu je pobeg uspel, saj je skupino prehitel za en krog in tako brez osvojene točke zmagal, le štirje kolesarji pa so za Murnom zaostali samo en krog. Drugo mesto je z 20 točkami osvojil Simon Jalovec iz Kranjske Save, tretji je bil z 19 točkami Novomeščan Sandi Papež, sledili pa so jim 4. Tušek, 5. Križnar (oba Sava), 6. Prevejšek 18, 7. Eržen 7 itd.

Pri starejših mladincih so mladi upi Krke Telekoma osvojili trojno zmago - 1. Jure Zrimšek 42, 2. Tomaž Nose 21 in 3. Simon Tomec 22 (krog zaostanka). Med mlajšimi mladinci Je vse tekmece za krog prehitel domačin Aleš Kebelj, na drugo mesto se je s krogom zaostanka uvrstil Kranjčan David Rožman, tretji pa je bil Novomeščan Simon Avbar.

Kljub temu da se je član poklicnega moštva krka Telekom Novomeščan Boštjan Mervar prejšnji torek na dirkališče podal prvič po dveh letih, ni bilo bojazni, da ne bi popravil rekorda Gorana Galamiča v vožnji na eno uro. Novi rekordni dosežek znaša 45,498 km, kar je za 900 m več, kot je uspelo v eni uri prekolesariti Galamiču, v svetovnem merilu pa tak rezultat ne pomeni nič. Boštjan Mervar, ki se za ta nastop ni posebej pripravljal, in večina članov novomeškega poklicnega moštva je seveda sposobna v eni uri prevoziti bistveno daljšo razdaljo, zato sta nagrada 50.000 tolarjev, ki jo je za novi rekord pospravil Mervar, in novi rekord lahko lepa spodbuda, da bi se naslednje leto za vožnjo na eno uro na novomeškem velodromu odločilo več kolesarjev in da bi rekord vsaj približali meji 50 km.

I. V.

Pokal Stillesa Jugoslaviji

2. mednarodni Grand Prix karate turnir Slovenija Open 99 za pokal Stillesa v Sevnici - Med 421 tekmovalci iz 7 držav največ uspeha Jugoslovanom - Slabo sojenje

SEVNICA - V soboto, 18. septembra je v Športni dvorani v Sevnici potekal 2. mednarodni Grand Prix karate turnir Slovenija Open 99 za Pokal Stillesa. Karate klub Slilles Sevnica je vzorno organiziral prireditev, na kateri se je v enem dnevu pomerilo v katah in športnih borbah posamezno kar 421 tekmovalcev in tekmovalk iz Jugoslavije, Hrvaške, Republike Srpske, Slovaška, Italije, Rominije in Slovenije. Dopoldne so tekmovali v mlajših kategorijah, popoldanski del tekmovanja pa so nadaljevali še kadeti, mladinci in ženske. Najuspešnejša ekipa na turnirju je bila ekipa Jugoslavije, ki je na koncu zasluženo osvojila velik pokal Stillesa.

Sevniški podžupan Andrej Štricelj, ki je uradno odprl prireditev je poudaril, da s to prireditvijo karate in sevniška občina pridobivata ugled in prepoznavnost v Sloveniji in svetu. Predsednik KK Stilles Anton Črepinšek in glavni trener Jurij Orač sta po končanem turnirju ugodno ocenila organizacijsko plat, manj pa tekmovalno, kajti slabo sojenje je oškodovalo zlasti domače tekmovalce. Tako so se morali zadovoljiti z bronom Rok Črepinšek, Besim Dautbegović v borbah ter Marko Stopar v katah in s srebrom v katah ekipno (Denis Orač, Danilo Lisec in Marko Stopar). Orač tudi ni skrival nezadovoljstva, ker jim je glavni sponzor Stilles tik pred največjim tekmovanjem v karateju v Sloveniji nepričakovano in enostransko odpovedal sponzorsko pogodbo zaradi likvidnostnih težav. Tako je postala največji sponzor turnirja sevniška občina.

Nekateri izidi: Kate posamezno - deklice l. 1987-84: 1. Jasnima Žede, Esseker, Hrvaška, 2. Vesna Požun, Brestanica, Slovenija; kate posamezno - mladinci: 1. Tomislav Marijanović, Esseker, Hrvaška, 3. Marko Stopar, Stilles Sevnica, Slovenija; moški - ekipno: 1. KK Esseker Hrvaška, 2. KK Stilles Sevnica; kate posamezno - ženske; 1. Valerija Vujčić, Đakovo, Hrvaška, 2. Karolina Racman, Brestanica, Slovenija; borbe kadeti - 70 kg 1. Matej Skandali, Civitas Sobota, Slovenija, 3. Rok Črepinšek Stilles Sevnica, Slovenija; borbe kadeti - 65 kg: 1. Matej Pušič Ri Croatia, Hrvaška, 3. Besim Dautbegović Stilles Sevnica, Slovenija.

GRAND PRIX SLOVENIJA OPEN 99 - Lanskoletni najboljši karateist v mladinski konkurenci v Sloveniji Marko Stopar (na posnetku na desni) je sicer osvojil na sobotnem turnirju v Sevnici z ekipo srebrno in posamično še bronasto kolajno v katah, zaslužil pa bi si jo tudi v borbah. Žal se proti sodnikom ni moč boriti... (Foto: P. Perc)

Može tretji na dirki Alpe Adria

Uspešen konec sezone za novomeškega motokrosista

NOVO MESTO - Motokrosist novomeškega Mela Jaka Može je dan po finalni dirki v Slovenskih Konjicah, kjer si je zagotovil drugo mesto v državi, nastopil še na finalni dirki pokala Alpe Adria v Ronconu v Italiji. V razredu 125 ccm je Novomeščan osvojil tretje mesto, v skupnem vrstnem redu tega mednarodnega pokala pa je le za eno točko zgrešil uvrstitev na stopničke za zmagovalce in se je tako moral zadovoljiti s četrtim mestom.

Petnajstletni Jaka je v Italiji na nevarni peščeni in kamniti stezi v prvi vožnji osvojil četrto, v drugi pa tretje mesto. Ker v pokalu Alpe Adria istočasno štartajo tekmovalci razredov 125 in 250 ccm, je po štartu precejšnja gneča. Jaka tokrat ni imel sreče, saj mu je po obeh štartih izpod koles tekmovalcev pred njim v ramo oziroma v roko priletel kar precej debel kamen, tako da je le malo manjkalo, pa bi svoj nastop končal na tleh, kot se je zgodilo kar nekaj tekmecem.

T. V.

Jaka Može

ATLETI NA IGRAH TREH DEŽEL

Na tradicionalnem srečanju mladih športnikov Igre treh dežel v Tolmezzu v Italiji so v pionirski atletski reprezentanci nastopili tudi atleti Krke, Brežic in Šentjerneja. Tako med dekleti kot med fanti je zmagala Slovenija nad Furlanijo Julijsko krajino in Koroško. Med pionirkami je Brežičanka Janja Budna s 163 cm zmagala v skoku v višino, Novomeščanka Tanja Ribič pa je s časom 13,18 zasedla peto mesto v teku na 80 m z ovirami, medtem ko je bila v štafeti 4 X 100 m druga. Brežičan Marko Trajkovski je s časom 14,02 zmagal v teku na 100 m z ovirami, v teku na 100 m pa je bil Novomeščan Matija Kraševec s časom 11,78 tretji, Šentjernejčan Matej Kralj pa s časom 11,92 četrti. Vsi trije so sodelovali tudi v slovenski štafeti 4 X 100 m, kjer so osvojili drugo mesto. V teku na 1500 m je Novomeščan Matjaž Berus s časom 4:21,79 osvojil drugo mesto.

ŠANTEJ SPET DRUGI

KRŠKO - Po predzadnji dirki državnega prvenstva v speedwayu Krčan Izak Šantej nima več možnosti za naslov prvaka, saj je najboljši slovenski voznik Ljubljančan Matej Ferjan v nedeljo na stadionu Ilirije v Zgornji Šiški s peto zaporedno zmago naslov prvaka že zbral dovolj točk, da mu tretjega zaporednega naslova prvaka ne more odvzeti nihče več. Šantej, ki je bil tudi tokrat drugi, bo tako naslednjo nedeljo v Petišovcih pri Lendavi lahko le branil drugo mesto v skupnem vrstnem redu. V Šiški je bil tretji Hrvat Zlatko Krznarič. Skupni vrstni red: 1. Ferjan 100 (Ljubljana), 2. Šantej (Krško) 73, 3. Šušteršič 66, 4. Dolinar (oba Ljubljana) 64.

TORNADO DIVJA

RIBNICA - V 9. krogu občinske lige Ribnice v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Biba Market : Grafit 1:4, Sodražica : Tornado Agaton 2:5, Elin Kot Divji jezdeci : Foto Toni 3:4, Turjak je bil prost. Na lestvici z 19 točkami še naprej vodi Tornado Agaton, med strelci pa sta bila najuspešnejša Blaž Arko (Sodražica) in Vlado Grguric (Tornado Agaton). (M. G.)

PORAZ NA ZAČETKU

RIBNICA - Rokometašice kočevskega Gramiza so uvodno tekmo letošnjega prvenstva z velenjskim Vegradom izgubile z 20:21 (6:8), čeprav bi ob večji zbranosti lahko osvojile obe točki. Začele so preveč boječe in s številnimi napakami, zlasti v napadu. Zmagoviti gol so Velenjčanke dosegle pet sekund pred koncem srečanja. Pri Kočevkah, ki se bodo v drugem krogu pomerile proti Krim Electi, je bila s šestimi zadetki najboljša Nina Kersnič. (M. G.)

KLONILI V FINALU

NOVO MESTO - Mladi nogometaši nogometne šole Portoval so se v nedeljo, 19. septembra udeležili enodnevnega nogometnega turnirja v Udinah. Med sedmimi ekipami iz Slovenije in devetimi iz Italije so se po predtekmovanju med najboljše štiri uvrstile slovenske ekipe Bilje, Portoval, Ježica in Triglav. Novomeščani so v predtekmovanju igrali neodločeno s klubom Tre stelle in premagali Renče in Fogliano. V polfinalu so z nekoliko sreče v prostih strelih premagali Triglav, v finalu so bile Bilje iz Renč zanje premočne. Zadetke za Portoval so dosegli: po dva Blaž Barbič in Daniel Vukovič ter po enega Tadej Travnikar in Jasmin Škrbec. (A. P.)

KASTELIC DRUGI NA LISIČNEM 99

NOVO MESTO - Na mednarodnem turnirju v pospešenem šahu Lisično 99 v Celju je zmagal Hrvat Branko Rugolj, Novomeščan Marjan Kastelic je bil drugi, od Sevničanov pa se je najvišje uvrstil Zvonko Mesojedec, ki je osvojil 36. mesto. (J. B.)

DOKONČNO SLOVO

SODRAŽICA - 15. krogu v drugi balinarski ligi, skupina zahod, so balinarji Sodražice izgubili s 4:12 z Ilirsko Bistrico in se že v prejšnjem krogu dokončno poslovili od druge lige. Prihodnje leto bodo tako vnovič igrali v notranjski obmoČni ligi. (M. G.)

CAJNAR V TRSTU

NOVO MESTO - Član novomeškega kluba Scorpion Gašper Cajnar je nastopil na poklicnem turnirju v tajskem boksu v Trstu. V kategoriji do 75 kg je po petih rundah s sodniško odločitvijo 3:0 pramagal Hrvata Sandra Sandalja z Reke. Klub Scorpiom bo podobno prireditev v tajskem boksu pripravil 21. novembra v novomeški športni dvorani Marof.

PLANINCI NA MORJU - Prvo septembrsko nedeljo se je 51 članov planinskega društva Intel servis odpravilo na morsko-planinski izlet v Jablanac, od koder so se iz verjetno najnižjega planinskega doma (20 m nad morjem) povzpeli na 1611 m visoki najvišji vrh tega dela Velebita Alančič, na otoku Rabu pa so se povzpeli na 408 m visoki Kamenjak. (Foto: Egidij Skube)

LOKOSTRELSKO DESETLETJE - V soboto, 18. septembra, so se na strelišču pri Vavti vasi zbrali člani lokostrelskega kluba Novo mesto, njihovi simpatizerji ter gosti. Za lokostrelci je bogato desetletno delo, ki se ne da izmeriti le s pokali in z osvojenimi najboljšimi mesti, tako so ponosni tudi na število članov in vse večje zanimanje za ta šport. Lokostrelci so se pomerili tudi v prijateljskem lokostrelskem turnirju in končali z družabnim srečanjem ter piknikom. Predsednik kluba Martina Fabjan (levo) je povedal, da je njihova največja želja pridobiti ustrezno strelišče za vadbo in tekme. Na sliki: Z lokostrelsko tehniko in z delom uspešnega LK Novo mesto se je seznanil tudi župan občine Žužemberk Franc Škufca. (Foto: S. Mirtič)

ŠPORTNE IGRE PROSTOVOLJCEV - Slovenska filantropija - center za psihosocialno pomoč beguncem je v soboto za partnerske vladne in nevladne organizacije po Sloveniji organizirala športno-družabno srečanje v Športno rekreacijskem centru v Jevnici pri Litiji. Namen srečanja, katerega se je s sedemčlansko ekipo udeležilo tudi novomeško Društvo za razvijanje prostovoljnega dela, je bilo medsebojno spoznavanje delavcev, predvsem prostovoljnih, ki so in še vedno v Sloveniji skrbijo za begunce, predvsem tiste iz Bosne in Hercegovine ter s Kosova. Med dvanajstimi ekipami, ki so se pomerile v šestih športnih disciplinah, je Društvo za razvijanje prostovoljnega dela z veliko prenostjo zmagalo v odbojki ter pri badmintonu s posamezniki zasedlo drugo, tretje in četrto mesto. (S. Đ.)

ŠD PARTIZAN SEVNICA SOLASTNIK DOMA - Predsednik izvršnega odbora Športne unije Slovenije Rado Cvetek (na desni) in predsednik Športnega društva Partizan Sevnica Robert Perc sta pretekli petek v sevniškem hotelu Ajdovec podpisala pogodbo o ureditvi lastninskih vprašanj glede doma TVD Partizan ter o medsebojnih pravicah in obveznostih pri nadaljnjem sodelovanju. Cvetek ter vodja občinskega oddelka za družbene dejavnosti Jože Maurer in tajnik sevnike športne zveze Borut Bizjak so pohvalili prizadevno vodstvo ŠD Partizan, ki se je zagnano lotilo obnove športnega kompleska, kjer vadi okrog 300 pretežno mladih, v dvorani pa poteka športna vzgoja edine sevniške srednje šole. (Foto: P. P.)

Tomič močnejši od Živka

5. ulični tek za pokal Sevnice - Aleš Tomič in Borut Veber zanesljivo zmagala

SEVNICA - Za domačine je bil osrednji dogodek 5. uličnega teka nastop na 3.000 m. Domačin Borut Veber, prvi "zvezdnik" sevniškega atletskega kluba je z močnim tempom zanesljivo ugnal Novomeščana Petra Kužnika in Mariborčana Domna Žnidariča.

Pri mlajših mladinkah je zmagala Mariborčanka Mateja Hojs, Sevničanki Alenka Radej in Janja Pungečar pa sta končali na 3. oz. 4. mestu.

Rezultati: cicibani proga 700 m - 1. Lucijan Sinkovič (Sevnica), 2. Luka Kranjec (Blanca); cicibanke - 1. Lara Nepužlan (Krško); ml. dečki - 1. Mario Droždan, 3. Dorjan Pajk, 3. Alija Mehič (vsi Sevnica); ml. dekice - 1. Nina Krašovec (Maribor), 2. Špela Zakšek (Brestanica), 3. Maja Bašelj (Bršljin); dečki (proga 1.400 m) - 1. Marko Virtič (Sevnica), 3. Klemen Dernik (Krka); deklice - 1. Janja Bučar (Šentjernej), 2. Branka Virtič (Sevnica); st. dečki - 1. Željko Kolman (Brežice), 3. Jože Bučar (Šentjernej); st. deklice - 1. Anja Rak (Velenje), 3. Tjaša Hribar (Sevnica); st. mladinke - 1. Klavdija Tomažin (Sevnica); članica - 1. Vanja Požgaj (Senovo); veteranke - 1. Metka Lindič (Šmarješke Toplice); družinski tek - 1. Bučar (Šentjernej), rolerji (absolutno moški in ženske) - 1. Andrej Cimperšek (Celje), 2. Alojz Guček (Boštanj), 3. Marko Ogorevc (Sevnica); st. mladinci (5.000 m) - 1. Marko Gorenc (Portovald), 2. Robin Papež (Sevnica), 3. Primož Pavčnik (Portovald); člani - Aleš Tomič (Sevnica), 2. Boštjan Kozan (N.m.), 3. Rok Kremžar (Celje); veterani - 1. Romeo Živko (Celje), 3. Janko Nepužlan (Krško).

TOMIČ MOČNEJŠI - V teku članov, starejših mladincev in veteranov je tempo narekoval Aleš Tomič (299), ob njem je skoraj ves čas, kot na tem posnetku tekel Živko (levo) in za krajši čas tudi prevzel vodstvo. V zadnjih 300 metrih pa je bil Tomič močnejši in zmagal. Odlično se je odrezal tudi mlajši Tomičev klubski tovariš Marko Gorenc (desno, 297), ki si je priboril absolutno 3. mesto. (Foto: P. Perc)

RIBNIČANI NA ZMAGO

RIBNICA - Prihodnjo soboto se bo začelo tekmovanje v prvi državni rokometni ligi, kjer so bo po izpadu Krškega prvoligašem iz našega konca Trebanjcem in Dobovčanom pridružil Inles Riko iz Ribnice. Ribničani bodo igrali le s svojimi igralci in upajo na dobro uvrstitev. V pripravljalnemu obdobju so odigrali več tekem, moštvo pa so pestile poškodbe. V prvem krogu se bodo pomerili z Izolo in že na začetku se nadejajo zmage. (M. G.)

SMOLA V AVSTRIJI

KRŠKO - Na zadnji dirki za pokal McDonald's v avstrijskem Oberhofu so spet nastopili trije tekmovalci krškega Fun športa. Nik Rovan je moral po vodstvu zaradi okvare motorja v prvi vožnji odstopiti. V drugi vožnji je nastopil s sposojenim motorjem, dobro štartal, potem pa ga je eden od konkurentov zbil, tako da je dirko končal med zadnjimi. Tudi Denis Dolinšek je že v prvi vožnji dvakrat padel, podobno pa se mu je zgodilo tudi v drugi vožnji, tako da je bil na koncu le deveti. Tudi Tomaž Salobir je v obeh vožnjah padel in osvojil enajsto mesto.

BREZ PORAZA

NOVO MESTO - Mladinci so v sedmem kolu druge lige doma s 5:1 premagali Flok iz Komende, kadeti pa so s Flokom igrali 1:1. Mlajši dečki so v Trbovljah s 3:0 ugnali Rudarja, medtem ko so starejši dečki z Rudarjem igrali 0:0.

SURIYA PRVIČ V ELITI

ŠENTJERNEJ - Šentjernejski kasači uspešno končujejo letošnjo konjeniško sezono. V Komendi je Vojo Maletič s Suriyjo na njenem prvem nastopu v najboljši skupini domačih in uvoženih kasačev z najboljšim kilometrskim časom prireditve 1:21,5 zmagal, s tem pa se je Suriya s sedmo letošnjo zmago povsem približala naslovu konj leta, ki ga dobi kasač z največ zmagami v sezoni. V Kondi je zmagal Jože Judež s trenutno najboljšim slovenskim petletnikom Valatom (1:21,6), Ignac Zagorc pa je bil z Leonom s časom 1:23,4 tretji. (D. J.)

KEGLJAŠKE NOVICE

NOVO MESTO - Na tekmovanju v kegljaških borbenih igrah je na kegljišču Dolenjskega lista Vodnjak zmagala ekipa Novega mesta, druga je bila moška vrsta črnomaljskega Rudarja, tretja Rudarjeva ženska vrsta in četrta ženska vrsta Trebnjega.

LJUBLJANA - Trebanjka Milena Veber je na memorialnem turnirju Šparemblek na Kodeljevem v Ljubljani s 446 keglji osvojila tretje mesto, za zmagovalko Urbančevo iz Prosola Stikinga pa je zaostala za vsega 3 keglje.

LITIJA - Izmed novomeških kegljačev se je na odprtem prvenstvu Litije najbolj izkazal Miro Miklavčič, ki je podrl 907 kegljev.

ČUDEN ZMAGOVALEC POKALA ALPE ADRIA

BREŽICE - Član AMD Brežice Andrej Čuden je na letošnejm tekmovanju za pokal Alpe Adria v razredu 250 ccm po štirih dirkah zbral 113 točk in v skupnem vrstnem redu zmagal. Na zadnji dirki v Italiji je bil v prvi vožnji drugi, v drugi pa kljub počeni zračnici tretji.

STAROTRŽANI ZMAGUJEJO

STARI TRG OB KOLPI - Šahisti Starega trga ob Kolpi pogosto nastopajo na turnirjih v sosednji Hrvaški. Tako se je Tadej Slabe pred kratkim udeležil turnirja na otoku Krku, kjer je v konkurenci šahistov iz petih držav nekoliko presenetljivo zmagal, starotrška ekipa pa je zmagala na moštvenem tekmovanju v Delnicah.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom *"Odgovori, popravki in mnenja"*, vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Od kmeta do pomočnika ministra in nazaj

DL št. 5, 4. februarja

Šele sedaj sem izvedel, da je Dolenjski list 4. februarja objavil zgodbo o tovarišu Ivanu Fajdigi, upokojenem in manjkajočem "narodnem heroju", ki jo je zapisal upokojeni novinar Jože Primc. To pisanje je polno laži. V naših krajih na Slemenih sta med vojno res obstajali dve skupini. Eno sem vodil jaz, v njej pa smo bili reveži, ki smo se prej rešili pred poboji tudi iz brezen. Drugo skupino pa je vodila oseba, ki je imela en čin višji od mene. Ta skupina se po koncu vojne ni umaknila na Koroško tako kot jaz. Z njo sem se nato v času svojega ilegalnega bivanja v Sloveniji srečal dvakrat ali trikrat. Voditelj te skupine ni sprejel mojega predloga, da bi skupno - bilo nas je okoli 18 - ponoči ustavili vlak pri Žlebiču in rešili domobrance, ki so jih vozili v Kočevski Rog. To mi je ta voditelj, ki še živi, celo prepovedal izvesti. Živita pa tudi še dve drugi priči. Vlak je spremljala komaj desetina partizanov.

Kdo je odgovoren za dogodek na Vagovki, bi morali odkriti vaši "slavni" VDV, OZNA in KNOJ. Če do danes tega niso ugotovili, to dokazuje profesionalno nesposobnost. Pripravljene imam vse dokaze, da moja skupina z Vagovko in omenjenima žrtvama nima nič opraviti. Vendar ni moja dolžnost, da bi to dokazoval, ampak je to dolžnost tistih, ki me obtožujejo. Vedno sem pripravljen srečati se s sorodniki pobitih dveh in jim mirne vesti pogledati v oči, od Fajdige in Primca pričakujem, da bosta za hude obtožbe predložila verodostojne dokaze ali pa se mi v Dolenjskem listu opravičila za neresnične trditve. V nasprotnem primeru pa bom vložil odškodninsko tožbo za duševne bolečine.

Hkrati bomo vložili tožbo proti Ivanu Fajdigi, ki je bil kot politdelegat v Abijevi četi, ki je leta 1942 zakrivila hude zločine v Sodražici in njeni okolici.

VINKO LEVSTIK
c/o Palace Hotel
Corso Italia, 63
34170 Gorizia, Italia

Končan postopek za kanonizacijo Alojza Grozdeta

DL št. 37, 16. septembra

Po do sedaj s strani Cerkve objavljenih "ugotovitvah" v zvezi z Grozdetom smo predvsem nekdanji partizani obtoženi za pošastno hude zločine: Grozde naj bi bil strahovito mučen na javni novoletni prireditvi Tomšičeve brigade 1. januarja 1943 v sokolskem domu na Mirni v prisotnosti prebivalcev, povabljenih na to prireditev; odrezali naj bi mu bili jezik, rezali jermene kože s telesa; Grozde naj bi bil usmrčen s krampom; Grozdetu naj bi mučitelji posekali noge in roke itd.

"Zgodba o mučenju Grozdeta v sokolskem domu na Mirni je ena sama laž. Tu ni bilo na novo leto 1943 nobene prireditve in nihče od partizanov ni vstopil v sokolski dom," trdi priča, nekdanji hišnik sokolskega doma, ki je takrat tu stanoval in je imel ključ od doma v žepu. Na Mirni ni nikogar od tedaj živečih, ki bi karkoli vedel o tem dogodku. Novoletna prireditev Tomšičeve brigade je bila v resnici 2. januarja, in to v prosvetnem domu. Živi še govornik, funkcionar Tomšičeve brigade, ki je na tej prireditvi imel za enoto in prebivalce novoletni govor. Pripravljen je dati izjavo o tem.

Grozdeta je obsodilo vojaško sodišče Tomšičeve brigade na smrt z ustrelitvijo in tako je bila kazen tudi izvršena, po ugotovitvah, ki so bile meni po najbolj možnih natančnih raziskavah dosegljive. Že tretjič predlagam, naj se opravi ekshumacija in naj strokovnjaki za balistiko in sodno medicino ugotovijo, ali je bila smrtna kazen izvršena s krampom ali ustrelitvijo. Ko sem to tudi osebno predlagal v pogovoru z msgr. Ravnom, delegatom nadškofa v primeru Grozde, mi je odgovoril, da prvič sliši za ta moj predlog.

Grozdetovo truplo so našli v gozdu. Še vedno živi deset ljudi, ki so ga takrat videli. Eden od njih mu je z roke odpel uro in ta roka ni bila odsekana. Živi še človek, ki je sodeloval pri polaganju Grozdetovega trupla v krsto; prijeli so ga za noge in roke ter ga položili v krsto. Zato predlagam, naj se opravi izkop, sodna medicina pa naj ugotovi, ali so bili udje odsekani. To grozotno trditev je zapisal akademik dr. Kermauner, zato naj ga zaslišijo, da bo povedal, od kod mu ta laž. Ne moremo sprejeti takih strahovitih obtožb in pričakujemo, da bo država posredovala pri ugotavljanju resnice. Mora nas zaščititi kot borce antifašistične koalicije. Menda ne bo dovolila, da bi iskali zaščito pri nekdanjih zaveznikih ali kjerkoli zunaj države. Dokazni postopek z ekshumacijo vred mora dati odgovore na te nesmiselne obtožbe.

LADO KOCIJAN
Ljubljana

Nova napoved lustracije

DL št. 35, 2. septembra

Gospodu Andreju Pozniču očitno nikakor ne gre v račun, da se cerkev ne more dokopati do oblasti, kakršno je imela pred drugo svetovno vojno. Očitno se ji toži po časih, ko ji je dr. Korošec podarjal državne veleposesti; ko je bilo treba prinesti potrdilo od župnika, če si hotel zaposlitev pri javnih delih; ko nisi bil sprejet na učiteljišče, če je krajevna cerkvena gosposka odločila, da tvoji starši niso "prave barve", itd. Ravno to se je dogodilo moji znanki, ki ji je, kljub odličnim ocenam, po dvoletnih poskusih uspelo priti na to šolo šele v kaosu okupacije. Danes mi pripoveduje, da se ji ob nastopih dr. Rodeta v spominu vselej odslikavajo takratne razmere na učiteljišču v letu 1941.

G. Poznič se je pri svojih vzornikih iz preteklosti in sedanjosti gotovo navzel arogance, v kateri se sedaj primitivno, nevredno visoko izobraženega človeka, občasno loti urednika Dolenjskega lista in njegovih komentarjev, v katerih slednji objektivno ocenjuje razmere in dogodke v našem vsakdanu. Poznič v svojem prispevku celo poziva novinarje, naj se razporedijo po "barvah". Tako bi seveda želeli izvesti v Družini napovedano lustracijo po svojih merilih.

Vemo, kam nas je v preteklosti pripeljalo hujskanje klera proti lastnemu narodu. Kam nas bo pripeljalo danes? Upam, da si nihče ne želi ponovitve grenke izkušnje.

JANKO MAVER
Novo mesto

- *Kadar je žival, je človek slabši od živali.* (Tagore)
- *Uspeh je otrok predrznosti.* (Voltaire)
- *Uspeh je samo stvar sreče. Vprašaj kogarkoli, ki ni uspel.* (Wilson)
- *Domišljija je važnejša od znanja.* (Einstein)

Z GOLAŽEM DO KLAVIRJA - V gostišču Pri treh lučkah na Sremiču nad Krškim so preteklo soboto spet kuhali dobrodelni golaž, tokrat za nakup klavirja za Glasbeno šolo Krško. Županu Franciju Bogoviču je vihtenje kuhalnice šlo precej bolje kot zvezdnici s POP TV Saši Einsiedler - Štrumbelj, ki se je ukvarjala predvsem s svojo hčerkico in delila avtograme. Skuhala je nepikanten golaž za otroke in priznala, da jo je kuha bolj utrudila kot dveurna oddaja v živo. Z malo zamude se je kuharjem pridružil tudi "Mercatorjev ata", kot je Zorana Jankoviča poimenoval povezovalec prireditve Cveto Bahč, ne glede na to pa je v imenu PS Mercator za nakup klavirja priložil 200 tisočakov. Načelnik oddelka za gospodarstvo v krški občini Franci Černelič je uporabil vsaj 100 let stari recept za golaž za može in ga je za tisočaka tudi prodajal. Pomočnica ravnatelja krške glasbene šole Elizabeta Križanič je skuhala pikanten golaž po okusu svojega soproga prof. Dragutina. Kot je ocenila komisija, je prokuristka brestaniškega Tespacka Majda Androjna skuhala energičen golaž za poslovneže; nekdanji direktor Agrokombinata, zdaj največji veleposestnik (Evrosad) Ivan Kozole, pa pravega lovskega z dobro mero začimb in cvička. 200 porcij golaža so obiskovalci takoj razgrabili, zato so morali ostalim postreči z golažem iz restavracijske kuhinje. (Foto: P. Perc)

Je civilno služenje vojakov moda?

V Sloveniji se je lani za civilno služenje vojaškega roka odločilo 1937 fantov, do polovice letošnjega leta pa že 1278 - Letos so mesta za civilno služenje razpisalo 15 ustanov iz Dolenjske in Bele krajine.

ČRNOMELJ - Civilno služenje vojaškega roka je trenutno pereča tema v Sloveniji, saj se nekateri zavzemajo za njegovo podaljšanje in to utemeljujejo s podatki iz drugih držav. Kljub temu se vse več fantov odloča za tak način služenja. In kaj so njihovi glavni vzroki? Ti so lahko religiozni, filozofski ali humanitarni.

Matevž Banovec z Blatnika pri Črnomlju je dejal, da lahko pomaga državi tudi na drugačen način kot z orožjem, čeprav nekateri menijo, da je civilno služenje trenutna moda in je to glavni vzrok za tako odločitev. Matevževa prošnja še ni zrešena, vendar upa, da bo lahko služil v Varstveno delovnem centru v Črnomlju, kjer delajo ljudje z motnjami v duševnem razvoju. Varovance tega centra že pozna, saj jih večkrat na piknikih zabava s harmoniko. Prošnjo za civilno služenje je oddal pred enim mesecem in sedaj čaka na zagovor pred komisijo v Ljubljani.

Od vloge prošnje do zagovora lahko preteče tudi pol leta, in tudi če je prošnji ustreženo - možna je tudi zavrnitev - lahko čaka kandidat še eno leto, da dobi mesto v ustanovi, kje lahko civilno služi. Prijav za tako služenje je namreč več, kot je mest. Tako se je v Sloveniji prijavilo letos 131 ustanov, fantov, ki so se v prvi polovici letošnjega leta odločili za civilno služenje, pa je 1278. Poleg tega imajo prednost tisti, ki čakajo že od prejšnjih let. Ker pa morajo ustanove zagotoviti bivališče, raje sprejmejo tiste, ki živijo v bližini. Takšno rešitev podpira tudi ministrstvo za notranje zadeve.

Med ustanovami, ki so letos razpisale mesto za civilno služenje vojaškega roka, je tudi Dom starejših občanov Metlika. Fant, ki dela pri njih, pomaga starejšim ljudem pisati pisma, bere jim časopis, pomaga organizirati prireditve, skrbi za prevoze starejših in za njihovo vključevanje v novo okolje... Skratka, opravlja dela, ki veliko pripomorejo k dobremu počutju starejših ljudi in za katere uslužbenci doma nimajo časa. Kot je povedala direktorica doma Cvetka Aupič, morajo fanti, ki služijo civilno, opravljati dela, za katera ustanova ne more nikogar redno zaposliti.

Civilna služba se lahko opravlja v zdravstvenih, socialnih, splošno reševalnih organizacijah, v organizacijah za rehabilitacijo invalidov ipd. To so ustanove, v katerih se lahko s pogovorom ali branjem, velikokrat pa tudi z manj prijetnimi rečmi bistveno pripomore k boljšemu počutju ljudi, države pa ne stane več kot služenje z orožjem.

P. MOVRIN

Doživel sem fizični napad direktorja

Neprijetna izkušnja

Kot zaposleni v d.n.o. Abunar Abunar v Črmošnjicah moram seznaniti nezaposlene občane pred nevarnostjo. Od 2. do 17. julija sem bil v bolniškem staležu zaradi poškodbe na delu. Po vrnitvi na delo pa sem doživel fizični napad direktorja. Vsega tega pa ne bi bilo, če bi si 4.800 tolarjev za prevoz na delo plačal sam in v času bolniškega staleža tudi delal.

Bil sem naiven tudi pri pogodbi o zaposlitvi. Čeprav je lahko odprl podjetje tako, da je imel zaposlenega kvalificiranega tapetnika. Plačo za avgust je delavki dal, jaz pa, ker sem bil v staležu, čeprav ne več kot 30 dni, pa bom moral čakati, kdaj mi bo direktor voljan izplačati plačo. Mesečni prevoz na delo znaša 8.000 tolarjev, pa tudi pogodba mi poteče 30. oktobra.

Spoštovani svetniki in parlamentarci, upam, da se boste zamislili nad takšnim početjem vodstvenega kadra. Ko se tako zgledujete po tujih sistemih, ne pozabite na nas, navadne zemljane!

PETER OBRAN
Novo mesto

Nečloveško je invalide imenovati privilegirance!

Javni protest ZDVIS

Izvršni odbor Zveze društev vojnih invalidov Slovenije je septembra obravnaval prispevek "Privilegiji komunističnega sistema še vedno močno bremenijo proračun", ki ga je objavil časnik "Demokracija". Pisec prispevka kritizira določilo 18. člena ustavnega zakona za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti republike Slovenije, "v katerem so si privilegirani sloji izklicali pravico uživanja privilegijev v obsegu in pod pogoji, kot so veljali prej".

Med "privilegirance" pisec uvršča tudi vojne invalide. Meni, da so zneski vojne invalidnine, dodatka za pomoč in postrežbo ter invalidskega dodatka izjemno visoki in da je zakon o vojnih invalidih iz 1995. leta povečal prejemke, ki so vojnim invalidom bili zagotovljeni po poprej veljavnih predpisih.

Izvršni odbor Zveze društev vojnih invalidov Slovenije protestira proti takšnemu zlonamernemu in pavšalnemu obravnavanju vojnih invalidov in družinskih upravičencev po zakonu o vojnih invalidih. Obravnavati vojne invalide (in invalide na splošno) kot privilegirance je skrajno nečloveško dejanje. Navajati visoko odmerno osnovo (147.000 tolarjev) za vojne invalidnine za pomoč in postrežbo ter invalidski dodatek, ki da so izjemno visoki, pomeni zavajati nepoučenega bralca, zlasti zato, ker se ta podatek umešča v kontekst članka, s katerim se javnosti želi dopovedati, da se za "privilegije" vojnih invalidov in upravičencev po zakonu o vojnih veteranih in po zakonu o žrtvah vojnega nasilja iz državnega proračuna namenja 32,4 milijarde slovenskih tolarjev in da so "privilegiranci" tisti, ki ogrožajo pokojninsko reformo.

Zveza društev vojnih invalidov Slovenije

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvoje nagradnih vprašanj: Katerega meseca izide nova številka časopisa 99? (Nagrada: polletna naročnina.); V katerem mestu na Dolenjskem je Modiana odprla svojo novo trgovino? (Nagrada: lonček in pesmarica.) Odgovore je treba do sobote, 25. septembra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99, Logatec, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagrajenci z dne 5. septembra so: Jožica Grivec iz Radovljice, Tone Božič iz Ljubljane, A. Kranjc iz Novega mesta, Pavla Simonišek iz Horjula (naročnina) ter Slavko Nuzdorfer iz Ljubljane.

Ne moremo nuditi varnosti niti na šolskem dvorišču?

Vprašanje za starše

Pozdravnemu govoru ravnateljice osnovne šole Šmihel je na prvi šolski dan sledilo opozorilo uslužbenca policije: za varnost svojih otrok ste odgovorni starši.

Problem nastane, ko svojega nadebudnega prvošolarčka pustiš pred vrati mračne, za silo usposobljene šole na t.i. šolskem dvorišču, tam namreč kraljuje avtošola oz. njen izpitni center. Njihovi inštruktorji si ne obotavljajo usmerjati tovornjake s kolesi, večjimi od "teh majcenih ljudi", med šolarje, ki se v skupinicah zbirajo na dvorišču. Na taisti prostor si dovolijo zapeljati tudi šoferji šolskih avtobusov, tam parkirajo učitelji in nekateri starši se želijo v jutranji naglici prebiti z avtomobili prav do šolskih vrat. Mar odrasli res ne zmoremo več zagotoviti svojim varnosti niti na šolskem dvorišču?

VANDA TORKAR TOMLJANOVIČ

KAJ PIŠEJO DRUGI

JEK - spomenik socializma

Ker je Republika Slovenija leta 1992 postala pravna naslednica številnih mednarodnih sporazumov, ki urejajo področje miroljubne uporabe jedrske energije, in ker Jedrska elektrarna Krško (JEK) obratuje na ozemlju Slovenije, kar pomeni za nas večje tveganje kot za Hrvaško, naj bi bil lastniški delež slovenske strani večji od polovice. Lastniški deleži bi bili v tem primeru tudi podlaga za sodelovanje v organih upravljanja pa tudi za prednostno dobavo električne energije hrvaški strani za dobo 30 let, kot izhaja iz dosedanjih aktov, ki so urejali dobavo električne energije iz JE Krško.

Vendar se hrvaška stran vse do nedavnega ni strinjala niti s tem, da bi se vprašanje lastnine JE Krško urejalo zgolj po slovenski zakonodaji. Primera neplačevanja računov za električno energijo, pri čemer tako Slovenci kot Hrvati ravnamo, kot da Krško ne bi bilo del Slovenije, in nespoštovanja zakona o dekomisiji, ki ga je sprejel slovenski parlament, sta priči za takšno stališče. Tako se je čas v JE Krško ustavil v osemdesetih letih, danes posluje po zakonih, ki jih ni več, elektrarna pa vse bolj spominja na hrvaško-slovenski spomenik socializma.

Ni težko ugotoviti, da je takšna politika daril, s katero naj bi brez zamere in prepirov uredili s Hrvati lastnino v JE Krško, škodljiva. Nič ne koristi niti HEP-u, saj ne temelji na ekonomskih merilih in jih potiska v politično zanje nesprejemljivo popuščanje, niti Sloveniji, saj bi za ljubi mir na Balkanu hrvaški strani podarili polovično lastnino, kar računovodsko znese okoli 14 milijard tolarjev po cenah iz leta 1992. (Dnevnik)

Dr. MAKS TAJNIKAR

V NEOBVEZEN PREMISLEK

Vsevedni lajavci

Gotovo jih poznate - vsevede. To so ljudje, ki vedo vse, le tistega ne, kar bi morali. Najdete jih povsod. S spretnostjo govorjenja jim je uspelo naplahtati ljudi, da so jih izvolili v občinske svete in svete najrazličnejših zavodov. Na sejah se oglašajo pri vsaki točki dnevnega reda: iz minute v minuto z večjo neumnostjo. Drugi prisotni jih mirno prenašajo, še več: bojijo se jih. Enostavno zato, ker je bedaku težko kaj dopovedati. To jih vzpodbuja k vedno daljšim razpravam in po vzorcu, da velikokrat ponovljena laž postane resnica, dosežejo pri poslušalcih vtis, da le niso tako prazni in trapasti. Kmalu se govori samo še o njih. Približno takole: "Pazi se Jožeta, ta ti zna dobro zakuhati."

Vsevedni lajavci uživajo toleranco predsedujočih in na njihov račun so velikokrat utišani pošteni in pametni razpravljalci. Namesto da bi jim v obraz povedali, kakšna tišina bi bila na svetu, če bi govorili samo o zadevah, ki jih obvladajo, se jim dobrikajo in jim poskušajo ugoditi - zaradi ljubega miru. Pa še zato, da sestanki in seje ne trajajo predolgo, saj marsikaj prej dopoveš drevesu kot pa vsevedu.

TONI GAŠPERIČ

Po taboru priprave na Teden otroka

Novomeško društvo prijateljev mladine Mojca skrbi za otroke skozi celo leto - Komaj so zaključili delo v Taboru mladih v Dolenjskih Toplicah, se že pripravljajo na Teden otroka

NOVO MESTO - Novomeško društvo prijateljev mladine Mojca skozi celo leto skrbi za razvedrilo, zabavo in počitnice otrok. Pred kratkim je društvo v Taboru mladih v Dolenjskih Toplicah nadvse uspešno zaključilo že šesti poletni tabor. V slabih petih mesecih so gostili več kot 2500 mladih iz Dolenjske, ostalih koncev Slovenije, pa tudi iz Evrope.

Otroci so, organizirani v različne skupine, preživeli aktivne programe šole v naravi, športno - sprostitvene programe, delavnice, učne programe, priprave športnikov in drugo. V društvu so zelo veseli, da jim je uspelo organizirati zelo uspešne počitnice Pomežik soncu, kjer je skoraj 80 dolenjskih otrok iz socialno ogroženih družin preživelo osem nepozabnih dni. Tradicionalne počitnice Po angleško in Vesele počitnice so letos pritegnile 130 osnovnošolcev iz 49 slovenskih krajev, ki so prav gotovo preživeli daleč najcenejše in programsko najbogatejše počitnice v Sloveniji. Prav gotovo gre za to zasluga dolgoletnemu prostovoljcu Društva prijateljev mladine Mojca, Janezu Pavlinu, ki je pred tremi leti prevzel upravljanje tabora. Pri tem pa mu pomagajo sodelavci - prostovoljci in delavci iz programa javnih del, za vse obroke hrane pa so poskrbele kuharice v topliški osnovni šoli.

V taboru ni dovoljeno kaditi, uživati alkoholnih pijač in mamil, prav tako ne uporabljajo ozvočenja in ne odhajajo iz tabora brez vednosti mentorjev ali upravnika tabora, vseskozi pa skrbijo tudi za red in čistočo. Letos jim je topliško turistično društvo podelilo najvišje priznanje za najlepše urejen del Dolenjskih Toplic. Zaradi pestrega programa in kvalitetne ponudbe pa tudi nizke cene bivanja je tabor že peto leto v celoti zaseden pa tudi termini v prihodnjem letu so praktično že oddani.

Takoj po zaključku tabora so se v društvu "Mojca" začeli pripravljati na praznovanje Tedna otroka, ki bo potekal med 4. in 10. oktobrom. Ob tej priložnosti bodo skupaj s še drugimi organizacijami in ustanovami organizirali več prireditev. Osrednje dogajanje bo gostovanje znanega cirkusa Medrano med 4. in 7. oktobrom na parkirišču nasproti novomeške avtobusne postaje, kjer se bo odvijala tudi osrednja zabavna prireditev z glasbeno pravljico Nore pravljice in koncertom Foxy Teens ter drugimi nastopajočimi. V ponedeljek 4. oktobra bo novomeški župan dr. Tone Starc sprejel delegacijo učencev vseh osnovnih šol v občini, kasneje pa se bodo dolenjski otroci vključili v vseslovensko akcijo ob Dnevu otroka: na platoju pred zavarovalnico Tilia bodo spustili s helijem napolnjene balone, na katere bodo napisali svoja sporočila na letošnjo osrednjo temo ob tednu otroka: Sožitje med generacijami.

J. DORNIŽ

• To pa je le del bogatega programa, ki ga nameravajo v društvu "Mojca" ponuditi dolenjskim otrokom in njihovim staršem ob Tednu otroka. Da pa ga bodo lahko speljali, prosijo za pomoč. K sodelovanju vabijo ljudi, ki bi bili s svojim prostovoljnim delom pripravljeni pomagati. Vsi, ki jih prostovoljno delo zanima, naj pokličejo v pisarno društva na tel.: 321 291 ali 23 905.

Visoka odškodnina za zakopane cevi

Z grenkim priokusom

V vas napeljati kanalizacijo in se tako za večne čase znebiti neljubih greznic je vsekakor razveseljujoč dosežek. V krajevni skupnosti Mali Slatnik se to dogaja v tem času. 10. septembra pa je vodstvo KS na sestanku omenilo tudi neprijetne dogodke v zvezi z gradnjo. Večina nas je z začudenjem poslušala poročilo o ravnanju nekaterih posameznikov, ki to potrebno gradnjo otežujejo in hočejo iz nje kovati dobiček. Vsi se strinjamo, da je treba dejansko škodo na posevkih ali objektih povrniti, da pa si nekdo kuje dobiček samo zato, ker bo globoko v njegovi zemlji zakopana cev, to nikakor ne more biti deležno odobravanja, še posebno ne, če gre za predstavnika kraja oz. občinskega svetnika, torej človeka, ki so mu krajani na volitvah izkazali posebno čast. Narod ima pač tako oblast, kot si jo zasluži. Torej na volitvah v bodoče ne glejmo na barvo oči kandidatov in ne nasedajmo obljubam, pač pa volimo poštenjake, ki bodo upravičili naše zaupanje.

ALOJZ LUKŠIČ
Mali Slatnik

PRIREDITVE ZPM KRŠKO - Zveza prijateljev mladine Krško pripravlja tudi letos prireditve ob tednu otroka od 4. do 13. oktobra. V omenjenem času bodo šole organizirali otroške parlamente z naslovom Imava se rada. Tema, ki so jo določili otroci lani v slovenskem otroškem parlamentu, vključuje spolnost in aids. V pripravah na otroške parlamente je ZPM Krško že pred počitnicami objavila literarni razpis na omenjeno temo, poleg tega je povabila mentorje in organizatroje parlamentov na seminar. Ob tednu otroka bo osrednja prireditev ZPM Krško 8. oktobra v Krškem. Dan poprej bodo organizirali v krškem domu starejših okroglo mizo o sožitju generacij. Za 9. oktober napovedujejo kostanjev piknik na Raki. Od 3. do 9. oktobra bodo v gasilskem domu na Dolnji Prekopi lutkovne delavnice. Na sliki: v Račji vasi pri Brežicah je bil cilj nedavnega čolnarjenja, ki ga je pripravila ZPM Krško. (Foto: M. Luzar)

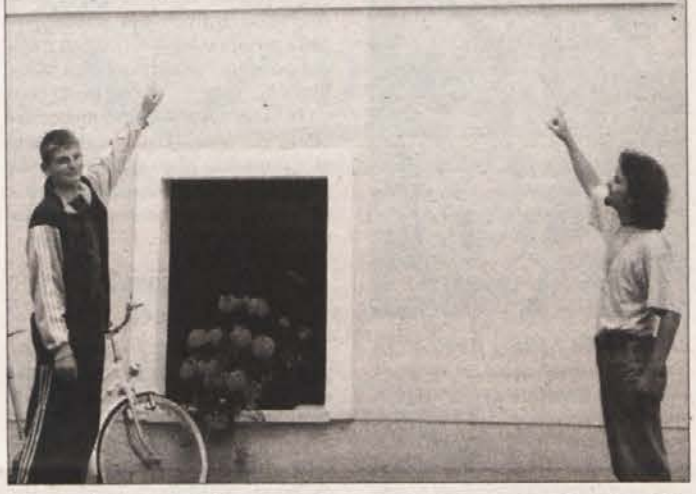

ZASLUŽNI SODRAŽANI NA ŽUPNIJISKI SLIKI - Ljubljančan Alojz Mušič je na steni sodraškega župnišča naslikal Jezusov govor na gori. Med številnimi liki so tudi najbolj znani Sodražani vseh rodov pa tudi nekateri duhovniki ter osebnosti, ki so bile tesno povezane z župnijo. Mušičeva slika je posebnost kraja, ki jo obiskovalci občudujejo. (Foto: M. Glavonjić)

Geomatika postaja razpoznavnejša

S strokovnega izpopolnjevanja v okviru državnega projekta ONIX

Pridružitveni sporazum Slovenije z Evropsko skupnostjo, Dokument komunitarne ureditve (ACQUIS COMMUNAUTAIRE), Agenda 2000 in Bela knjiga, opredeljujejo večino zahtev EU, ki jih Slovenija mora sprejeti in uveljaviti, preden bo postala polnopravna članica. Med množico zahtev je tudi uvedba geomatike v vse procese družbenega in gospodarskega življenja. V geomatiki gre torej za uveljavitev učinkovitega geoinformacijskega sistema na državni, občinski in podjetniški ravni.

Tako je bilo prejšnji teden v Ljubljani strokovno izpopolnjevanje na področju geomatike. Tridnevno izobraževanje in spoznavanje številnih novih razsežnosti vse bolj uveljavljenega sistema obvladovanja prostora v Sloveniji, je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor v okviru državnega projekta ONIX v sodelovanju z Izobraževalnim središčem za geomatiko (ISG) in Gea College. Predavali so uveljavljeni in ugledni tuji strokovnjaki iz Tehničnih univerz na Dunaju in v Padovi.

Na otvoritveni konferenci prvega dne je državni sekretar mag. Dušan Blaganje iz ministrstva za okolje in prostor predstavil državni projekt ONIX, projekt uvajanja geomatike v Sloveniji. Borut Cvar in mag. Dalibor Radovan pa sta predstavila delovanje in poslanstvo podprojekta, imenovanega "Izobraževalno središče za geomatiko". Do poznega popoldneva prvega dne kakor tudi ves naslednji dan so sledila predavanja o potrebnosti in učinkovitosti uvajanja geomatike in geoinformacijskih centrov na področju državne uprave in lokalnih skupnosti. Prof. dr. A. U. Frank je tako najprej predstavil nepremičninsko problematiko; predvsem njeno načrtovanje v povezavi z zemljiškim katastrom in geoinformacijskim sistemom kot izboljšanje učinkovitosti upravljanja z nepremičninami. Načrt uveljavitve mora temeljiti na poznavanju ciljev in dobri organizaciji, pomembna pa je tudi ekonomska sposobnost za uspešen razvoj slehernega geoinformacijskega sistema. Pri prostorskem načrtovanju je prof. M. Rumor poudaril pomen strateškega in lokalnega načrtovanja v skladu z zakonodajo in v povezavi z geomatiko. Glede geoinformacijske infrastrukture pa je profesor Rumor osvetlil pomen sleherne geoinformacije, ki mora biti dostopna in razširjena. Dr. K. Fedra pa je izpostavil okoljske vidike v povezavi z uporabo geomatike. Za lažje odločanje in reševanje okoljskih problemov si lahko pomagamo s prostorsko analizo, podprto z najrazličnejšimi bazami podatkov o okolju in razmerah v njem.

Tretji dan predstavitve pomena in splošne uporabnosti geomatike v svetu in v Sloveniji pa so gostje predavali ožjemu krogu strokovnjakov, ki se že tako ali drugače soočajo s problematiko uvajanja geomatike v Sloveniji. Ciljni skupini so predstavili pomen seznanjanja z vsemi razsežnostmi geomatike, verbalne komunikacije, osebnega odnosa in izkustva, odnosa z javnostmi in drugo.

Po končanem seminarju o geomatiki so bili udeleženci enotnega mnenja, da je takšno izpopolnjevanje za uveljavljanje geomatike v Sloveniji zelo koristno. Zato se vsi veselijo nadaljevanja izvedbe programa temeljnega nivoja, ki bo predvidoma že v oktobru in novembru letos.

FRANCI KONCILIJA

NA STUDENCU KOMBINIRAN POUK

STUDENEC - Župan Kristijan Janc se je udeležil na studenški šoli sestanka ravnateljice sevniške osnovne šole Sava Kladnika, Anice Pipan, s starši otrok, ki obiskujejo podružnično šolo na Studencu. Starši bi radi zagotovili svojim otrokom pouk v samostojnem razredu. Zdaj sta združena dva razreda učencev, ki obiskujejo kombinirani pouk. O teh zagatah bodo obvestili šolsko ministrstvo in bodo skušali doseči samostojna oddelka, čeravno je dejstvo, da po kriterijih ministrstva v posameznem oddelku ni dovolj otrok. OŠ Sava Kladnika mora v prihodnjem šolskem letu starše vnaprej obvestiti o uvedbi kombiniranega pouka. Na studenško šolo pa bodo skušali pridobiti tudi otroke, ki obiskujejo pouk v sosednji občini. Če bi se ti izobraževali v domačem kraju, kombinacija pouka ne bi bila potrebna.

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

Za nabavo dragih medicinskih instrumentov v Splošni bolnišnici Novo mesto so prispevali: družina Bratkovič, Volčičeva 28, Novo mesto, namesto cvetja na grob pok. Toneta Kordiša 14.000 tolarjev, KD Otočec namesto cvetja za pok. Marijo Bučar 3.000, Eurotek Trebnje 500.000, Transport Matjašič 500.000, E. in S. Hrovat, Slančeva 4, Novo mesto, namesto cvetja za pok. Toneta Kordiša (za C-lok) 10.000, delavci Stanovanjskega podjetja Zarja (za C-lok) 48.000, Tomo Windischer, Mestne njive 11, Novo mesto 5.000, Mihael Hrovatič, Mirana Jarca 33, Novo mesto 5.000, Dolenjska banka, d.d., Novo mesto, namesto cvetja za Bratkoviča 14.000, Mirjan Lapanje, Košenice 69, Novo mesto, namesto cvetja za pok. Toneta Kordiša 5.000, Šolski center Novo mesto, namesto cvetja za pokojnega očeta Cvetke Peterlin 15.000, Dragica Šušteršič 10.000 in stanovalci Šegove ulice, Novo mesto, 10.000 tolarjev.

Splošna bolnišnica Novo mesto se za prispevke toplo zahvaljuje.

UMRL NARODNI HEROJ TONE VIDMAR-LUKA

V Rogaški Slatini je umrl Tone Vidmar-Luka, narodni heroj in nosilec partizanske spomenice 1941. V narodnoosvobodilni vojni Slovenije se je uspešno bojeval od začetka okupacije leta 1941. Izkazal se je kot hraber borec, mitraljezec in sposoben poveljnik. Zaupali so mu najprej poveljevanje čete Notranjskega bataljona in nato Krimskega odreda. Postal je namestnik komandanta Šercerjeve brigade in se je nato kot namestnik komandanta XIV. divizije odlikoval na njenem legendarnem pohodu na Štajersko. Ko je aprila 1944 postal njen komandant, je bil hudo ranjen v bojih na Graški gori. Po vojni je opravil vojaško akademijo in je kot demobiliziran polkovnik postal sekretar Združenja rezervnih oficirjev Slovenije.

B. ŠKRK

Zanimanje za vzgojiteljski poklic

Izobraževanje odraslih

NOVO MESTO - Na novomeškem Šolskem centru so v šolskem letu 1999/2000 razpisali številne programe poklicnega in tehniškega izobraževanja, tečaje in seminarje. Že pred samim vpisom se je pokazalo, da bo za nov tehniški program predšolske vzgoje izredno zanimanje. Trenutno se je vpisalo preko 150 slušateljev z zelo različnim predznanjem. Vpis za poklic vzgojitelja/ico predšolskih otrok je pokazal na pereči problem šolstva na našem področju - premalo smeri za poklice, ki bi bili primerni za dekleta, zato ne bi bilo slabo razmisliti o rednem programu za predšolsko vzgojo.

V drugih že uveljavljenih programih vpis ni bil tako množičen, tako da so še prosta mesta za zamudnike. V tehniškem izobraževanju je poln program strojnega tehnika, pri elektrotehnikih, prometnih, zdravstvenih, gradbenih in lesarskih tehnikih pa je še nekaj prostih mest. Prav tako je še nekaj prostora v vseh programih poklicnega izobraževanja.

V novomeškem Šolskem centru pravijo, da se vpis v izobraževanje odraslih iz leta v leto veča. Vodja izobraževanja odraslih Štefan Gorše ugotavlja, da postaja znanje vse pomembnejše, saj večina iskalcev zaposlitve poskuša priti do novega in boljšega dela prav s pomočjo novega znanja in kvalifikacij.

GOSTILNIŠKI POGOVOR

Zadnje leto tisočletja

Z zadnjo sekundo letošnjega decembra bo konec tudi tega tisočletja. Saj ne more biti drugače!" je godrnjal Lojz.

"Le kako ne moreš tega razumeti!" se je Franc s prsti kot za rešilni obroč oklenil kozarca. "Takrat se bo zadnje leto tega tisočletja šele začelo."

V podporo je priveslal Tone iz sosednjega omizja: "Če se je Kristus rodil na časovni točki nič, koliko bi bil star 1. januarja leta 2000? Bi upihnil 2000 sveč ali 2001? No, kar štej!"

"Madona," se je za točilno mizo ustrašil Korl, "samo nikar na prste! To sta v Dolenjcu počela že Rustja in Markelj, pa nista prišla do konca, čeprav je šlo samo za desetletje revije Rast."

"Pusti novinarje! Ti pač morajo nekaj pisati, saj živijo od tega. Tu pa gre za najbolj enostavno računstvo. Mateja, prinesi skledo, zajemalko in flomaster. Tako. Skledo cementiramo na 2.000 let, zajemalka meri 365 dni, točilnica pa je bazen brezmejnega časa. In sedaj pazi: z zajemalko zajamem v brezmejnem času..."

"Kaj pa prestopna leta?"

"Peter, ne zajebavaj!"

"Veš kaj, naredi izravnavo: na zajemalko napiši 100 let."

"Zajamem torej in zlijem v posodo prvih sto let in štejem: prvo stoletje. Zajamem in zlijem drugič in štejem: drugo stoletje, in zlijem devetnajstič in dvajsetič in rečem: konec drugega tisočletja."

"In začneš spet z ena!"

"Ampak šele na koncu, ko kapne zadnja kapljica iz zajemalke."

"Kaj si res tak butec? Mateja, prinesi 2000 fižolčkov!"

"Gospodje, imam boljši predlog," je pomirjujoče, kot bi postavila prst na rob kozarca s pregretim pivom, zagostelela natakarica Mateja. "Če zemljani vsakokratnemu prehodu v novo leto namenimo nekajdnevno veselico, si prehod v tisočletje zasluži vsaj enoletno žurko, a ne?"

"Štetje pa pustite meni!" si je med vrati pomel roke birt.

STANE PEČEK

ČIŠČENJE IZVIRA RADEŠČICE - Domačini v Podturnu, ki jim ni vseeno, kako izgleda njihova vaška znamenitost, so se v soboto popoldan v velikem številu zbrali na urejevalni delovni akciji. Okolica izvira potoka Radeščica je spominjala že na pragozd. Dostop do izvira je onemogočalo grmovje, ki so ga udeleženci sobotne akcije oklestili in tako omogočili dostop do potoka vsem tistim, ki si želijo ogledati izvir od blizu ali pa morda na trnek ujeti kakšno postrv. (Foto: M. L.)

V STRAŽI PLEŠE FOLKLORNA SKUPINA - Straško turistično društvo, ki združuje narodne noše, gospodinje, furmane in harmonikaše ter v času prireditev sodeluje še s čebelarji, vinogradniki, pihalnim orkestrom in še nekaterimi društvi, se je pred kratkim obogatilo s folklorno sekcijo. Svoj krstni nastop so štirje odrasli in en otroški parček doživeli na največji krajevni prireditvi Straška jesen, in požeti prisrčen aplavz obiskovalcev. Plesalce, ki nosijo gorenjsko narodno nošo in so zaplesali splet gorenjskih plesov, vodi Matej Kulovec iz Vavte vasi. Folkloristi si želijo v bodoče nastopiti na podobnih turističnih prireditvah, prav tako pa vabijo medse nove plesalce in plesalke. (Foto: D. Žagar)

SLOMŠEK PRED STOLNICO - V parku pred mariborsko stolnico, kjer se je papež srečal s predstavniki slovenske sinode, stoji bronasti odlitek Slomška, delo akademskega kiparja Marjana Dreva.

ZGLED ZA ŠIRŠO EVROPO - "Naj Slomškov zgled in njegova priprošnja doseženta večjo solidarnost in mir med narodi Evrope!" je poudaril papež Janez Pavel II. Njegova slika v družbi Slomška stoji na steni mariborske stolnice ob Slomškovem grobu.

SV. OČE DRUGIČ MED SLOVENCI

Nepozabna nedelja s papežem in Slomškom

"Papež ma' vas rad!" je dejal največji svetovni romar, papež Janez Pavel II., maja pred tremi leti, ob prvem tridnevnem obisku Slovenije, in vse kaže, da je mislil resno. Sicer ne bi v treh letih že drugič prišel v Slovenijo in izpolnil takrat dane obljube. V nedeljo, 19. avgusta, je namreč v Mariboru pred zbrano skoraj dvestotisočglavo množico razglasil prvega mariborskega škofa Antona Martina Slomška za blaženega. Slovenci imamo tako prvega bodočega svetnika.

"Svetost je tista prava sila, ki je sposobna spremeniti svet. To sem vam govoril že pred tremi leti in v Antonu Martinu Slomšku vam predstavljam vzor te svetosti. Zato sem vesel, da smo se zopet srečali in da lahko vodim to slovesno mašo," je v nedeljo uvodoma dejal Kristusov namestnik in Petrov naslednik. Za Antona Martina Slomška so ljudje že ob njegovi smrti 24. septembra 1862 govorili: "Novega in zgovornega priprošnjika imamo pri Bogu."

V nedeljo, le pet dni pred 137-obletnico njegove smrti in v letu, ko obhajamo 140-letnico, odkar je škofijski sedež iz Št. Andraža na Koroškem prenesel v Maribor, je to prepričanje Slomškovih sodobnikov in poznejših rodov postalo resničnost. Kot pravi šesti Slomškov naslednik, mariborski škof dr. Franc Kramberger, nam je papež s svojim drugim obiskom izkazal posebno pozornost in naklonjenost, kajti ni ravno običajno, da bi blaženega razglasil na domačih tleh. "Slomškova beatifikacija je najboljša priprava na sveto in jubilejno leto 2000, skupaj s slovensko sinodo pa naša vstopnica v tretje tisočletje."

Prvi obiskovalci že ponoči

Nedelja je bila velik praznik za vso Slovenijo. Množice obiskovalcev iz vseh slovenskih krajev in tudi iz dvanajstih evropskih držav - našteli so jih blizu dvesto tisoč - so se že ponoči z vlaki, avtobusi ali z osebnimi avtomobili odpravljale proti štajerski prestolnici. Redarji so najzgodnejše spustili na prizorišče že ob štirih zjutraj, zadnje pa ob deseti uri, saj pozneje zaradi varnosti to ni bilo več mogoče.

Da čakanje na papeža le ni bilo predolgo, je od sedmih naprej potekal t.i. pripravljalni program kot uvertura v Slomškovo slavje, ki so ga oblikovali glasbene skupine, solisti, ansambli.

Točno ob deseti uri, ko so po vsej Sloveniji zadoneli zvonovi in zagorele svečke, je na mariborsko letališče prispel papež Janez Pavel II. in prav takrat je na Betnavsko poljano posijalo sonce in počasi pregnalo sivo meglo. Pričel se je lep jesenski dan. Na papeževo posebno željo je letalo še pred pristankom preletelo Ponikvo, Slomškovo rodno župnijo.

Sv. očeta so pričakali najvišji predstavniki slovenske Cerkve in države: apostolski nuncij nadškof Edmund Farhat, mariborski škof dr. Franc Kramberger, ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode, predsednik Republike Slovenije Milan Kučan in drugi. Ob pol enajstih se je papež s papamobilom pripeljal na prizorišče, kjer ga je navdušeno pozdravila zbrana množica. Slišali so se vzkliki, smeh, videlo se je plapolanje rumenih rutic. Sveti oče se je nekaj časa vozil med zbranimi in se tako večini udeležencev zelo približal.

Slomškova beatifikacija

Ob 11. uri se je pričela svečana maša, pri kateri je ob sv. očetu sodelovalo več kot 50 kardinalov, nadškofov in škofov, somaševalo je več kot 800 duhovnikov, prišlo je več kot 800 redovnic, prijavilo pa se je tudi kar 2100 ministrantov in 2000 skavtov. Vsi somaševalci so bili oblečeni v mašne plašče, na katerih je bil izvezen simbol papeževega obiska. Na posebnem prostoru v neposredni bližini oltarja je bilo več kot 1500 invalidov, povabljenih pa je bilo več kot 1600 častnih gostov.

Že v začetku maše je papež Janez Pavel II. opravil beatifikacijo. Po kratki predstavitvi Slomškovega življenja in izrečeni prošnji mariborskega ordinarija dr. Franca Krambergerja, naj se razglasi častitljivi božji služabnik Anton Martin Slomšek za blaženega, je sv. oče to storil s posebno molitvijo. Medtem se je na prizorišču odkrila Slomškova slika, delo slikarja Staneta Kregarja. Sledilo je prinašanje relikviarija, ki ga je izdelal češki kipar Otmar Olive. Relikviarij, v katerem je bil delček svetnikovega telesa, je nosil župnik s Slomškove Ponikve Miha Herman. K slovesnosti trenutka sta močno prispevala zbor in zbrano ljudstvo, ki je prepevalo znano Slomškovo pesem V nebesih sem doma. Od tega trenutka naprej so bila vsa bogoslužna besedila v čast novorazglašenega blaženega.

Za mir med narodi Evrope

Sv. oče, ki je bil vidno utrujen, a je potrpežljivo prenašal napor - star je 79 let in bolan - je nato vodil slovesno bogoslužje, v katerem je Slomška postavil kot sijajen zgled življenja po evangeliju. Slomšek je bil eden prvih, ki se je zavzel za edinost kristjanov, velika prizadevanja je izkazoval kulturi in rasti omike, prevevala so ga čustva žive ljubezni do domovine, pri tem pa nikoli ni zapadel v kratkovidni nacionalizem. "Pobude novega blaženega so pomembno prispevale k dosegu vaše neodvisnosti. Naj njegov zgled in še posebej njegova priprošnja doseženta večjo solidarnost in pristen mir med vsemi narodi tega obširnega področja Evrope!" je v pridigi v zelo razumljivi slovenščini poudaril papež Janez Pavel II.

Slovesna sveta maša, ki ji je sledilo tudi obdarovanje, kot je običajno s simboli slovenstva - omenimo naj le darilo ljubljanske nadškofije, ki predstavlja slovensko drevo, ki je v preteklem stoletju rodilo dva velikana duha in srca, Slomška in Prešerna, in ga je izdelal akademski kipar Stane Jarm iz Kočevja, ter cviček Princesino vino vinske kleti Leskovec KZ Kostanjevica - Krško - se je končala nekaj pred štirinajsto uro, ko se je papež s papamobilo odpeljal na Slomškov trg v Maribor. Po popoldanskem kosilu in počitku v škofijskem dvorcu se je ustavil na Slomškovem grobu v stolnici, kjer je molil, nato pa se je srečal z delegati slovenske sinode. Na mariborskem letališču se je okrog sedme ure srečal z mariborskim županom Borisom Sovičem in se vpisal v Zlato knjigo gostov mesta Maribor ter s slovenskim predsednikom Milanom Kučanom. S posebnim letalom je ob 19.30 zapustil Slovenijo. Po nevihti se je takrat na nebu prikazala mavrica.

MORALNA AVTORITETA - Papež Janez Pavel II.

Izvrstna organizacija

Obisk sv. očeta in slovesna razglasitev Slomška za blaženega sta uspela v vseh pogledih, tudi organizacijskih. Samo prizorišče je bilo več kot primerno, dobro pa je bilo poskrbljeno tudi za obiskovalce. Najpomembnejša je bila seveda varnost, za kar je skrbelo ogromno policistov, redarjev, gasilcev in prostovoljcev. Posebnega dela niso imeli, saj je bila množica ljudi po njihovih ocenah mirna in disciplinirana. Policisti so ob vstopu na prizorišče pregledali vsakega udeleženca in pri dveh zasegli dvoje strelnih orožij (eden ga je imel kar v nalivnem peresu). Tudi zdravniška služba ni imela posebnega dela - posredovala je le okrog petdesetkrat, vedno je šlo za manjše zdravstvene intervencije. Organizatorji so žejo obiskovalcev sproti gasili s svežo vodo v plastenkah, poskrbeli pa so tudi za razumljiva navodila in najsodobnejše digitalno ozvočenje. Vse dogajanje so zbrani lahko spremljali na velikih videopanojih. Gluhonemim so priskrbeli prevajalce.

Omeniti velja lepi oltar, poln simbolov. Nad papeževim prestolom, ki ga je tako kot ob prvem obisku sv. očeta v Sloveniji iz javorovine izdelal arhitekt Janez Suhadolc, je stala slika Ptujskogorske Marije, ki je najpomembnejša Marijina podoba Slomškove očetnjave. Na desno so postavili okvir s Slomškovo sliko, pod njim relikviarij. Ob sliki je bilo izpisano Slomškovo vodilo slovenskemu narodu: "Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodove omike!" Na levi strani so stali zvonovi, na desni strani pa oder s pevci. Člane župnijskih zborov mariborske škofije - kar 2500 jih je bilo - je vodil zborovodja prof. Jože Trošt, spremljal pa jih je pihalni orkester. Oltarni prostor je krasilo še dvanajst mlajev iz pohorskih gozdov.

Dolga Slomškova pot do oltarja

Da bi Slomška proglasili za blaženega, so si prizadevali že od leta 1925. Takrat je skupina duhovnikov tretjerednikov dala pobudo takratnemu mariborskemu škofu dr. Andreju Karlinu. Škofijski del zbiranja ustnih in pisnih pričevanj o njegovem življenju se je končal leta 1962, ko so nekaj zabojnikov gradiva predali rimskim cerkvenim dostojanstvenikom. Tamkajšnja zgodovinska sekcija za kongregacijo je nato 35 let na različne načine preverjala različne dokumente in slednjič ugotovila, da je Slomšek deloval po vseh krščanskih zapovedih na zavidljivi ravni.

Nato se je pričel postopek v zvezi s Slomškovim domnevnim čudežem, ko naj bi leta 1992 na njegovo priprošnjo čudežno ozdravil celjski opat Friderik Kolšak. Tudi to je bilo uspešno rešeno in lani julija so na plenarnem zasedanju kongregacije papežu predlagali, da ga razglasi za blaženega. Slovesnost bi lahko izpustili, toda kot je povedal vicepostulator Marjan Turnšek, "papež želi, da se takšna proglasitev ohrani zaradi vernikov, pa tudi zato, ker se lahko potem obdobje do proglasitve za svetnika (njegova svetost mora biti potrjena z enim ali več čudeži) zavleče."

Kandidatov ne manjka

Slomškova pot do oltarja je do sedanje beatifikacije torej trajala več kot sedemdeset let, kar je dolga doba. Slovenija je tako v nedeljo dobila prvega blaženega, ki bo verjetno postal tudi svetnik, v postopku za beatifikacijo pa je ta hip še nekaj Slovencev. Najresnejši kandidat je škof Friderik Baraga (1797-1868), o katerem tiskano gradivo že proučujejo zgodovinarji in teologi v Rimu. Med Slovenci je dokaj znan tudi nadškof Anton Vovk (1900-1952) - na popotovanju z vlakom so ga na novomeški postaji polili z bencinom in zažgali - ter arhitekt Jože Plečnik, ki ni bil le velik umetnik sakralne arhitekture in svetega posodja, temveč tudi zgleden kristjan. Gradivo o domnevnem svetništvu je že v Rimu tudi za škofa Janez Frančiška Gnidovca (1873-1939), na čigar priprošnjo naj bi se zgodilo več čudežnih uslišanj. Proces na ravni ljubljanske nadškofije je končan za mučenca Lojzeta Grozdeta (1923-1943). Kandidatki za beatifikacijo sta tudi redovnici mučenki: Marija Krizina (Jožefa) Bojanc (1885-1941) in Marija Antonija (Jožefa) Fabjan (1907-1941), slednja doma iz Dolenjske, iz Malega Lipja pri Žužemberku, ter še laika mučenca Jaroslav Kikelj (1919-1942) in Janez Pavčič (1923-1942), dr. Janez Janež, ki je umrl 1990, ter frančiškana Aleks Beniger, ki je umrl sredi osemdesetih let, in Vandelin Vošnjak (1861-1933).

Besedilo in slike:
LIDIJA MURN

SVEČANA MAŠA NA BETNAVSKI POLJANI - Evharistično slavje je bilo zelo slovesno. Idejna zasnova prireditvenega prostora in oltarja je izhajala iz izkušenj, ki smo jih pridobili že ob papeževem obisku v Sloveniji pred tremi leti.

SLOVENSKI DRŽAVNI VRH - Med 1600 častnimi gosti so bili seveda tudi predsednik RS Milan Kučan s soprogo Štefko, predsednik Državnega zbora Janez Podobnik, podpredsednik vlade Marjan Podobnik, predsednik Državnega sveta Tone Hrovat in drugi.

RELIKVIARIJ - Papežu so po razglasitvi prinesli relikvije blaženega Slomška v relikviariju, ki predstavlja škofovsko palico v bujni rasti, delo češkega kiparja Otmarja Olive.

Slomškove besede Slovencem

- *Ptico boš spoznal po petju, pa človeka tudi; ako lepo poje, ima tudi lepo srce... Petje ima čudežno moč za dobro, pa tudi v hudo, kakor ga obrneš.*
- *Mati, ki otroku lepo poje, mu goji žlahtno srce, z milimi glasovi mu žlahtni občutljaje.*
- *V naročnju matere je prva in pa za človeka najimenitnejša šola: detetu se to vtisne v mehko, nežno srce, kar bo storilo nekdaj moža.*
- *Kjer ljudje radi pojo, tamkaj je dobro biti; med hudobnimi ljudmi ni lepih pesmi.*
- *Žalostno bi bilo petje orgel, ako bi vse piščali pele enako; dolgočasna bi bila muzika, ako bi ne bilo več muzikalskih orodij. Žalosten in dolgočasen bi bil tudi svet, ako bi vsi ljudje v enem jeziku marnjali.*
- *Med vsemi jeziki mora biti Slovencem najljubši naš materinski jezik.*
- *Kdor svoj materinski jezik zavrže ter ga pozabi in zapusti, je podoben zmedenemu pijancu, ki zlato v prah potepta.*
- *Materinski jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od svojih starih.*
- *Ljubite svoj rod, spoštujte svoj jezik!*
- *Nemščina se košati na častitem kraju, slovenščina pa zanemarjena tako dolgo čepi za vrati, da jo v kratkih letih sunejo čez prag in vržejo v smeti.*
- *Slovenci nočemo nobene vojne in ne iščemo prepira, ampak le svoje pravice.*
- *Predvsem ste srenjski predstojniki dolžni imeti v skrbi srečo svoje srenje.*

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 23.IX.

SLOVENIJA 1

7.40 - 2.20 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Pod klobukom
10.20 Zgodbe iz školjke
11.05 Življenje ptic, poljudnoznan. serija, 4/10
11.55 Zgodbe iz Avstralije, 2/9
12.30 Mojstrovine Slovenije
13.00 Poročila
13.40 Tedenski izbor
Očetje in sinovi
14.30 Zoom
16.00 Osmi dan
16.30 Slovenski utrinki
17.00 Enajsta šola
17.30 Ročne ustvarjalnosti
18.00 Obzornik
18.10 Resnična resničnost
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.00 Leteči cirkus Montyja Pythona, angleška hum. serija
21.30 Turistična oddaja
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Podoba podobe
23.20 Redovnica, fr. film

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Ženska v belem, fr. nad.; 11.20 Na robu, kanad. serija; 12.15 Svet poroča - 12.45 Euronews - 15.00 Tabaluga, ris. nan. - 15.25 Maščevanje žene, fr. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Dr. Quinnova, am. nan. - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad. - 19.30 Videoring - 20.00 Kolesarska dirka po Španiji - 20.15 Košarka - 22.00 Poseben pogled, film - 23.35 Črni sneg, nad., 7/12

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Adrenalina - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težit, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Korak za korakom, nan. - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Družinski grehi, film - 21.40 Umor na Beverly Hillsu, nad. - 22.30 Černi gad, nan. - 23.10 MacGyver, nan. - 0.00 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.15 Iz združenja LTV - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Rezerviran čas

HTV 1

7.40 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Obala sončnega zahoda (serija) - 13.25 Prevare (serija) - 14.15 Izobraževalni program - 15.15 Poslovni klub - 15.45 Risanka - 16.30 Mali veliki svet - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Azijski potopis (serija) - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odprto - 21.10 Kviz - 22.35 Opazovalnica - 23.10 Lepota hudiča (fr. film)

HTV 2

15.35 TV koledar - 15.45 Poročila za gluhe in naglušne - 15.50 Policijska akademija (am. film) - 17.10 National Geographic - 18.05 Hugo, tv igrica - 18.30 Naravnost fantastično - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Popolna tujca (serija) - 20.55 Skoraj popolna družina - 21.45 Obtoženi (serija) - 22.20 Obalna straža (serija)

PETEK, 24.IX.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.30 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Ročne ustvarjalnosti
9.50 Enajsta šola
10.30 Elizij, mad. drama
12.00 Resnična resničnost
13.00 Poročila
15.30 19. EBU festival sodobne ljudske glasbe v Portorožu
16.00 Podoba podobe
16.30 Mostovi
17.00 Lahkih nog naokrog
18.00 Obzornik
18.10 Dober večer
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka
21.30 Caroline v velemestu, am. nan., 11/25
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Polnočni klub
0.00 Medea - melodrama

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Dr. Quinnova, am. nan. - 11.20 Znamenje štirih, ang. film - 12.55 Euronews - 15.15 Ko smo bili kralji, am. film - 16.40 Otok bojevnikov, dok. serija, 2/3 - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Popolna tujca, nan. - 18.30 Simpsonovi - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad. - 19.30 Videoring - 20.05 1000 m pod džunglo, fr. dok. oddaja - 21.00 Moški s psom, niz. film - 22.20 Red in zakonitost, am. nan., 16/22 - 23.10 Izgnanstvo, nad., 2/7

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težit, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah showm - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Korak za korakom, nan. - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarije - 21.00 Čarovnice, nan. - 22.00 Poslednji strel, film - 23.40 MacGyver, nan.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Videotop - 18.20 Kmetijski razgledi - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Obala sončnega zahoda (serija) - 13.25 Prevare (serija) - 14.15 Izobraževalni program - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Oddaja za otroke - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Očenaškov dnevnik (dramska serija) - 21.00 Foxov filmski večer - 22.40 Opazovalnica - 23.10 Nočna straža: Roseanne show (serija); J.A.G. (serija); Sedmi element; Druga stran oprostitve (am.-polj. film)

HTV 2

15.20 TV spored - 15.35 Poročila za gluhe in naglušne - 15.40 Ekskluzivna zgodba (am. film) - 17.10 National Geographic - 18.05 Hugo, tv igra - 18.30 Naravnost fantastično - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Dok. film - 20.50 Vinkovaška jesen (otvoritev) - 22.30 Film

SOBOTA, 25.IX.

SLOVENIJA 1

7.10 - 1.35 Teletekst
8.00 Zgodbe iz školjke
8.30 Cofko cof, ris. nan.
8.55 Pod klobukom
9.45 Poslednji dinozaver, 12/27
10.10 Pes, ki je končal vojno, kanad. film
11.35 Caroline v velemestu, am. nan.
12.00 Tednik
13.00 Poročila
13.25 Tedenski izbor
Turistična oddaja
13.40 Med valovi, TV Koper
14.15 Petka
15.15 Tako je na Finskem
15.25 Eat a Bowl of Tea, am. film
17.00 Pomp
18.00 Obzornik
18.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Obiskali smo...
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 Res je!
21.50 Zgodbe iz Avstralije, 3/9
22.30 Poročila, šport
23.00 Pa me ustreli, am. nan., 6/6
23.30 Sedeti na dveh stolih, ang. nad., 1/4
0.20 24 ur ali nekaj bo eksplodiralo, argent. film

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.25 Tedenski izbor: Videoring; 9.50 Noro zaljubljena, 7/25 - 10.20 Učitelj, fr. nad., 13/18; 11.05 Steklena devica, nad.; 12.00 Obljubljena dežela, nan. - 13.15 Euronews - 15.35 Evrogol - 16.35 Šport: Teniški magazin; 17.00 Športni portret; 17.25 Kolesarska dirka po Španiji; 17.55 Košarka (Novo mesto: Krka-Pivovarna Laško) - 19.30 Videoring - 20.00 Noro zaljubljena, nan. - 20.25 Moški, ki je ljubil ženske, am. film - 22.15 Trend - 22.45 Sobotna noč - 0.45 Sla, am. nan., 10/22

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, nan. - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Webster, nan. - 11.00 Izgubljena dežela, nan. - 11.30 Čudna znanost, nan. - 12.00 Zmenkarije - 12.30 Mladoporočenci, pon. - 13.00 Divji svet, nan. - 14.00 Izdaja, film - 16.00 Nazaj v šolo, am. film - 18.00 Adrenalina - 19.00 Drzni reševalci, nan. - 20.00 Gostilna z žarom, film - 22.00 Resnica boli, film - 23.40 Atlantis

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1

8.40 Tv spored - 8.55 Poročila - 9.00 Potovanja dr. Dolittla (risanka) - 10.25 Koncert - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvaška spominska knjiga - 12.35 Risani film - 13.00 Roseanne show - 13.45 J.A.G. (am. film) - 14.30 Ustanovimo orkester (am. film) - 16.25 Svilena obleka (nad.) - 17.15 Informacijski mozaik - 19.10 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Gosposki otrok (drama) - 21.10 Hudson Hawk (am. film) - 23.10 Opazovalnica - 23.40 Nočna straža

HTV 2

15.05 Tv koledar - 15.15 Črno-belo v barvi - 17.15 Film - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Terra X (dok. serija) - 21.00 Vinkovaška jesen - 22.45 Svet zabave - 23.15 Nenadoma Susan (hum. serija)

NEDELJA, 26.IX.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.40 Teletekst
8.00 Živžav
Risanke
9.20 Telerime
9.25 Super stara mama, nan., 8/26
9.50 Ozare
9.55 Zborovsko petje
10.45 Uvertura k operi Čarobna piščal
11.00 Nazaj v divjino, dok. serija, 2/5
11.30 Obzorje duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.30 4 x 4
14.05 Tedenski izbor
Res je!
15.30 Leteči cirkus Montyja Pythona, 19/45
16.00 Prvi in drugi
16.15 Onkraj oblakov, dok. oddaja
16.30 Parada plesa
17.00 Po domače
18.00 Obzornik
18.10 Alpe-Donava-Jadran
18.40 Mojstrovine Slovenije
19.10 Žrebanje lota
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zoom
21.35 Portret
22.30 Poročila, šport
22.45 Mednarodno tekmovanje opernih pevcev

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.00 Videoring - 9.25 Nevarni zaliv, am. nan. - 10.20 Davov svet, nan. - 10.40 Ljubezen in zakon, nan., 1/9 - 11.10 Zvezde Hollywooda - 11.40 Trend - 12.10 Policija na naši strani - 12.40 Euronews - 17.00 Odbojka - 18.00 Nogomet - 19.30 Videoring - 20.00 Ob cesti, nad. - 20.45 Trk, ang. serija - 21.50 Šport v nedeljo - 22.35 Oklufutani, am. nemi film

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, pon. - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Webster, nan. - 11.00 Izgubljena dežela, nan. - 11.30 Čudna znanost, nan. - 12.00 Skrita kamera - 12.30 Fashion TV, nan. - 13.00 Divji svet, nan. - 14.00 Midasov dotik, film - 15.50 Klik: Bojevniki davnine; Atlatntis; Hughleyjevi - 19.00 Nesmrtna, nan. - 20.00 Sam z očetom, film - 21.50 Stilski izziv - 22.30 Sanje vsake ženske, film

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 27.IX.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.15 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.10 Tedenski izbor
Lahkih nog naokrog
10.00 Dober večer
10.50 Na vrtu
11.15 Obiskali smo...
11.45 Alpe-Donava-Jadran
12.15 Utrip
12.30 Zrcalo tedna
12.45 Prvi in drugi
13.00 Poročila
13.15 Tedenski izbor
Krogla, am. film
14.50 4 x 4
15.20 Polnočni klub
16.30 Dober dan, Koroška
17.00 Radovedni Taček
17.20 Super stara mama, ang. nan.
18.00 Obzornik
18.10 Recept za zdravo življenje
19.00 Risanka
19.10 Žrebanje 3 x 3 plus 6
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Gozdarska hiša Falkenau, nem. nan., 17/26
21.00 Odstiranja
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.45 Pogovor

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Tedenski izbor: Sobotna noč; 12.00 Popolna tujca, nan.; 12.25 Simpsonovi; 12.55 1000 metrov pod džunglo, dok. oddaja; 13.50 Trk, dok. serija - 15.15 Na pristaniški obali, am. film - 17.00 Policija na naši strani - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Snežna reka, nan. - 19.00 Jasno in glasno - 20.00 Gospodarska panorama - 21.00 Studio City - 22.30 Noč z Dickom, nan. - 22.55 Brane Rončel izza odra - 0.20 Na pristaniški obali (am. film)

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, nad. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.00 MacGyver, nan. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težit - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Stilski izziv - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira - 20.00 Hitrost, film - 22.10 Zvezdna vrata, nad. - 23.00 Černi gad, nan. - 23.40 MacGyver, nan. - 0.30 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek prireditve - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Klasika avtomobilizma - 20.25 Šport - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Image, oddaja o modi

TOREK, 28.IX.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.55 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Radovedni Taček
9.45 Waynove dogodivščine, nan., 17/26
10.35 Recept za zdravo življenje
11.25 Onkraj oblakov
11.40 Parada plesa
12.10 Gozdarska hiša Falkenau, nan., 17/26
13.00 Poročila
13.15 Vremenska panorama
13.40 Tedenski izbor
Mednarodno tekmovanje opernih pevcev
15.10 Odstiranja
16.00 Moja vas
16.30 Prisluhnimo tišini
17.00 V znamenju dvojčkov, lut. nan.
17.25 Azil, norv. nad., 13/14
18.00 Obzornik
18.10 Velike knjige, am. dok. serija, 2/8
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Straussovi, am. nad., 8/8
21.00 Mednarodna obzorja
22.00 Odmevi, šport
22.50 Mrtvo hladno, angl. drama
0.10 Znameniti umetniki

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Snežna reka, nan.; 11.20 Gospodarska panorama; 12.15 Studio City; 13.45 Jasno in glasno - 14.40 Euronews - 15.50 Eat a Bowl of Tea, am. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Saint Tropez, nad., 26/26 - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.00 Turistične akcije - 20.30 Ljudje poleg nas - 21.00 Dobrodošli doma - 21.30 Nogomet - 23.45 Ukradeni portreti, fr. film - 1.15 Svet poroča

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težit, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Korak za korakom - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Adrenalina - 21.00 Mož z zlato pištolo, film - 23.15 Černi gad, nan. - 23.50 MacGyver, nan.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.30 Risanka - 18.15 Šport - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Znaki življenja, amer. film - 21.30 Novice - 21.45 Gorivne celice

SREDA, 29.IX.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.30 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Sprehod v naravo
9.55 Azil, norv. nad., 13/14
10.20 Velike knjige, serija, 2/8
11.10 Mednarodna obzorja
12.05 Straussovi, am. nad., 8/8
13.00 Poročila
13.25 Tedenski izbor
Obzorje duha
13.55 Ljudje in zemlja
14.40 Znameniti umetniki
15.35 Pomp
16.30 Mostovi
17.00 Pod klobukom
18.00 Obzornik
18.10 Življenje ptic, ang. oddaja
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Sedmi pečat, film
22.15 Odmevi, kultura, šport
23.10 Osmi dan
23.40 Beethovnove simfonije

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Videoring - 10.30 Saint Tropez, fr. nad., 26/26 - 11.20 Turistične akcije - 11.50 Ljudje poleg nas - 12.20 Dobrodošli doma - 12.50 Euronews - 14.40 Štafeta mladosti - 15.35 Landru, fr. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Ženska v belem, fr. nad., 4/12 - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad., 8/60 - 19.30 Videoring - 20.00 Nogomet - 0.00 Landru, fr. film

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Družinske vezi, nan. - 15.00 Ne mi težit, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Korak za korakom - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Film po izbiri gledalcev - 22.00 Plen, nan. - 23.00 Černi gad, nan. - 23.40 MacGyver, nan. - 0.30 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Znaki življenja, ponov. film - 18.25 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Klasika avtomobilizma 20.35 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 Oddaja o internetu za mlade

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal

DOLENJSKI LIST STUDIO D — DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju **lestvice Studia D** in **Dolenjskega lista** dodelil nagrado **Angelci Gramc, Mrzlava vas 26 a, Krška vas.** Nagrajenki čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

1. (5) Gozdna pravljica – **Mladi Dolenjci**
2. (1) Za tvoj najlepši dan – **ansambel Franca Flereta**
3. (4) Stara hiša – ansambel **Štirje kovači**
4. (2) Če se bom ženil – **ansambel Jasmin**
5. (3) Jernejevo – **Trio Frančič**
6. (-) Cviček – **ansambel Franca Potočarja**
7. (6) Gremo na vino – **ansambel Tonija Verderberja**
8. (7) Pod platneno streho – **ansambel Rosa**
9. (8) Rada bi še plesala – **ansambel Petra Finka**
10. (9) Čar prve ljubezni – **Trio Najstniki**

Predlog: Odpri mi, ljubica – **ansambel Grm**

KUPON ŠT. 38

Glasujem za: _____

Moj naslov: _____

_____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

NAGRADNA KRIŽANKA 38

				DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	IDENTITETA	DOMOVINA BUROV	SREDSTVO ZA DOSEGO OMOTENOSTI	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	STOP	AZIJSKI NAROD	PRIRODA
				ETNIČNA SKUPINA V NIGERIJI				POTOMEC / NAJMANJŠI NEDELJIV DELEC KEM. ELEMENTA			
				VELIK INDONEZIJSKI OTOK							
				PLOČNIK / BESEDILO V VERZIH							
				>							
AVTOR: JOŽE UDIR	DAVNA DOBA	MOŠKO IME	PREBIVALEC GRENLANDIJE / STOPNJA PRIDEVNIKA						CENE VIPOTNIK / CESTNI DELAVEC		
TRON								OBVEŠČEV. SLUŽBA ZDA / ŽENSKO IME			
ELEMENT V ELEKTROTEHNIKI					LEVI PRITOK DONAVE (MEJNA REKA SLOVAŠKA - MADŽARSKA)	BIKOBORSKI VZKLIK / FRANCOSKI KOMIK (JACQUES)				IME NAŠE TENISAČICE PISNIKOVE	TROJANSKI JUNAK
VIETNAMEC							SEV. IT. KNEŽJA DRUŽINA / INDUSTR. RASTLINA				
MERSKA ENOTA ZA ELEKTR. MOČ				GRIČ V STAREM DELU RIMA / KOCBEK EDVARD							
NALEPKA								DALMATINSKO ŽENSKO IME			
MINERAL, BAKROVA SVETLICA								PARADIŽ			

NAGRADE V SEMIČ, NOVO MESTO IN LESKOVEC

Žreb je izmed reševalcev 36. nagradne križanke izbral **Marto Šimic iz Semiča, Martino Tome iz Novega mesta** in **Martina Frankoviča iz Leskovca**. Šimicevi je pripadla denarna nagrada, Tomčeva in Frankovič pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 4. oktobra na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom **"križanka 38"**. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 36. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 36. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: ANTIKA, NEOLIT, ADREMA, LABA, KOK, STRINA, RINA, TRAPEZOID, RIBI, ATA, PT, ARICA ODPOR, TENAKEL, OLT, EMA, ATITUDA, GAT, NATAKAR.

Humor s prižnice

Dušni pastirji imajo v vsaki družbi svojo vlogo, ki jo tudi korektno opravljajo. Vera je resna stvar, kar pa ne pomeni, da se ne bi mogli nasmejati ob duhovitostih, pri katerih so sodelovali tudi duhovniki. S tem želimo pokazati še na drugo plat verskega življenja, ki je blizu vsem nam smrtnikom. Anekdote je zbral Slavko Dokl, karikatura pa je delo Bogdana Breznika.

KAR VIDVA SE Z BOGOM ZMENITA

Novomeški kleparski mojster Miha Brudar je obnavljal cerkveni zvonik šmihelske cerkve in žlebove župnišča. Po končanem delu je šel k župniku na obračun oziroma po plačilo. Račun za popravilo zvonika je župnik pošteno plačal iz cerkvenega denarja, za popravilo žlebov pa bi moral primakniti iz svojih dohodkov. Zato je razmišljal takole: "Nič mu ne bom plačal, saj si je mojster gotovo že vse zaračunal pri prvem računu."

Zato je Brudarju dejal: "Mojster, račun za župnišče je že poravnan in ‚bog plačaj'!"

Klepar se je znašel in rekel: "Gospod župnik, račun za žlebove mi kar vi poravnajte. Vi imate boljše zveze z bogom kot jaz, zato se bosta vidva laže zmenila!"

MOJSTER JE OLJE SPIL NA DUŠEK

Vodovodni mojster Anton Lampe je delal pri šmihelskem župniku. Ker je želel neko matico bolje pritrditi, je starega župnika prosil za olje, da jo namaže.

Župnik je počasi odhlačal. Dolgo ga ni bilo nazaj, zato je mojstra minilo potrpljenje. Matico je zategnil brez olja.

Ko si je že umival roke, je župnik prinesel frakeljček, v katerem je bilo olje. Mojster, ki je v tem času pozabil na naročilo, je mislil, da mu je župnik za "likof" prinesel frakeljček "takratkega", zato je flaško nagnil in njeno vsebino v dušku spil. Bilo je tako hitro, da župnik ni prišel do besede.

Potem je v šali dejal: "Tone, olje je bolje za kožo kot za želodec. Zlasti za hudobne ljudi, da se lažje izmuznejo, ko jih hudič zagrabi."

VROČE KOT V PEKLU

Obrtnik Tone Žonta iz Novega mesta je pri mirnopeškem župniku popravljal centralno kurjavo. Po opravljenem delu je zakuril peč, iz katere se je kadilo, saj je močno gorelo. Zato je župnik pripomnil: "Joj, joj, gori kot v peklu!"

Tone je pristavil: "Odkar je Kardelj uvedel samoupravljanje, tudi v peklu ni tako vroče, ker noče nihče nositi drv in kuriti."

Župnik se je naglas zasmejal. Kot kaže, se je strinjal s Tonetom.

KO JE ZAKLEL, SO KONJI SPELJALI

Mihatov Miha je v vinogradu trebanjskega dekana Ivana Tomažiča na Gradišču peljal voz gnoja. Malo pred zidanico je zaradi strmega klanca voz s konji obstal. Dekan je pristopil k vozniku in mu predlagal, da malo gnoja odložita.

Miha se ni strinjal in je dejal dekanu: "Malo bom grdo govoril, pa boste videli, kako bo šlo!"

Dekan se je zasmejal in rekel: "Le poskusi!"

Miha je grdo zaklel, konje udaril z bičem in voz se je premaknil.

Dekan se je zasmejal in rekel: "Vidiš, Miha, včasih tudi hudič lahko pomaga."

GOSPOD DEKAN, VAŠA VERA PEŠA

Po vojni je v Trebnjem nevihta pod farovškim kozolcem ujela trebanjskega dekana Lešnika in nekega "pregretega" komunista. Med njima se je razvil takšen govor.

Komunist: "Gospod dekan, priznate, da vaša vera močno peša in da vam vedno manj ljudi verjame? Cerkve so vedno bolj prazne."

Dekan nekaj časa posluša, potem pa odgovori: "Poslušajte, tovariš! Naša vera je stara več kot dva tisoč let, pa nam še kakšna stara baba verjame. Vaša pa komaj nekaj desetletij, pa še sami sebi ne verjamete!"

KAVA JE BILA ŠE VEDNO TRDA

V podgorski vasici Cerovec je živela "tabrihtna" Cerovška Marjetka, ki je nekoč pri tamkajšnjem župniku naročila mašo za pokojnim možem. Hkrati je župnika vprašala, kaj mu lahko pripravi za zajtrk.

"Marjetka, nič drugega kot malo kofetka, pa ne pozabi, želim ta pravega," je dejal gospod župnik.

Ko je bilo maše konec, se je župnik odpravil k Marjetki na zajtrk. Marjetka ga je pričakala na pragu s šilcem žganja v roki in z besedami "S kofetkom ne bo nič! Že dve uri ga kuham, pa je še vedno trd. Poleg tega pa je voda še sumljivo črna."

Kaj si je mislil župnik, ne vemo.

GOSPOD PROŠT - TO SEM JAZ!

Ženska iz okolice Šentjerneja je tavala okoli kapiteljske proštije, ker bi rada govorila z gospodom proštom.

Prošt Karel Čerin ji pride naproti. Ženska spoštljivo pozdravi: "Hvaljen bodi, Jezus."

Prošt: "Kaj želiš, ženska?"

Ženska: "Rada bi govorila z gospodom proštom!"

Prošt na rahlo zakašlja in reče: "Milostljivi gospod prošt - to sem jaz!"

ŠKOF JIH JE RAZOČARAL

Na Kapitlju so tik pred drugo svetovno vojno imeli neko proslavo, na kateri je bil tudi ljubljanski škof Gregorij Rožman. Na cerkveni prireditvi so sodelovali tudi novomeški pevci, ki jih je vodil pevovodja Tone Markelj. Po proslavi je bil za vse udeležence sprejem v proštiji.

Pevci so se na vse "viže" trudili, da bi se zrinili do škofa.

Končno je uspelo Tonetu Marklju, ki je škofa nagovoril takole: "Gospod škof, kako vam je bilo kaj všeč naše petje?"

Škof se je malce zamislil, potem pa dejal: "Kar dobro! Ko se boste še malo bolj naučili, boste pa še lepše peli."

VSI SVETNIKI, POMAGAJTE!

Šentjernejski fantje Ciril in Peter Selak, Marko Brudar ter Rudi Šebela so šli lumpat v Škocjan. Po naporni noči so se zjutraj peljali domov s federvagnom, vendar so se na poti prevrnili v cestni jarek. Ker niso mogli nikamor, so na glas preklinjali, kar je slišal škocjanski župnik, ki se je s kolesom peljal maševat na podružnico. Ko so fantje zagledali župnika, so dejali: "Gospod, pridite pomagat."

Župnik je odgovoril: "Nič ne bom pomagal, ko pa tako grdo govorite."

Znašel se je Rudi Šebela in je na glas rekel: "Vsi svetniki, pomagajte!"

Potem jim je župnik pomagal iz zagate.

ADIJO, MOŽ POBOŽNI...

Novomeški dijaki so vedeli, da imajo frančiškani na svojem vrtu ob reki Krki dobra jabolka. Do njih se je dalo priti samo s čolnom. Zato so si navadno sposodili sandoline in že so obirali sladke sadeže.

Frančiškanski brat-varnostnik je bil vedno prepozen. Predno je pridrsal do vrta, so že bili na varnem. Ker jih je kregal, so mu vedno dejali: "Adijo, mož pobožni, dobra jabolka imaš!"

ŽUPNIK JE POZABIL NA SVOJ GOVOR

Ko je v Brusnicah služboval župnik Krevs, ga je doletela čast, da ga je obiskal dekan. Ob tej priložnosti so pripravili tudi slavnostni oder, na katerem bi moral župnik faranom in dekanu v čast spregovoriti. Stopil je na oder in dejal: "Preljubi farani..." Potem pa je bilo vsega konec. Uspel je reči samo še: "Nekaj sem vam mislil povedati, pa sem sproti pozabil."

MI GREŠ STIKALO POPRAVIT?

V Šentjerneju se je dobila prijetna kvartopirska druščina. Jožetu Androju-Jupu so se pridružili še župnik, učitelj in policist.

Ko so končali s kartanjem, je župnik Jupu dejal: "Ali bi ti šel z mano v cerkev?"

Jup: "Ne grem, saj že vrsto let nisem molil v cerkvi."

Župnik: "Ne silim te v cerkev, da bi molil, rad bi samo, da mi popraviš stikalo."

ŽENSKE SO PRI MAŠI KINKALE

Ko je bil Janez Gliha iz Žužemberka ministrant pri dekanu Karlu Gnidovcu pri Sv. Roku, so pri dekanovi pridigi začele ženske kinkati. Spomladansko sonce, ki je sijalo skozi obarvana stekla, je namreč precej utrudilo vernice.

Druga za drugo so začele "cepati". Roke so jim padle na kolena, kolena pa so zlezla narazen. Sem in tja je kakšna spustila tudi kakšnega "golobčka". Ene so to naredile, kot da bi šivanko položil, druge pa spet bolj naglas.

Dekan je to početje nekaj časa opazoval, ko pa mu je bilo vsega dovolj, je plosknil z rokama.

Ženske so spet dvignile roke k pobožnosti, hkrati pa pogledale gospoda dekana, ki je mirno razširil roke in rekel: "Ni čudno! Kožo vam vleče na oči, od zadaj vam je pa primanjkuje."

NIČ SE NE SLIŠI

V Šentjerneju je služboval župnik, ki je zelo rad gledal za dekleti, pa tudi za poročenimi ženami. Z mežnarjem sta bila dobra prijatelja, čeprav sta imela vsak svoje skrivnosti.

Mežnar je sumil, da gre župnik, ko je on odsoten, rad k njegovi ženi. Župnik pa ni bil samo ljubitelj nežnega spola, rad je imel tudi domače živali. Njegove race so bile nekaj posebnega, vsi so jih občudovali. Kajpak tudi mežnar, ki je iz tihega maščevanja brez župnikove vednosti kakšni zavil vrat.

Tako kot je mežnar sumil glede žene, tudi župnik ni dvomil, da mu njegov prijatelj krade race. Kar je mislil, mu ni mogel reči naravnost v obraz, zato je šel po ovinkih in upal, da ga bo pripravil k priznanju.

Ko sta se srečala, je župnik dejal: "Ti, France, pa že dolgo nisi bil pri spovedi. Ali ne bi prišel malo v spovednico?"

France: "Kaj bi hodil, saj nimam nič grehov."

Župnik: "Ti kar pridi, morda pa bo kakšen, bova videla."

Končno France pride v spovednico. Župnik ga naravnost vpraša: "France, ali veš, kdo krade naše race?"

France molči kot grob.

Župnik malce bolj na glas ponovi: "France, ali veš, kdo krade naše race?"

France: "Gospod župnik, nič se ne sliši."

Župnik še bolj na glas zakriči, da je kar odmevalo po cerkvi: "France, ali ti veš, kdo krade naše race?"

France: "Gospod župnik, na tej strani se nič ne sliši."

Ker se nista mogla sporazumeti, župnik predlaga, da zamenjata strani v spovednici. France je šel v spovednico, župnik pa ven. Zdaj je za spraševanje na vrsti France. Župnika je vprašal:"Gospod župnik, kdo večkrat pri moji ženi prespi, ko mene ni doma?"

Župnik: "France, pa se res čisto nič ne sliši!"

Soroški program in morda celo devetletka

Ministrstvo za šolstvo in šport je razpisalo drugi krog prijav za poskusno uvajanje devetletke - Prijavila se je tudi OŠ Vinica, odgovor pa pričakujejo novembra letos

VINICA - Če bo viniška osnovna šola dobila dovoljenje za poskusno uvajanje devetletke, se bo to začelo v šolskem letu 2001/ 02, in sicer v prvem in sedmem razredu. V veliko pomoč pri pripravah jim je soroški program, ki ga izvajajo v vrtcu, ki spada k osnovni šoli, in tudi v sami šoli. Program učenja v devetletki je namreč zelo podoben soroškemu; podobnost je kar 75 odstotna.

Soroški program upošteva individualne potrebe otrok in jim zato nudi različne aktivnosti, poudarek pa je tudi na komuniciranju med učenci in vzgojiteljicami oz. učitelji. Tako se v vrtcu ob začetku dneva zberejo otroci in vzgojiteljica, se usedejo na blazine in vsak otrok pove, kaj se mu je zgodilo prejšnji dan. Vendar otroci ne govorijo drug čez drugega, ampak govori le tisti, ki ima v rokah npr. žogico, ki potem potuje med otroki. Ravnatelj OŠ Vinica Jože Režek je dejal, da otroci zelo radi sodelujejo in tudi njihove pripovedi so smiselno urejene. Ko končajo razgovor, imajo otroci na voljo več aktivnosti in izberejo tisto, ki jim je všeč; lahko sestavljajo kocke, gledajo slikanice... Skupina, ki opravlja eno aktivnost, se zbere v igralnem kotičku, in ker je v njem malo otrok, se jim lahko vzgojiteljica bolj posveča, vendar en otrok ne sme ves čas opravljati iste aktivnosti.

Ta program se nadaljuje tudi v osnovni šoli, vendar seveda na zahtevnejši ravni. Režek je povedal, da so nad rezultati navdušeni učitelji oz. vzgojitelji, otroci in starši. Otroci se namreč hitreje naučijo brati in pisati, so bolj komunikativni, jasno se izražajo, predvsem pa je pomembno, da so tudi manj agresivni. Poleg tega so otroci tudi uspešnejši, saj bo vseh 21 lanskih prvošolčkov letos obiskovalo drugi razred. Kot je povedal Režek, bi v klasicni šoli trije verjetno ponavljali. Prednost tega programa je tudi v opisnem ocenjevanju; "Slaba ocena je kazen, tukaj pa ni ocen." je dejal Režek.

Soroški program poteka na viniški šoli v sodelovanju s Pedagoškim inštitutom in Zavodom za odprto družbo. Predstavnica Pedagoškega inštituta, ki nenapovedano obišče vrtec in šolo, jih je pohvalila, ker uspešno izvajajo program.

Ravno zaradi izkušenj s tem programom se na šoli ne bojijo devetletke, ucitelji pa se še dodatno izpopolnjujejo. Prav tako nimajo težav s prilagoditvijo prostorov za ucence devetletnemu programu, saj bo prvi razred v vrtcu, ki je poleg šole. Tukaj že imajo ustrezne sanitarije, pohištvo pa bodo še nabavili. Sicer pa so priprave na devetletko "glavni projekt v tem šolskem letu," je dejal Režek.

OŠ Vinica je tudi ena izmed štirih slovenskih osnovnih šol, ki ima predmet poklicna vzgoja. Z njegovo pomočjo se učenci v petem, šestem, letos pa tudi v sedmem razredu seznanijo z različnimi poklici in tako ne čakajo na osmi razred.

Najnovejši dosežek šole pa je tudi računalniška učilnica z dvanajstimi računalniki. Učenci so jih začeli uporabljati že lani, letos pa bodo imeli na razpolago še več programov vključno z internetom. Z računalniki si bodo pomagali tudi pri učnih urah kemije, fizike... Ugotovili so,da imajo pri delu z računalniki uspeh vsi učenci, tudi tisti, ki imajo sicer težave z učenjem, je še povedal Režek.

P. MOVRIN

Deset prelepih dni na morju

Letovanje z ZPM Krško

Otrokom iz krške in sevniške občine, ki so bili poleti na zdravstvenem letovanju v otroškem počitniškem naselju v Nerezinah, bo ostalo poletje v lepem spominu. Počitnic ob morju, ki jih je tudi letos organizirala Zveza prijateljev mladine Krško, se je v prvi izmeni udeležilo 64 otrok.

Vreme nam letos ni bilo najbolj naklonjeno. Čeprav se nekaj dni nismo kopali, smo počenjali vse mogoče in bilo nam je zelo prijetno. Ustvarjali smo v likovni, naravoslovni in plesni delavnici, tudi pohodništvo je bila primerna dejavnost za ta čas. Obiskali smo mestece Nerezine in Sv. Jakob, najvztrajnejši so se povzpeli na 588 m visoki Televrin. Vse počitnice je delovala mini knjižnica, najbolj navdušeni pa so bili otroci nad tečajem tenisa, ki je potekal za vse udeležence tabora. Zadnja dva dneva je posijalo sonce, tako da smo s tekmovanjem za delfinčke uspešno zaključili šolo plavanja. Za slovo smo najstarejše otroke odpeljali še na nočno kopanje. Bila je polna luna, veselje in užitek pa sta bila nepopisna.

Ves čas smo sanjali o lastni urejeni plaži, saj smo tudi letos povečevali gnečo na glavni plaži počitniškega naselja. Večina otrok v počitniški koloniji je bilo namreč neplavalcev, ki potrebujejo nizko vodo in urejen dostop do vode, vse to pa smo lahko našli le na glavni plaži. Želimo si, da bi se nam sanje o plaži kdaj uresničile.

Od Nerezin smo se poslovili s prireditvijo, kjer smo skušali prikazati naše delo v počitnicah. Zelo težko smo se ločili od našega tabora, morja, novih prijateljev, saj smo skupaj preživeli deset prelepih dni, ki se jih bomo vsi radi spominjali.

KATARINA POŽUN-BRINOVEC

Invalidi uživali v Šmarjeških Toplicah

Kopanje in zdravljenje

Vodstvo društva invalidov Krško je julija in avgusta letos že sedmič organiziralo vsakodnevno kopanje in zdravljenje v Šmarjeških Toplicah. Izbrali smo si kuro, ki bi po vseh ocenah morala učinkovati. Vseh udeležencev je bilo v povprečju 30. Invalidi, ki imajo težave z oživljem in srcem so vztrajali, ker sta jim voda in zelena okolica zelo pomagali.

Ker smo invalidi povečini starejši, smo zasedli vroč lesen bazen, kjer smo si greli kosti. Za nekatere med nami je prišel v poštev velik bazen, kjer si bil prisiljen plavati in s tem pomagati svojemu nekoliko zaspanemu telesu. Vreme nam je prizanašalo, zato je nekdo izjavil, da je bila sklenjena pogodba z Vsemogočnim. Humorja ni manjkalo.

Nadvse smo hvaležni Zdravilišču Šmarješke Toplice, ker nam gre na roko. Upam, da bo sodelovanje še trajajo in nam omogočilo ugodnosti tudi v prihodnje. Kot ena od udeleženk terapije v Šmarjeških Toplicah se moram še posebej zahvaliti glavnemu organizatorju, g. Tonetu Pleterskemu, predsedniku, in celotnemu društvu invalidov Krško, da so nam invalidom omogočili kopanje, zdravljenje in počitnikovanje.

SUZANA SIMIĆ

krka

KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo 26.9.1999, objavlja javno licitacijo rabljenih in poškodovanih vozil.

		Letnik	Izkl. cena v SIT
1.	R-19 CHAMADE TSE	1991	400.000
2.	R-CLIO RN 1.2 3 V	1999	1.200.000
3.	R-MEGANE 1.6 RT	1996	800.000
4.	R-CLIO 1.2 FIDJI	1997	500.000
5.	OPEL CORSA 1.4 i Swing	1991	80.000
6.	R-TWINGO PACK	1997	500.000
7.	VW POLO 1.0	1998	400.000
8.	R-5 FIVE	1994	150.000
9.	ŠKODA FORMAN LX 1.3	1995	200.000
10.	MOTORNO KOLO DUCATI 600 M	1999	400.000
11.	VW GOLF III 1.8 CL	1993	700.000
12.	R-SAFRANE RT 2.0 I	1994	800.000
13.	VW TRANSPORTER	1993	1.000.000
14.	PIAGGIO PORTER KOMBI	1994	550.000

Licitacija bo v **nedeljo, 26.9.1999, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto.** Ogled vozil bo v petek, 24.9.1999, od 8. do 15. ure, ter eno uro pred začetkom licitacije. 10-odst. vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Vozili pod zap. št. 13 in 14 sta nepoškodovani, v voznem stanju.

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

MODNI KOTIČEK

Optični popravki (1.)

Ljudje smo različno grajeni, nekateri smo predebeli, drugi presuhi, tretji pa spet kako drugače nesorazmerni. Zato v nekaterih oblačilih izgledamo prav nesrečno. Toda s pravilnim izborom oblačil nam je dana čudovita možnost, da te "spodrsljaje narave" prikrijemo in telo optično približamo idelanim sorazmerjem.

Majhna in debelušna postava (piknik)

Majhna debeluška želi videti bolj vitka in visoka, zato moramo z oblačili skriti vse, kar je odveč, postavo pa optično zožiti in podaljšati. Primerna so ohlapno padajoča oblačila, ki nikjer ne poudarijo oblike telesa, temveč jo prikrijejo. Mnogo primernejši kot monotone enodelne obleke so večdelni kostimi oz. slojevita oblačila s poudarjeno vzdolžno linijo krojev in šivov, če je le možno, brez prečnih linij. Če se prečnim linijam ne moremo izogniti, jih raje speljimo poševno. Krila naj bodo krojena ravno. Vitkejši učinek naredijo tudi zalikane vzdolžne gube in razporki, vratni izrazi v obliki črke V, enoredna, navpična vrsta gumbov ter odpeto nošenje brezrokavnika ali suknjiča. Dolžina naj ne bo niti predolga niti prekratka, temveč približno do sredine meč.

Materiali naj ne bodo debeli, kosmateni, lasasti ali krzneni, ker debelost še poudarijo. Mnogo primernejša je uporaba tanjših, gladkih materialov z lepim padcem, čeprav moramo zato v hladnih dneh obleči več plasti.

Temne barve, sploh pa črna, naredijo telo vitkejše. Zanimiva pa je tudi večplastna kombinacija temnejših in svetlejših oblačil, seveda z vzdolžnim poudarkom. Primernejše kot žareče tople so umikajoče se, prosojne hladne barve.

Pri modnih dodatkih si namesto velike, voluminozne torbice raje omislimo manjšo, podolgovato in bolj ploščato. Tudi nakit naj ne bo prevelik, raje bolj okusen in dragocen. Zelo primeren dodatek so padajoče oviti šali ali rute. Namesto nizkega, širokokrajnega klobuka pa si raje nataknimo nekoliko manjšega, z višjim oglavjem in ožjimi krajevci.

JERCA LEGAN

PODARILA VRTNO UTO - Starši in srednješolci iz Krmelja so na otroškem igrišču pri vrtcu in šoli naredili temelje za vrtno uto, kajti Silva Blažič iz Novega mesta jo je zadela na srečelovu 3. orientacijske vožnje oldtajmerjev Krmelj 99 in jim jo podarila. Prvošolka devetletne OŠ Krmelj Ana Marie in ravnateljica Berta Logar se ji na sliki močno presenečeni zahvaljujeta. Direktor Kraščommerca, d.o.o., Novo mesto Jože Repše je ravnateljici izročil 50 tisoč tolarjev za učence materialno šibkejših družin. Starši in otroci se obema zahvaljujejo.

NAJK TUDI V RIBNICI - V soboto je Najk, podjetniški center Kočevje, d.o.o., ki se ukvarja tudi s prodajo tistega, kar v sodobnemu podjetništvu nujno potrebujemo, na Škrabčevem trgu odprl trgovino v Ribnici. V njej lahko kupec dobi administrativno organizacijsko opremo (računalnike in opremo ter komunikacijske storitve in drugo). Prodajalna s servisom bo pomembna pridobitev za ribniško dolino, kjer je računalništvo in vse, kar sodi zraven, že zdavnaj pognalo globoke korenine. (Foto: M. Glavonjić)

OBNOVLJENA VOZ IN VODNJAK - V Slovenski vasi pri Kočevju se vaščani že nekaj časa trudijo narediti vas še prijaznejšo njenim prebivalcem. Tako so pred kratkim dobili še eno znamenitost, to je obnovljen približno 120 let star voz-parizar, na katerem so v tedanjem času prevažali sol, blago in ostale surovine navadno v Trst in ostala večja mesta. Voz je obnovil domačin Julij Leban, ki je bil pred desetimi leti pobudnik obnove vaškega vodnjaka, iz katerega po potrebi črpajo vodo. Julijan je povedal, da je na voz zelo ponosen, saj naj bo prihodnjim rodovom v spomin na čas, ko so vse blago prevažali z vprego. (Foto: M. Glavonjić)

KOTAR V STRUNJANU - Novomeški slikar Jože Kotar te dni razstavlja v Krkinem zdravilišču v Strunjanu. Številni gostje tega zdravilišča, med njimi je nemalo krkašev na oddihu v tem obmorskem zdravilišču, si z zanimanjem ogledujejo Kotarjeva najnovejša dela, ki so ubrana na temo ženske figure. (Foto: A. B.)

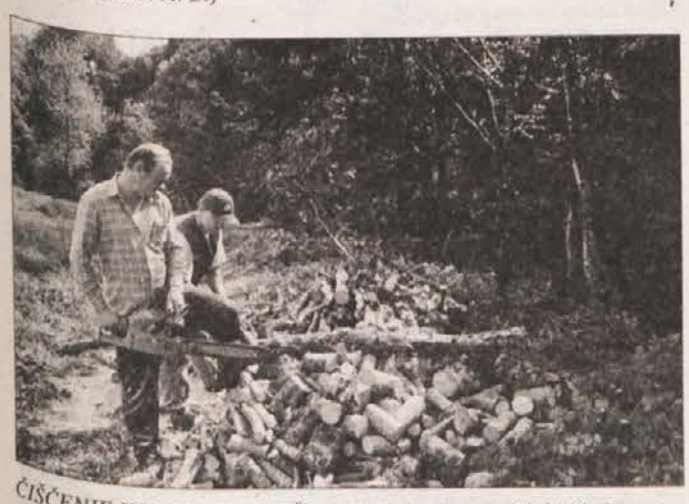

ČIŠČENJE KOLPSKIH BREŽIN - V okviru javnih del, ki jih financira ministrstvo za okolje in prostor, dva delavca v občini Osilnica čistita brežine Kolpe od meje s Hrvaško v Zamostu proti Kužlju. Možaka pravita, da bosta morala krepko poprijeti, če bosta hotela do zime priti do Sv. Ane. (Foto: A. B.)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, Ljubljana, na podlagi 4. odstavka 60. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32/93 in 1/96) v postopku izdaje lokacijskega dovoljenja za **razširitev razdelilne transformatorske postaje RTP 110/20 kV Črnomelj, investitorja Elektro Ljubljana, Javno podjetje za distribucijo električne energije, d.d., Slovenska c. 58, 1516 Ljubljana,**

O B J A V L J A

1. da je dne 10.9.1999 z odločbo št. 350-03-8/99-SR/GB izdalo lokacijsko dovoljenje za **razširitev razdelilne transformatorske postaje RTP 110/20 kV Črnomelj,** na zemljiščih parc., št. 1058/21 k.o. Črnomelj in 100/2 k.o. Loka,
2. da je bilo v postopku izdaje lokacijskega dovoljenja dne 8.9.1999 izdano **okoljevarstveno soglasje** št. 354-05-71-99,
3. da med javno predstavitvijo, javno obravnavo in zaslišanjem investitorja **ni bilo pripomb,** ki bi se nanašale na vpliv obravnavane gradnje na okolje.

OSNOVNA ŠOLA DOLENJSKE TOPLICE
Pionirska cesta 35
8350 DOLENJSKE TOPLICE

RAZPISUJEMO PROSTO DELOVNO MESTO:

- **ŠOLSKEGA SVETOVALNEGA DELAVCA - PEDAGOGA**
  za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Nastop dela: TAKOJ
Rok prijave: 8 dni
Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izobrazbi po Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v 8 dneh po objavi na naslov šole, s pripisom "ZA RAZPIS".
Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, Ljubljana, na podlagi 4. odstavka 60. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32/93 in 1/96) v postopku izdaje lokacijskega dovoljenja za postavitev **plinske cisterne za utekočinjen plin v kompleksu skladišča TNP, polnilnice in pretakališča na Cikavi v Novem mestu,** investitorja **ISTRAGAS, d.o.o., Sermin 8a, Koper,**

O B J A V L J A

1. da je dne 16.9.1999 z odločbo št. 350-03-18/99-TŠ/GB izdalo lokacijsko dovoljenje za postavitev **plinske cisterne za utekočinjen plin v kompleksu skladišča TNP, polnilnice in pretakališča na Cikavi v Novem mestu,** na zemljiščih parc. št. 2051, 2164/2 in 2165/5, vse k.o. Smolenja vas,
2. da je bilo v postopku izdaje lokacijskega dovoljenja dne 13.9.1999 izdano **okoljevarstveno soglasje** št. 354-05-72/99,
3. da med javno predstavitvijo, javno obravnavo in zaslišanjem investitorja **ni bilo pripomb,** ki bi se nanašale na vpliv obravnavane gradnje na okolje.

RADIO SRAKA 94,6 MHz

STUDIO 1 103.0 MHZ

ZAHVALA

Za nas, ki smo te imeli radi,
nisi umrla...
Tvoje plemenito srce
bo živelo vedno z nami.

V 75. letu starosti nas je zapustila ljubljena mama, babica, sestra in teta

KRISTINA RAVBAR
roj. Gačnik
Smrečnikova 15, Novo mesto

Od nje smo se poslovili v soboto, 18. septembra, na šmihelskem pokopališču. Hvala vsem, ki ste jo obiskovali, ji nudili zdravstveno pomoč, jo pospremili na njeni zadnji poti in nam pisno ali ustno izrazili sožalje.

Žalujoči: sin Jože z ženo, vnuka Uroš in Matjaž, bratje in sestri z družinami ter ostalo sorodstvo

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Peter Blatnik
Hrastulje 48, Škocjan
tel.: **068/770-013**
mobitel: **0609/651-554**
delovni čas: NONSTOP

Nudimo vam kompletne storitve, opravljamo pa tudi prevoze iz tujine in v tujino ter uredimo vse potrebne papirje.
Prevzamemo celoletno oskrbo pokopališča.

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje -
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala,
a v srcih naših boš ostala.

V 65. letu starosti nas je tiho zapustila naša dobra žena, mama, tašča in stara mama

TONČKA STROJIN
roj. Jerše
z Vinkovega Vrha

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, posebno Štrumbljevim, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter našo mamo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se g. dekanu Francu Povirku za lepo opravljen obred, upokojencem za poslovilne besede, sodelavcem Stelema, d.o.o., Žužemberk, KZ Žužemberk in OŠ Žužemberk, pogrebni službi Oklešen in pevskemu zboru iz Šmihela. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Srečna naša je bila družina,
ker za nas tako lepo skrbela si,
z dobrim srcem in pridnimi rokami
si nam dala vse, kar imela si.

V 77. letu nas je zapustila draga žena in dobra mama

GIZELA SLADIČ
Glavna cesta 31, Mirna

Zahvaljujemo se vsem, ki ste pokojno v času bolezni obiskovali, nam kakorkoli pomagali ob njeni smrti, pokojni darovali vence, cvetje in sveče ter jo tako številno pospremili na zadnji poti. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: mož Franc, sinovi Branko, Ivan in Dušan z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, tatka, brata, strica in tasta

FRANCA GOTLIBA
z Dol. Ponikev 21

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, pokojnemu darovali cvetje in sveče in se v tako velikem številu poslovili od njega. Hvala PGD Ponikve, Čebelarskemu društvu Trebnje, g. župniku, pevcem in za zaigrano Tišino. Še posebno se zahvaljujemo dr. Glucksu za pomoč v bolnišnici Novo mesto, g. Rafku za poslovilne besede in gospem Darinki, Andreji in Cvetki za pomoč na domu. Vedno ga bomo ohranili v srcu.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 61. letu starosti za vedno zapustil dragi oče, stari oče, brat in tast

PETER HRASTAR
iz Dolenjih Kamenc
(Ljubljanska c. 108)

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sovaščanom, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili sožalje in drugače pomagali. Iskreno se zahvaljujemo tudi zdravniškemu osebju in vsem, ki ste mu pomagali, ko si sam ni več mogel.

Žalujoči: hčerka Karmen z otrokoma, sin Peter z ženo ter sestre in brat

TA TEDEN VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR - KINO - BELA TEHNIKA - ČESTITKE - ELEKTRONIKA - KMETIJSKI STROJI - KUPIM - MOTORNA VOZILA - OBVESTILA - POHIŠTVO - POSEST - PREKLICI - PRODAM - RAZNO - SLUŽBO DOBI - SLUŽBO IŠČE - STANOVANJA - ZAHVALE - ŽENITNE PONUDBE - ŽIVALI

tedenski koledar

Četrtek, 23. septembra - **Slavojko**
Petek, 24. septembra - **Nada**
Sobota, 25. septembra - **Gojmir**
Nedelja, 26. septembra - **Justina**
Ponedeljek, 27. septembra - **Damjan**
Torek, 28. septembra - **Venčeslav**
Sreda, 29. septembra - **Mihael**

LUNINE MENE
25. septembra ob 12.51 - **ščip**

kino

BREŽICE: Od 23. do 26.9. (ob 18.30 in 20.30) ter 27.9. (ob 20.30) komedija Kaj dogaja.

ČRNOMELJ: 24. in 25.9. (ob 20. uri) ZF film Matrica. 26.9. (ob 18. in 20. uri) kriminalni film Skrivnost ulice Arlington.

DOBREPOLJE: 24.9. (ob 21.30) komedija Genij. 26.9. (ob 20.30) pustolovski film Generacija X.

GROSUPLJE: 24.9. (ob 20. uri) pustolovski film Generacija X.

IVANČNA GORICA: 23.9. (ob 20. uri) pustolovski film Generacija X.

KOČEVJE: 25.9. (ob 18. in 20. uri) komedija Genij. 27.9. (ob 18. uri in 20. uri) pustolovski film Generacija X.

KRŠKO: 23. in 24.9. (ob 20. uri) ter 25. in 26.9. (ob 18. uri) glasbena drama Studio 54.

METLIKA: 24.9. (ob 20. uri) kriminalni film Skrivnost ulice Arlington. 26.9. (ob 18. in 20. uri) ZF film Matrica.

RIBNICA: 25.9. (ob 22. uri) pustolovski film Generacija X. 26.9. (ob 17. uri) komedija Genij.

VELIKE LAŠČE: 25.9. (ob 20. uri) pustolovski film Generacija X. 26.9. (ob 20. uri) komedija Genij.

film

• ***NARAVNE SILE,*** *romantična komedija (Forces of Nature, 1999, ZDA, režija: Bronwen Hughes)*

Naravne sile so filmček, in ne film, zato je priporočljivo, da jih gledamo pod prvo oznako. Kar pomeni: ne razmišljajte preveč, sprostite se, gre za slabi dve uri solidne zabave, ob sebi imejte svojo partnerko ali partnerja, vzemite robčke, nekdo od vaju jih bo skoraj gotovo potreboval. Efekt ugodja in nenadno hitrega poistovetenja z zgodbo, ki govori o predporočnih dilemah.

Poštenjakarski in urejeni Ben Affleek, pisec tekstov na zvihkih knjig, prisega, da mi je vse kristalno jasno, skratka, da je popolnoma pripravljen na zakon in večno zvestobo. S tem motom potuje na svojo poroko najprej z letalom, vendar zaradi galeba v motorju krahne že pred vzletom. Prilepi se mu fatalna sopotnica, izredno simpatična, toda v svojem poslu popolnoma neizvedena Sandra Bullock. Ekscentrična Sarah, tetovirano, neobičajno svobodnjaško dekle iz proletarskih vrst, ga ima za rešitelja, nakar skupaj potujeta. Najprej z avtom, nato z vlakom pa busom. Nato zgešita smer, gresta malo v zapor pa ostaneta brez denarnice. Nato Ben spet naključno reši življenje, tokrat upokojencu na izletu, vmes "pa dogaja". Punca, ki jo v nekaj minutah vsi vzljubijo in potuje na obisk svojega desetletnega mulca, mu leze pod kožo in podira njegov še včeraj trdni svet in prepričanje, da je ena plus ena vedno dve. Poleg tega ga Sarah ščuva proti monogamiji, češ da to pomeni konec seksa, konec kakršnekoli osebne svobode. Fant je zmeden, toda zmeda mu dobro dene, saj končno razpihne njegovo zgolj deklarirano samozavest, da ve, kaj je zanj najbolje.

Vsebina je resda klišejska, da bolj ne bi mogla biti, toda učinkovita, saj je brezčasna in skrajno zanimiva za vsakokratno generacijo. Koga imeti rad, koga izbrati, ostati mu zvest, se poročiti, kako in zakaj, pa ne - vse to so stalnice, vprašanja, ki jih nikoli ne zmanjka.

TOMAŽ BRATOŽ

KAKO PREPREČIMO IZBRIS DRUŽBE?

Po Zakonu o finančnem poslovanju podjetij (Ur. l. RS 54/99) lahko sodišče v sodnem registru izbriše Vaše podjetje:
1. če podjetje ni dokapitalizirano (osnovni kapital 2.100.000 SIT),
2. če 12 mesecev ni bilo prometa po ŽR,
3. po določilih drugih zakonov.

MI VAM SVETUJEMO IN UREDIMO, DA PREPREČITE IZBRIS VAŠE DRUŽBE!

V E C O , d.o.o.
(tel. **0608/87-194**, GSM **041/639-193**)

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: *Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.* Direktor: *Drago Rustja*
Uredništvo: *Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar*
Izhaja ob četrtkih. *Cena izvoda 210 tolarjev; naročnina za 14 izvodov v 3. trimesečju 2.770 tolarjev, za upokojence 2.493 tolarjev, za pravne osebe 5.540 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.*
Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.
Oglasi: *Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpis 3.300 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.*
Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: *52100-601-59881.* Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: *970-7100-4405/9.*
Naslov: *Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.*
Telefoni: *uprava, uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; propagandna in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.*
Telefaks: *(068)322-898.*
Elektronska pošta: *info@dol-list.si* Internet *http://www.dol-list.si*
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.
Računalniški prelom in filmi: *Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.*
Tisk: *DELO–TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.*

BELA TEHNIKA

VEČJO zamrzovalno skrinjo ugodno prodam. ☎ (068)21339. 3238

ČESTITKE

DRAGEMU OČETU Francu Vizlarju iz Velike vasi 19 čestitamo za 85. rojstni dan! Z dobrimi željami in lepimi pozdravi hčerka Mimica z družino iz Nemčije. 3226

KMETIJSKI STROJI

LIČKALNIK ugodno prodam. ☎ (068)75-639. 3242

MALO RABLJEN traktorski plug, 12 col.in 2 novi okni Jelovica termoton, 130 x 140, ugodno prodam. ☎ (068)75-666. 3260

3-REDNI adapter za koruzo, rabljen 3 sezone, priključek je za žitni kombajn Fahr 750 in 770 in Djuro Djaković 770, prodam. ☎ (041)509-165. 3323

TROSILEC hlevskega gnoja kupim. ☎ (068)540-028. 3256

KUPIM

ODKUPUJEMO hlodovino oreha, češnje, javorja in ostalih listavcev. Plačilo takoj! ☎ (061)860-166, po 19. uri ali (0609)613-659.

STARE kmečka neškropljena jabolka kupim. ☎ (068)372-222, zvečer. 3229

DELNICE Dane Mirna in Laboda Novo mesto odkupim po najvišjih cenah. ☎ (041)680-505. 3273

MOTORNA VOZILA

LADO SAMARO 1.3, letnik 1993, registrirano do 5/2000, prodam za 220.000 SIT. ☎ (068)53-412. 3258

R 5 bye-bye, rdeč, 7200 km, registriran do 8/2000, prodam. ☎ (068)73-978. 3259

RENAULT 19 RT, letnik 1994, prodam. ☎ (041)774-696.

SINT d.o.o.
- AVTOPRODAJA - AVTOVLEKA
- NAJEM VOZIL - AVTODELI
- POPRAVILA
TEL.: 068 325 192 TEL.: 068 325 172
GSM: 041 588 745 GSM: 041 618 529

KEBOR, D.O.O.
- *PREPISE VOZIL OPRAVLJAMO SEDAJ ŽE TUDI NA NOVEM TRGU 1*
- ZASTAVLJALNICA

Tel.: **068/326-888**
NON-STOP **041/611-377**

FIAT UNO 1.3D, letnik 1986, metalik modra, elektronski pomik stekel, prodam. ☎ (041) 511-650.

GOLF D, prva registracija 3/87, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)325-220, ob delavnikih po 16. uri. 3267

GOLF JGL, vozen, neregistriran, prodam. ☎ (068)85-948. 3282

R 4 GTL, letnik 1990, prodam. Lado Vidic, Prečna 18, Novo mesto. 3285

TAM 80 kiper, vozen z B kategorijo, prodam. ☎ (068)341-213 ali (041)616-245. 3287

R 4, letnik 1989, prodam. ☎ (041)691-434.

CITROEN AX 1.1 first, letnik 1994, registriran do 3/2000, 36.000 km, prodam. ☎ (041)403-846. 3328

GOLF JX D, letnik 1986, registriran do 7/2000, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)73-208. 3330

FIAT PUNTO, letnik 3/97, prodam. ☎ (041)691-481. 3332

PASSAT GL karavan, letnik 1995, prvi lastnik, servisna knjižica, dodatna oprema, prodam. ☎ (041)628-611, (068)81-797 ali 81-257. 3335

ASTRO 1,6 , 10/92, kovinske barve, prodam in Jugo 45, 2/87 prodam za 50.000 SIT. ☎ (068)78-216. 3278

Z 101, letnik 1988, prodam. ☎ (068)344-103.

LADO SAMARO 1500, letnik 1993, vredno ogleda, prodam. ☎ (0608)41-339. 3244

JUGO 45, letnik 1989, ugodno prodam. Ciril Jakše, Splavne 10, Uršna sela. 3296

POHIŠTVO

RABLJENO MARLESOVO KUHINJO s štedilnikom in hladilnikom prodam. Skalna ul. 14, Otočec, (novo naselje). 3309

POSEST

KMEČKO starejšo hišo, potrebno adaptacije, z nekaj zemlje, do 60 km iz Ljubljane, kupim. ☎ (041)723-916. 3187

STAREJŠO HIŠO v okolici Višnje Gore oddam v najem. ☎ (061)784-440. 3243

GRADBENO PARCELO v Šmarjeti prodam. ☎ (068)73-944. 3255

STARO KAŠČO, primerno za brunarico, hrastovo ali kompletno stavbo z zemljiščem, v Boršt v Beli krajini pri Podzemlju, asfalt, elektrika, voda, 500 m od Kolpe, prodam. Možnost nadomestne gradnje. Miko Rožman, Boršt 7, Gradac, od 6. do 8. ure ali po 17. uri.

V OKOLICI Pišec prodam manjši opuščen vinograd za 250.000 SIT. ☎ (0608)56-738.

VIKEND IN VINOGRAD s 1000 trtami, 46 sadikami sadja v polni rodnosti na Vrtačah v Dragomlji vasi prodam. Prodam tudi vinsko posodo za 3500 l in traktor TV730 ter vso ostalo opremo za predelavo. ☎ (041)746-839. 3299

V TREBNJEM, v bližini šole in centra, prodamo več lepih zazidljivih parcel, 800 do 1000 m². ☎ (040)629-087. 3305

V NOVEM MESTU in okolici, Šmarjeških Toplicah, Črnomlju, Škocjanu, Metliki prodamo stanovanja, hiše, vikende, parcele, poslovne prostore, oddamo poslovne prostore v centru Novega mesta in v Dolenjskih Toplicah. Media nepremičnine, ☎ (068)325-449 ali (041)636-746. 3314

V GRADCU prodam staro hišo. ☎ (068) 324-643. 3268

PREKLICI

KER SO SE POJAVILE kraje, prepovedujem uporabo stopnic ob mojem vinogradu na parc. št. 143/3, k.o. Prečna, v Novi gori. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Jože Bratkovič, Seidlova 68, Novo mesto.

PRODAM

600 l sod (akacija), prodam. Cena po dogovoru. ☎ (068)75-327.

OPAŽ, smrekov, stropni ali talni, in zaključne letve, suhe, prve ali druge klase, prodam. Dostava brezplačna. ☎ (063)451-082. 2719

PECIJALNIK za grozdeje, lesen, prodam. ☎ (068) 323-080.

KAMEN, pohorski škrilavec, naraven, različnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3030

LES, stenski opaž, bruna.e, ostrešja, late, talni pod, rezan les prodajamo. Nimo prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478.

GARAŽNA VRATA z daljinskim odpiranjem in smrekove plohe, 5 cm, prodam. ☎ (041) 555-645. 3225

GROZDJE, belo in črno, prve kvalitete, v Metliki, prodam. ☎ (068)58-168. 3227

ČRNO in belo grozdje ter dobro slivovko prodam. ☎ (068)68-647. 3228

SLADKE hruške (tudi za žganje) prodam, tudi pripeljem. ☎ (065)56-784, Goriška.

IZDELUJEMO in prodajamo električne grelnike za poseševanje vretja, pasterizacijo mošta. Eho, d.o.o., ☎ (061)152-41-45 ali (041)705-059. 3234

GROZDJE šmarnice prodam. ☎ (068)89-575. 3235

TRAČNO ŽAGO, 4 Kw, elektronsko tehtnico, 15 kg, registrsko blagajno, 20 registrov, kuppersbusch s pečico, skoraj nov, in termoakumulacijsko peč, 4 Kw, prodam. ☎ (068)322-654 ali (041)856-936. 3240

CEPLJENO grozdje, kvalitetno, prodam. ☎ (068)42-919. 3245

800 KG grozdja malvazije, ki raste v Istri, prodam. ☎ (068)84-083, v nedeljo zvečer.

V STOPIČAH prodam grozdje frankinje in žametne črnine. ☎ (068)89-332. 3263

GROZDJE žametne črnine in modre frankinje prodam. ☎ (068)41-172. 3264

KVALITETNO belo grozdje prodam. ☎ (068)52-197, Tomc, Nova Loka 28, Črnomelj.

BELO in rdeče vino, rdeče grozdje, bikca, starega 8 tednov, in odojke prodam. ☎ (068)42-097. 3271

GROZDJE modre frankinje, žametne črnine in kraljevine prodam. ☎ (068)41-160.

GROZDJE, belokranjsko, prodam. ☎ (041) 601-726 3276

GROZDJE RIZLINGA, silvanec in kraljevino prodam. ☎ (068)27-158. 3289

GROZDJE modre frankinje, žametne črnine, rizlinga in koruzo v zrnju prodam. ☎ (068)81-484. 3291

BELO GROZDJE prodam. ☎ (068)376-750. 3292

RDEČE in belo grozdje ter rdeče vino prodam. ☎ (0608)87-395. 3300

CVIČEK in grozdje žametne črnine, modre frankinje in belo prodam. ☎ (0608)87-611.

GROZDJE šmarnice prodam. ☎ (068)83-365. 3310

GROZDJE modre frankinje, žametne črnine in kraljevine ugodno prodam. ☎ (068)770-002 ali (041)671-446. 3312

GROZDJE, črno in belo, cepljenko, prodam. ☎ (068)71-083. 3313

MEŠANO GROZDJE, žametovka, frankinja, laški rizling, kraljevina, prodam. ☎ (041)536-790. 3316

NOV mizarski "ponk", dolžine 65 cm, prodam. ☎ (068)540-114. 3317

GROZDJE ŠMARNICE, otelo, jedilni krompir in vino cviček prodam. ☎ (068)42-362 ali (041)864-381. 3318

SUHE hrastove plohe in stare tramove, manjše število, kupim. ☎ (068)22-628, zvečer. 3331

ČRNO in belo grozdje prodam. ☎ (068)82-187, Marija Krhin, Dol. Gradišče 22, Šentjernej. 3333

GROZDJE šmarnice prodam. ☎ (068)324-032. 3334

GROZDJE ČRNINE, frankinje, izabele in šmarnice prodam. Možna dostava na dom. ☎ (0608)43-005. 3325

CISTERNE INOX za vino, vretje mošta ter belo in rdeče vino (cepljeno), prodam. ☎ (068)52-519, (041)422-120. 3110

VEČJO KOLIČINO kvalitetne žametne črnine prodam. ☎ (0608)33-339. 3257

KREKOVA BANKA

UGODNA PONUDBA KREDITIRANJA PREBIVALSTVA.

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860
www.krekova-banka.si
Da bo denar v službi človeka

SKYDIVER'S PUB
Podgora 1, Novo mesto
nasproti letališča v Prečni
organizira od 30. septembra do 3. oktobra 1999
OKTOBERFEST '99
Vsak dan od 16. ure dalje živa glasba!
Organizirani prevozi! Inf. po tel. ***068/ 322 905.***

BELO GROZDJE prodam. ☎ (068)67-553.

SOD 270 L IN 750 L, hrastovo kad ter hrastove deske debeline 35 mm, prodam. ☎ (041)541-091. 3306

ŠMARNICO prodam. ☎ (068)78-433. 3290

GROZDJE šmarnice prodam. ☎ (068)78-091. 3254

GROZDJE žametno črnino in šmarnico prodam. ☎ (068)89-574. 3277

KORUZO za silažo ali zrnje, z njive, in prašiče za zakol prodam. ☎ (068)324-625. 3275

ŠMARNICO na dostopnem kraju prodam. ☎ (068)323-482. 3261

BELO GROZDJE v Kotu pri Semiču prodam. ☎ (068)68-139. 3262

V SEMIŠKI GORI prodam mešano belo grozdje. ☎ (068)68-230. 3249

GROZDJE ŠMARNICO in koruznjak prodam. ☎ (068)83-358, po 19. uri. 3298

ŠMARNICO, cca 1000 kg, prodam. ☎ (068) 71-003. 3233

GROZDJE in odojke prodam. ☎ (068)42-532 ali (041)727-485. 3324

GROZDJE žametne črnine in modre frankinje prodam. ☎ (068)42-598. 3319

GROZDJE, belo in rdeče za cviček prodam. ☎ (068)770-041. 3281

GROZDJE v Vinjem Vrhu prodajamo: kvalitetno belo in rdeče. ☎ (068)73-486 in (068)770-144, po 20. uri. 3280

GROZDJE žametne črnine in frankinje prodam. ☎ (0608)75-038. 3320

GROZDJE, cepljeno, belo, in šmarnico prodam. ☎ (068)325-859. 3248

RAZNO

FRIZERSKI SALON v Novem mestu oddamo v najem. ☎ 068/373-460 ali 22-361.

NAVODILA o gojenju najdražjih gob tartufov (cena 100.000,00 - 120.000,00 SIT / kg). Gojite jih lahko kjerkoli, ne glede na prostor in letni čas. Cena navodil o gojenju in odkupu samo 1.500,00 SIT. Pošljemo po povzetju. ANJA, d.o.o., poštno ležeče 3211, 3211 Škofja vas. 2973

INŠTRUIRAM računovodstvo in statistiko za srednje in visoke šole. ☎ (068)324-377.

POSLOVNI PROSTOR v Semiču, primeren za trgovino ali mirno obrt, oddam. ☎ (068)67-144. 3266

VARSTVO otrok nudim. ☎ (068)324-640.

WVP WIENER STADTISCHE. Če ste vplačali enega ali več obrokov življenjskega zavarovanja, vam povrnemo del vplačanega zneska, tudi če ste izgubili polico. ☎ (062) 622-227, od 10. do 14. ure. 3304

ZIDAR izdeluje kamnite škarpe in adaptira stanovanja. ☎ (068)45-062. 3308

LOKAL v Novem mestu, 47 m², pritličje, oddam v najem ali prodam. ☎ (041)208-773.

INŠTRUKCIJE za predmet računovodstvo potrebujem. ☎ (041)581-634. 3230

V TREBNJEM vzamem v varstvo otroka. ☎ (041)575-335. 3237

Odlično ohranjena stroja, stružnico in rezkalni stroj, prodam. Tel. **0609/651-290** in **041/651-290.**

V Novem mestu na ugodni lokaciji oddamo v najem **poslovne prostore** v izmeri **80 m², 40 m²** in **10 m².** Primerni so za trgovinsko ali podobno dejavnost. Možna uporaba večjih parkirnih prostorov.
Tel. 068/322-159

SLUŽBO DOBI

HONORARNO, za dvakrat na teden zaposlimo natakarico v okrepčevalnici As na Otočcu. ☎ 041/730-151.

TERENSKE KOMERCIALISTE na območju Dolenjske in Bele krajine iščemo. Če vas to delo zanima, pokličite na ☎ (068)326-235 ali (041)671-414. 3253

GOSTINSKO PODJETJE Intereurop, d.o.o., Sp. Slivnica 115, 1290 Grosuplje, zaposli kuharje, natakarje, delavce za pomožna dela v kuhinji in finančnega delavca za vodenje dokumentacije v gostinstvu. ☎ (061)762-659 ali (041)691-750. 3283

Cvetličarna Trata **zaposli cvetličarko.**
Tel. **041/720-065**

PRIPRAVNICO (-KA) gostinske smeri zaposlimo. ☎ (0609)643-707. 3288

V NOVEM MESTU zaposlimo dekle v strežbi. ☎ (041)403-298. 3293

V PICERIJI zaposlimo natakarico za delo v strežbi. ☎ (041)794-606. 3295

PICERIJA RAVBAR, Straža, zaposli natakarico. ☎ (041)714-578. 3297

DEKLE za delo v strežbi iščemo. ☎ (068) 323-683. 3303

V NOVEM MESTU redno ali honorarno zaposlimo natakarico. ☎ (0609)614-658, popoldan. 3307

RAZNAŠALCA ČASOPISA za območje Novega mesta in Prečne iščemo. ☎ (041)690-292. 3311

DEKLE za delo v strežbi zaposlimo popoldan. ☎ (068)28-860. 3321

STANOVANJA

ENOSOBNO STANOVAJE, 33 m², v centru Novega mesta, opremljeno, KATV, klet, takoj vseljivo, prodam. ☎ (068)82-062, po 16. uri ali (041)680-686, po 20. uri. 3274

DVOSOBNO STANOVANJE, 46 m², na Kolodvorski 4 c, Krško, z opremo ali brez prodam. ☎ (0608)22-326, do 17. ure ali (068)324-836, po 17. uri. 3286

DVOINPOLOSBNO STANOVANJE v Novem mestu, CK, telefon, prodam. ☎ (041)745-826. 3329

ŽENITNE PONUDBE

SI ŽELITE družbe, pogovora, nasvet? Vaš prijatelj! ☎ (090)46-52, 156 SIT/min. 2729

ŽIVALI

VSAK delavnik lahko dobite bele piščance za nadaljno rejo in rjave jarkice. Metelko, Hudo Brezje 16, Študenec, ☎ (0608)89-038.

ZLATI PRINAŠALCI z rodovnikom iščejo nove lastnike. ☎ (063)732-223. 3232

TELICO SIVKO, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)81-856. 3236

10 plemenskih ovac, traktor Štore 502 in nakladalko Sip, 19 m³, prodam. ☎ (068)67-003. 3252

8 MESECEV brejo telico sivko prodam. Malči Suković, trg 29, 8216 Mirna Peč. 3284

TELICO, staro 3 mesece, prodam. ☎ (068)78-641. 3322

TELIČKO SIVKO, staro 8 tednov, prodam. ☎ (068) 325-743. 3327

PIŠČANCE, bele, za zakol ali nadaljnjo rejo, krmljene z domačo hrano, prodajamo po ugodni ceni. Humek, Laze 21, ☎ (068)67-108. 3336

BREJE OVCE prodam. ☎ (068)89-067.

TELICO, brejo v devetem mesecu, prodam. ☎ (068)42-273 ali (041)859-091. 3326

SPONA - tehnična trgovina zaposli **prodajalca kuhinj.**

Zaželjene delovne izkušnje. Zaposlitev za nedoločen čas s stimulativnim osebnim dohodkom.

Pisne prošnje oddajte v 8 dneh na naslov: **SPONA, d.o.o., Resslova 2, Novo mesto.**

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

tel./fax: **068/322-282**
tel. **068/342-470**
mobitel: **0609/633-553**

Prodamo:

- **HIŠE:** V Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Mirni Peči, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Dol. Brezovici, Škocjanu, Bučki, Dol. Ponikvah, Zagradu, Ljubljani...
- **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi, Kranju, Ljubljani...
- **VIKENDE:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Šutenskem hribu pri Podobočju, Tolstem vrhu, Novi Gori nad Stražo, v Karteljevem (Poljane)...
- **GRADBENE PARCELE:** v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Šentrupertu, Grobljem pri Šentjerneju, Trebnjem...
- **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), v Črnomlju (picerija in diskoteka), v Žužemberku...
- **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Beli krajini...
- **NAJEM:** v najem oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

---

na 88,9 in 95,9 MHz

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

BIRING

PE NOVO MESTO
Seidlova cesta 6
☎ 068/376-270
novo.mesto@biring.si

Canon

SERVIS • TRGOVINA • KOPIRNICA

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
Območna enota Novo mesto

Kartica zdravstvenega zavarovanja BO oktobra letos.

Za vsa vprašanja o kartici je na voljo **brezplačni telefon**

080-10-02.

Reklamna agencija OKO
išče dekleta in fante za terenske prodajalce novoletnih koledarjev na področju Dolenjske.
Hiter in dober zaslužek.
Tel. 068/ **372-720, 26-662**

Prodajalna "Sejalec"
Prešernov trg 10
tel. 325-750

- VRTNA SEMENA
- SEMENSKI ČESEN IN ČEBULČEK
- **SADIKE JAGOD**
- **VELIKA IZBIRA ČEBULNIC JESENSKIH ROŽ:**
  - tulipani - preko 100 različnih
  - narcise
  - irisi
  - krokusi
  - hijacinte
  - AMARILISI - tudi v rumeni barvi
- **VSE ZA TRGATEV:**
  - škarje, vedra, brente, mlini, preše, REFRAKTOMETRI, MOŠTOMETRI, TERMOMETRI, VRELNE KVASOVKE, kipelne vehe, pipe...
  - INOX cisterne za VINO od 15 do 700 l proizvajalca "DOMETAL" Ajdovščina
- MOTORNE ŽAGE STIHL in Husquarna
- Pralni aparati KARCHER
- KOMPLETNI PROGRAM NOŽEV VICTORINOX
- HRANA IN OPREMA ZA: pse, mačke, papagaje, hrčke, morske prašičke in akvarijske ribice

Priporočamo se za obisk na novi lokaciji - Prešernov trg 10 - nasproti Zavoda za socialno delo.

Republika Slovenija
UPRAVNA ENOTA NOVO MESTO

vabi k sodelovanju

univerzitetnega diplomiranega pravnika-pravnico za vodenje postopkov denacionalizacije.

Od kandidatov pričakujemo uspešno opravljanje poklica, vsaj 2 leti delovnih izkušenj, znanje uporabe informacijske tehnike in tehnologije, smisel za komuniciranje in za organiziran pristop k reševanju delovnih nalog. Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene v 4. členu Zakona o delavcih v državnih organih. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Kandidate vabimo, da v 15 dneh pošljejo prijave s podatki oziroma dokazili o izobrazbi, delovnih izkušnjah in izpolnjevanju drugih pogojev na naslov: Upravna enota Novo mesto, Seidlova c. 1, 8000 Novo mesto.

Super cene veljajo do 25. 9.'99

Pomivalni stroj KENMORE art. 14800
~~83.990,00 SIT~~ **77.777,00 SIT**
- število progrmov: 5
- temperatura pomivanja: 50°, 65°, 70°C
- zmogljivost: 12 pogrinjkov
- poraba energije: razred B
- bajonetni filter

Glasbeni stolp SONY MHC RX 33
~~51.590,00 SIT~~ **42.990,00 SIT**
- mini HiFi z menjal. za 3 CD
- dvosistemski zvočniki 2 x 35W izhodne moči
- digitalni radijski sprejemnik s 30 spomin. mesti
- dvojni kasetofon, daljinsko upravljanje

2 LETI SONY GARANCIJE

Halogenska peč NL 12
~~14.905,00 SIT~~ **9.990,00 SIT**
- 1200 W
- možnost dvostopenjske nastavitve moči ogrevanja

Sesalnik ELECTROLUX CLARIO Z 1935
~~29.500,00 SIT~~ **23.890,00 SIT**
- moč 1400 W
- sesalna moč 375 W
- dvoplastna vrečka za prah
- motorni in izhodni filter
- pralni filter
- tiho delovanje

VSE KAR POČNEMO, POČNEMO Z NASMEHOM 45 LET KOVINOTEHNE

Gotovinski popusti s kartico Kovinotehna

KOVINOTEHNA
nemogoče je mogoče

KOVINOTEHNA, d.d. Celje, Mariborska 7, 3000 CELJE

MANA *turistična agencija*

Prodajni center podov **PCP PUREBER** PARKETARSTVO

DOLENJSKI LIST

PRESTIGE

SIEMENS SL 10 D
za samo **25.990,00 SIT.**

SIEMENS C 25
za samo **35.990,00 SIT.**

Podarimo vam še za 4.000,00 SIT pogovorov znotraj Slovenije.

Redna cena aparata Siemens SL 10 D je 95.188,10 SIT.
Redna cena aparata Siemens C 25 je 47.588,10 SIT.
Ugodno ceno za aparat lahko izkoristite, če sklenete naročniško razmerje za 12 mesecev.
Če pogodbo prekinete predčasno, doplačate 10.000,00 SIT.

Ponudba velja do 31. oktobra 1999.

PRAVA POVEZAVA

GSM: 040

Pokličite nas: 080 40 40
Obiščite nas: www.simobil.si

SI.MOBIL

PORTRET TEGA TEDNA

Jože Črtalič

Zdaj, ko si je nadel že sedmi križ in ima za sabo že 35 let dela v obrti, je Jože Črtalič zadovoljen s svojim življenjem. Drugače je bilo v ranih letih. Pravi, da take mladosti ne bi privoščil niti psu. Mojstra, pri katerem se je učil za kovača, so viharna vojna leta odnesla v hosto, zato je s štirinajstimi postal okrožni kurir v Novem mestu. Kovinarske šole na Češkem se spomni predvsem po tem, da je bil tam lačen. Službo si je našel v Srbiji, od tam pa se je v Novo mesto vrnil s sedanjo ženo Milosavo.

Videli ga boste v dobrem avtu, a preden mu zavidate, se vprašajte, koliko je zares stal. V ceno uspešne obrti, hiše s trdimi temelji, dobrega avta in priznanega družinskega podjetja je všteto trdo delo. Ne osem ur, ampak ves dan in kdove koliko noči. Še preden je zakoračil v obrt, je gradil hišo, ob delu končal srednjo šolo in opravil dva mojstrska izpita, bil honorarni vzdrževalec v Krki in obenem še obratovodja v Kovinarju.

O tem, da bi začel na svoje, je začel razmišljati šele, ko mu je to predlagal direktor Slovenijalesa. Dejavnost je začel v garaži. To ni bilo po predpisih, a mu je uspelo pridobiti začasno dovoljenje. Kot obrtnik s 35-letnim stažem pravi, da je bilo na začetku dela preveč in denarja dosti, primanjkovalo pa je materiala, zlasti za zasebnike. Moral je odriniti prenekatero šunko ali pletenko, da je lahko shajal. Danes je materiala, kolikor hočeš, pa ni dela, če pa delo že je, je težava z denarjem.

Nekdaj najmočnejši obrtniki so zdaj v težavah, saj ni bilo denarja za naložbe, ko so bile te najbolj nujne. "Medtem ko so nekateri dobivali nepovratna sredstva, mnogi stari obrtniki še danes odplačujejo kredite," se jezi Črtalič. Naravnost razburi se, ko omeni "hitro pečene kapitaliste", tiste, ki so obogateli na račun državnega in družbenega imetja.

Črtaličeva obrtna delavnica je med drugim izdelovala kovinske dele za opremo avtomobilskih prikolic in skupaj z IMV-jem, Adrio Caravan in sedanjo Adrio Mobil preživljala dobre in hude čase. Sicer pa je iz Jožetove delavnice zrastlo družinsko podjetje Ferro Črtalič, ki ga vodi njegov sin, na Dolenjskem znani podjetnik Bojan Črtalič. V delo se vključuje že tudi tretja generacija, saj sta bili družina in obrt pri Črtaličevih že od nekdaj eno: Jožetova žena Milosava je pomagala tudi pri fizičnih delih, če je bilo treba, sicer pa je skrbela za administracijo in gospodinjstvo.

Naš sogovornik ni obrtnik, ki bi skrbel samo zase. V dokaz naj navedemo, da je bil med soustanovitelji in nato tudi prvi predsednik Združenja zasebnih obrtnikov Novo mesto. Združenju je nato predsedoval še dvakrat in bil pozneje tudi prvi predsednik združenja obrtnikov širše regije. V tistih časih združenje ni imelo obveznega članstva niti take članarine kot danes. Dobrodošlo je bilo, če je kdo dal kak denar, še največkrat pa je za stroške moralo seči v žep kar vodstvo združenja. Jože Črtalič je prepričan, da se je splačalo. Z različnimi akcijami so pridobivali članstvo in sočasno boljši položaj v družbi.

Tisti časi so zdaj za nami, čeprav ne škodi, če se kdaj pa kdaj spomnimo nanje. Že zato, da bomo znali spoštovati in ceniti. Jože Črtalič se v 35 letih ni naveličal delavnice. Še vedno je najbolj zadovoljen pri fizičnem delu. Konec tedna se zato z družino preseli v rodno Kostanjevico, kjer postane kmet, vinogradnik, sadjar, lovec ali ribič. Zdaj, ko je za sabo pustil globoke sledi - otroke, vnuke, delavnico in družinsko podjetje, dela samo zato, ker si to želi.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

Štiridnevni izlet v Prago od 14. do 17. oktobra

Podrobnejše obvestilo preberite na 13. strani!

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST

in

MANA turistična agencija

TEKMOVANJE V LOVU RIB S PLOVCEM

KARLČE - Ob ribniku v Karlčah je ribiška družina Kostanjevica na Krki v soboto organizirala družinsko tekmovanje v lovu rib s plovcem. Pri članih je med 23 udeleženci dosegel Robert Podbršček (7.030 točk) 1. mesto, Uroš Hrovat (4.620) 2., Marjan Zupančič (4.200) 3. mesto itd. V mladinski konkurenci, kjer je nastopilo 8 ribičev, je bil najuspešnejši Goran Anžiček (3.030), 2. mesto je osvojil Andrej Vanič (1.990), 3. Zlatko Rodič (1.330) itd.

DOBER ULOV - Drago Grill iz Regrče vasi, član Ribiške družine Novo mesto, že 15 let znan kot ribič na velike ribe, je prejšnji petek v Krki pri Otočcu uplenil soma, dolgega 1,45 m in težkega 16,5 kg. Som je prijel na tako imenovano "žlico" Dam. (Foto: Marko Klinc)

NENAVADNA ŽELJA

Mamo bo raztrosil med jurčki

Sin hoče izpolniti materino zadnjo željo in njen pepel raztrositi tam, kjer je bila najsrečnejša - Od julija ima žaro v stanovanju, in če bo treba, pravi, bo tako še 10 let

NOVO MESTO - Konec julija je umrla gospa Vera, 66-letna Novomeščanka. 44-letni sin, recimo mu Miha, je dal pokojno mater upepeliti in od takrat ima žaro z njenim pepelom doma v blokovskem stanovanju. "Mamina zadnja želja je bila, da njen pepel s sestro ter njenimi in mojimi otroci raztrosiva po kraju, kjer je užila največ sreče, zadovoljstva in spokojnosti v svojem težkem življenju. To je v Beli krajini, kjer smo imeli včasih vikend in kjer je mama tako rada gobarila. Pa še to si je želela, da bi naš znanec ob tem, ko bomo trosili njen pepel, na harmoniko zaigral kakšno lepo domačo pesem. Njeno željo bom izpolnil, ko bodo za to primerne okoliščine," je odločen Miha.

Te primerne okoliščine pa si je Miha zamislil takole: lep oktobrski dan, jurčki morajo rasti in kostanj mora biti zrel. "V takem je bila mama srečna." Pa še nekaj se mora uje-ti. Mihova sestra živi v tujini in je pred nedavnim rodila. "Če zaradi kakšnih zapletov sestra ne bi mogla priti letos, bomo ta obred prestavili na drugo leto oktobra ali na še kasneje. Mene nič ne moti, če je mama pri meni v stanovanju še 10 let." Na vprašanje, če namerava potem, ko bodo materin pepel raztrosili v skladu z njeno željo, v družinski grob položiti prazno žaro, Miha odločno odgovori, da bo žara ostala pri njem doma. "Ali bo služila za vazo ali pa pa za kaj drugega..."

Mihova mati je na vsak način hotela, da njen pepel raztrosijo tam, kjer je tako rada gobarila. Tistega dela, kamor je najpogosteje zahajala, se je med domačimi prijelo ime "mamina pot". Zadnja leta življenja je gospa Vera bolehala in z njo je živel sin Miha. "Moja dobra mati je zame naredila vse, jaz ji bom izpolnil pa vsaj zadnjo željo in njen pepel raztrosil po njeni poti," je odločen Miha.

A. BARTELJ

40 let bralne značke

Srečanje v Ljubljani

V Štihovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani je bila v petek dopoldan prireditev, posvečena 40-letnici Bralne značke, na kateri so se srečali mladi bralci, mentorji, skupaj s pesniki, pisatelji in drugimi ustvarjalci mladinske književnosti.

Med 200 izbranimi osnovnošolci iz vse Slovenije je bilo kar 50 iz domala vseh dolenjskih osnovnih šol, ki jih je v Ljubljano odpeljal glavni organizator in pokrovitelj društvo prijateljev mladine Mojca iz Novega mesta. Srečanje je namreč pripravila njihova krovna organizacija v Ljubljani, z mladimi pa se je vse dopoldne družil tudi letošnji častni pokrovitelj Bralne značke Slovenije Tone Partljič in predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije Vika Potočnik, slavnostni gost pesnik Tone Pavček pa jih je pozdravil kar v zanj značilnih verzih.

Petkovo druženje mladih v Cankarjevem domu so zaokrožili priznani slovenski umetniki s priložnostnim programom, mladi Dolenjci pa so si zatem ogledali vse dvorane Cankarjevega doma, predsednik države Milan Kučan pa je poskrbel za njihovo pogostitev.

TEČAJ O ZDRAVILNIH ZELIŠČIH

DOLENJSKE TOPLICE - Agencija za turizem in razvoj K2M iz Dolenjskih Toplic organizira v petek in soboto, 24. in 25. septembra, že četrti letošnji seminar o spoznavanju, nabiranju in pripravi zdravilnih rastlin. Na tem seminarju bo poudarek na spoznavanju, nabiranju in pripravi pripravkov iz plodov. Seminar bo vodila inž. Marjana Plajhner iz Velenja. Zainteresirani se lahko prijavijo na tel.: 068/ 66 830.

AVTO ZA DEKLE V MAJICI - V akciji Slovenskih novic in POP TV Dekle v majci tega poletja je sodelovalo 52 deklet. Na finalno prireditev na Bledu si jih je uvrstilo 7, tam pa so za zmagovalko izbrali Vesno Bofulin iz Šempetra pri Novi Gorici. Njej je prejšnjo sredo Kruno Filipčič, direktor in lastnik firme Opel Kruno iz Brežic, v svoji novi novomeški podružnici izročil v trajno last Opel corso (na fotografiji). Obenem je Mateji Kisovec, ki je zmagala na tekmovanju za letošnjo miss Ona, hkrati pa je prva spremljevalka miss Slovenije, v nekajmesečno uporabo predal Opel tigro. (Foto: A. B.)

Vsi otroci so naši

Unicefov festival

NOVO MESTO - Regionalni odbor za Unicef Novo mesto in društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto pripravljata v soboto, 2. oktobra, v Novem mestu Unicefov festival, ki se bo odvijal v dveh delih. Dopoldne se bodo v festivalskemu delu od 10. do 13. ure na Novem trgu predstavili različni izvajalci, ki bodo pripravili program za najmlajše. Zabavali jih bodo otroška folklorna skupina Kres, mužičko udruženje Una iz Bihača, romska folklorna skupina iz Novega mesta, Improliga iz Črnomlja, cirkusant Ali Pečaver, čarovnik Sebastijan Podobnik, OŠ Bizeljsko, radio Frkolin in mnogi drugi.

Zvečer ob 20. uri pa bo v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine koncert, na katerem bodo sodelovali priznani domači in tuji glasbeni umetniki, med njimi: Lado Leskovar, Đorđe Balašević, Magazin, Nuša Derenda, Irena Vrčkovnik, Faraoni, Sendi, Nude, Marjan Novina, Dunja Močnik. Zbran sponzorski denar bodo namenili za Unicefov demonstracijski center za otroke v Novem mestu. Vsi otroci so naši otroci - bo več kot festival. Vabljeni! Vstopnice so na voljo v prostorih novomeškega regionalnega odbora za Unicef v Rozmanovi ulici 30 ali pa jih naročite po telefonu 068/373 - 920. Vstopnice bodo na voljo tudi eno uro pred začetkom koncerta v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Zilje so brez vodovoda, zato naj bi namenili zanj zadosti denarja - Sorodstvene vezi državnega vrha - Drnovšek omahuje - Smo sposobni vladati brez vmešavanja sosedov?!

Bralec iz Zilj pri Vinici pri Črnomlju bi, če bi imel možnost odločati o državnih zadevah, očitno nekolikanaj drugače delil državni proračun, kot ga zdaj deli država. "Za papežev obisk država zapravlja preveč denarja. Za podobne stvari gre preveč denarja, ker so pomembnejše druge, na primer vodovod v Beli krajini. Mi v Ziljah vodovoda sploh nimamo. So tudi ceste, ki jih je treba zgraditi," je rekel.

Za informacijo o omenjenem vodovodu smo se obrnili na občino Črnomelj. Božo Brajkovič, direktor občinske uprave, je prijazno pojasnil, da gradnja obkolpskega vodovoda že poteka in bo oskrboval tudi Zilje. Za te potrebe bodo uporabili vrtino Škavorini pod Preloko. Gradnja bo trajala sicer 2 do 3 leta in bo draga - gre za naložbo v vrednosti 300 do 400 milijonov tolarjev. Kako hitro bo končan vodovod, bo odvisno tudi od denarja, ki bo na voljo.

Jože iz okolice Krškega je sporočil, da ga zelo zanima dogajanje v zvezi s Podobnikom. "Me pa nekaj moti. Kako tak človek lahko javnosti, človeku pogleda v obraz." Jože se je tudi spraševal o morebitnih rodbinskih vezeh med Podobnikom, ki je zet Ivana Omana, in Omanom, trgovcem z orožjem. Jože zameri dr. Drnovšku, da kot inteligenten človek ne loči v Sloveniji kraje od poštenja. "Žal mi je, da še tega slovenskega, kar je ostalo, ne znamo zaščititi," je rekel Jože. Pripomnil je še nekaj glede stanovanjskega sklada. "Podjetja so v preteklosti dajala presežke v stanovanjski fond. Ta stanovanjski fond se zdaj razprodaja. Koliko ljudi trpi zaradi tega!"

Stanko iz Pivke je kritično priostril vprašanje o slovenski samostojnosti. Med drugim se je tudi vprašal: "Ali smo smo sposobni, da vladamo sami, brez vmešavanja sosedov?!"

M. L.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev – pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki ***(068)323-606*** *vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.*

FILMSKI SKOK Z MOSTA - Skupina novomeških filmskih zanesenjakov pod vodstvom Saša Đukiča in Francija Keka bo imela jeseni spet polne roke dela. V ponedeljek je že padla prva klapa akcijske komedije z delovnim naslovom Na svoji Vesni. Novomeščani so tokrat k sodelovanju povabili nekaj znanih slovenskih umetnikov: Adi Smolar naj bi igral in pomagal pri pisanju scenarija, ki ga pri dosedanjih filmih niso imeli vnaprej pripravljenega, nastopili pa naj bi tudi Milena Zupančič, Demolition Group, Čuki, Elvis J. Kurtović in košarkar Matjaž Smodiš. V glavnih vlogah pa bodo poleg Francija Keka in Saša Đukiča nastopali stari člani novomeške filmske družine Rok Jožef, Jani Muhič, Petra Škerlj, Jerica Pezdič, Sebastijan Ajdišek in drugi. Prvi kader so posneli že v ponedeljek, ko je Franci Kek v policijski uniformi skočil s kandijskega mostu v Krko in potem svoje junaško dejanje na terasi priljubljenega lokala Lunca zalil z dobršno merico viskija. (Foto: I. V.)

TRČIL V DROG JAVNE RAZSVETLJAVE

ČRMOŠNJICE PRI STOPIČAH - 18-letni M. J. iz Velikega Orehka se je 19. septembra ob 5.55 peljal po lokalni cesti iz Dolža proti Črmošnjicam. Zaradi neprilagojene hitrosti ga je po mokrem cestišču v ovinku zanesilo v betonski robnik, nato v drog javne razsvetljave in končno na dvorišče stanovanjske hiše in v tam parkiran avto. Voznik se je hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Škoda na obeh vozilih znaša okrog 250 tisoč tolarjev.

DOLENJSKI LIST

20. septembra 1979

Odprli Krkin obrat v Srbiji

V Svrljigu pri Nišu so v petek odprli nov obrat Krkinega tozda Zelišča. Tovarna bo predelovala zdravilne zeli in gozdne plodove, v njej pa bo delalo blizu sto ljudi.

Grozdje naj le dozori

Med vinogradniki je nenadoma vzniknilo prepričanje, da bo akcija "Nič nas ne sme presenetiti" prava vojna. Razširile so se govorice, da je treba čimprej potrgati grozdje. Seveda so iz trte izvite, saj takega odloka in navodila ni nihče izdal. Vinogradniki naj le pustijo, da pridelek do konca dozori.

Množičen pretep v bifeju "Pri Miri"

Že po nenapisanem pravilu je jesenski čas tisti, ki daje gostilničarjem največ dela. Najbolje so to občutili v stopiškem bifeju "Pri Miri", kjer sta se zaradi starih obračunov stepla F. B. iz Novega mesta in Š. P. iz Velikega Orehka. Prepir je priteg-nil tudi druge, žrtev množičnega pretepa pa je bil Borko Jović iz Velike Bučne vasi, ki je nezavesten obležal na tleh. Spet posel za tožilca in preiskovalnega sodnika.

Teletina za vzorec

Še vedno je v mesnicah pomanjkanje teletine, pa tudi svinino je težko dobiti. Medtem ko se dosti teh dobrot proda pod pultom, pa na kavlju vsaj ob četrtkih redno visi teletina v zadružni mesnici na Cesti komandanta Staneta (nasproti Pera).

Potres ali podajanje zemlje

V soboto so nekaj pred 5. uro v Kočevju začutili močnejši potresni sunek. Nekateri trdijo, da so še poprej slišali bobnenje. Po Kočevju so se razširile govorice, da je prišlo do posedanja zemlje v opuščenih rovih kočevskega premogovnika, zaradi česar je upadlo tudi novo rudniško jezero.

Silos bi kmalu postal vaški grob

Na Krasincu pri Metliki je prišlo prejšnjo sredo do nenavadne nesreče, ki bi se kaj lahko spremenila v vaško tragedijo. Anton Starešinič in njegova žena sta namreč okoli desete ure začela barvati silos, pri tem pa uporabljala hitro vnetljiv premaz jubonil, ki oddaja ogljikov dvokis. Najprej je obležal gospodar, nato pa še reševalci. Peterico so odpeljali v novomeško bolnišnico.